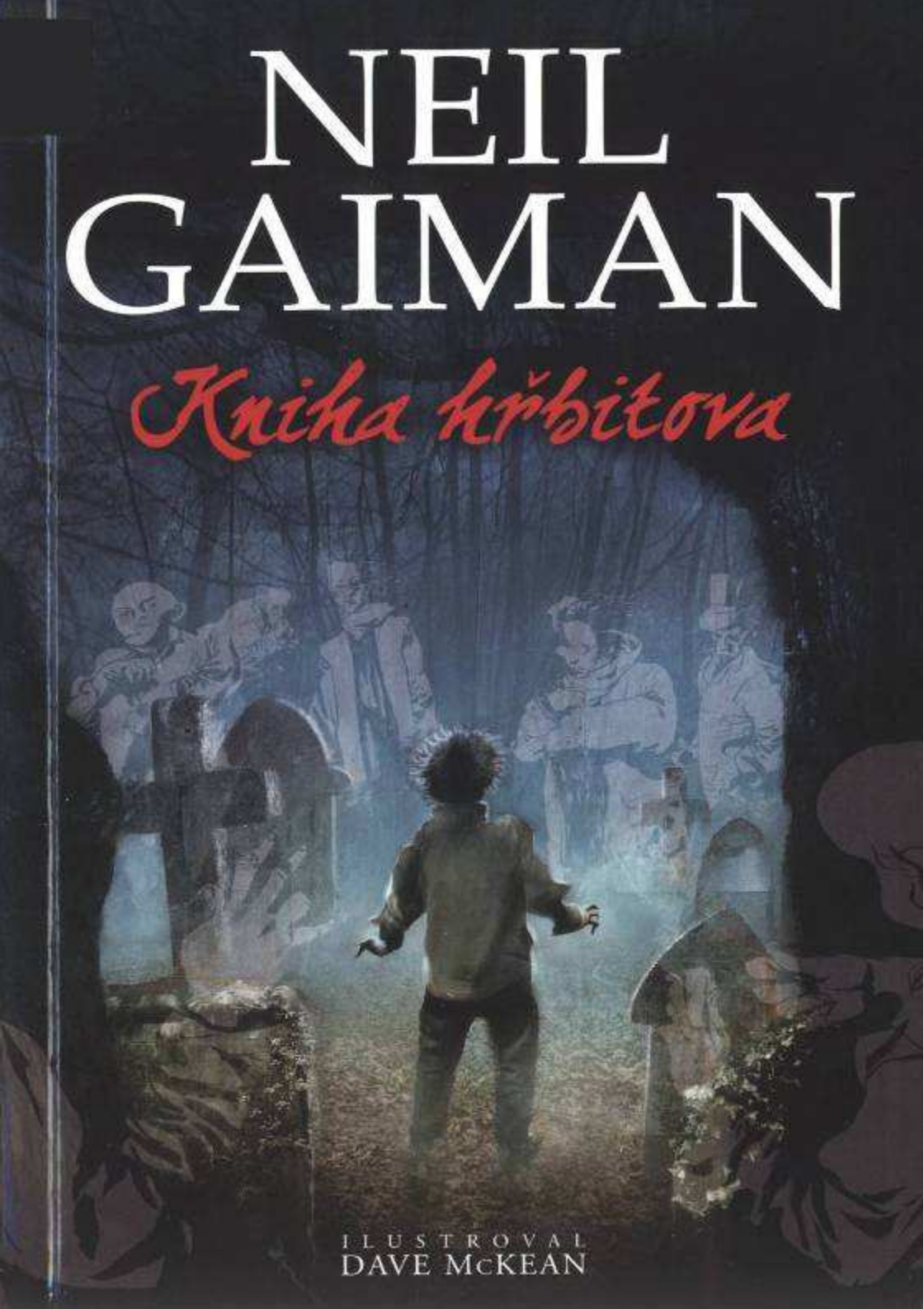
NEIL GAIMAN

Kniha hřbitova

ILUSTROVAL
DAVE McKEAN

Nikdo Owens, známý jako Nik, je normální kluk.

Byl by naprosto normální, nebýt toho, že žije na hřbitově a vychovali ho duchové, vlkodlaci a jiné příšery spolu s jeho strážným andělem, který nepatří ani do světa živých, ani mezi mrtvé. Díky nim však přežije a naučí se leccos užitečného – třeba jak se stát neviditelným pro lidi.

Na malého chlapce číhají na hřbitově dobrodružství i nebezpečí – prastarý Indigový muž pod kopcem, brána vedoucí do ruin města obývaných ghúly, podivná a strašná hrozba Sleer.

Ale jestli Nik někdy opustí hřbitov, bude muset čelit útoku Jacka, muže, který mu už vyvraždil rodinu…

ISBN 978-80-7332-129-1

9 788073 321291

Něco řeklo: MY JSME SLEER.

Nikovi se zježily vlasy na zátylku. Ten hlas v jeho hlavě byl cosi velice starého a velice suchého, jako škrabání suché větvičky na okno kaple. Připadalo mu, že to nezní jeden hlas, že mluví unisono několik hrdel.

„Slyšela jsi to?“

„Neslyšela jsem nic, jen takový šoupavý zvuk. Úplně se mi sevřel žaludek. Jako by se mělo stát něco strašného.“

„Nic strašného se nestane,“ uklidňoval ji Nik. Pak se otočil do místnosti. „Co jste?“

MY JSME SLEER. MY STŘEŽÍME A OCHRAŇUJEME.

„Co ochraňujete?“

MÍSTO ODPOČINKU NAŠEHO PÁNA. TOTO JE NEJPOSVÁTNĚJŠÍ ZE VŠECH POSVÁTNÝCH MÍST A STŘEŽÍ HO SLEER.

„Nic nám nemůžete udělat,“ řekl Nik. „Můžete nás jen strašit.“

Spojené hlasy zněly nedůtklivě. STRACH JE ZBRAŇ SLEERA.

OBSAH

KAPITOLA PRVNÍ
Jak Nikdo přišel na hřbitov *9*

KAPITOLA DRUHÁ
Nový přítel *33*

KAPITOLA TŘETÍ
Boží psi *51*

KAPITOLA ČTVRTÁ
Náhrobek čarodějnice *77*

KAPITOLA PÁTÁ
Dance macabre *108*

MEZIHRA
Shromáždění *123*

KAPITOLA ŠESTÁ
Školní léta Nikoho Owense *131*

KAPITOLA SEDMÁ
Každý muž Jack *156*

KAPITOLA OSMÁ
Odchody a loučení *214*

Knihy Neila Gaimana
z vydavatelství POLARIS:

NIKDYKDE
HVĚZDNÝ PRACH
AMERIČTÍ BOHOVÉ
KORALINA
ANANSIHO CHLAPCI

Sbírky povídek:

KOUŘ A ZRCADLA
KŘEHKÉ VĚCI

Neil Gaiman & Michael Reaves:

MEZISVĚT

NEIL GAIMAN

Kniha hřbitova

ILUSTROVAL
DAVE McKEAN

POLARIS

Neil Gaiman

Kniha hřbitova

(THE GRAVEYARD BOOK)

Copyright © 2008 by Neil Gaiman
Translation © 2008 by Ladislava Vojtková
Covert art & Illustrations © 2008 by Dave McKean
„Graveyard“ lyrics by Tori Amos, copyright © 2001,
used by permission, courtesy of Sword & Stone, Inc (ASCAP)

ISBN 978 - 80 - 7332 - 129 - 1

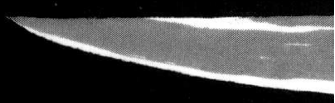
Drncej jeho kostrou
Přes tu cestu ostrou
Vezeš jenom žebrotu
Kousek kůlu do plotu

– Lidová říkanka

KAPITOLA PRVNÍ

Jak Nikdo přišel na hřbitov

Ve tmě byla ruka
a držela nůž.

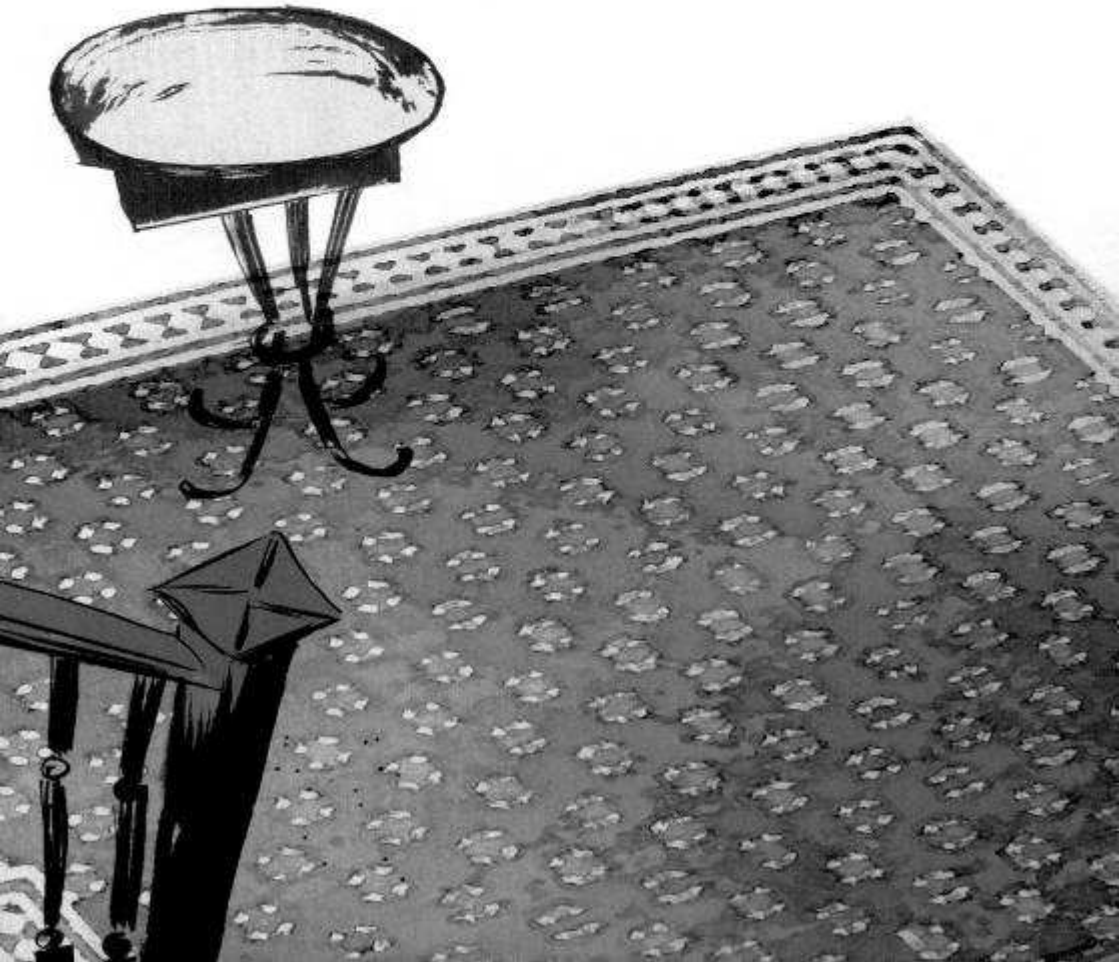

Měl rukojeť z leštěné černé kosti a ostří tenčí a ostřejší než břitva. Kdyby vás řízl, nejspíš byste si toho ani nevšimli, tedy ne hned.
Ten nůž už udělal skoro všechno, co měl v tom domě udělat, a ostří i rukojeť byly mokré.

Dveře do ulice byly dosud pootevřené, malinko, jak ten nůž a muž, který ho držel, proklouzli dovnitř, a chomáče noční mlhy se proplétaly a plížily škvírou do předsíně.

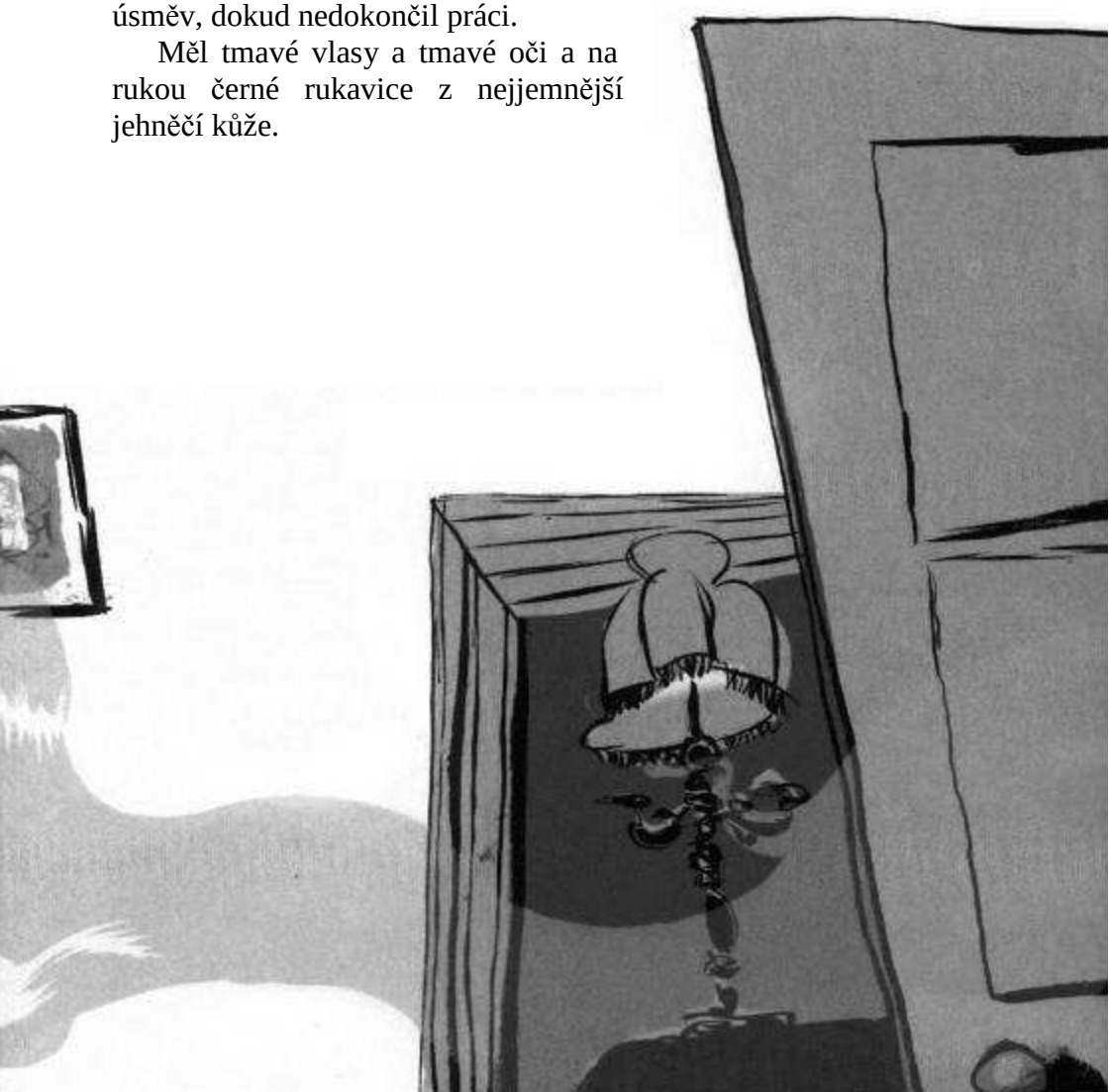

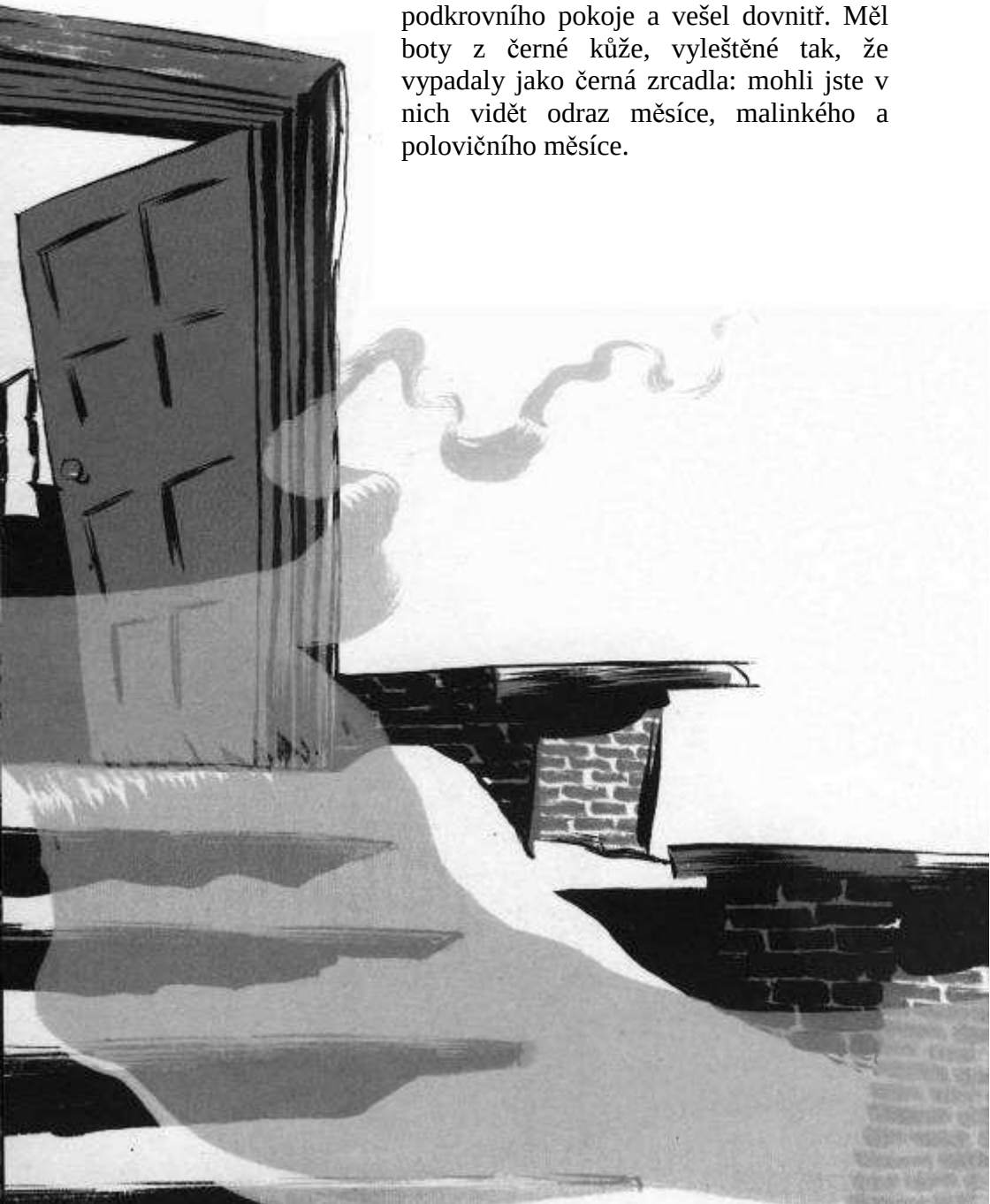
Ten muž, Jack, se zastavil na odpočívadle. Levou rukou vytáhl z kapsy černého kabátu velký bílý kapesník a otřel jím nůž a pravou ruku v rukavici, která nůž držela. Pak kapesník schoval. Lov už téměř skončil. Žena ležela v posteli, muž v ložnici na podlaze, starší dítě, holčička, byla v jásavě barevném pokojíku, obklopená hračkami a nedokončenými modely. Zbývalo postarat se o to malé, batole. A bude s úkolem hotov.

Spojil dlaně a prohnul prsty. Jack byl především profesionál, aspoň to sám sobě tvrdil, a nedovolil si úsměv, dokud nedokončil práci.

Měl tmavé vlasy a tmavé oči a na rukou černé rukavice z nejjemnější jehněčí kůže.

Pokojík batolete byl v nejvyšším patře. Jack stoupal po schodech nahoru. Měkký koberec tlumil jeho kroky. Strčil do dveří podkrovního pokoje a vešel dovnitř. Měl boty z černé kůže, vyleštěné tak, že vypadaly jako černá zrcadla: mohli jste v nich vidět odraz měsíce, malinkého a polovičního měsíce.

Ten skutečný měsíc svítil dovnitř širokým oknem. Nebylo to moc jasné světlo, za oknem byla lehká mlha, ale Jack moc světla potřebovat nebude. Měsíc bude stačit. Úplně.

V postýlce viděl obrys dětského těla, hlavičku, trup a končetiny.

Postýlka měla vysoké tyčkové bočnice, aby dítě nemohlo ven. Jack se naklonil, zvedl pravou ruku, tu s nožem, a zamířil na hrudník…

…a pak ruku spustil. Tvar pod přikrývkou byl plyšový medvídek. Dítě tam nebylo.

Nemusel rozsvěcovat, viděl i v tom slabém měsíčním světle. A vidět nebylo zas tak důležité, měl jiné schopnosti.

Natáhl nosem vzduch. Ignoroval pachy, které vešly do místnosti s ním, zamítl pachy, jež mohl bez obav ignorovat, a zaměřil se na pach toho, co sem přišel hledat. Cítil vůni dítěte: mléčnou vůni, jako sušenky s mléčnou čokoládou, a nakyslý pach mokré papírové noční plenky. Cítil vůni dětského šamponu na umytých vláskách a také čehosi malého a gumového – *hračka*, napadlo ho, a pak, *ne, něco na cumlání* – co to dítě neslo.

To dítě tam předtím bylo. Teď už ne. Muž Jack sledoval svůj nos dolů po schodech středem toho vysokého úzkého domu. Zkontroloval koupelnu, kuchyni, vestavěnou skříň na chodbě a nakonec vstupní halu, ve které byla k vidění akorát kola, hromada prázdných igelitek, ztracená papírová plenka a ty zatoulané úponky mlhy, co se do haly protáhly otevřenými dveřmi.

Muž Jack tiše zabručel. Zněla v tom zároveň frustrace i uspokojení. Zasunul nůž do pochvy ve vnitřní kapse svého dlouhého pláště a vyšel na ulici. Svítil měsíc i pouliční lampy, ale mlha všechno dusila, tlumila světlo a tlumila zvuky a noc v ní byla plná stínů a zrádná. Pohlédl svažující se ulicí ke světlům zavřených obchodů, pak směrem nahoru, kde poslední domy stoupaly do kopce k temnému starému hřbitovu.

Muž Jack nasál vzduch. Pak beze spěchu vykročil do kopce.

~ ~ ~

Od okamžiku, kdy se chlapeček naučil chodit, přiváděl otce i matku zároveň k zoufalství i nadšení, protože byl naprosto

nedostižný v toulání, v lezení na cokoliv, ve schovávání. Té noci ho probudil nějaký zvuk zdola, něco tam s hřmotem spadlo na zem. Úplně probuzený se brzy začal nudit a hledal způsob, jak by se dostal z postýlky. Měla vysoké boky, jako stěny ohrádky dole v přízemí, ale on byl přesvědčen, že je přeleze. Potřebuje jen nějaký schod…

Odtáhl svého velkého zlatého medvěda do rohu postýlky, chytil se ručičkou tyčky bočnice, jednu nožku postavil medvědovi na břicho, druhou na hlavu a vytáhl se do stoje. Potom napůl přelezl, napůl se překulil přes okraj a z postýlky.

S tlumeným žuchnutím dopadl na kopec chlupatých plyšových hraček – některé dostal od příbuzných k prvním narozeninám ani ne před šesti měsíci, některé zdědil po starší sestře. Byl překvapený, když dopadl, ale nerozplakal se: když jste brečeli, někdo přiběhl a dal vás zpět do postýlky.

Po kolínkách se vyplížil z pokojíku.

Schody, které vedou nahoru, jsou ošidná a nebezpečná věc a on je ještě úplně nezvládal. Schody dolů však, to už zjistil, jsou poměrně jednoduché. Slézal je vsedě, kodrcal dobře polstrovaným zadečkem ze schodu na schod.

Soustředěně potahoval *dudlík*, gumové šidítko, o kterém ho máma právě začala přesvědčovat, že už je na něj příliš velký.

Při zdolávání schodů se mu uvolnila plenka, a když se dostal na poslední schod dolů do předsíně a postavil se, vypadla. Vysoukal se z ní. Měl na sobě jen dětskou noční košilku. Schody, které vedly zpět nahoru do pokojíku, byly prudké a strašidelné, kdežto dveře do ulice byly otevřené a zvaly ho…

Dítě trochu váhavě vykročilo z domu. Mlha ho objala jako ztracený a znovu nalezený přítel. A pak, nejdřív nejistě, potom s rostoucí rychlostí a sebedůvěrou, se chlapeček batolil vzhůru do kopce.

~ ~ ~

Čím blíž k vrcholu kopce, tím byla mlha řidší. Dorůstající měsíc svítil, pravda, zdaleka nebylo tak světlo jako ve dne, ale na to, aby člověk viděl hřbitov, to docela stačilo.

Kdybyste se rozhlédli, mohli byste vidět opuštěnou pohřební kapli s visacím zámkem na železných dveřích, s břečťanem na zdech věže, s malým stromkem vyrůstajícím z okapové roury.

Mohli byste vidět kameny a náhrobky a oblouky a pamětní plakety. Občas byste zahlédli přebíhajícího králíka nebo hraboše či lasičku, jak vyrazili z podrostu a běželi po chodníku mezi hroby.

Tohle všechno byste byli viděli, v měsíčním svitu, kdybyste tam té noci byli.

Asi byste ale neviděli bledou baculatou ženu, která se procházela po pěšině blízko hlavní brány, a kdybyste ji byli zahlédli, při druhém, pečlivějším pohledu byste si uvědomili, že je to jen světlo měsíce, mlha a stín. Ta baculatá bledá žena tam však skutečně byla. Šla po pěšině kolem skupinky napůl povalených náhrobků směrem k hlavní bráně.

Brána byla zamčená. V zimě ji vždycky zavírali ve čtyři odpoledne a přes léto v osm večer. Část hřbitova byla obehnaná špičatým železným tyčkovým plotem, zbytek lemovala vysoká cihlová zeď. Železné tyče brány byly tak husté, že by se jimi neprotáhlo desetileté dítě, natož dospělý muž…

„Owensi!“ zvolala ta bledá žena hlasem, který by vám mohl připomínat šustění větru dlouhou trávou. „Owensi! Pojďte se na tohle podívat!“

Dřepla si a hleděla na cosi u země. Do měsíčního světla vstoupil kousek stínu, vlastně šedivý muž kolem pětačtyřiceti let. Pohlédl na svou ženu, pak na to, na co se dívala, a poškrábal se na hlavě.

„Paní Owensová?“ řekl, protože pocházel z formálnějších časů, než jsou ty naše. „Je to to, co si myslím, že to je?“

A vtom ta věc, kterou si prohlížel, asi spatřila paní Owensovou, protože to otevřelo ústa, nechalo to vypadnout gumový dudlík, který to cumlalo, na chodník a natáhlo to drobnou baculatou pěstičku, jako by se to snažilo chytit bledý prst paní Owensové.

„To mě podrž,“ řekl pan Owens, „jestli tohle není dítě.“

„Samozřejmě je to dítě,“ prohlásila jeho žena. „A otázka je, co s ním?“

„Otázka to bezpochyby je, paní Owensová,“ souhlasil manžel. „Ale *není* to naše otázka. Protože tohle dítě je nepochybně živé a jako takové nemá s námi nic do činění a není součástí našeho světa.“

„Podívejte, jak se usmívá!“ zvolala paní Owensová. „Má ten nejsladší úsměv,“ a jednou nehmotnou rukou pohladila chlapečkovy řídké světlé vlásky. Maličký se radostně rozesmál.

Hřbitovem prolétl závan studeného větru. Roztrhal mlhu v nižší části hřbitova (hřbitov totiž pokrýval celý vrch kopce a jeho pěšinky se vlnily vzhůru a dolů a všelijak se křížily). Rachocení: někdo lomcoval hlavní bránou hřbitova a třásl těžkým visacím zámkem, který obě strany držel.

„No vidíte,“ oddechl si Owens. „To je rodina toho prcka, přicházejí, aby ho vrátili do milující náruče. Nechte toho mladého muže být,“ dodal, protože paní Owensová objímala svými nehmotnými pažemi batole, hladila je a uklidňovala.

Namítla: „Ten nevypadá, že by byl něčí rodina, ten ne.“ Muž v tmavém plášti přestal rachotit bránou a prohlížel si menší boční branku. Ta byla také dobře zamčená. V předchozím roce hřbitov poškodili vandalové a městská rada Učinila Opatření.

„No tak, paní Owensová. Nechejte ho. Buďte rozumná,“ přesvědčoval ji pan Owens. V té chvíli zahlédl ducha, spadla mu brada a najednou ho nenapadalo nic, co by mohl říct.

Mohli byste namítnout – a kdybyste to udělali, měli byste pravdu – že pana Owense by nějaký duch neměl vyvést z míry, když pan a paní Owensovi sami byli vlastně mrtví, a to už několik století, a když veškerý jejich společenský život, nebo skoro veškerý, se odehrával ve společnosti mrtvých. Ale mezi obyvateli hřbitova a tímhle byl rozdíl: surový, probleskující, šokující tvar šedivé barvy, trochu jako televizní obrazovka bez obrazu, plný paniky a obnaženého citu, který zaplavil oba Owensovy, jako by to byl jejich cit. Tři postavy, dvě velké, jedna menší, ale jen jedna z nich byla zřetelná, jen jedna byla víc než pouhý obrys nebo třpytivé chvění. A ta postava řekla: *Mé děťátko! Chce ublížit mému děťátku!*

Řinčení. Ten muž venku vlekl těžkou železnou popelnici k vysoké cihlové zdi, která obklopovala část hřbitova.

„Ochraňujte mého syna!“ řekl ten duch a paní Owensovou napadlo, že je to žena. Samozřejmě, matka toho maličkého.

„Co udělal vám?“ zeptala se, ale nevěřila, že ji ten duch slyší. *Určitě je mrtvá jen chvíli, chudinka,* pomyslela si. Je vždycky snadnější umřít jemně, probudit se v náležitém čase na místě, kde jste pohřbeni, smířit se s vlastní smrtí a seznámit se s ostatními obyvateli. Tohle stvoření bylo jen hrstka úzkosti a obav o dítě a její panika, kterou Owensovi vnímali jako tichý, hluboký křik, začala nyní přitahovat pozornost, neboť z celého hřbitova sem přicházely další bledé postavy.

„Kdo jste?“ zeptal se té postavy Gaius Pompeius. Před dvěma tisíci lety požádal, aby ho uložili k odpočinku tady, na pahorku, vedle mramorového oltáře, nechtěl, aby jeho tělo poslali zpět do Říma. Jeho mohyla je dnes jenom zvětralý kus kamene a on je jedním z nejstarších občanů hřbitova. Bere své povinnosti nesmírně vážně. „Jste tady pohřbená?“

„Samozřejmě, že není! Podle toho, jak vypadá, zrovna zemřela.“ Paní Owensová objala ženský tvar kolem ramen a tiše, klidně a rozumně s ním mluvila.

Od vysoké zdi se ozvalo žuchnutí a řinkot. To spadla popelnice. Muž se vysoukal na zeď, proti mlhou rozmazaným pouličním světlům se rýsovala jeho temná silueta. Na okamžik tam zůstal, pak se začal spouštět dolů. Držel se horní hrany zdi, nohy mu visely a houpaly se, pak se pustil a dopadl posledních několik stop do hřbitova.

„Ale má milá,“ řekla paní Owensová tomu tvaru – nic jiného už z těch tří postav, jež se na hřbitově objevily, nezbylo – „on je živý. My ne. Dovedete si představit…“

Dítě se na ně zmateně dívalo. Natáhlo se k jednomu, pak k druhému, ale všude nahmatalo jen vzduch. Ženský tvar se rychle vytrácel.

„Ano,“ kývla paní Owensová na něco, co nikdy jiný neslyšel. „Když budeme moci, uděláme to.“ Pak se otočila k muži vedle sebe. „A vy, Owensi? Budete otcem tomuhle mládenečkovi?“

„Budu co?“ svraštil Owens obočí.

„Nikdy jsme neměli dítě," řekla jeho žena. „A jeho matka chce, abychom ho ochránili. Řeknete ano?"

Muž v černém plášti se zvedal ze změti břečťanu a polorozpadlých náhrobků. Postavil se a opatrně kráčel po pěšině. Vylekal jen sovu, která vzlétla na neslyšných křídlech. Před sebou viděl dítě a v očích mu vítězně zaplálo.

Owens dobře věděl, co si jeho žena myslí, když mluví tímhle tónem. Nadarmo nebyli manžely v životě i ve smrti už víc než dvě stě padesát let. „Jste si jistá?" zeptal se. „Úplně jistá?"

„Tak jistá jsem si ještě nikdy nebyla."

„Pak ano. Budete-li vy jeho matkou, budu já jeho otcem."

„Slyšela jste to?" zeptala se paní Owensová toho třpytivého tvaru na hřbitově, teď už jen pouhého náznaku, jako vzdáleného letního blesku ve tvaru ženy. Přelud jí řekl cosi, co nikdo jiný neslyšel, a rozplynul se.

„Už sem nepřijde," usoudil pan Owens. „Až se příště vzbudí, bude na svém hřbitově nebo kam to teď míří."

Paní Owensová se sehnula k dítěti a napřáhla ruce. „Pojď ke mně," řekla láskyplně. „Pojď k mámě."

Muži Jackovi, který se k nim blížil po pěšině s nožem v ruce, to připadalo, jako by se kolem dítěte v měsíčním svitu obtočila lokýnka mlhy a dítě zmizelo: zůstala jen vlhká mlha a měsíční paprsky a vlnící se tráva.

Zamžikal a nasál vzduch. Něco se tam stalo, ale netušil, co to bylo. Zlostně zavrčel, hluboko v hrdle, jako rozhněvaná a frustrovaná šelma.

„Haló?" zavolal. Napadlo ho, že se dítě možná za něco schovalo. Hlas měl hluboký a drsný a znělo v něm cosi divného, jako by ho mátlo, že se slyší mluvit.

Hřbitov si svá tajemství zachoval.

„Haló?" zavolal znovu. Doufal, že uslyší dětský pláč, nějaké žvatlání nebo pohyb. Nečekal, že uslyší, co skutečně zaslechl – hlas, hedvábně hladký, a slova:

„Přejete si?"

Muž Jack byl vysoký. Ten druhý byl ještě vyšší. Muž Jack měl na sobě tmavé oblečení. Oděv tohoto muže byl ještě tmavší. Lidé, kteří

si muže Jacka všimli – a on neměl rád, když se tak stalo – měli obavy nebo divný pocit, dokonce nevysvětlitelný strach. Muž Jack se na neznámého podíval, a byl to Jack, kdo měl nepříjemný pocit.

„Někoho jsem hledal," řekl muž Jack a zároveň zastrčil pravou ruku do pláště, aby schoval nůž, ale měl ho připravený, kdyby jej potřeboval.

„Na zamčeném hřbitově, v noci?" zeptal se neznámý suše.

„Bylo to jen malé dítě," vysvětloval muž Jack. „Šel jsem kolem hřbitova a slyšel jsem dětský pláč. Nahlédl jsem přes bránu a uviděl ho. Co by každý udělal?"

„Tleskám vaší občanské zodpovědnosti," pravil neznámý. „Avšak, jak jste předpokládal, že se odsud dostanete, pokud byste to dítě nalezl? S dítětem v náručí nemůžete přelézt tak vysokou zeď."

„Byl bych volal, dokud by nás někdo nepustil ven."

Hlasité řinčení klíčů. „Nu, to bych byl nejspíš já," řekl ten neznámý „To já bych vás byl musel pustit." Vybral ze svazku jeden velký klíč a pokynul: „Pojďte za mnou."

Muž Jack ho následoval. Vytáhl nůž z kapsy. „Takže vy jste hrobník?"

„Hrobník? Jistě, i tak se to dá říct," připustil neznámý. Mířili k bráně a muž Jack si byl jistý, že jdou určitě pryč od batolete. Ale hrobník měl klíče. Nůž ve tmě, jediný pohyb a pak už bude moci v klidu hledat, třeba celou noc, bude-li třeba.

Zvedl nůž.

„Kdyby to opravdu *bylo* dítě," řekl hrobník, aniž se ohlédl, „nebylo by tady na hřbitově. Možná jste se zmýlil. Konečně, je nepravděpodobné, že by malé dítě přišlo až sem. Je mnohem pravděpodobnější, že jste zaslechl nějakého nočního ptáka nebo zahlédl kočku nebo třeba lišku. Víte, tohle místo bylo před třiceti lety vyhlášeno přírodní rezervací, někdy v době, kdy tu pochovali posledního mrtvého. Zkuste se znovu zamyslet a řekněte, jste si naprosto *jistý*, že to, co jste viděl, bylo dítě?"

Muž Jack se zamyslel.

Neznámý odemkl postranní branku. „Lišky," řekl, „vydávají velice zvláštní zvuky, velmi podobné lidskému nářku. Ne, vaše návštěva na hřbitově byla omyl, pane. Dítě, které hledáte, vás někde

čeká, ale není to zde.“ Na okamžik nechal tu myšlenku, aby se usadila v hlavě muže Jacka, a pak rozmáchle otevřel bránu. „Bylo mi velkým potěšením vás poznat,“ řekl. „A věřím, že vše, co potřebujete, najdete tam venku.“

Muž Jack se zastavil na vnější straně hřbitovní brány. Neznámý, kterého Jack považoval za hrobníka, stál na vnitřní straně. Znovu zamkl a uložil klíče.

„Kam jdete?“ zeptal se muž Jack.

„Jsou tady ještě jiné brány. Mám auto na druhé straně kopce. Nedělejte si o mne starost. Vlastně si ani nemusíte pamatovat náš rozhovor.“

„Ne,“ souhlasil muž Jack. „Nemusím.“ Pamatoval si, že šel do kopce, že to, co považoval za dítě, byla jen liška, že ho vlídný hrobník doprovodil zpět na ulici. Zasunul nůž do vnitřní pochvy. „No nic. Dobrou noc.“

„Dobrou noc i vám,“ řekl ten neznámý, kterého omylem považoval za hrobníka.

Muž Jack se pustil dolů z kopce hledat nemluvně.

Neznámý ze stínu sledoval Jacka, dokud mu nezmizel z dohledu. Pak se vydal nocí dál a dál nahoru, až k rovnému místu pod vrcholem kopce. Stál na něm obelisk a plochý kámen zasazený do země, který byl věnován památce Josiaha Worthingtona, místního sládka, politika a později baroneta, který před téměř třemi sty lety koupil starý hřbitov a pozemky kolem něho a věnoval je městu na věčné časy. Pro sebe si vybral nejlepší místo na kopci – přírodní amfiteátr, s výhledem na celé město a okolí. Zajistil, že hřbitov zůstal hřbitovem. Obyvatelé hřbitova mu byli vděční, i když nikdy ne tak vděční, jak si baronet Josiah Worthington myslel, že by vděční být měli.

Celkem tam na hřbitově bylo nějakých deset tisíc duší, ale většina z nich hluboce spala nebo neměla nejmenší zájem o všední každonoční záležitosti, takže tam v amfiteátru jich v měsíčním světle byly necelé tři stovky.

Neznámý k nim přišel tak tiše jako sama mlha a pozoroval z úkrytu ve stínu, co se na shromáždění děje.

Právě mluvil Josiah Worthington. „Má drahá paní. Vaše paličatost je zcela, je… nu, nevidíte, jak je to absurdní?“

„Ne,“ zlobila se paní Owensová. „Nevidím.“

Seděla se zkříženýma nohama na zemi a živoucí dítě jí spalo v klíně. Podepírala mu hlavičku bílýma rukama.

„Paní Owensová se snaží říct, s vaším dovolením, vzácný pane,“ řekl pan Owens, stojící vedle ní, „že jí to tak nepřipadá. Chápe to jako svou povinnost.“

Pan Owens se setkal s Josiahem Worthingtonem ve skutečnosti, tenkrát, když byli ještě oba živí, dokonce vyrobil několik kousků nábytku pro worthingtonské sídlo, u Ingleshamu, a dosud k němu cítil velký respekt.

„Svou *povinnost*?“ kroutil hlavou baronet Josiah Worthington, jako by chtěl setřást pavučinu. „Vaše *povinnosti*, madam, se vážou pouze ke hřbitovu a ke společenství těch, kdož tvoří tuto populaci netělesných duchů, zmrtvýchvstalých a podobných bytostí, a tudíž jedinou vaší povinností je vrátit toto stvoření bez prodlení do jeho přirozeného domova – což toto není.“

„Jeho matka mi toho chlapce svěřila,“ řekla paní Owensová, jako by víc nebylo třeba říkat.

„Má drahá paní…“

„Nejsem žádná vaše drahá paní,“ odsekla paní Owensová a vstala. „Po pravdě, nechápu, proč jsem vůbec tady, proč se bavím s vámi, pomatenými starými bambuly, když tady ten bude každou chvíli vzhůru a pořádně hladový – a kde tady na hřbitově pro něho najdu něco k snědku, to bych moc ráda věděla.“

„Což,“ prohlásil Gaius Pompeius škrobeně, „je přesně ono. Čím ho nakrmíte? Jak se o něho budete starat?“

Oči paní Owensové zaplály. „Dokážu se o něj postarat. Stejně dobře jako jeho máti. Už mi ho dala. Podívejte: Držím ho, nebo ne? Dotýkám se ho.“

„No tak, buď rozumná, Betsy,“ vložila se do řeči Matka Slaughterová, droboučká stařenka v obrovském klobouku a peleríně, které nosila, dokud žila, a v nichž ji i pohřbili. „A kde by bydlel?“

„Tady,“ řekla paní Owensová. „Mohli bychom mu dát Svobodu hřbitova.“

Ústa Matky Slaughterové vytvořila maličké ‚O'. „Ale," namítla. Potom řekla: „No tohle."

„No, proč ne? Není to poprvý, co jsme dali Svobodu hřbitova někomu zvenčí."

„To je pravda," řekl Gaius Pompeius. „Ale *ten* nebyl živý."

Neznámý si uvědomil, že je vtahován, ať se mu to líbí nebo ne, do rozhovoru a vystoupil ze stínu. Odpojil se od něho jako skvrna tmy. „Ne," souhlasil. „Nejsem. Ale chápu názor paní Owensové."

Josiah Worthington řekl: „Skutečně, Silasi?"

„Ano. V dobrém i ve zlém – a já pevně věřím, že to bude v dobrém – vzali pán a paní Owensovi toto dítě pod svou ochranu. K vychování toho maličkého bude potřeba víc než jen pár dobrých duší. Bude to práce," řekl Silas, „pro celý hřbitov."

„A co jídlo a všechno ostatní?"

„Já můžu ze hřbitova odejít a zase se vrátit. Můžu mu nosit jídlo," navrhl Silas.

„Je moc pěkné, že to říkáte," namítla Matka Slaughterová. „Ale vy si sem chodíte a vodcházíte si a nikdo ani neví, kde jste. Kdybyste na týden vodešel, chlapec by umřel."

„Jste moudrá žena," řekl Silas. „Chápu, proč si vás všichni tak cení." Nemohl manipulovat s myslí mrtvých tak snadno jako s myslí živých, ale uměl použít všechny zbraně lichocení a přesvědčování, které vlastnil, protože ani mrtví vůči nim nejsou imunní. Pak dospěl k rozhodnutí. „Tak dobře. Pokud budou pán a paní Owensovi jeho rodiči, budu já jeho poručníkem. Zůstanu tady, a budu-li potřebovat odejít, zajistím za sebe náhradu, někoho, kdo bude dítěti nosit jídlo a starat se o něho. Můžeme využít kryptu kaple," dodal.

„Ale," namítl Josiah Worthington. „Ale. Lidské dítě. Živé dítě. Pochopte. Mám na mysli, myslím, chci říct. Tohle je hřbitov, ne školka, do háje."

„Přesně," kývl Silas. „Velice dobrá poznámka, Sire Josiahu. Sám bych to lépe neřekl. A z toho důvodu, i kdyby nešlo o nic dalšího, je životně důležité, aby to dítě bylo vychováváno s co nejmenším narušením, pokud prominete ten výraz, *života* na hřbitově." S těmi slovy přešel k paní Owensové a pohlédl na nemluvně spící v jejím náručí. Povytáhl obočí. „Má nějaké jméno, paní Owensová?"

„Jeho matka mi žádné neřekla.“

„Nu dobrá,“ řekl Silas. „Jeho staré jméno mu teď stejně k ničemu nebude. Tam jsou tací, kteří mu chtějí ublížit. Tak co, vybereme mu jméno my?“

Gaius Pompeius přistoupil blíž a prohlížel si dítě. „Vypadá trochu jako můj prokonsul, Marcus. Budeme mu říkat Marcus.“

„Vypadá spíš jako můj hlavní zahradník, Stebbins,“ prohlásil Josiah Worthington. „Ne že bych Stebbinse navrhoval jako jméno. Ten chlap pil jako duha.“

„Vypadá jako můj synovec Harry,“ poznamenala Matka Slaughterová a zdálo se, že se celý hřbitov chystá připojit, každý obyvatel je připravený nabídnout vlastní srovnání mezi dítětem a někým dávno zapomenutým, když se do debaty vložila paní Owensová.

„Nepodobá se vůbec nikomu,“ prohlásila pevně. „Vypadá jako nikdo jiný.“

„Tak to bude Nikdo,“ rozhodl Silas. „Nikdo Owens.“

A tenkrát, jako by reagoval na to jméno, otevřel chlapeček oči, veliké a úplně probuzené. Rozhlédl se kolem, zaregistroval obličeje mrtvých a mlhu a měsíc. Pak upřel zrak na Silase. Díval se vážně, neuhnul pohledem.

„A co je to za jméno, Nikdo?“ rozčilovala se Matka Slaughterová.

„Jeho jméno. A je to dobré jméno,“ uklidňoval ji Silas. „Zajistí mu bezpečí.“

„Já nechci žádné potíže,“ začal zase Josiah Worthington. Batole k němu vzhlédlo a pak, hladové nebo unavené, nebo jen ze stesku po domově, po rodině, po svém světě, zkřivilo obličejík a rozplakalo se.

„Můžete odejít,“ řekl Gaius Pompeius paní Owensové. „My si o ostatním promluvíme bez vás.“

~ ~ ~

Paní Owensová čekala před pohřební kaplí. Už před více než čtyřiceti lety bylo rozhodnuto, že ta budova, vzhledem kostelík s věží, je historicky památná stavba. Městská rada došla k závěru, že náklady na její opravu se nevyplatí, vždyť šlo o malou kapli na

zarostlém hřbitově, který už stejně nebyl v módě, a tak na ni namontovali těžký visací zámek a čekali, až se rozpadne. Pokryl ji břečťan, ale byla pevně stavěná a nevypadalo to, že by se v tomhle století chystala spadnout.

Dítě v náručí paní Owensové zase usnulo. Zlehka je kolébala a zpívala mu starou písničku, tu, co jí zpívávala matka, když byla ona sama malá, v těch časech, kdy muži začali nosit napudrované paruky. Zpívalo se tam:

Hajej můj maličký, houpy, hou,
hvězdičky na nebi svítí,
až jednou vyrosteš, uvidíš svět,
hádám, že se ti zlíbí:
Zlíbat svou lásku,
roztančit sál,
najít své jméno
i pokladů pár…

A paní Owensová to všechno odzpívala, dřív než zjistila, že zapomněla, jak ta písnička končí. Měla dojem, že v posledním verši bylo něco jako ‚a kousek štětinaté slaniny', ale mohlo to být v nějaké úplně jiné písničce, tak raději přestala a zazpívala mu tu o muži na Měsíci, co spadl na hořící svíci, a potom zpívala svým teplým venkovským hlasem novější písničku o mladíkovi, co strčil dovnitř palec a vytáhl žvanec. Zrovna začala dlouhou baladu o mladém venkovském šlechtici, jehož dívka ho bez nějakého zvláštního důvodu otrávila mísou nevykrvených úhořů, když Silas přišel zpoza rohu kaple. Nesl papírovou krabici.

„Tak jsem tady, paní Owensová," řekl. „Spousta dobrých věcí pro rostoucího chlapce. Můžeme je nechat v kryptě, co říkáte?"

Dotkl se zámku, ten spadl a on otevřel železné dveře. Paní Owensová vešla dovnitř, pochybovačně se rozhlédla po policích a po starých dřevěných lavicích opřených o stěnu. V jednom rohu ležely plesnivé krabice se starými záznamy farnosti, ve druhém byly otevřené dveře a za nimi viktoriánská splachovací toaleta a umývadlo s kohoutkem se studenou vodou.

Nemluvně otevřelo oči a upřelo je na ni.

„Jídlo můžeme uložit sem," řekl Silas. „Je tu chladno a potraviny tu vydrží déle." Sáhl do krabice a vytáhl banán.

„Copak to je, to si z domu nepamatuju?" prohlížela si paní Owensová žlutohnědý předmět.

„Je to banán. Ovoce, z tropických krajů. Podle všeho musíte oloupat vnější slupku," vysvětloval Silas. „Takto."

Dítě – Nikdo – se v náručí paní Owensové začalo vrtět. Postavila ho na kamennou dlažbu. Rychle se batolilo k Silasovi, chytilo ho za kalhoty a drželo.

Silas mu podal banán.

Paní Owensová sledovala, jak chlapec jí. „Banán," opakovala si váhavě. „O tom jsem nikdy neslyšela. Nikdy. Jak to chutná?"

„Absolutně netuším," řekl Silas, který konzumoval jenom jednu potravu, a banány to nebyly. „Mohla byste tady připravit tomu malému postel, víte."

„Nic takového neudělám, když máme s Owensem pěknou malou hrobku u záhonu s narcisy. Je tam spousta místa i pro toho malého. A stejně," dodala, protože nechtěla, aby si Silas myslel, že odmítá jeho pohostinnost. „Nechci, aby vás chlapec rušil."

„Nerušil by."

Chlapec byl s banánem hotov. Tedy, spoustu si toho stačil rozmazat po obličeji a ručkách. Spokojeně se usmíval, upatlaný, s tvářičkami jako jablíčka.

„Nána," žvatlal šťastně.

„To je chytrý chlapeček," pochvalovala si paní Owensová. „A jak se zapatlal! No tak, nevrť se, ty červíku…" a sbírala mu kousky banánu z košilky a vlásků. „Co myslíte, jak rozhodnou?"

„Nevím."

„Já se ho nemůžu vzdát. Slíbila jsem to jeho mámě."

„Ačkoliv jsem dělal ve své době spoustu věcí," řekl Silas, „matkou jsem nikdy nebyl. A nemám to v plánu ani nyní. Ale já odtud *můžu* odejít…"

Paní Owensová řekla prostě: „Já nemůžu. Mé kosti jsou tady A Owensovy taky. Já neodejdu nikdy."

„Musí být hezké, mít místo, kam patříte," pokýval Silas hlavou. „Někde, kde je doma." Ve způsobu, jakým to říkal, nebylo nic tesklivého. Hlas měl sušší než pouště a řekl to, jako by jednoduše oznamoval něco nepopiratelného. Paní Owensová to nepopřela.

„Myslíte, že budeme muset čekat dlouho?"

„Dlouho ne," řekl Silas, ale mýlil se.

Nahoře v amfiteátru, na úbočí kopce, měl každý člen komunity vlastní názor a také potřebu ho vyjádřit. To, že se do toho nesmyslu zapletli Owensovi a ne někdo z těch fanfarónských nováčků, bylo dost podstatné, protože Owensovi byli slušní a vážení. Že se Silas rozhodl být chlapcovým poručníkem, to mělo velkou váhu – k Silasovi vzhlíželi obyvatelé hřbitova s určitou opatrnou úctou, protože existoval na rozhraní mezi jejich světem a světem, který opustili. Ale i tak, i tak…

Na hřbitově normálně nepanuje demokracie, a přece, smrt je zosobněná velká demokracie a každý z mrtvých měl hlas a názor na to, zda by to živé dítě mělo zůstat, a jeden každý byl rozhodnutý, že ho té noci musí vyslechnout.

Byl pozdní podzim, kdy ránům dlouho trvá, než opravdu přijdou. I když obloha byla dosud temná, bylo už slyšet, jak dole pod kopcem startují auta a jak živí lidé vyrážejí mlhavým černým ránem do práce. Lidé ze hřbitova si povídali o dítěti, které k nim přišlo, a o tom, co s ním. Tři sta hlasů. Tři sta názorů. Nehemiah Trot, básník ze zpustlé severozápadní strany hřbitova, právě deklamoval svůj názor, i když nikdo z naslouchajících nedokázal říct, jaký názor to je, když se něco stalo. Něco, co umlčelo všechna ústa s názory, cosi, co se v historii toho hřbitova dosud nestalo.

Po svahu se pomalým krokem blížil obrovský bílý kůň, ten typ, kterému by znalci koní říkali ‚šedák'. Dřív, než ho viděli, byl slyšet dusot jeho kopyt a praskání větviček nízkých keřů a mlází, ostružiní, břečťanu a hlodaše, kterými se kůň prodíral. Byl to opravdový shirský kůň, plných devatenáct pěstí vysoký, možná i víc. Byl to kůň, co by mohl nosit rytíře v plné zbroji do bitev, ale teď nesl na holém hřbetě jenom ženu, oblečenou od hlavy po paty v šedém. Její dlouhá sukně a šátek přes ramena mohly být utkány ze starých pavučin.

Tvář měla klidnou a vyrovnanou.

Znali ji, jeden každý tam na hřbitově, protože všichni se s tou dámou v šedém na konci svých dní setkáváme. Nelze na ni zapomenout.

Kůň se zastavil vedle obelisku. Obloha na východě pomalu bledla, tím perleťovým předjitřním světlem, které lidi na hřbitově znervózňovalo, nutilo je myslet na návrat do jejich pohodlných domovů. Přesto se žádný z nich nepohnul. Sledovali tu paní na šedákovi, všichni napůl napjatí, napůl vyděšení. Mrtví nejsou obecně pověrčiví, ale sledovali ji, jak možná sledoval římský ptakopravec posvátné vrány, když hledal moudrost a návod k věštbě.

A pak k nim promluvila.

Hlasem, co zněl jako cinkání stovky stříbrných zvonečků, řekla jen: „Mrtví by měli být dobrotiví.“ A usmála se.

Kůň, který si spokojeně ukusoval a žvýkal chomáče husté trávy, zvedl hlavu. Paní ho pohladila po šíji a on se otočil, udělal několik dlouhých, dunivých kroků a pak byl pryč z úbočí kopce a cválal po obloze. Jeho hřmotící podkovy zněly jako burácení hromu vzdálené bouře. Za několik okamžiků zmizel z dohledu. Tak aspoň svorně celou událost popisovali obyvatelé hbitova, kteří té noci byli v amfiteátru. Debata byla skončena a uzavřena a bez zvednutí jediné ruky rozhodnuta. Dítě, kterému říkali Nikdo Owens, obdrží Svobodu hřbitova.

Matka Slaughterová a baronet Josiah Worthington doprovodili pana Owense do krypty staré kaple a sdělili novinu paní Owensové.

Zdálo se, že ji ten zázrak nepřekvapil. „To je správné,“ řekla. „Některý z nich nemaj v hlavě špetku rozumu. Ale ona ano. Samozřejmě, ona ano.“

~ ~ ~

Než se slunce vyhouplo do šedivého rána, spalo už dítě v pěkné malé hrobce Owensových (neboť pan Owens zemřel jako zámožný představený místního cechu truhlářů a truhláři chtěli mít jistotu, že bude pohřben s náležitými poctami).

Ještě před východem slunce se vydal Silas ještě jednou ven na výpravu. Našel vysoký dům na svahu a prohlédl si ta tři těla, která v něm nalezl. Prostudoval vzorec ran způsobených nožem. Když zjistil,

co potřeboval, vyšel do ranního šera. Vracel se na hřbitov, do věže kaple, kde spal a vyčkával, až se den změní v noc, a hlavou se mu honily znepokojující možnosti.

V městečku na úpatí kopce zatím muž Jack cítil stále větší zlost. Na předchozí noc se dlouho těšil, měla být vyvrcholením měsíců – roků – práce. A večer všechno začalo tak slibně – tři lidé mrtví, dřív než kterýkoliv z nich stačil vykřiknout. A pak…

Pak se všechno totálně zvrtlo. Proč sakra chodil nahoru do kopce, když to děcko zjevně šlo dolů? Než sám dorazil pod kopec, stopa vychladla. Někdo musel to dítě najít, vzít a ukrýt. Jiné vysvětlení nebylo.

Ozvalo se zahřmění, hlasité a náhlé jako výstřel, a v tomtéž okamžiku se spustil liják. Muž Jack byl metodický a začal plánovat svůj další tah – které lidi ve městě bude muset navštívit, lidi, co budou jeho očima a ušima.

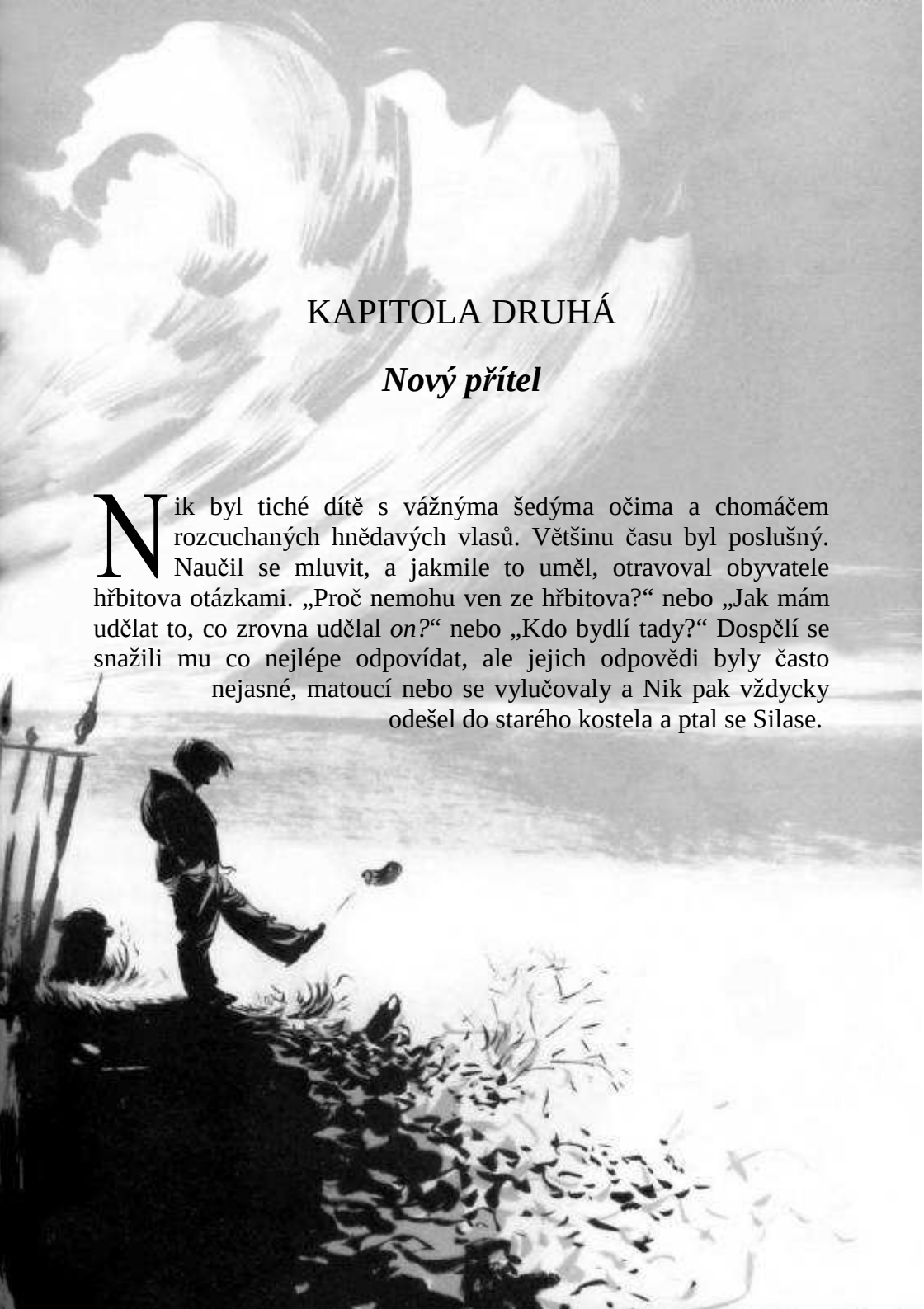
Shromáždění o svém neúspěchu říkat nebude.

A stejně, říkal si a uskočil do vchodu nějakého obchodu, protože ranní déšť se valil k zemi jako slzy, on přece nezklamal. Ještě ne. Ještě dlouhá léta ne. Má spoustu času. Času na to, aby dotáhl své poslání do konce. Času na přetržení posledního vlákna.

Teprve když začaly kvílet policejní sirény a ulicí kolem se přehnaly nejdřív policejní vůz, pak sanitka a nakonec neoznačené policejní auto se řvoucí sirénou, zvedl si muž Jack neochotně límec pláště, sklonil hlavu a vyrazil. Nůž měl v kapse, bezpečně ukrytý v suchém pouzdru, chráněný před nepřízní živlů.

KAPITOLA DRUHÁ

Nový přítel

Nik byl tiché dítě s vážnýma šedýma očima a chomáčem rozcuchaných hnědavých vlasů. Většinu času byl poslušný. Naučil se mluvit, a jakmile to uměl, otravoval obyvatele hřbitova otázkami. „Proč nemohu ven ze hřbitova?“ nebo „Jak mám udělat to, co zrovna udělal *on*?“ nebo „Kdo bydlí tady?“ Dospělí se snažili mu co nejlépe odpovídat, ale jejich odpovědi byly často nejasné, matoucí nebo se vylučovaly a Nik pak vždycky odešel do starého kostela a ptal se Silase.

Čekával na něho, když zapadalo slunce, těsně předtím, než se Silas probudil.

Jeho poručník mu vždycky všechny záležitosti jasně a srozumitelně vysvětlil. Uměl to udělat tak jednoduše, jak bylo třeba, aby tomu Nik porozuměl.

„Nemůžeš ven ze hřbitova – a říká se *nemůžu*, ne *nemohu*, v současné době už ne – protože jenom na hřbitově ti můžeme zajistit bezpečí. Žiješ tady a tady najdeš všechny, kdo tě mají rádi. Venku by pro tebe nebylo bezpečno. Zatím ne."

„*Ty* ven chodíš. Ty chodíš ven každou noc."

„Já jsem nekonečně starší než ty, chlapče. A nic se mi nestane, ať jsem kdekoliv."

„Mně se tam také nic nestane."

„Kéž by to byla pravda. Ale dokud budeš tady, opravdu se ti nic nestane."

Nebo:

„Jak bys to mohl udělat? Některé dovednosti se získávají vzděláváním a některé praxí, jiné pak časem. Tamty dovednosti přijdou, budeš-li studovat. Brzy zvládneš Mizení a Přesouvání a Vstupování do snů. Ale některé dovednosti živí lidé zvládnout nemohou, na ty si ještě budeš muset chvíli počkat. Přesto ale nepochybujeme, že i je časem získáš."

„Koneckonců, dostal jsi Svobodu hřbitova," říkával mu Silas. „Takže se hřbitov o tebe stará. Dokud jsi tady, můžeš vidět ve tmě. Můžeš chodit po některých cestách, po nichž by živí cestovat neměli. Oči živých po tobě sklouznou. Já jsem také získal Svobodu hřbitova, ačkoliv v mém případě obsahuje pouze právo tady bydlet."

„Já chci být jako ty," prohlásil Nik a vystrčil dolní ret.

„Ne, nechceš," ukončil Silas rozhodně.

Nebo:

„Kdo leží tady? Víš, Niku, v mnoha případech je to napsané na pomníku. Umíš už číst? Znáš abecedu?"

„Abe co?"

Silas zavrtěl hlavou, ale neřekl nic. Pan a paní Owensovi nikdy nebyli velcí čtenáři, dokud žili, a na hřbitově nebyl jediný slabikář.

Následující noc se Silas objevil před útulnou hrobkou Owensových se třemi velkými knihami – dvě z nich byly pestrobarevné slabikáře (A jako auto, B jako balon) a třetí byl výtisk knihy *Kocour v klobouku.* Měl také papír a krabičku voskovek. Pak chodil s Nikem po hřbitově, pokládal jeho prstíky na nejnovější a nejčitelnější náhrobky a pamětní desky a učil Nika, jak vyhledávat písmena abecedy, když se objeví, počínaje špičatou věží velkého A.

Silas dal Nikovi detektivní úkol – měl na hřbitově najít všechna písmena abecedy – a Nik pátrání úspěšně zakončil, když našel náhrobní kámen Ezekiela Ulmsleye, zasazený do boční zdi ve staré kapli. Poručník z něho měl opravdu radost.

Nik si každý den nosil na hřbitov pastelky a papír a pečlivě obkresloval jména, slova a čísla. Každý večer, než Silas vyrazil do světa, musel Nikovi vysvětlit, co to napsal, a přeložit mu útržky latiny, ze kterých byli Owensovi obvykle zmatení.

Tak jednoho slunečného dne, kdy čmeláci prozkoumávali v koutě hřbitova květy na větvích hlodaše a v modrých zvoncích, které tlumily jejich hluboký, lenivý bzukot, ležel Nik v jarním slunci a pozoroval bronzového brouka bloumajícího po náhrobku G^{eo}. Reedera, jeho manželky Dorcas a jejich syna Sebastiana *(fidelis ad mortem).* Před chvílí obkreslil nápis na náhrobku a teď se soustředil na brouka, když kdosi řekl:

„Kluku? Co děláš?“

Nik se rozhlédl. Na druhé straně hlodašového keře ho někdo pozoroval.

„Niff,“ zašišlal Nik, protože přitom vyplázl jazyk.

Obličej za keřem se zmačkal do chrliče s vystrčeným jazykem a vypoulenýma očima, pak se srovnal do dívčí tvářičky.

„To bylo dobré,“ pochválil ji Nik, dočista ohromený.

„Umím dělat fakt dobré obličeje,“ chlubila se dívka. „Koukej na tenhle.“ Nadzvedla si jedním prstem nosík, roztáhla ústa do obrovského, spokojeného úsměvu, nafoukla tváře a zašilhala jedním okem. „Víš, co to bylo?“

„Ne.“

„Přece prase, trdlo.“

„Počkej,“ přemýšlel Nik. „Myslíš Prase jako *P?*“

„Jasně. Počkej.“

Obešla keř a stála vedle Nika, který se mezitím zvedl. Byla trošku starší než on, maličko vyšší a byla oblečená v jasných barvách, žluté a růžové a oranžové. Nik, v šedivém rubáši, si připadal ošumělý a zanedbaný.

„Kolik je ti?“ zajímala se dívka. „Co tu děláš? Žiješ tady? Jak se jmenuješ?“

„Nevím,“ řekl Nik.

„Ty nevíš, jak se jmenuješ? Jasně, že víš. Každý ví, jak se jmenuje. Kecáš.“

„Já vím, jak se jmenuju,“ řekl Nik. „A vím, co tady dělám. Ale nevím to druhé, co ses ptala.“

„Kolik ti je?“

Nik kývl.

„No, kolik ti bylo, když jsi měl naposledy narozeniny?“

„Nebylo mi,“ řekl Nik. „Nikdy jsem je neměl.“

„Každý má narozeniny. Ty tvrdíš, že jsi nikdy neměl dort a svíčky a tak?“

Nik zavrtěl hlavou. Dívka na něho soucitně hleděla. „Chudáčku. Mně je pět. Vsadím se, že tobě taky.“

Nik nadšeně kýval. Za nic by se s novou kamarádkou nehádal. Byl s ní šťastný.

Řekla mu, že se jmenuje Scarlett Amber Perkinsová a bydlí v bytě bez zahrady. Její matka seděla na lavičce pod kopcem a četla si časopis. Přikázala Scarlett, aby se vrátila za půl hodiny a trochu se proskočila a nic neprovedla a nemluvila s cizími lidmi.

„Já jsem cizí člověk,“ podotkl Nik.

„Nejsi,“ namítla rozhodně. „Ty jsi malý kluk.“ A pak řekla: „A jsi můj kamarád. Tak nemůžeš být cizí.“

Nik se zřídkakdy usmíval, ale v té chvíli se usmál, široce a potěšeně. „Já jsem tvůj kamarád,“ řekl.

„Jak se jmenuješ?“

„Nik. To je zkráceně Nikdo.“

Rozesmála se. „To je legrační jméno. A co teď děláš?“

„Abecedu,“ vysvětlil jí Nik. „Z kamenů. Musím ji přepisovat.“

„Můžu to dělat s tebou?“

Nik na okamžik cítil skoro žárlivost – ty náhrobky jsou přece jeho – a pak si uvědomil, jaká je to hloupost, a napadlo ho, že existují věci, které mohou být daleko zajímavější, když je děláte na sluníčku a s kamarádem. Kývl. „Ano.“

Opisovali jména z náhrobků. Scarlett pomáhala Nikovi vyslovovat neznámá jména a slova, Nik říkal Scarlett, dále co znamenají latinské výrazy, pokud to už věděl, a připadalo jim, že uběhla jenom chvilička, když zaslechli zdola, pod kopcem, hlas volající: „Scarlett!“

Holčička mu vrazila do ruky papír a pastelky. „Musím jít.“

„Zase tě uvidím,“ řekl Nik. „Že?“

„Kde bydlíš?“ chtěla vědět.

„Tady.“ A stál a díval se za ní, jak běží dolů.

Cestou domů povídala Scarlett mamince o chlapci, který se jmenuje Nikdo a bydlí na hřbitově a hrál si s ní. A večer se matka o tom zmínila Scarlettinu tátovi a ten usoudil, že fiktivní přátelé jsou v jejím věku běžným jevem a že si s tím nemá dělat starosti a že mají štěstí, když mají kus přírody tak blízko od domu.

Po tom první setkání Scarlett nikdy neviděla Nika jako první. Ve dnech, kdy nepršelo, ji vždycky jeden z rodičů přivedl ke hřbitovu. Pak zůstali seděl na lavičce a četli si a Scarlett zatím bloumala po hřbitově, zářivá zelená, oranžová nebo růžová skvrna, a pátrala. Pak, vždycky spíš dřív než později, spatřila drobný, vážný obličejík a šedé oči, jež k ní vzhlížely zpod kštice hnědavých vlasů – a potom si s Nikem hrávali na schovávanou, jindy lezli na pomníky nebo tiše seděli a pozorovali králíky za starou kaplí.

Nik představil Scarlett některé ze svých přátel. Vůbec nevadilo, že je holčička nevidí. Rodiče už jí dávno vysvětlili, že Nik je jen představa a že na tom není nic zlého – maminka dokonce pár dní trvala na tom, že u večeře prostře i pro něho – takže ji vůbec nepřekvapovalo, že Nik má fiktivní přátele. Vždycky jí tlumočil, co říkají.

„Bartleby říká, že máš tvář jakoby rozmačkaná švestka,“ řekl třeba.

„On taky. A proč tak legračně mluví? Myslí tím rozmačkané rajče?“

„Myslím, že tam, odkud pochází, rajčata neměli," vysvětlil jí Nik. „A tehdy se tak mluvilo!"

Scarlett byla šťastná. Byla chytré, osamělé dítě, jehož matka pracovala pro vzdálenou univerzitu, učila lidi, se kterými se nikdy osobně nesetkala, známkovala anglické testy, které dostávala počítačem, a zpět posílala rady a povzbuzení. Otec učil jadernou fyziku, ale podle Scarlett bylo příliš mnoho lidí, co chtěli učit jadernou fyziku, a ne dost lidí, kteří ji chtěli studovat. Proto se rodina pořád stěhovala z jednoho univerzitního města do druhého, pokaždé s nadějí, že tam otec dostane trvalé místo. Nikdy se to nestalo.

„Co je jaderná fyzika?"

Scarlett pokrčila rameny. „No, jsou atomy, to jsou věci tak malé, že je nikdo nevidí. Z těch jsme všichni udělaní. A potom jsou věci, co jsou ještě menší než atomy, a to je jaderná fyzika."

Nik kývl a usoudil, že Scarlettin táta se nejspíš zajímá o imaginární věci.

Nik a Scarlett se toulali hřbitovem každé všední odpoledne, přejížděli prsty po jménech na náhrobcích a opisovali je. Nik povídal Scarlett všechno, co věděl o obyvatelích jednotlivých hrobů, mauzoleí a hrobek, a ona mu zase vyprávěla příběhy, které četla nebo se naučila. Občas mu také povídala o světě venku, o autech a autobusech a televizi a letadlech (Nik je vídal létat vysoko nad hlavou, myslel, že jsou to hluční stříbrní ptáci, ale až doteď ho nijak nezajímala). On jí na oplátku povídal o dnech, kdy ti lidé v hrobech byli naživu – jak Sebastian Reeder byl v Londýně a viděl královnu – byla to tlustá žena v kožešinovém čepci, která se na všechny mračila a neuměla anglicky. Sebastian si nemohl vzpomenout, která královna to byla, ale myslel, že nebyla královnou moc dlouho.

„Kdy to bylo?" chtěla vědět Scarlett.

„On umřel v roce 1583, stojí to na náhrobku, tak někdy předtím."

„Kdo je tady nejstarší? Na celém hřbitově?"

Nik se zamračil. „Nejspíš Gaius Pompeius. Přišel sem sto roků potom, co se sem dostali Římané. Řekl mi o tom. Líbilo se mu cestování."

„Takže on je nestarší?"

„Myslím."

„Můžeme si udělat domeček v jednom z těch kamenných domů?“

„Dovnitř nemůžeš. Je to zamknuté. Všecky jsou zamknuté.“

„A ty můžeš?“

„Samo.“

„Proč já ne?“

„Hřbitov,“ vysvětlil jí. „Dostal jsem Svobodu hřbitova. Proto.“

„Já chci chodit do kamenných domů a dělat si tam domečky.“

„To nemůžeš.“

„Jsi jen lakomý.“

„Ne.“

„Lakomec lakomý.“

„Ne.“

Scarlett strčila ruce do kapsy bundy a bez rozloučení odcházela svahem dolů, přesvědčená, že jí Nik něco zatajuje, a zároveň měla podezření, že k němu není fér. A to ji ještě víc zlobilo.

U večeře se ptala rodičů, jestli v zemi byl někdo předtím, než přišli Římané.

„Kde jsi slyšela o Římanech?“ chtěl vědět otec.

„To ví každý,“ prohlásila Scarlett se sžíravým pohrdáním. „Tak byl?“

„Byli tu Keltové,“ vysvětlila jí matka. „Ti tu byli jako první. Už daleko před Římany. Právě ty si Římané podmanili.“

Na lavici u staré kaple vedl podobnou konverzaci Nik.

„Nejstarší?“ uvažoval Silas. „Vážně nevím, Niku. Ten nejstarší, koho na hřbitově znám, je Gaius Pompeius. Ale lidé tu byli už dřív, než přišli Římané. Spousty lidí a žili tady dlouhá léta. Jak ti jdou písmenka?“

„Myslím, že dobře. Kdy se je budu učit spojovat?“

Silas se zamyslel. „Nepochybuji,“ řekl po krátké úvaze, „že v té řadě talentovaných jednotlivců, co zde spočívají, je aspoň hrstka učitelů. Vznesu dotaz.“

Nik byl u vytržení. Představoval si budoucnost, v níž bude umět všechno přečíst, v níž otevře a objeví všechny příběhy.

Když Silas odešel ze hřbitova za svými záležitostmi, šel Nik k vrbě vedle staré kaple a volal Gaia Pompeia.

Starý Říman vystoupil se zíváním z hrobu. „Á. Ano. Živý chlapec," řekl. „Jak se ti daří, živý chlapče?"

Nik zdvořile odpověděl: „Mám se velmi dobře, pane."

„Dobře. To rád slyším." Vlasy starého Římana v měsíčním světle bíle zářily. Na sobě měl tógu, ve které ho pohřbili, pod ní tlustou vlněnou vestu a kamaše, protože tohle byla studená země na konci světa, jediné místo, které bylo ještě chladnější, byla Kaledonie na severu, kde byli lidé spíš zvířaty než lidmi a byli pokrytí oranžovou srstí a byli tak divocí, že je ani Římané nedokázali ovládnout, a tak je v té jejich věčné zimě ohradili zdí.

„Jste vy nejstarší?" zeptal se Nik.

„Nejstarší na tomhle hřbitově? Jsem."

„Takže vy jste první, koho tu pohřbili?"

Zaváhání. „Téměř první," připustil Gaius Pompeius. „Před Kelty byli na tomto ostrově jiní lidé. Jeden z nich zde byl pochovaný."

„Jejda." Nik chvilku přemýšlel. „Kde má hrob?"

Gaius ukázal nahoru na kopec.

„Je tam na vrcholku."

Gaius zavrtěl hlavou.

„Tak kde?"

Starý Říman natáhl ruku a rozcuchal Nikovi vlasy. „V kopci," vysvětlil. „Uvnitř kopce. Mne sem přinesli mí přátelé, po nich pak přišli místní úředníci a mimové, kteří měli na tvářích voskové obličeje mé manželky, jež zemřela na horečku v Camulodonu, a mého otce, zabitého v hraniční bitce v Gallii. Tři sta let po mé smrti nějaký rolník, který hledal nové místo, kde by mohl pást své ovce, objevil balvan zakrývající vchod a odvalil ho stranou. Pak vešel dovnitř, myslel, že by tam mohl být poklad. Krátce nato vyšel ven a tmavé vlasy měl tak bílé, jako jsou moje…"

„Co viděl?"

Gaius neodpověděl; po chvíli pokračoval: „Vrátili balvan zpátky a časem zapomněli. A potom, před dvěma sty lety, když budovali kobku pro Frobishera, znovu ho objevili. Ten mladík, který to místo objevil, snil o bohatství, proto nikomu nic neřekl, ukryl vchod za rakev Ephraima Pettyfera a jedné noci sestoupil, nepozorován, dolů. Aspoň myslel, že ho nikdo neviděl."

„Měl taky bílé vlasy, když se vrátil?“

„On se nevrátil.“

„Aha. No. Tak, kdo je tam dole?“

Gaius zavrtěl hlavou. „Nevím, mladý Owensi. Ale cítil jsem ho, tehdy, když tohle místo bylo ještě prázdné. Cítil jsem, jak tu něco čeká, už tehdy, hluboko v kopci.“

„Na co čeká?“

„Jediné, co jsem cítil,“ řekl Gaius Pompeius, „bylo to čekání.“

~ ~ ~

Scarlett nesla velkou obrázkovou knížku a posadila se vedle matky na zelenou lavičku blízko brány. Četla si, zatímco její matka studovala nějaké nové školské usnesení. Radovala se z jarního sluníčka a usilovně se snažila ignorovat malého chlapce, který na ni mával za pomníkem porostlým břečťanem. Potom, když se rozhodla, že už se na pomník nepodívá, vyskočil chlapec – doslova, jako čertík z krabičky – zpoza náhrobku (Joji G. Schoji, †1921, *Byl jsem cizinec a vy jste mne přijali mezi sebe*). Zběsile gestikuloval, aby šla za ním. Ignorovala ho.

Nakonec přece položila knížku na lavičku.

„Mami? Jdu se trochu projít.“

„Zůstaň na pěšině, zlato.“

Zůstala na pěšině, dokud nezašla za ohyb. Znovu zahlédla Nika, jak na ni zuřivě mává kousek dál na svahu Udělala na něho grimasu.

„Zjistila jsem spoustu věcí,“ řekla Scarlett.

„Já taky.“

„Lidé existovali už před Římany,“ řekla. „Dávno před nimi. Žili tady, teda, a když umřeli, dali je pod zem tady do těch kopců, s poklady a tak. A říká se tomu mohylové hroby.“

„Aha. Takhle,“ přikyvoval Nik. „Tím se to vysvětluje. Chceš se na jeden podívat?“

„Teď?“ Scarlett vypadala nejistě. „Ty ale doopravdy nevíš, kde takový je, že? A víš, že já nemůžu vždycky chodit tam, kam jdeš ty.“ Vídala ho, jak dokáže proklouznout zdí, jako stín.

Místo odpovědi jí ukázal velký rezavý železný klíč. „Byl v kapli," vysvětlil jí. „Měl by otevřít většinu bran, co tu jsou. Používali na všechny stejný klíč. Bylo to jednodušší."

Škrábala se na kopec k němu.

„Říkáš pravdu?"

Kývl a kolem úst mu tančil úsměv. „Poběž," vyzval ji.

Byl pravý jarní den, vzduch byl plný zpěvu ptáků a bzučení včel. Narcisy se kymácely v lehkém větru a kousek dál pokyvovalo hlavičkami několik raných tulipánů. Modrý poprašek pomněnek a jemné, sytě žluté prvosenky zdůrazňovaly zeleň travnatého svahu, po kterém děti stoupaly k Frobisherovu malému mauzoleu.

Bylo staré a tvarem jednoduché, kamenný domeček s kovovou brankou místo dveří. Nik odemkl branku svým klíčem a vešli dovnitř.

„Je to díra," poučil Scarlett. „Nebo dveře. Za jednou z rakví."

Našli to za rakví na spodní polici – otvor tak na protáhnutí. „Tam dole. Musíme jít tam dolů."

Scarlett najednou přestalo dobrodružství lákat. „Tam dolů nemůžeme. Je tam tma."

„Já světlo nepotřebuju," řekl Nik. „Ne když jsem na hřbitově."

„Já ano," trvala na svém Scarlett. „Je tam tma." Nika napadala spousta věcí, které by mohl říct, aby ji uklidnil, jako ‚tam dole není nic zlého', ale příběhy o bílých vlasech a lidech, co se odtamtud nevrátili, znamenaly, že je nemohl říct s čistým svědomím. Takže řekl: „Dolů půjdu já. Ty tady na mě počkáš." Scarlett se zakabonila. „Neměl bys mě tu nechávat."

„Já půjdu dolů," řekl Nik. „Zjistím, kdo to tam je. Pak se vrátím a všechno ti to povím."

Otočil se k otvoru, sehnul se a vsoukal se po kolenou dovnitř. Za otvorem byl prostor dost vysoký, aby mohl stát, a za ním schody vytesané do kamene. „Teď jdu dolů po schodech."

„Jsou to dlouhé schody?"

„Nejspíš jo."

„Kdybys mě držel za ruku a říkal mi, kam mám dát nohu," uvažovala, „mohla bych jít s tebou. Jestli myslíš, že se mi nic nestane."

„Jasně,“ řekl Nik, a než to stačil dořící, holčička už prolézala otvorem.

„Můžeš se postavit,“ ujistil ji Nik. Vzal ji za ruku. „Schody jsou hned tady. Když natáhneš nohu, nahmatáš je. Tak. Já půjdu první.“

„Ty opravdu vidíš?“

„Je tady tma, ale neboj, já vidím.“

Vedl Scarlett dolů po schodech, do nitra kopce, a popisoval, co vidí. „Schody vedou dolů. Jsou z kamenů. Kamení je i nad námi. Někdo tu na zdi něco maloval.“

„Co je tam namalované?“

„Veliké chlupaté K jako kráva, myslím. S rohy. Pak něco, co je spíš ornament, jako veliký uzel. Je to jako vyřezané do té zdi, ne jen namalované, vidíš?“ a položil jí prsty na vyřezaný uzel.

„Cítím to!“ radovala se.

„Teď jsou schody větší. Přicházíme do jakési větší místnosti, ale schody jdou dál. Nehýbej se. Fajn, teď jsem mezi tebou a tou místností. Přidržuj se levou rukou zdi.“

Sestupovali dál. „Ještě jeden schod a jsme na kamenné podlaze,“ navigoval Nik. „Je trochu hrbolatá.“

Na podlaze místnosti byla kamenná deska a v jednom rohu nízká kamenná police s nějakými drobnými předměty. Na podlaze ležely kosti, opravdu staré kosti, i když dole u schodů, při vchodu do místnosti, viděl Nik skrčené tělo oblečené do zbytků dlouhého hnědého pláště – ten mládenec, který snil o bohatství, podle Nika. Musel ve tmě uklouznout a spadnout.

Vtom se ozvaly jakési zvuky – zněly všude kolem, šustivé šoupání, jako když se had plazí suchým listím. Scarlett pevně sevřela Nikovu ruku.

„Co to je? Vidíš něco?“

„Ne.“

Scarlett vydala zvuk mezi zajíknutím a zaúpěním a Nik cosi spatřil. I bez ptaní věděl, že ona to vidí také.

Na konci místnosti zářilo světlo a v tom světle k nim kráčel muž. Procházel zdí a Nik slyšel, jak Scarlett potlačuje výkřik.

Muž vypadal dobře zachovalý, ale i tak jako něco, co bylo už dlouhou dobu mrtvé. Kůži měl pomalovanou (aspoň to tak Nikovi

připadalo) nebo tetovanou (to se zas zdálo Scarlett) rudými ornamenty a vzorci. Kolem krku mu visel náhrdelník z dlouhých ostrých zubů.

„Jsem pánem tohoto místa!“ řekl slovy tak starodávnými a hrdelními, že to snad ani slova nebyla. „Chráním toto místo před všemi, kdo by je chtěli poškodit!“

Měl obrovské oči. Nik si uvědomil, že je to proto, že kolem nich má namalované temně červené kruhy. Obličej tak připomínal sovu.

„Kdo jste?“ zeptal se Nik. Sevřel přitom Scarlett pevně ruku.

Ten Indigový muž jakoby otázku neslyšel. Divoce na ně hleděl.

„Opusťte toto místo!“ pronesl slovy, která Nik slyšel v hlavě, slovy znějícími jako hrdelní zavrčení.

„Udělá nám něco?“ ptala se Scarlett.

„Neřekl bych,“ uklidnil ji Nik. Indigovému muži pak řekl, jak ho to učili: „Mám Svobodu hřbitova a smím chodit, kam chci.“

Muž opět nereagoval, což Nika ještě víc mátlo, protože i ty nejvznětlivější obyvatele hřbitova tohle prohlášení vždycky uklidnilo. Zeptal se Scarlett: „Ty ho vidíš?“

„Jasněže ho vidím. Je to velký, strašidelný potetovaný chlap a chce nás zabít. Niku, pošli ho pryč!“

Nik pohlédl na pozůstatky gentlemana v hnědém plášti. Vedle něho na kamenné podlaze ležela rozbitá lucerna. „On utíkal pryč,“ pomyslel si nahlas. „Utíkal, protože se bál. A uklouzl anebo klopýtl na schodech a spadl.“

„Kdo spadl?“

„Ten muž na podlaze.“

„Jaký zase muž na podlaze?“ odsekla Scarlett podrážděně a zároveň zmateně a vyděšeně. „Jediný, koho vidím, je ten tetovaný.“

A pak, snad aby měl jistotu, že vědí, že tu je, zaklonil Indigový muž hlavu a vydal řadu ječivých výkřiků, hlubokých zavytí, při nichž Scarlett sevřela Nikovi ruku tak silně, že se mu její nehty až zarývaly do masa.

On se už ale nebál.

„Omlouvám se, že jsem tvrdila, že jsou jen fantazie,“ šeptala Scarlett. „Už věřím. Jsou skuteční.“

Indigový muž zvedl cosi nad hlavu. Vypadalo to jako ostrá kamenná čepel. „Všichni, kdo vniknou na toto místo, zemřou!“ křičel svou hrdelní řečí. Nik myslel na muže, jehož vlasy poté, co objevil hrobku, zbělely. A jak se sem už nikdy nevrátil a odmítal mluvit o tom, co viděl.

„Ne, myslím, že máš pravdu. Myslím, že tenhle je.“

„Co je?“

„Fantazie.“

„Nebuď hloupý,“ řekla Scarlett. „Já ho vidím.“

„Právě. A mrtvé lidi přece vidět nemůžeš.“ Rozhlédl se po místnosti. „Můžete toho nechat. My víme, že to není doopravdy.“

„Udělám si z vašich jater hostinu!“ křičel Indigový muž.

„Ne, neuděláte,“ hluboce si oddechla Scarlett. „Nik má pravdu.“ Dodala: „Třeba je to strašák.“

„Co je to strašák?“ nevěděl Nik.

„To je věc, kterou rolníci dávají na pole, aby zastrašili vrány.“

„Proč by to dělali?“ Nik měl vrány docela rád. Připadaly mu legrační a taky se mu líbilo, jak udržují na hřbitově pořádek.

„To přesně nevím. Zeptám se mamky. Ale jednoho strašáka jsem viděla z vlaku a ptala jsem se, co to je. Vrány myslí, že je to skutečný člověk, ale není. Je to jen napodobená věc, co má zahnat vrány.“

Nik se opět rozhlédl. „Ať jste, kdo jste, nefunguje to. Nás nevystrašíte. My víme, že nejste skutečný. Nechte toho.“

Indigový muž přestal. Přešel ke kamenné desce a ulehl na ni. Pak zmizel.

Pro Scarlett se místnost znovu ponořila do tmy. Ale ve tmě znovu slyšela ten šustivý zvuk, byl čím dál hlasitější, jako by něco kroužilo kolem místnosti.

Něco řeklo: MY JSME SLEER.

Nikovi se zježily vlasy na zátylku. Ten hlas v jeho hlavě byl cosi velice starého a velice suchého, jako škrábání suché větvičky na okno kaple. Připadalo mu, že to nezní jeden hlas, že mluví unisono několik hrdel.

„Slyšela jsi to?“

„Neslyšela jsem nic, jen takový šoupavý zvuk. Nedělalo mi to dobře. Úplně se mi sevřel žaludek. Jako by se mělo stát něco strašného.“

„Nic strašného se nestane,“ uklidňoval ji Nik. Pak se otočil do místnosti. „Co jste?“

MY JSME SLEER. MY STŘEŽÍME A OCHRAŇUJEME.

„Co ochraňujete?“

MÍSTO ODPOČINKU NAŠEHO PÁNA. TOTO JE NEJPOSVÁTNĚJŠÍ ZE VŠECH POSVÁTNÝCH MÍST A STŘEŽÍ HO SLEER.

„Nic nám nemůžete udělat,“ řekl Nik. „Můžete nás jen strašit.“

Spojené hlasy zněly nedůtklivě. STRACH JE ZBRAŇ SLEERA.

Nik se podíval dolů na kamennou polici. „Jsou tamhle to poklady vašeho pána? Stará spona, pohár a kamenný nožík? To tedy není nic moc.“

SLEER, STŘEŽÍ POKLADY. SPONU, POHÁR, NŮŽ. STŘEŽÍME JE PRO PÁNA, DOKUD SE NEVRÁTÍ. VRÁTÍ SE. VŽDYCKY SE VRACÍ.

„Kolik vás tu je?“

Ale odpověď nedostal. Připadalo mu, jako by měl hlavu plnou pavučin, a zatřásl jí, aby si ji vyčistil. Pak stiskl Scarlett ruku. „Měli bychom jít.“

Vedl ji kolem mrtvého muže v hnědém plášti – a na mou duši, pomyslel si, kdyby se nebyl vyděsil a nespadl ze schodů, byl by ten muž býval ze své honby za pokladem velice zklamaný. Poklady z doby před deseti tisíci lety nebyly totéž co poklady dneška. Nik opatrně vedl Scarlett po schodech kopcem do černého cihlového Frobisherova mauzolea.

Prasklinami ve zdivu a zatarasenými dveřmi svítilo předletní slunce. Až šokovalo svou jasností a Scarlett zamžikala a zakryla si před prudkým světlem oči. Na keřích prozpěvovali ptáci, kolem dveří probzučel čmelák, všechno překvapovalo svou normálností.

Nik strčil do dveří, vyšli ven a zamkli za sebou.

Scarlett měla šaty pokryté pavučinami a špínou a obličej a ruce šedé od prachu.

Dole na svahu kdosi – a nebyl jen jeden – křičel. Hlasitě křičel. Zoufale křičel.

Kdosi křičel: „Scarlett? Scarlett Perkinsová?“ a Scarlett zavolala „Ano? Haló!“ a než měli s Nikem šanci prodiskutovat, co viděli, nebo si promluvit o Indigovém muži, přiběhla k nim žena ve fluoreskující žluté vestě s nápisem POLICIE na zádech a chtěla vědět, jestli je v pořádku a kde byla a jestli se ji někdo pokusil unést a pak mluvila do vysílačky a oznámila ostatním, že dítě bylo nalezeno.

Nik kolem nich proklouzl, když scházely ze svahu. Dveře kaple byly dokořán a uvnitř čekali oba Scarlettini rodiče, matka v slzách, otec ustaraně telefonoval. Kromě nich tam byla ještě jedna policistka. Žádný z nich Nika sedícího v koutku kaple neviděl.

Lidé se Scarlett neustále vyptávali, co se jí stalo, a ona odpovídala podle pravdy. Pověděla jim o chlapci, který se jmenuje Nikdo a který ji vzal hluboko dovnitř kopce, kde se jim ve tmě zjevil purpurově tetovaný muž, ale byl to vlastně strašák. Dali jí čokoládovou tyčinku a utřeli jí obličej a zeptali se, jestli ten tetovaný muž přijel na motorce. A matka s otcem, když si teď o ni už nedělali starost, se zlobili na sebe a na ni a vzájemně se obviňovali, že to byla chyba toho druhého, že neměli nechávat malou holčičku hrát si na hřbitově, i když je to přírodní rezervace, a že svět je dnes velice nebezpečné místo a že když jen na vteřinu spustíš děti z očí, mohou se jim přihodit nepředstavitelně zlé věci. Obzvlášť dítěti jako Scarlett.

Matka holčičky se rozvzlykala, což rozplakalo Scarlett, a jedna z policistek se začala hádat se Scarlettiným otcem, který se jí snažil vysvětlit, že on, jako plátce daní, jí dává výplatu, a ona prohlásila, že ona je taky plátce daně a nejspíš platí jeho výplatu, zatímco Nik seděl v rohu kaple, nikdo ho neviděl, ani Scarlett ne, a díval se a poslouchal, až už to nemohl vydržet.

Na hřbitově se pomalu smrákalo a Silas přišel a našel Nika. Seděl nahoře v amfiteátru a díval se na město. Postavil se vedle chlapce a neříkal nic, jak to měl ve zvyku.

„Nebyla to její chyba,“ řekl Nik. „Mohl jsem za to já. A teď má problémy.“

„Kam jsi ji vzal?“ chtěl vědět Silas.

„Dovnitř kopce, podívat se na nejstarší hrob. Jenže v něm nikdo není. Jenom něco jako had, říká si to Ti, co zabíjejí, a děsí to lidi.“

„Fascinující.“

Scházeli spolu ze svahu, sledovali, jak lidé zase zamykají starou kapli a jak policie a Scarlett s rodiči odcházejí do tmy.

„Slečna Borrowsová tě bude učit spojená písmena,“ oznámil mu Silas. „Už jsi četl *Kocoura v klobouku*?“

„Jo. Už strašně dávno. Můžeš mi přinést další knížky?“

„Asi ano.“

„Myslíš, že ji ještě někdy uvidím?“

„To děvče? Moc pochybuju.“

Ale Silas se mýlil. O tři týdny později, jednoho šedivého odpoledne, přišla Scarlett na hřbitov, doprovázena oběma rodiči.

Trvali na tom, že musí zůstat pořád na dohled, ale i tak se pořád drželi na dohled. Matka co chvíli vykřikla něco o tom, jak je to tam morbidní a jak dobře to je, že tohle všechno už brzy nechají navždycky za sebou.

Když si rodiče začali povídat, řekl Nik: „Ahoj.“

„Ahojky,“ pozdravila ho, velice tiše, Scarlett.

„Myslel jsem, že už tě nikdy neuvidím.“

„Řekla jsem jim, že s nimi neodjedu, jestli mě sem ještě naposledy nedovedou.“

„Kam máš jet?“

„Do Skotska. Je tam univerzita. Pro tátu, aby mohl učit jadernou fyziku.“

Šli spolu po pěšině, holčička v jasně oranžové bundě a malý chlapec v šedivém rubáši. „Je Skotsko daleko odtud?“

„Ano.“

„Hm.“

„Doufala jsem, že tu budeš. Abych se rozloučila.“

„Já jsem tady vždycky.“

„Ale ty nejsi mrtvý, že ne, Nikdo Owensi?“

„Jasně že ne.“

„No, celý život tu zůstat nemůžeš. Nebo jo? Jednoho dne vyrosteš a pak budeš muset odejít a žít ve světě venku.“

Zavrtěl hlavou. „Tam je to pro mě nebezpečné.“

„Kdo to říká?“

„Silas. Moje rodina. Všichni.“ Mlčela.

Její otec zavolal: „Scarlett! Poběž, zlato. Musíme jít. Měla jsi svůj poslední výlet na hřbitov. Teď pojďme domů.“

Scarlett se otočila k Nikovi: „Jsi statečný. Jsi ten nejstatečnější člověk, co znám, a jsi můj kamarád. Je mi jedno, jestli jsi vymyšlený.“ Pak se rozběhla zpátky pěšinou, po které přišli, k rodičům a ke světu.

KAPITOLA TŘETÍ

Boží psi

Na každém hřbitově patří jeden hrob ghúlům. Bloumejte kterýmkoliv hřbitovem dost dlouho, a najdete ho – se skvrnami od vody a poničený, s popraskaným nebo ulomeným kamenem, ubohým trávníkem nebo zarostlý plevelem. Když k němu přijdete, máte pocit opuštěnosti. Možná bude studenější než ostatní náhrobky a jméno na kameni se většinou nedá přečíst. Pokud je na hrobě socha, bude bez hlavy nebo porostlá houbou a lišejníkem, takže vypadá jako houba samotná. Pokud na hřbitově jeden hrob vypadá jako terč pro vandaly, je to určitě brána ghúlů.

Jeden takový byl na Nikově hřbitově.

Jeden takový je na každém hřbitově.

Silas odcházel.

Když se o tom Nik dozvěděl, byl smutný. Teď už smutný nebyl. Zuřil.

„Ale proč?“ chtěl vědět.

„Už jsem ti to řekl. Potřebuji zjistit nějaké informace. Kvůli tomu musím cestovat. Abych mohl cestovat, musím odtud odejít. Ale to už jsme si řekli stokrát.“

„Co je tak důležité, že musíš pryč?“ Nikův šestiletý rozum se snažil přijít na něco, kvůli čemu by ho Silas mohl chtít opustit, ale na nic nepřišel. „To není spravedlivé.“

Jeho poručníkem to nehnulo. „Není to spravedlivé ani nespravedlivé, Nikdo Owensi. Prostě to tak je.“

Na Nika to nezapůsobilo. „Máš se o mě starat. *Říkal* jsi to…“

„Jako tvůj poručník za tebe mám zodpovědnost, ano. Naštěstí nejsem jediný na světě, kdo je ochotný tuhle zodpovědnost převzít.“

„Kam vůbec jdeš?“

„Ven. Pryč. Jsou tam věci, které potřebuji zjistit, a nemůžu je zjistit tady.“

Nik ohrnul nos a šel pryč. Kopal přitom do imaginárních kamenů. Na severozápadní straně hřbitova bylo všechno přerostlé a propletené, správce ani Přátelé hřbitova tu spoušť nedokázali zkrotit. Zamířil tam a probudil rodinu viktoriánských dětí, které zemřely dřív, než stačily oslavit desáté narozeniny, a v měsíčním světle si s nimi v té břečťanové džungli hrál na schovávanou. Snažil se předstírat, že Silas neodchází, že se nic nezmění, ale když hra skončila a on běžel zpátky do staré kaple, spatřil dvě věci, které ho přesvědčily, že se mýlí.

Ta první věc byla brašna. V okamžiku, kdy ji zahlédl, věděl, že patří Silasovi. Byla aspoň sto padesát let stará, krásná, z černé kůže, taková, jakou mohl mít viktoriánský lékař nebo majitel pohřebního ústavu, do jaké se vešlo všechno, co by mohlo být třeba. Nik nikdy Silasovu brašnu neviděl, ani nevěděl, že Silas něco takového má. Ale byl to přesně ten typ, který by mohl patřit jedině Silasovi. Pokusil se nahlédnout dovnitř, ale byla zavřená velkým mosazným visacím zámkem. Byla tak těžká, že ji nedokázal zvednout.

To byla ta první věc.

Ta druhá seděla na lavičce vedle kaple. „Niku," řekl Silas, „tohle je slečna Lupescu."

Slečna Lupescu nebyla hezká. Měla bledý obličej a tvářila se nesouhlasně. Šedivé vlasy se jaksi nehodily k příliš mladé tváři. Měla trochu předkus. Byla oblečená do neforemného pláště do deště a kolem krku měla pánskou kravatu.

„Dobrý den, slečno Lupescu?" pozdravil Nik.

Neodpověděla. Popotáhla. Pak pohlédla na Silase a řekla: „Tak. To je ten kluk." Zvedla se z lavičky a obešla Nika dokola. Chřípí měla rozšířené, jako by ho očichávala. Když obchůzku dokončila, řekla: „Budeš se mi hlásit, když se probudíš a než půjdeš spát. Pronajala jsem si pokoj v tom domě tamhle." Ukázala směrem, kde byl vidět hřeben střechy. „Ale čas budu trávit tady na hřbitově. Jsem tady jako historička, která se zabývá starými hroby. Rozumíš mi, kluku? *Da*?"

„Nik," řekl Nik. „Jsem Nik. Ne kluk."

„Zkrácenina za Nikdo," řekla. „Hloupé jméno. A navíc, Nik je zdrobnělina. Přezdívka. To nesnáším. Budu ti říkat ‚kluk'. Ty mě oslovuj ‚slečno Lupescu'."

Nik prosebně vzhlédl k Silasovi, ale v jeho obličeji nenašel ani špetku soucitu. Zvedl brašnu a řekl: „U slečny Lupescu budeš v dobrých rukou, Niku. Určitě spolu budete dobře vycházet."

„Nebudeme!" vyhrkl Nik. „Je hrozná!"

„To bylo velice neslušné. Myslím, že by ses měl omluvit, co říkáš?"

Nik si to sice nemyslel, ale Silas se na něho díval a v ruce držel svou černou brašnu a chystal se na kdovíjak dlouho odejít, tak řekl: „Omlouvám se, slečno Lupescu."

Nejdřív neodpověděla. Jen popotáhla. Pak řekla: „Přišla jsem opravdu zdaleka, kluku, abych se o tebe starala. Doufám, že si to zasloužíš."

Nik si nedovedl představit, že by Silase objal, proto natáhl ruku a Silas se sehnul a jemně jí potřásl. Celá Nikova malá ušmudlaná ruka zmizela v jeho velké bledé dlani. Pak zvedl černou koženou brašnu, jako by byla peříčko, a odkráčel po pěšině pryč ze hřbitova.

Nik to řekl rodičům.

„Silas odešel.“

„On se vrátí,“ ujišťoval ho pan Owens vlídně. „Netrap si s tím hlavu, Niku. Jako falešný pěťák, jak se říká.“

Paní Owensová se přidala. „Tenkrát, když ses narodil, slíbil nám, že kdyby musel odejít, našel by někoho, kdo by ti nosil jídlo a dohlížel na tebe. A udělal to. Je opravdu spolehlivý.“

Silas vždycky nosil Nikovi jídlo a nechával mu je každou noc v kryptě, ale to byla z Nikova pohledu ta nejmenší z věcí, které pro něho dělal. Radil mu, nezaujatě, rozumně a neomylně správně; věděl víc než lidé na hřbitově, jeho noční výpravy do světa venku znamenaly, že dovedl popsat svět, jaký je v této době, a ne před stovkami let; byl vyrovnaný a spolehlivý, byl tam každý večer Nikova života, takže představa kostelíka bez jeho jediného obyvatele byla pro malého chlapce naprosto nepřijatelná; a co bylo nejdůležitější, Silas znamenal pro Nika pocit bezpečí.

Slečna Lupescu také pojala svou práci jako víc než jen zajišťování potravy pro Nika. I když pochopitelně dělala i to.

„Co to je?“ zeptal se zděšeně Nik.

„Dobré jídlo,“ řekla slečna Lupescu. Byli v kryptě. Slečna položila na stůl dvě plastové krabičky a zvedla víčka. Ukázala do té první: „To polévka z červené řepy a krup.“ Ukázala na druhou krabičku. „To salát. Ty všechno sníš. Chystám to pro tebe já.“

Nik na ni upřeně hleděl, jestli to třeba není vtip. Jídlo od Silase bylo většinou v sáčcích, bylo kupované v takových těch místech, kde se prodává jídlo dlouho do noci a kde se vás na nic neptají. Nikdo mu nikdy nepřinesl jídlo v plastové nádobě s víčkem. „Smrdí to příšerně,“ šklebil se.

„Jestli nejíš ta kroupová polévka brzy,“ poučila ho, „bude ještě víc hrozná. Bude studená. Teď jez.“

Nik měl hlad. Vzal plastovou lžíci, namočil ji do temně rudé husté polévky a jedl. Bylo to hlenovité a nezvyklé, ale udržel to v žaludku.

„A teď salát!“ oznámila slečna Lupescu a odklopila víčko té druhé nádobky. Salát se skládal z velkých kusů syrové cibule, červené řepy a rajčat. To všechno bylo zalité octovou zálivkou. Nik strčil kousek červené řepy do pusy a začal kousat. Cítil, jak se mu v

ústech sbírají sliny, a uvědomil si, že pokud to spolkne, bude zvracet. „Tohle nedokážu jíst.“

„Je pro tebe dobrý.“

„Bude mi zle.“

Hleděli na sebe, malý chlapec s rozcuchanou hnědavou kšticí a utrápená bledá žena s dokonale uhlazenými stříbrnými vlasy. Slečna Lupescu rozhodla: „Ty sníš ještě jeden kousek.“

„Nemůžu.“

„Ty sníš ještě jeden kousek nyní, nebo tady zůstaneš dokud nesníš všechno.“

Nik si vybral kousek octovitého rajčete, požvýkal je a se sebezapřením je spolkl. Slečna Lupescu přikryla krabičky víčky a dala je zpět do plastové tašky. Oznámila mu: „Nyní výuka.“

Bylo léto. Opravdová tma přicházela teprve těsně před půlnocí. Uprostřed léta žádné vyučování nebylo – ten čas, co byl Nik vzhůru, trávil v nekonečném teplém stmívání, v němž si hrál nebo prozkoumával hřbitov nebo lezl po stromech.

„Výuka?“

„Tvůj poručník si myslí, že bylo by dobré, kdybych tě něco naučila.“

„Já učitele mám. Leticie Borrowsová mě učí psát slova a pan Pennyworth mě učí svůj Kompletní vzdělávací systém pro mladé gentlemany s dodatečným materiálem pro zesnulé. Dělám zeměpis a všecko. *Nepotřebuju* další výuku.“

„Takže ty víš všechno, kluku. Šest let a už všechno víš.“

„To jsem neřekl.“

Slečna Lupescu si založila ruce. „Pověz mi o ghúlech.“

Nik si pokoušel vzpomenout, co mu Silas za ta léta řekl o ghúlech. „Drž se od nich zpátky,“ řekl.

„A to je všechno, co víš? *Da?* Proč od nich držíš zpátky? Odkud přicházejí? Kam chodí? Proč nestojíš blízko brány ghúlů? No, kluku?“

Nik pokrčil rameny a zavrtěl hlavou.

„Vyjmenuj jednotlivé druhy lidí. Hned.“

Nik se zamyslel. „Živí,“ začal. „No. Mrtví.“ Zarazil se. Pak: „…Kočky?“ nabídl nejistě.

„Ty nevzdělanec, kluku,“ zhodnotila slečna Lupescu. „To je špatné. A jsi spokojený, že jsi nevzdělanec, a to horší. Opakuj po mně – existují živí a mrtví, pak jsou denní lidé a noční lidé, a také upíři a ti, co kráčejí v mlze, potom vysocí lovci a Boží psi. A konečně jsou tu samotářské typy.“

„Co jste vy?“ chtěl vědět Nik.

„Já,“ opáčila přísně, „já jsem slečna Lupescu.“

„A co je Silas?“

Zaváhala. Pak řekla: „On je samotářský typ.“

Nik byl nucen vyučování přetrpět. Když ho učil Silas, bylo to zajímavé. Většinou si ani neuvědomoval, že se něco učí. Slečna Lupescu učila seznamy a Nik v tom neviděl žádný smysl. Seděl v kryptě a toužil být venku v letním soumraku, pod bledým přízrakem měsíce.

Když hodina skončila, vztekle utekl. Hledal kamarády, se kterými si hrával, ale nikoho nenašel a uviděl jen velkého šedého psa, který se potuloval mezi náhrobky, odmítal se přiblížit, proklouzával mu mezi kameny a skrýval se ve stínech.

Týden byl s každým dnem horší.

Slečna Lupescu pořád Nikovi nosila věci, které mu uvařila: knedlíky plavající v mastnotě; hustou červenofialovou polévku s naběračkou kyselé smetany na hladině; malé studené vařené brambory; studené klobásy se spoustou česneku; vajíčka natvrdo v šedivé nevzhledné tekutině. Jedl jen tolik, aby mu to prošlo. Hodiny pokračovaly: dva dny ho učila jenom jak volat o pomoc v každém jazyce na světě, a když se spletl nebo zapomněl, dostal přes kotníky na ruce jejím perem. Třetí den už po něm vypalovala:

„Francouzsky?“

„*Au secours.*“

„Morseovkou?“

„S-O-S. Tři tečky, tři čárky, tři tečky.“

„Noční zebounština?“

„Tohle je pitomost. Já ani nevím, co noční zeboun je.“

„Mají křídla bez srsti a létají nízko a rychle. Nenavštěvují tento svět, létají jen po červeném nebi nad cestou do Ghûlheimu.“

„To nikdy nebudu potřebovat.“

Sevřela rty ještě pevněji. „Noční zebounština?“

Nik předvedl zvuk vycházející hluboko z hrdla, jak ho to učila – hrdelní křik, jako křik orla. Popotáhla. „To by ušlo.“

Nik se nemohl dočkat, až se Silas vrátí.

Řekl: „Na hřbitově je občas velký šedý pes. Přišel, když jste přišla vy. Je to váš pes?“

Slečna Lupescu si narovnala kravatu. „Ne.“

„Jsme hotoví?“

„Pro dnešek. Večer si přečteš ty seznamy, co jsem ti dala, a zítra je budeš umět.“

Seznamy byly tištěné světle fialovým inkoustem na bílém papíru a páchly starobou. Nik si vzal nový seznam nahoru na stráň a snažil se slova číst, ale nedokázal soustředit pozornost. Nakonec papír složil a zasunul ho pod kámen.

Nikdo si s ním ten večer nechtěl hrát. Nikdo si nechtěl hrát ani povídat, běhat či lézt pod obrovským letním měsícem.

Šel si postěžovat rodičům dolů k hrobu Owensových, ale paní Owensová nechtěla slyšet ani slovo proti slečně Lupescu, protože ji vybral Silas. Nik to považoval za nespravedlivé. Pan Owens pouze pokrčil rameny a začal Nikovi vyprávět o svých učednických létech v truhlářské dílně a jak hrozně by se byl chtěl učit o takových užitečných věcech, o jakých se učí on, Nik, což bylo ještě horší.

„A nemáš se třeba něco učit?“ zeptala se paní Owensová a Nik sevřel pěsti a mlčel.

Odsupěl zpátky do nitra hřbitova a cítil se nemilovaný a nedoceněný.

Přemýšlel nad nespravedlností života, bloumal po hřbitově a kopal do kamenů. Zahlédl toho tmavošedého psa a zavolal na něho v naději, že si s ním třeba bude hrát, ale pes se držel stranou a Nik po něm zlostně hodil hroudu hlíny, kterou sebral na nejbližším hrobě. Hlína se rozsypala všude kolem, ten velký pes se na něho vyčítavě podíval, ustoupil do stínu a zmizel.

Chlapec sešel po jihozápadním svahu zpátky dolů – vyhýbal se přitom staré kapli: nechtěl vidět místo, kde není Silas. Zastavil se vedle hrobu, který vypadal tak, jak on se cítil: byl pod dubem, který kdysi zasáhl blesk, a teď z něho byl jen černý kmen, jako ostrý pařát

vyrůstající z kopce; kámen na hrobě byl poničený vodou a rozpraskaný a na pomníku visel bezhlavý anděl s hávem, který připomínal obrovský a ošklivý choroš.

Nik se posadil na trs trávy a litoval se a nenáviděl všechny kolem sebe. Dokonce nenáviděl i Silase, za to, že odešel a opustil ho. Pak zavřel oči, schoulil se v trávě do klubíčka a odplul do bezesného spánku.

~ ~ ~

Ulicí a do kopce přicházeli vévoda z Westminsteru, ctihodný Archibald Fitzhugh a biskup z Bath a Wellsu. Proklouzávali a přebíhali ze stínu do stínu, hubení a vyschlí, samá šlacha a chrupavka, v sešlých a otrhaných šatech. Přeskakovali a probíhali a plížili se, skákali jako žáby přes popelnice a drželi se ve stínu živých plotů.

Byli malí, jako normálně vzrostlí lidé, kteří se scvrkli ve slunci; rozmlouvali spolu tlumenými hlasy a říkali věci jako: „Pokud má Vaše Milost lepší představu o tom, kde zatraceně jsme, než my, byl bych vděčný, kdyby to řekli. Jinak by měli držet zobák zavřený," a „Já jen říkám, Vaše důstojnosti, že vím, že je tu poblíž hřbitov, cítím ho," a „Kdyby ho oni cítili, pak bych ho já taky cítil, protože mám lepší nos, než mají oni, Vaše Milosti."

Tak to pokračovalo, zatímco se proplétali předměstskými zahrádkami. Jedné zahradě se vyhnuli – „Pffft," sykl ctihodný Archibald Fitzhugh, „psi!" – a přeběhli po vrchu zahradní zdi. Pelášili po ní jako krysy velké jako děti. Seskočili na hlavní ulici a pustili se po silnici vedoucí na kopec. A tak se dostali ke zdi hřbitova a vyšplhali po ní jako veverky po stromě. Stáli nahoře a větřili.

„Varujte se psa," řekl vévoda z Westminsteru.

„Kde? Nevím. Někde tady bude. Ale stejně nesmrdí jako normální pes," uvažoval biskup z Bath a Wellsu.

„Někteří neuměli vyčichat ani tendle hřbitov," pošklebo val se ctihodný Archibald Fitzhugh. „Pamatujou? Je to prostě pes."

Všichni tři seskočili na hřbitov a hnali se ke ghúlí bráně u bleskem zničeného stromu.

A vedle brány se v měsíčním svitu zarazili.

„Co je tedy tohle, když je to doma?“ zeptal se biskup z Bath a Wellsu.

„To mě podrž,“ řekl vévoda z Westminsteru.

A Nik se probudil.

Ty tři obličeje, které na něho zíraly, mohli být mumifikovaní lidé, bez masa a vysušení, ale jejich rysy se pohybovaly a vyjadřovaly zájem – ústa se cenila ostrými zahnědlými zuby, oči se leskly jako korálky a prsty s drápy se ohýbaly a ťukaly o sebe.

„Kdo jste?“ zeptal se Nik.

„My,“ řekla jedna z bytostí – Nik si uvědomil, že jsou jen o trošku vyšší než on – „jsme nejdůležitější lidi, to jsme. Tady to je vévoda z Westminsteru.“ Největší z trojice se uklonil a pronesl: „Je mi potěšením, rozhodně.“

„A tohle je biskup z Bath a Wellsu.“ To stvoření usmívající se ostrými zuby, mezi kterými se kolébal špičatý jazyk nepravděpodobné délky, pramálo odpovídalo Nikově představě biskupa: pleť mělo flekatou a přes oko to mělo velkou skvrnu, takže to vypadalo spíš jako pirát. „A já mám tu čest být ctihodný Archibald Fitzhugh. K vašim službám.“

Všichni se zároveň uklonili. Biskup z Bath a Wellsu řekl: „A teď zas ty, mládenečku. Co ty nám povíš? No? A žádné báchorky, pamatuj, že mluvíš s biskupem.“

„Dobře tak, Vaše Ctihodnosti,“ kývali ti druzí dva.

Tak jim to Nik pověděl. Jak ho nikdo nemá rád a nikdo si s ním nechce hrát, jak ho nikdo patřičně neocení a nikomu na něm nezáleží a jak ho dokonce opustil i jeho poručník.

„To mě podrž,“ řekl vévoda z Westminsteru a škrábal se na nose (malé vyschlé věci, vlastně jen nozdrách). „Potřebuješ především jít někam, kde tě lidé ocení.“

„Není kam,“ povzdechl si Nik. „A ze hřbitova ven já nesmím.“

„Ty potřebuješ svět plnej přátel a kamarádů na hraní,“ tvrdil biskup z Bath a Wellsu, a mrskal přitom dlouhým jazykem. „Město potěšení, legrace a kouzel, kde by si tě cenili, a ne tě ignorovali.“

Nik si stěžoval dál: „Ta paní, co se o mě stará: Dělá příšerné jídlo. Polévku z vajec natvrdo a tak.“

„Jídlo!“ vložil se ctihodný Archibald Fitzhugh. „Tam, co jdeme my, je nejlepší jídlo na světě. Jen z pomyšlení na ně mi kručí v žaludku a sbíhají se mi sliny.“

„Můžu tam jít s vámi?“ zeptal se Nik.

„Jít s námi?“ opakoval vévoda z Westminsteru. Znělo to, jako by ho to šokovalo.

„Daj se vobměkčit, Vaše Milosti,“ napomínal ho biskup z Bath a Wellsu. „Mají kapku srdce. Kouknou na toho červíčka. Neměl slušný jídlo kdo ví jak dlouho.“

„Já jsem pro, abychom ho vzali,“ přidal se ctihodný Archibald Fitzhugh. „U nás je pořádná bašta.“ Poplácal se po břiše, aby ukázal, jak moc dobře se má.

„Tak co? Deš do toho dobrodružství?“ zeptal se vévoda z Westminsteru. „Nebo chceš promarnit zbytek života *tady*?“ a kostnatými prsty ukázal na hřbitov a noc.

Nik pomyslel na slečnu Lupescu a její příšerné jídlo a seznamy a sevřené rty.

„Jdu do toho,“ kývl.

Jeho tři noví přátelé byli možná tak velcí jako on, ale byli mnohem silnější než dítě, a než se Nik nadál, zvedl ho biskup z Bath a Wellsu a držel ho vysoko nad hlavou, zatímco vévoda z Westminsteru sebral hrst bídné trávy, vykřikl cosi jako „*Skagh! Thegh! Khavagah!*“ a zatáhl. Kamenná deska, která zakrývala hrob, se zhoupla jako padací dveře a odhalila tmu dole.

„Teď rychle,“ popoháněl je vévoda a biskup z Bath a Wellsu hodil Nika do temného otvoru a skočil za ním. Ctihodný Archibald Fitzhugh je následoval a hned po něm se do otvoru spustil jedním pružným skokem vévoda z Westminsteru. Jakmile byl vevnitř, vykřikl: „*Wegh Khârados*!“ a kámen ghúlí brány nahoře nad ním s žuchnutím zapadl.

Nik padal a klopýtal tmou jako kus mramoru, příliš překvapený, aby měl strach. Jen uvažoval, jak hluboká by asi mohla být ta díra pod hrobem, když ho dvě silné ruce chytily v podpaždí a zhouply ho dopředu do ještě větší tmy.

Nik už řadu let absolutní temnotu nezažil. Na hřbitově viděl stejně, jak vidí mrtví, a žádná hrobka, hrob či krypta pro něho nebyly

doopravdy temné. Teď byl v úplné tmě a cítil, jak s ním házejí dopředu v sérii trhání a škubavého letu proti větru. Bylo to děsivé, ale zároveň vzrušující.

A pak bylo světlo a všechno se změnilo.

Obloha byla červená, ale nebyla to teplá červená zapadajícího slunce. Byla to zlostná, vztekající se červená, barva zanícené rány. Slunce bylo malé, vypadalo staré a vzdálené. Vzduch byl studený a oni sestupovali po jakési zdi. Ze zdi trčely náhrobky a sochy, jako by někdo postavil celý hřbitov na hranu, a vévoda z Westminsteru, biskup z Bath a Wellsu a ctihodný Archibald Fitzhugh skákali ze soch na náhrobky a houpali Nikem mezi sebou, jak si ho vzájemně přehazovali. Nikdy se neminuli, vždycky ho bez potíží chytili, ani se nemuseli dívat.

Nik se snažil dohlédnout nahoru, aby viděl ten hrob, kterým se do toho podivného světa dostali, ale viděl jen hroby a hroby.

Uvažoval, jestli každý z těch hrobů, kolem nichž se přešoupával, jsou dveře pro takové lidi, jací ho nesli…

„Kam jdeme?“ zeptal se, ale hlas mu od úst urval vítr.

Postupovali rychleji a rychleji. Vpředu zahlédl Nik, jak se ze zdi vyhoupla socha a do světa se šarlatovým nebem se katapultovaly další dvě bytosti, stejné jako ty, které ho nesly. Jedna na sobě měla otrhaný hedvábný háv, který byl možná kdysi bílý, ta druhá měla šedý oblek, mnohem větší, než potřebovala, s rukávy roztrhanými úplně nadranc. Všimli si Nika a jeho tří nových přátel a zamířili k nim. Snesli se skoro sedm metrů dolů, jako by to byl nízký schůdek.

Vévoda z Westminsteru vydal hrdelní skřehotavý zvuk, předstíral, že je vyděšený, a všichni tři seskakovali s Nikem po zdi s hroby dolů. Ty dvě nové bytosti jim byly v patách. Nikdo nebyl unavený nebo udýchaný, pod tou rudou oblohou s vyhaslým sluncem, které na ně zíralo jako mrtvé oko, ale nakonec se zastavili u mohutné sochy kohosi, jehož obličej už se změnil v porost z hub a plísní. A Nik zjistil, že ho představují 33. prezidentovi Spojených států a čínskému císaři.

„Toto je mladý pan Nik,“ řekl biskup z Bath a Wellsu. „Stane se jedním z nás.“

„Hledá dobré jídlo,“ vysvětlil ctihodný Archibald Fitzhugh.

„Nu, dobré jídlo ti určitě můžeme garantovat, pokud se staneš jedním z nás, mládenečku," řekl čínský císař.

„Jo," souhlasil 33, prezident Spojených států.

Nik znejistěl: „Když se stanu jedním z vás? Chcete říct, když se ve vás proměním?"

„Chytrý jako čert, ostrý jako břitva, jeden by si musel přivstat hezky pozdě večer, aby toho mládence ošálil," řekl biskup z Bath a Wellsu. „Skutečně. Jeden z nás. Stejně silný, stejně rychlý, stejně neporazitelný."

„Zuby tak silné, že rozdrtí každou kost, jazyk ostrý a tak dlouhý, že jím vylízneš morek z nejhlubší morkové kosti a sloupneš maso z tváře každého tlusťocha," řekl čínský císař.

„Schopný proklouznout ze stínu do stínu, nikdy nespatřený, nikdy nepodezíraný. Volný jako vzduch, rychlý jako myšlenka, chladný jako mráz, tvrdý jako ocel, nebezpečný jako my," pokračoval vévoda z Westminsteru.

Nik na ně hleděl. „Ale co když *nechci* být jedním z vás?"

„Nechceš? Jistěže chceš. Co by mohlo být lepšího? Myslím, že v celém vesmíru není jediná bytost, která by nechtěla být přesně jako my."

„My máme to nejlepší město –"

„Ghûlheim," řekl 33. prezident Spojených států.

„Nejlepší život, nejlepší jídlo –"

„Dovedeš si představit," přerušil biskup z Bath a Wellsu, „jak chutný nápoj může být černá jícha, která se sbírá v olověné rakvi? Nebo jaký je to pocit být důležitější než králové a královny než prezidenti, ministerští předsedové nebo hrdinové, být si tím jistý tak, jak jsou si lidé jistí, že jsou důležitější než růžičková kapusta?"

Nik chtěl vědět: „Co jste za lidé?"

„Ghúlové," řekl biskup z Bath a Wellsu. „Božíčku, někdo nedával pozor, že? My jsme ghúlové."

„Podívej."

Dole pod nimi celá společnost malých stvoření nadskakovala, pobíhala a přeskakovala směrem k pěšině ještě o kus níž, a než Nik stačil říct další slovo, uchopil ho pár kostnatých rukou a už letěl

vzduchem v sérii skoků a kymácení, jak jeho průvodci mířili za ostatními svého druhu.

Zeď hrobů končila a teď tam byla cesta, jenom cesta, vyšlapaná pěšina přes pustou pláň; poušť kamení a kosti se stáčela k městu vysoko na červené skále mnoho mil vzdálené.

Nik se podíval vzhůru k městu a zděsil se: pohltil ho pocit, v němž se mísil odpor se strachem, zhnusení a nenávist, všechno přibarvené šokem.

Ghúlové nebudují. Jsou to parazité a mrchožrouti, pojídači zdechlin. Město, které nazývají Ghûlheim, je cosi, co našli kdysi dávno, ale nevytvořili. Nikdo neví (pokud to kdy nějaký člověk věděl), jaké bytosti ty budovy vystavěly, kdo proděravěl skálu tunely a věžemi, ale je jisté, že tady nemohl chtít bydlet nikdo jiný než ghúlové. Nikdo jiný by se sem ani nepřiblížil.

Dokonce i z té pěšiny pod Ghûlheimem, z té velké dálky, viděl Nik, že všechny úhly jsou nesprávné – že zdi mají šílený sklon, že je to místo stvořené ze všech jeho nočních můr. Vypadalo to jako obrovská ústa plná vyčnívajících zubů, město, jež bylo vybudováno jen proto, aby bylo opuštěno. Ti, kdo je stavěli, v něm vložili do kamene veškeré své strachy a šílenství a odpor. A ghúlové je našli a byli jím nadšeni a nazývali je domovem.

Ghúlové se pohybují velice rychle. Hrnuli se cestou přes poušť rychleji, než dokáže letět sup, a Nik byl unášen s nimi. Dvě silné paže ho nesly nad hlavami zástupu, ghúlové si jej přehazovali mezi sebou a on cítil nevolnost, hrůzu, zmatek a trapnost.

Nad nimi po zlostné červené obloze kroužila jakási stvoření na velkých černých křídlech.

„Pozor!“ řekl vévoda z Westminsteru. „Schovej ho. Nechceme, aby nám ho ukradli noční zebouni. Zatracení zloději.“

„Správně! My nenávidíme zloděje!“ křičel čínský císař.

Noční zebouni, na červeném nebi nad Ghûlheimem… Nik se zhluboka nadechl a zakřičel, přesně jak ho to učila slečna Lupescu. Vykřikl, jako křičí orel, úplně vzadu v hrdle.

Jeden z křídlatých dravců prudce slétl dolů, kroužil nad nimi a Nik křičel znovu, dokud mu tvrdá ruka nezakryla ústa. „Dobrý nápad, volat je dolů,“ řekl ctihodný Archibald Fitzhugh. „Ale věř

nám, nedají se jíst, dokud je nenecháš aspoň čtrnáct dní hnít. A jsou s nimi jen problémy. Nemáme se rádi, víš?“

Noční zeboun se vznesl do suchého pouštního vzduchu a připojil se ke svým společníkům. Nik ztrácel veškerou naději.

Ghúlové uháněli k městu na skále a Nik, teď už přehozený přes páchnoucí rameno vévody z Westminsteru, byl unášen s nimi.

Mrtvé slunce zapadlo a vyšly dva měsíce. Jeden byl obrovský bílý a proděravělý. Jak vycházel, zdálo se, že zabírá půl horizontu, ale čím výš stoupal, tím víc se zmenšoval. Ten druhý byl menší, zelenkavě modrý, jako jsou žilky plísně v sýru, a jeho příchod byl pro ghúly příležitostí k oslavě. Přestali pochodovat a utábořili se vedle cesty.

Jeden z nových členů party – Nikovi se zdálo, že by to mohl být ten, co mu ho představili jako ‚slavného spisovatele Viktora Huga‘ – vytáhl pytel, v němž bylo dřevo na oheň. Na některých kusech dosud držely panty nebo mosazné kliky. Měl i kovový zapalovač a za chviličku udělal oheň, kolem kterého se všichni ghúlové sesedli a odpočívali. Hleděli vzhůru na ten nazelenalý měsíc, strkali se o nejlepší místa u ohně a vzájemně se napadali a uráželi jeden druhého, občas i kousali a škrábali.

„Brzy usneme, a až měsíce zapadnou, vydáme se dál ke Ghûlheimu,“ vysvětlil mu vévoda z Westminsteru. „Už je to jen nějakých devět nebo deset hodin běhu. Měli bychom tam být do příštího východu měsíců. Pak si uděláme večírek, co? Na oslavu toho, že budeš jedním z nás!“

„Nebolí to,“ uklidňoval ho ctihodný Archibald Fitzhugh. „Skoro si toho ani nevšimneš. A konečně, mysli na to, jak šťastný pak budeš.“

Všichni začali vyprávět historky o tom, jak báječné je být ghúlem, vzpomínali na všechny věci, které rozdrtili svými silnými zuby a spolkli. Jsou imunní k jakýmkoliv nemocem, řekl jeden z nich. No, vůbec nezáleží na tom, na co jejich večeře zemřela, mohou si na ní bez obav smlsnout. Vyprávěli o místech, kde byli – většinou to znělo jako katakomby a hromadné hroby obětí moru („Hromadné hroby jsou pochutnání,“ liboval si čínský císař a všichni souhlasili.)

Pověděli Nikovi, jak přišli ke svým jménům a jak také on, až se stane bezejmenným ghúlem, bude pojmenován stejně jako oni.

„Ale já nechci být jedním z vás," namítal Nik.

„Tak nebo onak," mávl vévoda z Westminsteru rukou, „budeš k nám patřit. Ten druhý způsob je mnohem nepříjemnější a zahrnuje v sobě to, že bys byl sněden, takže bys tu nebyl dost dlouho, aby sis to užil."

„Ale o tom raději nebudeme mluvit," řekl čínský císař. „Raději buď ghúlem. My se nebojíme ničeho!"

A všichni ghúlové kolem ohně z rakví souhlasně vyli a vrčeli a zpívali a vykřikovali, jak jsou moudří a mocní a jak je úžasné ničeho se nebát.

Potom se ozval odkudsi zdaleka, z pouště zvuk, vzdálené vytí, a ghúlové něco brebentili a krčili se blíž k plamenům.

„Co to bylo?" zeptal se Nik.

Zavrtěli hlavami. „Jen cosi tam v poušti," řekl jeden z nich. „Tiše! Uslyší nás."

A všichni ghúlové na chvíli ztichli, pak ale zapomněli na tu věc v poušti a zase začali zpívat svou píseň, plnou ošklivých slov a ještě horšího sentimentu, jejíž nejpopulárnější části tvořily prosté seznamy hnijících částí lidského těla, které se měly jíst, a jejich pořadí.

„Já chci domů," řekl Nik, když byly v písni zkonzumovány poslední zbytky. „Nechci tady být."

„Neber si to tolik," utěšoval ho Vévoda z Westminsteru. „Neboj, hlupáčku, slibuju ti, že jakmile se staneš jedním z nás, už si vůbec nevzpomeneš, že jsi někdy měl nějaké doma."

„Já si nepamatuju vůbec nic z dob, kdy jsem ještě nebyl ghúl," přidal se slavný spisovatel Viktor Hugo.

„Já taky ne," chlubil se čínský císař.

„Vůbec nic," hlásil 33. prezident Spojených států.

„Budeš členem elitní skupiny těch nejchytřejších, nejsilnějších, nejstatečnějších stvoření, jaká kdy existovala," chvástal se biskup z Bath a Wellsu.

Nika statečnost a moudrost ghúlů neohromovala. Byli ale silní a nadlidsky rychlí a byli všude kolem něho. Utéct jim by bylo zhola nemožné. Dohonili by ho dřív, než by uběhl deset metrů.

Hluboko v noci znovu něco zavylo a ghúlové se opět přisunuli blíž k ohni. Slyšel je, jak čmuchají a klejí. Zavřel oči. Byl nešťastný a stýskalo se mu po domově: nechtěl se stát jedním z ghúlů. Nevěřil, že by mohl usnout, když má tolik starostí a žádnou naději, a pak, úplně ho to překvapilo, skoro tři hodiny spal.

Probudil ho nějaký zvuk – smutný, hlasitý, kdesi blízko. Kdosi říkal: „No, kde jsou? Tak kde?“ Otevřel oči a viděl biskupa z Bath a Wellsu, jak křičí na čínského císaře. Zdálo se, že několik členů jejich skupiny v noci zmizelo, prostě zmizelo a nikdo si to nedokázal vysvětlit. Ostatní ghúlové znervózněli. Rychle sbalili tábor a 33. prezident Spojených států zvedl Nika a přehodil si ho přes rameno.

Ghúlové se vyškrábali po skalistých útesech zpátky na cestu. Obloha už zase měla barvu zkažené krve a oni pod ní zamířili dál ke Ghûlheimu. Dnes ráno už nebyli zdaleka tak bujní. Teď vypadali – aspoň Nikovi to tak připadalo, pokud měl při tom nadskakování vůbec možnost něco posoudit – jako by před něčím prchali.

Kolem poledne, se slepým sluncem nad hlavou, se ghúlové zastavili a shlukli se do těsného chumlu. Vpředu, vysoko na obloze, kroužili v horkých vzdušných proudech noční zebouni, celé tucty.

Ghúlové se rozdělili do dvou skupin: jedni věřili, že zmizení jejich přátel nic neznamená, a druzí měli pocit, že cosi – nejspíš noční zebouni – po nich jde. Nedokázali se shodnout, až na to, že je třeba se vyzbrojit kameny, které by mohli na noční zebouny házet, kdyby se snad snesli níž. Proto si nacpali kapsy obleků a hávů oblázky.

V poušti, nalevo od nich, cosi zavylo a ghúlové se na sebe zadívali. Bylo to hlasitější než předtím v noci a také blíž, hluboké vlčí vytí.

„Slyšeli jste to?“ zeptal se starosta Londýna.

„Ne,“ řekl 33. prezident Spojených států.

„Já také ne,“ řekl ctihodný Archibald Fitzhugh.

Další zavytí.

„Musíme se dostat domů,“ rozhodl vévoda z Westminsteru a potěžkal velký kámen.

Přízračné město Ghûlheim sedělo na vysokém útesu před nimi a ghúlové skákali po cestě k němu.

„Letí sem noční zebouni!“ křičel biskup z Bath a Wellsu. „Házejte po těch mrchách kamení!“

Nik to všechno sledoval vzhůru nohama, jak visel na zádech 33. prezidenta Spojených států. Házelo to s ním a hrubý písek zvířený z pouštní cesty ho štípal do obličeje. Ale slyšel výkřiky, jako když křičí orel, a znovu začal volat o pomoc v řeči nočních zebounů. Tentokrát se nikdo nepokusil mu v tom zabránit, ale zase si nebyl jistý, jestli ho někdo v tom křiku nočních zebounů a kleteb a nadávek ghúlů, vrhajících do vzduchu kamení, vůbec mohl slyšet.

Nik ale opět zaslechl to vytí, tentokrát přicházelo odněkud zprava.

„Těch zatracených parchantů jsou celé tucty,“ zuřil vévoda z Westminsteru. 33. prezident Spojených států předal Nika slavnému spisovateli Viktoru Hugovi, který chlapce strčil do svého pytle a přehodil si ho přes rameno. Nik byl jen rád, že pytel nepáchne ničím horším než zaprášeným dřevem.

„Ustupují!“ vykřikl jeden ghúl. „Koukejte, jak letí!“

„Neboj,“ řekl jakýsi hlas blízko pytle, podle Nika biskup z Bath a Wellsu. „Tyhle nesmysly skončí, až tě dostaneme do Ghûlheimu. Je neproniknutelný, to Ghûlheim opravdu je.“

Nik nedokázal odhadnout, jestli v potyčce s nočními zebouny byli nějací ghúlové zraněni nebo zabiti. Podle nadávek biskupa z Bath a Wellsu usuzoval, že nejspíš uteklo několik dalších ghúlů.

„Rychle!“ křičel kdosi, pravděpodobně vévoda z Westminsteru, a ghúlové se dali do běhu. Nikem to v pytli házelo a tlouklo o záda slavného spisovatele Viktora Huga, občas dokonce narazil na zem. K tomu všemu ještě zůstalo v pytli pár kousků dřeva, některé navíc s ostrými vruty a hřebíky ze starých rakví. Jeden vrut měl hned u ruky, cítil, jak ho píchá.

I když to s ním při každém kroku únosce tak házelo a škubalo, podařilo se mu vrut uchopit do pravé ruky. Cítil jeho špičku, ostrou na dotek. Hluboko v duši mu vzplála jiskřička naděje. Zapíchl vrut do tkaniny pytle, protrhl ji, zase vrut vytáhl a zabodl ho kousek dál.

Zezadu zase slyšel někoho výt. Napadlo ho, že cokoliv, co tak dokázalo vyděsit ghúly, musí být ještě děsivější, než si on dovede představit, a na okamžik přestal párat pytel – co kdyby vypadl

rovnou do zubů nějaké ďábelské šelmy? Ale kdybych zemřel, říkal si, aspoň bych při tom byl sám sebou, se všemi vzpomínkami, s tím, že ví, kdo jsou jeho rodiče, kdo je Silas, ba i kdo je slečna Lupescu.

To bylo dobře.

Znovu zaútočil mosazným vrutem na pytlovinu, píchal a škubal, dokud neudělal v látce další díru.

„Poběžte, hoši," křičel biskup z Bath a Wellsu. „Nahoru po schodech a jsme doma, v bezpečí Ghûlheimu!"

„Hurá, Vaše důstojnosti!" radoval se kdosi jiný, asi ctihodný Archibald Fitzhugh.

Rytmus běhu únosců se změnil. Už to nebyl pohyb dopředu: teď to byla řada pohybů, nahoru a rovně, nahoru a rovně.

Nik strkal do látky rukou, snažil se udělat dírku, kterou by vyhlédl ven. Podařilo se mu to. Nahoře bezútěšná rudá obloha, dole…

…viděl poušť, ale teď už byla stovky yardů pod ním. Vzadu za nimi se táhly schody, ale byly to schody pro obry, po pravé straně byla černá kamenná zeď. Ghûlheim ze své pozice neviděl, ale musel být nad nimi. Vlevo byla hluboká strž. Bude muset spadnout rovně dolů, přímo na schody, a bude jen doufat, že si ghúlové ve své zoufalé snaze dostat se domů do bezpečí jeho útěku nevšimnou. Vysoko na červené obloze viděl kroužit noční zebouny.

Potěšilo ho, že za nimi už žádní další ghúlové nejsou: slavný spisovatel Viktor Hugo byl na samém konci a nebyl tam nikdo, kdo by upozornil na zvětšující se díru v pytli. Nebo na to, že Nik vypadl.

Ale bylo tam ještě něco jiného…

Nikem to hodilo na bok, pryč od otvoru. Ale okamžik předtím zahlédl cosi velikého a šedého. Běželo to po schodech za nimi. Také slyšel zlostný vrčivý zvuk.

Pan Owens používal speciální výraz pro dvě věci, které mu byly stejně nepříjemné: „Jsem mezi ďáblem a hlubokým modrým mořem," říkával. Nik často přemýšlíval, co to znamená, protože za celý svůj život na hřbitově neviděl ani ďábla, ani hluboké modré moře.

Já jsem mezi ghúly a příšerou, upravil si rčení.

Jak nad tím uvažoval, ostré psí zuby chytily pytlovinu a škubaly jí tak silně, že se látka podél Nikových otvorů roztrhla a chlapec vypadl na kamenné schody. Nad ním stálo obrovské šedé zvíře podobné psovi, ale mnohem větší; vztekle vrčelo a od tlamy mu kapaly sliny. Mělo žhnoucí oči, bílé tesáky a obrovské drápy. Supělo a hledělo na Nika.

Ghúlové před nimi se zastavili. „Krvavá Nora!“ řekl vévoda z Westminsteru. „Ten pekelný pes má toho zatraceného kluka!“

„Ať si ho nechá,“ mávl rukou čínský císař. „Poběž!“

„Rychle!“ řekl 33. prezident Spojených států.

Ghúlové prchali nahoru po schodech. Nik už si byl jistý, že ty schody vytesali nějací obři, protože každý byl vyšší než on sám. Ghúlové se při tom úprku občas zastavili a dělali na zvíře a asi i na Nika obhroublá gesta.

Zvíře zůstalo stát na místě.

Teď mě sežere, říkal si Nik hořce. *To se ti povedlo, Niku.* A myslel na svůj domov na hřbitově a nedokázal si vzpomenout, proč odtud vůbec odešel. Pes příšera, nepes příšera, musí se tam co nejdřív vrátit. Čekají tam na něho lidé.

Protlačil se kolem šelmy a seskočil víc než metr dolů na další schod. Kotník se mu při doskoku bolestivě zkroutil a Nik těžce dopadl na skalisko.

Slyšel, jak zvíře běží a skáče k němu a snažil se odtáhnout a postavit se, ale kotník nefungoval, hrozně bolel – a než se dokázal zarazit, znovu upadl. Padal ze schodů, kutálel se dolů ze srázu a pak se řítil do hrůzostrašné a nepředstavitelné hloubky…

A jak padal, byl si jistý, že zaslechl hlas, přicházející odněkud ze směru, kde stálo to šedé zvíře. Říkal, hlasem slečny Lupescu: „Ach, Niku!“

Bylo to jako každý děsivý sen o padání, který se mu kdy zdál, vyděšený a šílený pád prostorem, v němž mířil k zemi dole. Nik měl dojem, že má v mysli místo jen na jedinou velkou myšlenku, a teď se mu hlavě o to místo rvaly *Ten velký pes je slečna Lupescu*, a *Narazím na skálu dole a rozprsknu se.*

Cosi se kolem něho obalilo a padalo stejnou rychlostí jako on, pak se ozvalo hlasité plácání kožovitých křídel a všechno se zpomalilo. Skála dole už se k nim neblížila tak rychle.

Křídla mávala silněji. Trochu se nadzvedli a jediné, co nyní vířilo Nikovi hlavou, bylo: *Já letím!* A bylo to tak. Otočil hlavu. Nad sebou spatřil tmavě hnědou hlavu, dokonale holou, s hlubokýma očima, které vypadaly jako vyleštěné plátky černého skla.

Nik vydal ten vřeštivý zvuk, který znamená v noční zebounštině ‚pomoc', a noční zeboun se usmál a na oplátku jako by zahoukal. Vypadal potěšeně.

Nejdřív střemhlavě a pak zvolna se snesli dolů a s žuchnutím dosedli na hlínu pouště. Nik se snažil vstát, ale kotník ho znovu zradil a on se skutálel do písku. Foukal silný vítr a ostrý pouštní písek ho štípal do kůže.

Noční zeboun se krčil vedle něho, křídla složená na hřbetě. Nik vyrůstal na hřbitově a byl zvyklý na symboly lidí s křídly, ale andělé na náhrobcích se tomuhle nepodobali ani trochu.

A pouští se k nim ve stínu Ghûlheimu hnalo to obrovské šedé zvíře, jako velikánský pes.

Promluvil hlasem slečny Lupescu.

Řekl: „Tak to už ti noční zebouni potřetí zachránili život, Niku. Poprvé, když jsi volal o pomoc a oni tě slyšeli. Poslali mi vzkaz, abych věděla, kde jsi. Podruhé to bylo včera v noci u ohně, když jsi spal: kroužili tmou a slyšeli dva ghúly, když si povídali a shodli se, že jim přináší jen smůlu a že by ti měli vytlouct mozek kamenem a nechat tě někde, kde by tě zase našli, až budeš dobře prohnilý a budou tě moci sníst. Noční zebouni tu záležitost v tichosti vyřešili. A teď to bylo potřetí."

„Slečno Lupescu?"

Velká psí hlava se k němu sklonila a na kratičký, děsivý okamžik si myslel, že se do něho zahryzne, ale její jazyk mu láskyplně olízl obličej. „Zranil sis kotník?"

„Ano. Nemůžu se na něj postavit."

„Tak se mi posaď na záda," řeklo to mohutné šedé zvíře, jež bylo slečna Lupescu.

Skřípavým hlasem cosi řekla nočnímu zebounovi a ten přistoupil, zvedl Nika a usadil jí ho za krk.

„Drž se mého kožichu," přikázala. „Drž se pevně. Než vyrazíme, řekni…" a vydala vřeštivý zvuk.

„Co to znamená?"

„Děkuji. Nebo sbohem. Obojí."

Nik zavřeštěl, jak nejlépe uměl a noční zeboun pobaveně zakvokal. Odpověděl podobně, roztáhl velká kožovitá křídla a rozběhl se do pouštního větru. Ze všech sil mával a vítr ho zvedl jako draka.

„A teď," řeklo to zvíře, co bylo slečna Lupescu, „teď se pevně drž." A rozběhla se.

„Jdeme ke zdi hrobů?"

„K bráně ghúlů? Ne. Ta je pro ghúly. Já jsem Boží pes. Cestuji vlastní cestou do Pekla a zase zpátky." A Nikovi připadalo, že se rozběhla ještě rychleji.

Vyšel ten veliký růžový měsíc i ten menší nahnědlý. K nim se přidal ještě rubínově červený měsíc a obrovský šedý vlk běžel pravidelným krokem přes poušť z kostí. Zastavil se u rozbořené hliněné budovy, která vypadala jako obří úl a stála vedle pramínku vody, který prýštil ze skály, vrhal se do malé tůňky a zase mizel. Vlk sklonil hlavu a napil se a Nik si také nabral vodu do dlaní a polykal ji malými doušky.

„Tady je hranice," řekl ten šedý vlk, co byl slečna Lupescu, a Nik vzhlédl. Ty tři měsíce zmizely. Nyní viděl Mléčnou dráhu, tak jak ji nikdy dřív neviděl, třpytivý plášť na oblouku oblohy. Obloha byla plná hvězd.

„Jsou krásné," řekl Nik.

„Až tě dostanu domů," řekla slečna Lupescu, „naučím tě jména hvězd a souhvězdí."

„To by se mi líbilo," připustil Nik.

Vysoukal se zpátky na široký šedý hřbet, zabořil tvář do husté kožešiny a pevně se chytil. Připadalo mu, že utekla jen kratičká chvilka a už byl nesen – trochu neohrabaně, jako když dospělá žena nese šestiletého chlapce – přes hřbitov, k hrobu Owensových.

„Poranil si kotník," říkala slečna Lupescu.

„Chudáčku můj malý,“ vzala ho od ní paní Owensová a sevřela ho ve schopných, byť nehmotných pažích. „Neříkám, že jsem si nedělala starosti, protože bych lhala. Ale teď už je zpátky a to jediné je důležité.“

A potom už bylo všechno v pořádku, byl dole pod zemí, na dobrém místě, s hlavou na vlastním polštáři a ponořený do něžné, vyčerpané tmy.

~ ~ ~

Nikův levý kotník byl opuchlý a fialový. Doktor Trefusis (1870-1936, *Nechť se probudí ve slávě*) mu ho prohlédl a prohlásil, že je jenom vymknutý. Slečna Lupescu se vrátila z výletu do lékárny s pevným obvazem na kotník a baronet Josiah Worthington, kterého pohřbili i s jeho ebenovou vycházkovou hůlkou, trval na tom, že ji Nikovi půjčí. Ten si pak užíval spoustu legrace, když se procházel po hřbitově, opíral se o ni a předstíral, že je mu sto let.

Dokulhal se nahoru na kopec a vytáhl zpod kamene složený list papíru.

Psi boží

četl. Bylo to tištěné fialovým inkoustem a byl to první zápis na seznamu.

> *Ti, které lidé nazývají vlkodlaky nebo lykantropy, se označují Psi boží, tvrdíce, že jejich transformace je darem jejich stvořitele, a splácejí ten dar svou houževnatostí, neboť jsou ochotni pronásledovat zlosyny až k samotným branám pekla.*

Nik přikývl.

Nejen zlosyny, pomyslel si.

Četl zbytek seznamu a ze všech sil se snažil si ho zapamatovat. Pak sešel ke kapli, kde už na něho čekala slečna Lupescu se zapečenou klobásou a velkým sáčkem hranolků, které mu koupila v bufetu se smaženými rybami dole pod kopcem, a také s hromadou dalších fialově psaných seznamů.

Společně snědli hranolky a slečna Lupescu se dokonce jednou či dvakrát usmála.

~ ~ ~

Koncem měsíce se vrátil Silas. V levé ruce nesl svou brašnu a pravou paži ztuhle přidržoval u těla. Ale byl to Silas a Nik byl šťastný, že ho zase vidí, a ještě šťastnější, když mu Silas předal dárek, malý model mostu přes Golden Bay v San Francisku.

Už byla skoro půlnoc, ale pořád ještě nebylo úplně tma. Ti tři spolu seděli nahoře na kopci a světla města se třpytila pod nimi. „Doufám, že bylo všechno v pořádku," poznamenal Silas.

„Hodně jsem se naučil," chválil se Nik a pořád svíral svůj most. Ukázal na noční oblohu. „Tam to je Lovec Orion s pásem ze tří hvězd. Tam je Býk Taurus."

„Moc dobře," řekl Silas.

„A ty?" vyzvídal Nik. „Ty ses naučil něco nového, kdy jsi byl pryč?"

„Jistě," řekl Silas, ale víc nedodal.

„Já také," řekla slečna Lupescu upjatě. „Také jsem se řadu věcí naučila."

„To mě těší," kývl Silas. Ve větvích dubu zahoukala sova. „Víte, když jsem byl pryč, zaslechl jsem, že jste oba byli mnohem dál, než bych se byl mohl dostat já. Normálně bych doporučil opatrnost, ale na rozdíl od jiných, ghúlové mají krátkou paměť."

Nik mávl rukou: „To je v pohodě. Slečna Lupescu se o mě starala. Vůbec žádné nebezpečí mi nehrozilo."

Slečna Lupescu pohlédla na Nika a oči se jí rozzářily. Pak se otočila k Silasovi.

„Je toho spousta, co by měl člověk vědět. Možná se příští rok vrátím, zase tak v létě, abych kluka něco naučila."

Silas hleděl na slečnu Lupescu a pozvedl trochu obočí. Pak se podíval na Nika.

„To bych byl moc rád," usmál se Nik.

KAPITOLA ČTVRTÁ

Náhrobek čarodějnice

Bylo obecně známo, že na okraji hřbitova je pohřbená čarodějnice. Paní Owensová poučila Nika, když byl ještě úplně maličký, že se má od toho kouta světa držet co nejdál.

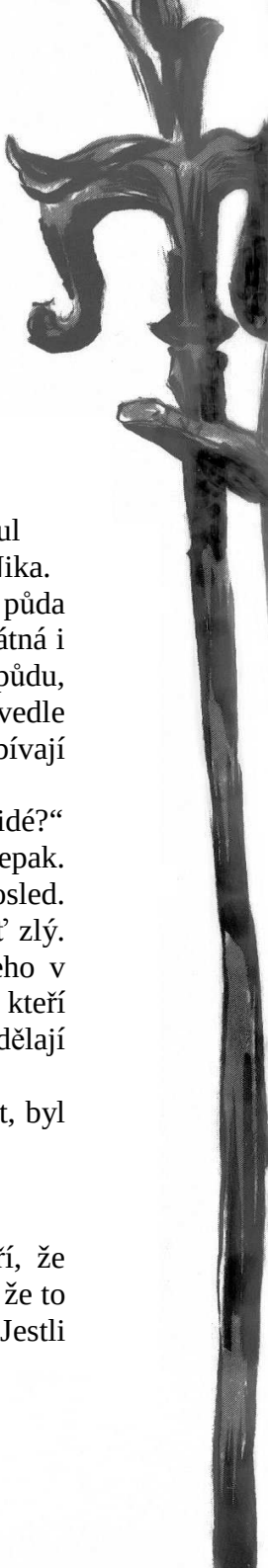
„Proč?“ chtěl tehdy vědět.

„Nejni tam zdrávo pro živý lidi,“ vysvětlila paní Owensová. „V tom koutě je nezdravý povětří. Je to vlastně bažina. Chytíš z toho smrt.“

Pan Owens sám odpovídal ještě vyhýbavěji a s mnohem menší fantazií. „Není to dobré místo,“ řekl jenom.

Oficiální hřbitov končil dole na západní straně kopce, pod starou jabloní. Byl tam plot z rezavého železného mřížoví, každá mříž končila malou rezivějící špičkou, ale za plotem byla spousta kopřiv a plevele, ostružiní a podzimního smetí. Nik, který byl, obecně vzato, poslušný, se ani nepokoušel protáhnout se mřížovím, jen chodil tam dolů a vyhlížel mezi tyčkami ven. Věděl, že mu neřekli všechno, a rozčilovalo ho to.

Nik vyšel nahoru, k malé kapli poblíž vchodu na hřbitov, a čekal do tmy. Když stmívání změnilo barvu z šedé ve fialovou, ozval se z kostelní věže zvuk – znělo to jako třepotání těžkého sametu, pak Silas opustil svou ložnici ve zvonici a sešplhal hlavou napřed z jehlanu věže.

„Co je v tom zadním rohu hřbitova?“ zeptal se Nik. „Za Harrisonem Westwoodem, pekařem této farnosti, a jeho manželkami Marion a Joan?“

„Proč se ptáš?“ chtěl vědět jeho poručník a bílými prsty si smetl z černého obleku smítko.

Nik pokrčil rameny. „Jen tak.“

„Je to neposvěcená půda,“ řekl Silas. „Víš, co to znamená?“

„Ani ne.“

Silas přešel na druhou stranu cesty, aniž pohnul jediným spadlým listem, a posadil se na lavičku vedle Nika. „Jsou tací,“ řekl hedvábným hlasem, „co věří, že veškerá půda je posvátná. Že je posvátná, než na ni vstoupíme, a posvátná i potom. Ale tady, ve tvé zemi, posvěcují kostely a půdu, kterou určili k pohřbívání lidí, aby ji učinili svatou. Ale vedle hřbitova nechali kus půdy neposvěcený, úhor, kam pohřbívají zločince a sebevrahy nebo ty, kteří nesdíleli jejich víru.“

„Takže lidé pochovaní na druhé straně plotu jsou zlí lidé?“

Silas zvedl jedno dokonalé obočí. „Hmm? Ale kdepak. Počkej, už je to dost dávno, co jsem tam dole byl naposled. Ale nevzpomínám si na nikoho, kdo by byl nějak zvlášť zlý. Nezapomínej, že dřív tě mohli pověsit za krádež něčeho v hodnotě jednoho šilinku. A v každé době najdeš lidi, kteří mají pocit, že jejich život už je tak nesnesitelný, že udělají nejlépe, když urychlí svůj přechod do další roviny bytí.“

„Chceš říct, že se zabijí?“ Nikovi bylo teprve osm let, byl zvědavý a vším nadšený, a hlavně – nebyl hloupý.

„Tak nějak.“

„Funguje to? Jsou šťastnější mrtví?“

„Někdy. Většinou ne. Je to jako s lidmi, kteří věří, že budou šťastní, když budou žít někde jinde, ale pak zjistí, že to tak nefunguje. Ať jdeš kamkoliv, sebe si neseš s sebou. Jestli mi tedy rozumíš.“

„Tak trochu.“

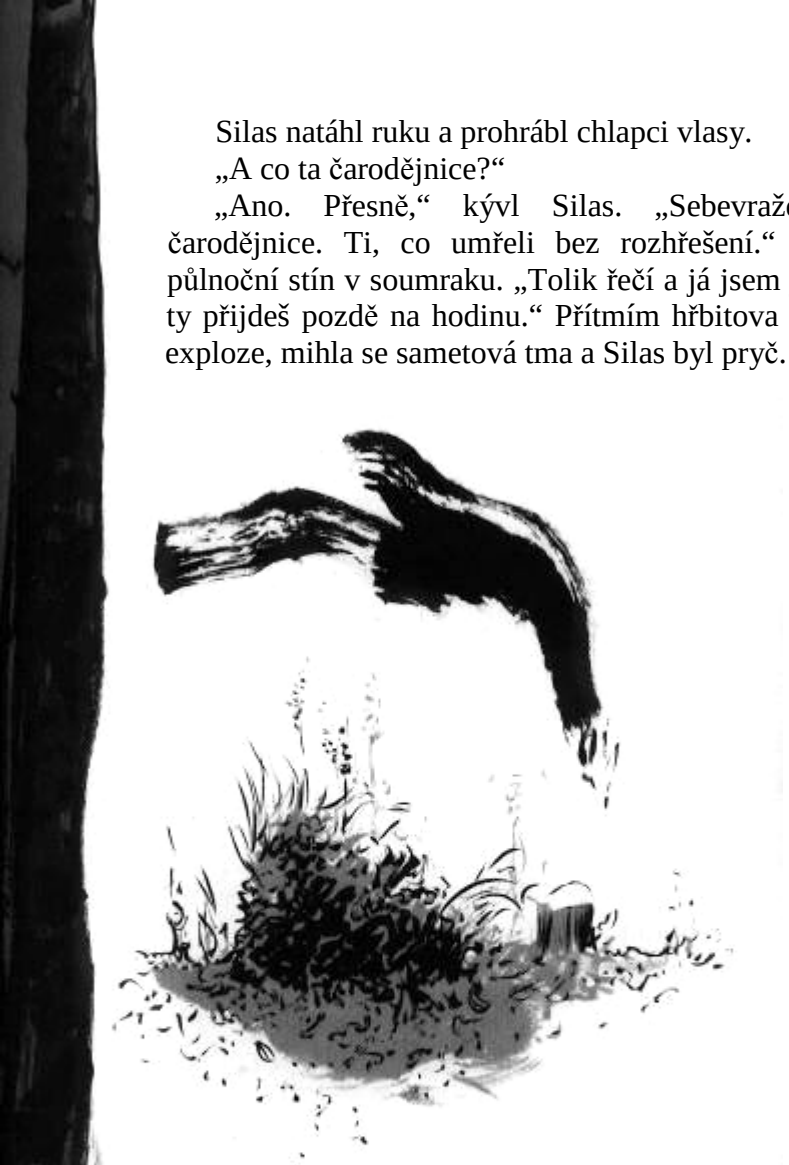

Silas natáhl ruku a prohrábl chlapci vlasy.

„A co ta čarodějnice?“

„Ano. Přesně,“ kývl Silas. „Sebevraždy, zločinci a čarodějnice. Ti, co umřeli bez rozhřešení.“ Zvedl se, šedý půlnoční stín v soumraku. „Tolik řečí a já jsem ještě nesnídal. A ty přijdeš pozdě na hodinu.“ Přítmím hřbitova se rozlehla tichá exploze, mihla se sametová tma a Silas byl pryč.

Než Nik došel k mauzoleu pana Pennywortha, začal vycházet měsíc a Thomas Pennyworth *(zde ležívší v očekávání nejslavnějšího zmrtvýchvstání)* už čekal a nebyl v nejlepší náladě.

„Jdeš pozdě," obvinil ho.

„Omlouvám se, pane Pennyworthe."

Pan Pennyworth mlaskl. Týden předtím učil Nika o živlech a tělesných šťávách a Nik pořád zapomínal, co je co. Teď čekal test, ale pan Pennyworth místo toho řekl: „Myslím, že nastal čas strávit několik dní praktickými záležitostmi. Koneckonců, čas letí."

„Opravdu?" zeptal se Nik.

„Obávám se, že je tomu tak, mladý pane Owensi. A teď, jak jsi na tom s mizením?"

Nik doufal, že na tohle se ho nezeptá.

„Ujde to," řekl. „Chci říct. Však víte."

„Ne, mladý pane Owensi. Nevím. Co kdybys mi to předvedl?"

Nikovi se sevřel žaludek. Zhluboka se nadechl, stočil oči k sobě a snažil se zmizet.

Pana Pennywortha to neohromilo.

„Pchá. Jsi úplně vedle, chlapče. Úplně vedle. Odplynout a zmizet, hochu, jak to dělají mrtví. Odplynout jako stín. Zmizet z vědomí. Zkus to znovu."

Nik se snažil ještě víc.

„Jsi stejně viditelný jako nos mezi očima," kritizoval pan Pennyworth. „A tvůj nos je pozoruhodně viditelný. Stejně jako tvůj obličej, mladý muži. Jako ty celý. Pro všechno svaté, vyprázdni mysl. Teď. Jsi prázdná ulička. Jsi prázdný rám dveří. Jsi nicota. Oči tě neuvidí. Mysl tě nezachytí. Kde jsi, není nic a nikdo."

Nik se pokusil ještě jednou. Zavřel oči a představoval si, jak mizí do flekatého kamene zdi mauzolea, jak se stává stínem v noční tmě a ničím jiným. Kýchl.

„Příšerné," řekl pan Pennyworth s povzdechem. „Naprosto příšerné. Pravděpodobně si budu muset promluvit s tvým poručníkem." Potřásl hlavou. „Tak. Povahové typy. Vyjmenuj je."

„Mm. Sangvinik. Cholerik. Flegmatik. A ještě jeden. Mm, melancholik, myslím."

A tak to šlo dál, dokud nenastal čas na mluvnici a sloh se slečnou Leticií Borrowsovou, starou pannou farnosti *(Kteráž za všechny dni svého života nikdy nezpůsobila újmy jedinému člověku. Ty, kdož toto čteš, můžeš o sobě říci totéž?)* Nik měl slečnu Borrowsovou rád, líbila se mu i její útulná malá krypta a hlavně to, že bylo snadné odvést ji od tématu.

„Říká se, že v neposvá– neposvěcené hlíně je čarodějnice," začal.

„Ano, zlatíčko. Ale tam rozhodně nechoď."

„Proč ne?"

Slečna Borrowsová se usmála upřímným úsměvem mrtvých. „Nejsou to lidé jako my."

„Ale je to hřbitov, ne? Rozumíte, já tam smím jít, když budu chtít, že?"

„To by nebylo radno," řekla slečna Borrowsová.

Nik byl poslušný, ale zvědavý. A tak, když mu té noci skončilo vyučování, vydal se kolem pomníku Harrisona Westwooda, pekaře, a jeho rodiny – byl to anděl s ulomenou paží – ale nesešel z kopce k nevysvěcenému poli. Místo toho šel po úbočí kopce nahoru, k místu, kde rostla velká jabloň, pozůstatek pikniku, který se tu odehrál před nějakými třiceti lety.

Některé informace měl Nik hluboko zažité. Třeba jak si před pár lety nacpal břicho nezralými jablky, kyselými, s dosud bílými jádry, a pak toho několik dní litoval, protože měl hrozné křeče, a paní Owensová mu dělala přednášky o tom, co nemá jíst. Nyní už jablka nejedl, dokud nebyla opravdu zralá. A nikdy ne víc než dvě nebo tři za noc. Ta poslední dojedl před týdnem, ale rád k jabloni chodil, když potřeboval přemýšlet.

Vysoukal se po kmeni ke svému oblíbenému místu v ohbí dvou větví a hleděl na ten kousek za plotem, na džungli plevele a neposečené trávy, pod sebou. Uvažoval, jestli je ta čarodějnice stará, se železnými zuby, a jestli cestuje v domě na kuřích nohách, nebo jestli je hubená, se špičatým nosem a koštětem.

Zakručelo mu v břiše a uvědomil si, že má hlad. Litoval, že už zhltal všechna jablka. Že si tam žádné nenechal…

Vzhlédl a zdálo se mu, že něco vidí. Podíval se jednou, pak pro jistotu ještě jednou: jablko, krásně červené a zralé.

Nik byl pyšný na to, jak umí šplhat po stromech. Přehoupával se z větve na větev a představoval si, že je Silas a hbitě šplhá po hladké cihlové stěně. Jablko, jehož červeň vypadala v měsíčním světle skoro černá, bylo kousek dál, než dosáhl. Nik se pomalu posunoval po větvi, až byl přímo pod ním. Pak se natáhl a špičkami prstů se dotkl toho dokonalého jablka.

Osud nechtěl, aby je ochutnal.

Prasknutí, hlasité jako výstřel z brokovnice, a větev se pod ním zlomila.

~ ~ ~

Probudil ho blesk bolesti, ostré jako led, dunivé jako pomalé hřmění. Ležel ve vysoké trávě pod letním nebem.

Zem pod zády mu připadala poměrně měkká a divně teplá. Posunul ruku dolů a cítil pod sebou něco jako teplou kožešinu. Dopadl na hromadu trávy, do místa, kam hřbitovní zahradník vysypával koš sekačky, a to změkčilo jeho pád. I tak ho píchalo v hrudníku a noha bolela, jako by byl nejdřív dopadl na ni a vykloubil si ji.

Nik zasténal.

„Tiše, maličký, tiše chlapečku," řekl nějaký hlas za ním. „Kde ses tu vzal? Spadl jsi sem jako meteor. Copak to se dělá?"

„Byl jsem na jabloni," vysvětlil jí Nik.

„Aha. Podívám se ti na tu nohu. Zlomená jako jabloňová větev, vsaď se." Chladné prsty mu promačkávaly levou nohu. „Není to zlomené. Zvrtnuté, ano, možná vymknuté. Máš z pekla štěstí, chlapče, že jsi spadl na kompost. To není konec světa."

„To je dobře," oddechl si Nik. „Ale i tak to bolí."

Otočil hlavu, podíval se nahoru a za sebe. Byla starší než on, ale ne dospělá, a nevypadala ani přátelsky, ani nepřátelsky. Obezřetně, to nejvíc. Měla tvář, která byla inteligentní a ani za mák hezká.

„Já jsem Nik."

„Ten živý chlapec?"

Přikývl.

„Myslela jsem si, že to musíš být ty. Slyšeli jsme o tobě, dokonce i tady, v našem koutě. Jak ti říkají?"

„Owens. Nikdo Owens. Zkráceně Nik.“

„Je mi potěšením, mladý pane Niku.“

Nik si ji prohlédl od hlavy k patě. Měla na sobě jednoduchou bílou košili. Vlasy měla světle hnědé a dlouhé a v obličeji měla cosi šotkovského – a ještě trošku pokřivený náznak úsměvu, který nemizel, ať už zbytek obličeje dělal cokoliv.

„Vy jste spáchala sebevraždu?“ zeptal se. „Ukradla jste šilink?“

„Nikdy jsem nic neukradla,“ zlobila se. „Ani kapesník ne. Kromě toho,“ dodala, „sebevraždy leží všechny tamhle, za tím hlohem, a šibeničníci jsou v ostružiní, oba. Jeden byl penězokaz, ten druhý loupežník, aspoň to tvrdí, i když, já osobně pochybuju, že byl něco víc než obyčejný lapka a poberta.“

„Jejda.“ Pak ho to napadlo. Opatrně řekl: „Slyšel jsem, že je tu pochovaná čarodějnice.“

Přikývla. „Utopená a spálená a zahrabaná, bez kousku kamene, co by označil její hrob.“

„Vás utopili a ještě spálili?“

Usadila se na hromadě posekané trávy vedle něho a držela mu nohu, ve které už to ošklivě škubalo, v chladných rukou. „Přišli ke mně do chalupy za úsvitu, než jsem se pořádně probudila a vyvlekli mě na náves. ‚Ty jsi čarodějnice!‘ křičeli na mě, tlustí a vymydlení po ránu do růžova, jak bývají vymydlení všichni ti skřítci Pigwiggini o trhu. Jeden po druhém vyskakují a vykřikují, že zkyslo mléko a zchroml kůň a nakonec vystoupí paní Jemina, nejtlustší, nejrůžovější, nejvymydlenější a vypráví o tom, jak ji Salomon Porritt absolutně přehlíží a jen se potlouká kolem prádelny jako vosa kolem hrnce s medem, a to všechno já a moje čarování, prý, to to způsobilo, a ten mladík je určitě očarovaný. A tak mě přivážou na stolici hanby a strčí ji pod vodu v rybníku kačáku na návsi. A prý, jestli jsem čarodějnice, neutopím se, ani mi to nebude vadit. A jestli nejsem čarodějnice, pocítím to. A otec paní Jeminy jim každému dá stříbrňák, aby stolec podrželi v té hnusné zelené vodě dost dlouho. Jestli prý se začnu dusit.“

„A začala?“

„To víš. Plíce jsem měla plné vody. Dalo mi to zabrat.“

„Jejda. Takže jste přece jen nebyla čarodějnice.“

Dívka na něho upřela korálkové oči ducha a usmála se pokřiveným úsměvem. Pořád vypadala jako šotek, ale teď to byl hezký šotek a Nik si myslel, že určitě nepotřebovala čáry, aby přitáhla Solomona Porritta, s takovým úsměvem tedy ne. „Takový nesmysl. Samozřejmě jsem byla čarodějnice. Zjistili to, když mě odvázali ze stolice a natáhli na návsi do trávy. Byla jsem z devíti desetin mrtvá a celá pokrytá žabincem a páchnoucím bahnem. Obrátila jsem oči v sloup a proklela jsem tam na návsi jednoho každého z nich. Ani jeden nebude mít pokoj v hrobě. Až mě překvapilo, jak snadné to proklínání bylo. Jako tancování, když nohy pochytí nový rytmus, který tvé uši nikdy neslyšely a hlava ho nezná, a tančí ho až do rána.“ Vstala, zavrtěla se, švihla nohou a bosé špičky zasvítily v měsíčním světle. „Tak jsem je proklela, svým posledním chroptivým hlasem plným vody z rybníka. A pak jsem přestala dýchat. Spálili mý tělo na návsi. Nechali mě hořet, až ze mě zůstalo jen černý dřevěný uhlí, a pak mě nacpali do díry tady za plotem. Ani kus kamene s mým jménem mi tam nedali,“ a teprve pak se odmlčela a na okamžik se zamyslela.

„Je někdo z nich pochovaný tady na hřbitově?“

„Ani jediný,“ řekla dívka a v očích jí zablýsklo. „Tu sobotu po tom, co mě utopili a usmažili, dodali mladému panu Porringerovi koberec, až ze samotného Londýna, a byl to pěkný koberec. Ale pak vyšlo najevo, že v tom koberci bylo víc než silná vlna a dobré tkaní, protože v něm byl mor a v pondělí už pět z nich kašlalo krev a kůži měli stejně černou jako byla ta moje, když mě tahali z ohně. O týden později už to měla celá vesnice a oni házeli těla bez pohřbívání do morové díry vykopané za městem. Tu potom zasypali.“

„Zabilo to celou vesnici?“

Pokrčila rameny. „Všechny, co se dívali, jak jsem se topila a hořela. Co tvoje noha?“

„Lepší,“ řekl. „Díky.“

Nik se pomalu zvedl a kulhal dolů z hromady trávy. Opřel se o železné mřížoví. „Takže jste vždycky byla čarodějnice?“ zeptal se. „Myslím, než jste je všechny proklela?“

„Jako by bylo potřeba čarovat, aby Salomon Porritt začal zamilovaně slídit kolem mý chalupy,“ odfrkla si pohrdavě.

Což, myslel si Nik, ale neřekl to, nebyla ve skutečnosti odpověď na jeho otázku, to vůbec ne.

„Jak se jmenujete?“ zeptal se.

„Nemám náhrobní kámen,“ odsekla se spuštěnými koutky. „Můžu být kdokoliv. Nemyslíš?“

„Ale přece se musíte nějak jmenovat.“

„Liza Hempstocková, když tě to potěší,“ řekla nakysle. Pak řekla: „Nechci toho tolik, ne? Něco, co by označilo můj hrob. Jsem hned tady dole, vidíš? Jen kopřivy ukazují, kde odpočívám.“ A vypadala tak smutná, že měl Nik chuť ji obejmout. A pak ho to napadlo, zrovna když se protahoval mezi tyčkami plotu. Najde Lize Hempstockové náhrobní kámen, na kterém bude její jméno. Proto, aby se usmála.

Začal se belhat do kopce a obrátil se, aby jí zamával. Už byla pryč.

~ ~ ~

Na hřbitově se povalovaly úlomky náhrobků a soch, ale Nik věděl, že přinést některý z nich té šedooké čarodějnici by nebylo k ničemu. Chtělo to víc. Rozhodl se, že nikomu neřekne, co má v plánu; celkem rozumně předpokládal, že by mu vysvětlili, že to nemá dělat.

Během následujících dní měl hlavu plnou plánů, jeden složitější než druhý. Pan Pennyworth si zoufal.

„Jsem přesvědčený,“ prohlásil a potahoval si řídké vousy, „že jsi, pokud je to vůbec možné, čím dál horší. Nemizíš. Jsi *nápadný*, hochu. Je těžké si tě nevšimnout. Kdybys za mnou přišel ve společnosti purpurového lva, zeleného slona a šarlatového jednorožce, který by nesl na hřbetě anglického krále v královském hávu, jsem si jistý, že by lidé hleděli jen na tebe. Všecko ostatní by brali jako podružnosti.“

Nik na něho upíral oči a mlčel. Přemítal, jestli v místech, kde se shromažďují živí lidé, existují speciální obchody, které prodávají jenom náhrobky. A pokud ano, jak takový obchod najít. Mizení bylo to poslední, co mu dělalo starost.

Využil ochoty slečny Borrowsové nechat se odvést od problémů s gramatikou a slohem k něčemu jinému a poptal se jí na peníze – jak přesně fungují a jak se to dělá, aby za ně člověk dostal věci, které chce. Měl řadu mincí, které za léta našel. (Zjistil, že nejlepší je hledat na místech, kde se předtím v trávě na hřbitově muchlali, tulili, líbali a váleli milenci. Často nacházel na zemi v místech, kde předtím byli, kovové mince.) Říkal si, že by mu konečně k něčemu mohly být.

„Kolik by asi stál náhrobek?“ zeptal se slečny Borrowsové.

„Za mých časů,“ řekla mu, „stály dvanáct guineí. Kolik by to bylo dnes, nevím. Nejspíš víc. Mnohem, mnohem víc.“

Nik měl dvě libry a padesát tři pencí. Bylo mu jasné, že to stačit nebude.

Byly to už čtyři roky, skoro polovinu jeho života, co Nik navštívil hrobku Indigového muže, ale cestu si pořád pamatoval. Vylezl na vrch kopce, až byl nad celým městem, dokonce i nad korunou té jabloně, nad špičkou kostelní věže, až tam, kde se Frobisherovo mauzoleum tyčilo jako vykotlaný zub. Vklouzl dovnitř, za rakev a pak pořád dolů a dolů a ještě níž, až k těm kamenným schůdkům vysekaným do nitra kopce. Po nich sestoupil do kamenné místnosti. V hrobce byla tma, tma jako v cínovém dole, ale Nik viděl, jako vidí mrtví. Místnost mu vydala všechna svá tajemství.

Sleer byl stočený podél stěn mohyly. Nik ho cítil. Byla to, jak si pamatoval, neviditelná věc, samé kouřové úponky a nenávist a nenasytnost. Tentokrát se ho však nebál.

BOJ SE NÁS, šeptal Sleer. NEBOŤ MY HLÍDÁME VĚCI DRAHOCENNÉ A NIKDY NEZTRACENÉ.

„Já se tě nebojím,“ řekl Nik. „Vzpomínáš? A potřebuju si odsud něco odnést.“

NIC NIKDY NEODCHÁZÍ, přišla odpověď té stočené věci ve tmě. NŮŽ, SPONA, POHÁR. SLEER JE HLÍDÁ V TEMNOTĚ. ČEKÁME.

„Promiň, že se ptám,“ začal Nik, „ale byl tohle tvůj hrob?“

PÁN NÁS PŘIVEDL SEM NA PLANINU, ABYCHOM HLÍDALI, POHŘBÍ NAŠE LEBKY POD TENTO KÁMEN, ZANECHÁ NÁS TADY A MY VÍME, CO MÁME DĚLAT. HLÍDÁME POKLADY, DOKUD SE PÁN NEVRÁTÍ.

„Předpokládám, že na vás úplně zapomněl," prohlásil Nik. „Určitě už je sám celé věky mrtvý."

MY JSME SLEER. MY HLÍDÁME.

Nik uvažoval, jak daleko do historie byste museli jít, než by ta nejhlubší hrobka uvnitř kopce byla na planině, a věděl, že to muselo být nesmírně dávno. Cítil, jak kolem něho Sleer obtáčí vlny strachu jako úponky nějaké masožravé rostliny. Začínalo mu být zima a cítil se pomalý, jako by ho do srdce kousla nějaká arktická zmije a začala mu pumpovat svůj ledový jed do těla.

Postoupil o krok dopředu, takže se opíral o kamennou desku, sáhl dolů a sevřel prsty kolem chladu spony.

„HIŠŠ!" šeptal Sleer. MY TO HLÍDÁME PRO NAŠEHO PÁNA.

„Jemu to vadit nebude," řekl Nik. Couvl a posunoval se ke kamenným schodům. Vyhýbal se vysušeným zbytkům lidí a zvířat na podlaze.

Sleer se zlostně kroutil a obtáčel kolem maličké komnaty jako přízračný kouř. Pak zpomalil. VRÁTÍ SE TO, řekl Sleer svým propleteným trojhlasem. VŽDYCKY SE TO VRACÍ.

Nik spěchal po kamenných schodech, co mu nohy stačily. Jednu chvíli měl pocit, že za ním cosi jde, ale když se dostal nahoru, do Frobisherova mauzolea, a nadechl se chladného předjitřního vzduchu, nic se nehýbalo a nesledovalo ho.

Seděl na kopci a svíral sponu. Zpočátku myslel, že je celá černá, ale když vyšlo slunce, zjistil, že kámen uprostřed černého kovu je vířivě rudý. Byl veliký jako ptačí vejce a Nik do něho upřeně hleděl a uvažoval, jestli se v něm něco pohybuje. Oči i duši měl hluboko ponořené v tom rudém světě. Kdyby byl menší, byl by si ho chtěl dát do pusy.

Kámen byl přichycený černou kovovou úchytkou, vypadala jako drápy, kolem kterých se ještě něco obtáčelo. To něco vypadalo skoro jako had, ale mělo to příliš mnoho hlav. Nika napadlo, jestli takhle v denním světle vypadá Sleer.

Scházel dolů z kopce, využíval všech zkratek, co znal. Propletl se změtí břečťanu, který pokrýval rodinnou hrobku Bartlebyových (zevnitř slyšel Bartlebyovy brblat a chystat se k spánku) a dolů

kolem hrobů a skrz železné tyčky plotu na nevysvěcenou část hřbitova.

Zavolal „Lizo! Lizo!“ a rozhlížel se kolem sebe.

„Dobrý jitro, mladý hromotluku,“ ozval se Lizin hlas. Nik ji neviděl, ale pod hlohovým keřem byl ještě jeden stín, a když se k němu přiblížil, rozplynul se stín v ranním světle do čehosi průsvitného a perleťově třpytivého. Něčeho jako dívka. Něčeho šedookého. „Měla bych slušně spát,“ brblala. „Co je to za chování?“

„Váš pomník. Chtěl jsem vědět, co na něm chcete.“

„Jméno. Musí na něm být jméno, s velikým E, jako Elizabeth, jako ta stará královna, co umřela, když jsem se narodila, a velkým há u Hempstocková. O nic víc nestojím, nikdy jsem psát neuměla.“

„A co data?“ chtěl vědět Nik.

„Viljém Pobyvatel, jedna nula šest a šest,“ prozpěvovala šeptem v jitřním větru. „Pokud můžu, velký E. A velký háčko.“

„Měla jste zaměstnání? Myslím, když jste zrovna nebyla čarodějnice?“

„Prala jsem lidem,“ řekla mrtvá dívka, a pak vycházející slunce zaplavilo úhor a Nik byl sám.

Bylo devět hodin ráno, kdy celý svět spí. Nik byl rozhodnutý zůstat vzhůru. Koneckonců měl poslání. Bylo mu osm a svět mimo hřbitova pro něj neskrýval žádné hrůzy.

Oblečení. Bude potřebovat oblečení. To, co normálně nosí, šedý rubáš, nepůjde. Stačí na hřbitově, má stejnou barvu jako kameny a jako stíny. Ale pokud se má odvážit do světa mimo hřbitovní zdi, bude tam muset být nenápadný.

V kryptě za rozpadlým kostelem byly nějaké šaty, ale tam se mu nechtělo, ani ve dne. I když byl připravený přiznat se Owensovým, nehodlal se ospravedlňovat Silasovi; už jen představa, jak mu tmavé oči zčernají zlostí, nebo ještě hůř, zklamáním, ho naplňovala hanbou.

Na zadní straně hřbitova stála zahradníkova bouda, malé zelené stavení, které páchlo motorovým olejem. Ležela tam stará sekačka a bez užitku rezivěla spolu se sbírkou prastarého zahradního nářadí. Bouda byla opuštěná, od té doby, co starý zahradník odešel do důchodu, než se Nik narodil, a o starost o hřbitov se dělila městská rada (která od dubna do září posílala jednou za měsíc člověka sekat

trávu a čistit cesty) a místní dobrovolníci z organizace Přátelé hřbitova.

Obsah boudy chránil obrovský visací zámek, ale Nik už dávno objevil v zadní stěně uvolněné prkno. Někdy tam chodíval, když chtěl být sám, sedět a přemýšlet.

Co chodil do boudy, visela tam na zadní straně dveří hnědá pracovní blůza, zapomenutá nebo opuštěná už před lety, a také zahradnické džíny se zelenými skvrnami. Džíny mu byly hrozně veliké, ale vyhrnul si nohavice, až mu nohy vylezly, pak vyrobil z hnědého motouzu pásek a přitáhl si je kolem pasu. V koutě stály boty. Zkusil si je, ale byly tak velké a olepené blátem a betonem, že v nich ani nedokázal šoupat nohama, a když udělal krok, zůstaly boty na podlaze. Prostrčil blůzu otvorem po uvolněném prknu, protlačil se ven a oblékl si ji. Když si vysouká rukávy, bude to docela fungovat. Měla velké kapsy. Zastrčil do nich ruce a připadal si jako náramný frajer.

Šel k hlavní bráně hřbitova a vyhlédl mřížemi ven. Kolem rachotil autobus; byla tam auta a hluk a obchody. Za ním, v chladném zeleném stínu, zarostlý stromy a břečťanem: domov.

S bušícím srdcem vyšel Nik ven, do světa.

~ ~ ~

Abanazer Bolger už v životě viděl řadu divných týpků; kdybyste byli majitelem obchodu, jako je ten jeho, viděli byste je také. Ten obchod, v bludišti ulic Starého města – trochu starožitnictví, trochu vetešnictví a trochu zastavárna (a ani sám Abanazer si nebyl úplně jistý, co je co) sem přiváděl divné typy a zvláštní lidi. Někteří chtěli kupovat, jiní potřebovali prodat. Abanazer Bolger obsluhoval za pultem, ale lepší obchody dělal pod pultem a v zadní místnosti, kde přijímal předměty, které možná nebyly získány úplně počestně, a v tichosti je předával dál. Jeho podnikání bylo jako ledovec. Na povrchu bylo vidět jen maličký zaprášený obchod. Zbytek byl pod hladinou a Abanazeru Bolgerovi to tak vyhovovalo.

Abanazer nosil tlusté brýle a permanentní výraz mírného znechucení, jako by si zrovna uvědomil, že mléko, které si nalil do čaje, už bylo zkyslé, a nemohl se zbavit nepříjemné pachuti v ústech.

Ten výraz se mu vyplácel, když se mu lidé pokoušeli něco prodat. „Upřímně řečeno," říkával jim s tím kyselým výrazem, „opravdu to nemá vůbec žádnou hodnotu. Dám vám ale, kolik můžu, protože to má sentimentální hodnotu." Měli jste kliku, když jste od Abanazera Bolgera dostali aspoň přibližně tolik, kolik jste si představovali.

Takový podnik přiváděl podivné lidi, ale ten chlapec, který přišel to ráno, byl jeden z nejdivnějších zákazníků, na které si za léta šizení divných lidí pamatoval. Vypadal tak na sedm a oblečený byl do dědečkových šatů. Páchl jako kůlna. Vlasy měl dlouhé a rozcuchané a tvářil se velice vážně. Ruce měl hluboko v kapsách zaprášené hnědé blůzy, ale i když na ně neviděl, tušil Abanazer, že v pravé něco velice pevně – ochranářsky – svírá.

„Promiňte," řekl chlapec.

„Jo, jo, Jimy, synku," odpověděl Abanazer ostražitě. *Děcka,* pomyslel si. *Buď někde něco čmajzl, nebo se snaží prodat svý hračky.* Ať tak, či tak, obvykle říkal ne. Kupte od děcka kradené zboží, a než se nadějete, bude vás nějaký rozzuřený dospělák obviňovat, že jste dali Jeníčkovi nebo Madlence kilo za jejich snubní prsten. Je z nich víc škody než užitku, z harantů.

„Potřebuju něco pro jednu kamarádku," sdělil chlapec. „A myslel jsem, že byste třeba mohl koupit něco, co mám."

„Já od dětí nekupuju," odmítl Abanazer Bolger jednoznačně.

Nik vytáhl ruku z kapsy a položil sponu na ušmudlaný pult. Bolger přes ni přejel pohledem, pak se na ni zadíval. Vzal z pultu okulár a nasadil si ho. Odložil brýle. Rozsvítil lampičku na pultu a pečlivě si sponu prohlížel. „Hadí kámen?" zeptal se, sám sebe, ne chlapce. Pak vyndal okulár, nasadil si brýle a upřel na hocha kyselý a podezíravý pohled.

„Kdes to vzal?" zeptal se Abanazer Bolger.

Nik to přešel. „Chcete to koupit?"

„Ty jsi to ukradl. Čmajzl jsi to z nějakého muzea nebo tak, že?"

„Ne. Koupíte to, nebo mám odejít a najít někoho, kdo koupí?"

V té chvíli se nepříjemné jednání Abanazera Bolgera změnilo. Najednou byl jako med. Široce se usmál. „Omlouvám se. To jen, že takových kousků se moc nevidí. Ne v takovém obchodě. Ne jinde než v muzeu. Ale rozhodně bych to chtěl. Povím ti, co uděláme.

Sedneme si tamhle, dáme si čaj a sušenky – mám tu vzadu balíček čokoládových – a domluvíme se, jakou má taková věc asi cenu. Jo?“

Nikovi se ulevilo, že se ten člověk konečně chová příjemně. „Potřebuju tolik, abych mohl koupit kámen. Náhrobek pro jednu mou kamarádku. No, ona vlastně ani není kamarádka. Jen někdo, koho znám. Myslím, že mi pomohla uzdravit nohu, víte?“

Abanazer Bolger chlapcovo štěbetání ani nevnímal. Otevřel pult, vzal ho dozadu a otevřel dveře skladu, malého prostoru bez oken. Byl až do stropu nacpaný horami balancujících krabic. Každá byla plná harampádí. V rohu stál velký starý sejf. Také tam byla bedna s několikerými houslemi, hromada vycpaných ptáků, židle bez sedáků, knížky a tisky.

Vedle dveří byl stolek a Abanazer Bolger vytáhl jedinou židli a posadil se. Nika nechal stát. Hrabal se v zásuvce, ve které Nik zahlédl zpola vypitou láhev whisky, a vytáhl skoro prázdný balíček čokoládových sušenek. Jednu nabídl chlapci; rozsvítil lampičku a znovu si sponu prohlížel. Prozkoumával červené a žluté víry v kameni i černý kovový proužek, který kámen držel, a potlačil lehké zachvění, když viděl výrazy na hlavách těch hadovitých bytostí. „Tohle je staré,“ řekl. „Je to – *neocenitelné* – nejspíš bezcenné, ale jeden nikdy neví.“ Nik posmutněl. Abanazer se snažil ho uklidnit. „Jen potřebuju vědět, že to není kradené, než ti dám prachy. Vzal jsi to mámě z toaletky? Štípl jsi to v muzeu? Mně to můžeš říct. Já tě do maléru nedostanu. Jen to potřebuju vědět.“

Nik zavrtěl hlavou. Ukusoval sušenku.

„Tak kde jsi to vzal?“

Nik mlčel.

Abanazer Bolger nechtěl sponu položit, ale přesto ji postrčil přes stůl k chlapci. „Když mi to nemůžeš říct, raději si to vezmi zpátky. Důvěra musí být oboustranná, pochop. Bylo to příjemné jednání. Škoda, že to nemůžeme dokončit.“

Nik svraštil čelo. Pak řekl: „Našel jsem to v jednom starém hrobě. Ale nemůžu říct, kde.“ Zmlkl, protože v obličeji Abanazera Bolgera se místo přátelství objevila neskrývaná chamtivost a vzrušení.

„A je tam takových věcí víc?“

„Jestli to nechcete koupit, najdu někoho jiného. Děkuji za sušenku.“

Bolger zasáhl: „Ty spěcháš, co? Nejspíš na tebe čekají máma s tátou.“

Chlapec zavrtěl hlavou, pak litoval, že nekývl.

„Nikdo nečeká. Dobře.“ Abanazer Bolger sevřel dlaň kolem spony. „Takže, teď mi řekneš, kde přesně jsi tohle našel. No?“

„Nevzpomínám si.“

„Na to je pozdě,“ mávl rukou Abanazer Bolger. „Radím ti, trochu se zamysli nad tím, odkud to přišlo. Pak, až si vzpomeneš, popovídáme si a ty mi to povíš.“

Vstal, vyšel ze skladu a zavřel za sebou dveře. Zamkl je velkým kovovým klíčem.

Otevřel ruku, podíval se na sponu a hladově se usmál.

Zvonek nade dveřmi obchodu cinkl, aby mu sdělil, že někdo vstoupil, a Abanazer provinile vzhlédl. Nikdo tam nebyl. Dveře však byly pootevřené, proto je Bolger zavřel a potom, pro jistotu, otočil cedulku na okně, aby ukazovala ZAVŘENO. Zasunul zástrčku. Nepotřeboval dnes v obchodě žádné zvědavce.

Podzimní den, který původně sliboval slunce, zešedl a lehký déšť se rozběhl po skle výkladní skříně.

Abanazer Bolger zvedl sluchátko telefonu na pultu a mačkal číslice prsty, jež se skoro nechvěly.

„Bingo, Tome,“ řekl. „Hoď sebou, ať jsi tu co nejdříve.“

~ ~ ~

Když zaslechl otáčení klíče ve dveřích, uvědomil si Nik, že je v pasti. Lomcoval klikou, ale dveře držely. Cítil se hloupě, že se tak nechal nachytat, hloupě, že nedůvěřoval svému prvnímu instinktu, který mu radil, aby utíkal co nejdál od toho nevlídného člověka. Porušil všechna pravidla hřbitova a nic nevyšlo. Co mu řekne Silas? Nebo Owensovi? Cítil, jak ho zachvacuje panika, ale potlačil ji, zahnal starosti někam úplně dozadu. Všechno bude dobré. Věděl to. Samozřejmě, musí se dostat ven…

Zkoumal místnost, v níž byl uvězněný. Byla to obyčejná komora s psacím stolem. Jediný otvor byly ty dveře.

Otevřel zásuvku stolu, ale našel jen malé kelímky s barvami (používané na oživení starožitností) a štětec. Uvažoval, jestli by dokázal vyšplíchnout barvu tomu muži do obličeje a oslepit ho na tu chvilku, než uteče. Otevřel jednu plechovku a namočil do ní prst.

„Co to děláš?“ zeptal se hlas těsně za ním.

„Nic,“ řekl Nik, zatlačil víčko kelímku a strčil si ho do jedné z obrovských kapes haleny.

Liza Hempstocková na něho nezaujatě hleděla. „Proč jsi tady? A kdo je ten starý ranec sádla tam venku?“

„Je to jeho obchod. Snažil jsem se mu něco prodat.“

„Proč?“

„Do toho ti nic není.“

Pohrdavě si odfrkla. „No, měl by ses vrátit na hřbitov.“

„Nemůžu. Zamkl mě tady.“

„Jasně že můžeš. Prostě proklouzni stěnou –“

Zavrtěl hlavou. „Nemůžu. Umím to udělat jenom na hřbitově, protože mi dali Svobodu hřbitova, když jsem byl malý.“ Hleděl na ni ve světle elektrické lampy. Nebylo ji moc vidět, ale Nik strávil život mluvením s mrtvými lidmi. „A stejně, co děláš venku ze hřbitova? Ve dne. A ty nejsi jako Silas. Ty musíš zůstat uvnitř.“

Řekla: „Pro ty na hřbitovech sou pravidla, ale pro nás za zdí, co sme pochovaný v neposvěcený hlíně, to neplatí. *Mně* nebude nikdo říkat, co mám dělat nebo kam mám jít.“ Zlostně hleděla na dveře. „Ten chlap se mi nelíbí. Du se kouknout, co dělá.“

Zachvění světla a Nik byl ve skladišti zase sám. Odkudsi zvenku slyšel dunění vzdáleného hromu.

V přecpaném přítmí Bolgerových starožitností se Abanazer Bolger podezíravě rozhlédl. Byl si jistý, že ho někdo pozoruje. Pak si uvědomil, že je to hloupost. „Kluk je zamknutý ve skladišti,“ říkal si. „Přední dveře jsou zamčené.“ Leštil kovovou obrubu obklopující hadí kámen; dělal to jemně a opatrně jako archeolog ve výkopu, sundával černý povlak a odhaloval třpytivé stříbro pod ním.

Začínal litovat, že vůbec volal Toma Hustingse, i když Hustings byl velký a dobrý na strašení lidí. Při čištění začínal také litovat, že bude muset tu sponu prodat. Čím víc se ve slabém světle na pultu třpytila, tím víc toužil, aby byla jeho, jenom jeho.

Ale tam, odkud přišla, je toho mnohem víc. Ten kluk mu to řekne. Zavede ho tam.

Ten kluk…

Dostal nápad. Zdráhavě položil sponu a otevřel zásuvku pod pultem. Vyndal z ní plechovku od sušenek plnou obálek a vizitek a kousků papíru.

Hrábl do ní a vytáhl kartičku, jen o málo větší než vizitka. Měla černé lemování. Žádné jméno ani adresa. Jen jediné slovo napsané uprostřed inkoustem, který vybledl do hněda: *Jack.*

Na zadní straně kartičky si Abanazer Bolger tehdy dávno poznamenal tužkou svým drobným přesným písmem instrukce, i když nepředpokládal, že by mohl někdy zapomenout, jak má kartičku použít, jak má povolat muže Jacka. Ne, ne povolat. *Pozvat.* Lidi, jako je on, nepovoláváte.

Zaklepání na dveře do obchodu.

Bolger hodil papír na pult a šel ke dveřím. Vyhlédl do mokrého odpoledne.

„Pospěš si," volal Tom Hustings, „je tu hnusně. Ponuře. Budu úplně promočený."

Bolger odemkl a Tom se hrnul dovnitř. Z pláštěnky a vlasů mu stékala voda. „Co se stalo tak důležitého, že o tom nemůžeš mluvit po telefonu."

„Náš poklad," řekl Abanazer Bolger s kyselým výrazem. „To se stalo."

Hustings si sundal plášť a pověsil ho na zadní stranu dveří. „Jaký poklad? Něco dobrého sklouzlo z nákladáku?"

„Poklad," oznámil mu Abanazer Bolger, „vlastně dva poklady." Dovedl kamaráda k pultu a ukázal mu sponu. „Je to staré, co?"

„Z pohanských dob," kývl Abanazer. „Dřív. Z druidských dob. Než přišli Římané. Říká se tomu hadí kámen. Viděl jsem je v muzeích. Nikdy jsem neviděl takhle zpracovaný kov ani tak jemný. Muselo to patřit nějakému králi. Ten kluk, co to našel, říká, že je to z hrobu – představ si mohylu nacpanou takovýma věcma."

„Třeba by se vyplatilo udělat to podle zákona," řekl Hustings přemýšlivě. „Přihlásit to jako nalezený poklad. Budou nám muset

zaplatit tržní cenu a mohli bychom je přimět, aby to po nás pojmenovali. Odkaz Hustingse a Bolgera.“

„Bolgera a Hustingse,“ automaticky ho opravil Abanazer. Pak řekl: „Znám pár lidí, lidí s opravdovýma penězma, co by zaplatili víc než tržní cenu, kdyby něco takového mohli držet jako teď ty –“ neboť Tom Hustings hladil prsty sponu, jako když člověk hladí kotě. „A nikdo nebude klást žádné otázky.“ Natáhl ruku a Tom Hustings mu neochotně sponu vrátil.

„Říkal jsi dva poklady. Co je ten druhý?“ chtěl vědět Hustings.

Abanazer Bolger zvedl tu černě rámovanou kartičku a držel ji, aby se na ni kamarád mohl podívat. „Víš, co to je?“

Kamarád zavrtěl hlavou.

Abanazer položil papír na pult. „Jeden klient hledá druhého klienta.“

„No a?“

„Podle toho, co jsem slyšel,“ řekl Abanazer Bolger, „ten druhý klient je chlapec.“

„Na světě je kluků,“ usadil ho Tom Hustings. „Pobíhají tu všude. Věčně v maléru. Nemůžu je vystát. Takže, je tu klient, co hledá určitýho kluka?“

„Tady ten mi přijde v tom správném věku. Je oblečený – no však uvidíš, jak je oblečený. A našel tohle. Mohl by to být on.“

„A jestli je to on?“

Abanazer Bolger uchopil kartičku za růžek a mával s ní dopředu a dozadu, pomalu, jako by objížděl imaginární plamen. „Tady je svíčka, co osvítí lože…“ začal

„…na něm ti hlavičku ušmiknem nožem,“ dokončil promyšleně Tom Hustings. „Ale poslyš, když zavoláme muže Jacka, ztratíme kluka. A když přijdeme o kluka, přijdeme o poklad.“

A oba začali o problému debatovat, zvažovali výhody a nevýhody ohlášení chlapce nebo vybrání pokladu, který v jejich představě už dorostl do obrovské podzemní jeskyně naplněné drahocennými věcmi. Abanazer při té debatě vytáhl zpod pultu láhev ginu a štědře oběma nalil, ‚aby se jim lépe přemýšlelo‘.

Probírali to zepředu dozadu a zezadu dopředu, debata se točila pořád dokola a nedocházela k žádnému závěru. Lizu to brzy začalo

nudit, tak se vrátila do skladu. Našla tam Nika, jak stojí uprostřed místnosti s očima pevně zavřenýma a se zaťatými pěstmi. Obličej měl zkřivený, jako by ho bolely zuby a téměř fialový od toho, jak zadržoval dech.

„Čeho to činíš?“ zeptala se.

Otevřel oči a uvolnil se. „Snažím se Mizet.“

Popotáhla. „Zkus to znovu.“

Udělal to a tentokrát zadržel dech ještě déle.

„Nech toho, nebo pukneš.“

Nik se zhluboka nadechl a povzdechl si. „Nefunguje to. Třeba bych ho mohl praštit kamenem a zdrhnout.“ Ve skladu žádný kámen nebyl, tak zvedl těžítko z barevného skla, potěžkal je a uvažoval, jestli bude schopný mrštit jím dostatečně silně, aby Abanazer Bolgera zastavil.

„Už jsou tam dva,“ řekla Liza. „A když tě nedostane jeden, ten druhý určitě. Říkají, že chtějí, abys jim ukázal, kde jsi vzal tu sponu, a potom vykopou ten hrob a seberou poklad.“ O tom ostatním, co řešili, mu neřekla, ani o té černě rámované kartičce. Jen potřásala hlavou. „Proč jsi jenom udělal takovou pitomost? Dobře víš, že nesmíš ze hřbitova odcházet. Koledoval sis o malér, nic jiného.“

Nik si připadal hloupý a k ničemu. „Chtěl jsem ti sehnat náhrobek,“ přiznal stísněně. „A myslel jsem, že to bude stát víc peněz. Tak jsem mu chtěl prodat tu sponu a koupit ti ho.“

Liza mlčela.

„Zlobíš se?“

Zavrtěla hlavou. „To je první hezká věc, co pro mě někdo za pět set let udělal,“ řekla s náznakem úsměvu. „Jak bych se mohla zlobit?“ Pak se zeptala: „Co děláš, když chceš Zmizet?“

„Jak mi to říkal pan Pennyworth. *Jsem prázdný rám dveří. Jsem prázdná ulička, jsem nic. Oči mě neuvidí, pohledy mne nezachytí.* Ale nikdy to nefunguje.“

„Je to proto, že jsi živý,“ usoudila Liza. „Některý věci fungují jen pro nás mrtvé, co se musíme strašně snažit, aby si nás všimli. Ty u živých nefungujou.“

Přitiskla si ruce kolem těla a pohupovala se dopředu a dozadu, jako by usilovně přemýšlela. „Tohle všechno je jenom kvůli mně… Takže – pojď sem, Nikdo Owensi.“

Postoupil o krok blíž, v té maličké místnosti, a ona mu položila studenou dlaň na čelo. Bylo to, jako by se ho dotkl vlhký hedvábný šátek.

„Teď třeba můžu udělat dobrou službu já tobě,“ řekla.

Začala si pro sebe něco mumlat, slova, kterým Nik nerozuměl. Pak řekla, hlasitě a zřetelně:

„Buď vítr, buď prach, buď sen, buď díra,
buď přání, buď myšlenka, buď tma,
teď proklouzni, teď uklouzni, teď vyklouzni nespatřen,
nahoru, dole, mezi a ven.“

Dotklo se ho cosi obrovského, přejelo ho to od hlavy po paty a Nik se zachvěl. Vlasy na hlavě mu stály a naskočila mu husí kůže. Něco se změnilo. „Co jsi to udělala?“ zeptal se.

„Jen jsem ti trochu pomohla. Jsem možná mrtvá, ale jsem mrtvá čarodějnice. A my nezapomínáme.“

„Ale –“

„Buď zticha. Vracejí se.“

V zámku skladiště zarachotil zámek. „Takže, kámo,“ řekl hlas, který Nik předtím zřetelně neslyšel, „určitě si budeme dobře rozumět,“ a Tom Hustings otevřel dveře. Zůstal stát a rozhlížel se. Vypadal zmateně. Byl to velký, opravdu veliký chlap s vlasy rezavými jako liška a s červeným nosem alkoholika. „Poslyš, Abanazere? Říkal jsi přece, že je tady?“

„To ano.“

„No, není tu po něm ani vidu, ani slechu.“

Za brunátným mužem se objevil obličej Abanazera Bolgera a nahlédl do místnosti. „Schovává se,“ prohlásil a hleděl při tom na místo, kde Nik stál. „Nemá smysl se schovávat,“ oznámil hlasitě. „Já tě vidím. Hezky vylez.“

Oba muži vešli do malé místnosti a Nik stál nehybně mezi nimi a myslel na hodiny pana Pennywortha. Nereagoval, nepohnul se. Nechal po sobě přejíždět pohledy, které ho neviděly.

„Budeš litovat, že jsi nevylezl, když jsem tě volal," zavrčel Bolger a zavřel dveře. „Tak," přikázal Tomu Hustingsovi, „ty zablokuj dveře, aby nemohl projít." A začal obcházet místnost, nahlížel za věci a neohrabaně se shýbal, aby nahlédl pod stůl. Prošel těsně kolem Nika a otevřel skříňku. „Už tě vidím!" křičel. „Vylez ven!"

Liza se zahihňala.

„Co to bylo?" prudce se otočil Tom Hustings.

„Já nic neslyšel," odsekl Abanazer Bolger.

Liza se znovu zasmála. Pak sevřela prsty a foukla. Zpočátku to znělo jako hvízdání a pak jako vzdálený vítr. Žárovky ve skladu zablikaly a zabzučely, pak zhasly.

„Zatracené pojistky," zuřil Abanazer Bolger. „Pojď pryč. Tohle je ztráta času."

V zámku cvakl klíč a Liza a Nik osaměli.

~ ~ ~

„Utekl," řekl Abanazer Bolger. Tentokrát ho Nik za dveřmi slyšel. „Z takového kamrlíku. Schovat se tam není kam. Kdyby tam byl, byli bychom ho viděli."

„To se muži Jackovi nebude líbit."

„A kdo mu to řekne?"

Odmlka.

„No tak. Tome Hustingsi! Kde je ta spona?"

„Mm. Ta? Tady. Hlídal jsem ji."

„Hlídal? Ve vlastní kapse? Zvláštní místo na hlídání věcí, to ti řeknu. Spíš jako kdybys s ní chtěl zdrhnout – jako kdybys si chtěl nechat moji sponu pro sebe."

„Tvoji sponu, Abanazere? *Tvoji* sponu? Chtěl jsi říct naši sponu."

„Naši, to určitě. Nepamatuju, že bys tady byl, když jsem to od toho kluka bral."

„Chceš říct od toho kluka, kterého jsi nedokázal uhlídat pro muže Jacka? Dovedeš si představit, co udělá, až zjistí, že jsi měl toho chlapce, kterýho hledá, a nechal jsi ho jít?“

„Nejspíš to nebyl ten samý kluk. Svět je plný kluků, jaká je šance, že zrovna on byl ten, kterého hledal? Zdrhl zadními dveřmi, sotva jsem se otočil zády. Vsadím boty.“ A pak dodal vysokým přemlouvavým hlasem: „S mužem Jackem si nedělej starosti, Tome Hustingsi. Určitě to byl jiný chlapec. Moje stará hlava si se mnou zahrála. A už nám skoro došel gin – co říkáš dobré skotské? Mám ji v zadní místnosti. Počkej minutku.“

Dveře skladiště se otevřely a Abanazer vstoupil. Držel vycházkovou hůl a baterku a tvářil se ještě kyseleji než předtím.

„Jestli tu ještě jsi,“ bručel vztekle, „ať tě ani nepadne chtít zdrhnout. Zavolal jsem na tebe policii, abys věděl.“ Zběžná prohlídka zásuvky objevila zpola vypitou láhev whisky a ještě malou černou lahvičku. „Spona je moje, jenom moje,“ bručel si a pak hlasitě štěkl: „Už jdu, Tome!“

Přelétl pohledem tmavou místnost, ani nyní Nika nezaregistroval, a vyšel ze skladiště s lahví whisky před sebou. Dveře zase zamkl.

„Už se to nese,“ zněl teď hlas Abanazera Bolgera za nimi. „Podej si sklenku, Tome. Z téhle skotské ti vyrostou chlupy na hrudi. Řekni, až to bude.“

Ticho. „Laciný chlast. Ty nepiješ?“

„Ten gin mi zamíchal vnitřnosti. Potřebuju minutu, než se mi usadí žaludek…“ Pak: „No tak, Tome! Co jsi udělal s mojí sponou?“

„Takže teď je to tvoje spona? Co – co jsi udě… ty jsi mi dal něco do pití, ty červe!“

„A co kdyby jo? Měl jsi to napsané v ksichtě, co plánuješ, Tome Hustingsi. Zloději!“

Pak se ozýval křik a řinčení a několik ran, jako když někdo převrací těžké kusy nábytku…

…potom ticho.

Liza řekla: „Teď rychle. Musím tě odsud dostat.“

„Ale dveře jsou zamčené.“ Pohlédl na ni. „Můžeš s tím něco udělat?“

„Já? Hochu, takové kouzlo, které by nás dostalo ven ze zamknuté místnosti, to já nemám.“

Nik si dřepl a nakoukl do klíčové dírky. Zapřemýšlel, pak se usmál, jen na okamžik, ale obličejík mu to rozzářilo jako žárovku. Z jedné z krabic vytáhl zmačkané noviny, pečlivě je uhladil a zasunul je pod dveře. Na své straně nechal jen jeden růžek.

„Na co si to hraješ?“ ptala se Liza netrpělivě.

„Potřebuju něco jako tužku. Jenom tenčí…“ řekl. „Tohle by šlo,“ dodal a vzal z psacího stolu tenký štětec, zasunul konec bez štětin do klíčové dírky, mírně jím zakolébal a zasunul ho o kousek dál.

Ozvalo se tlumené cinknutí, jak to vysunulo klíč, a kovové žuchnutí, jak klíč vypadl na noviny. Nik popotáhl papír pode dveřmi zpátky. Klíč ležel na něm.

Liza nadšeně jásala. „Ty jsi pašák, mladíku! Tomu říkám chytrá hlavička.“

Nik zasunul klíč do zámku, otočil jím a strčil do dveří.

Na podlaze, uprostřed přeplněného starožitnictví, leželi dva muži. Všude byl pozpřevracený nábytek; rozbité židle a zničené hodiny se chaoticky válely na něm a uprostřed toho zmatku zakrývala mohutná postava Toma Hustingse drobné tělo Abanazera Bolgera. Ani jeden se nehýbal.

„Jsou mrtví?“ šeptl Nik.

„Tolik štěstí nemáme.“

Na podlaze vedle mužů ležela spona z třpytivého stříbra s kamenem se šarlatovými a oranžovými proužky přichyceným drápy a obtočeným hadími hlavami. Výraz na těch hadích hlavách vyjadřoval triumf a lakomství a uspokojení.

Nik strčil sponu do kapsy ke skleněnému těžítku, štětci a kelímku barvy.

„Tohle vezmi taky,“ přikázala mu Liza.

Nik se podíval na kartičku s černým lemem a slovem Jack na jedné straně. Zneklidnilo ho to. Něco mu to připomínalo, nějak to v něm vyvolávalo staré vzpomínky, vzpomínky na nebezpečí. „Nechci to.“

„Nemůžeš to tu nechat. Chtěli to použít, aby ti ublížili.“

„Já to nechci,“ trval na svém Nik. „Je to špatné. Spal to.“

„Ne!“ vyhrkla Liza. „To nedělej. To nesmíš udělat!“

„Tak to dám Silasovi,“ rozhodl Nik. A dal kartičku do obálky, aby se jí musel dotýkat co nejméně. Obálku zasunul do vnitřní kapsy své zahradnické blůzy, vedle srdce.

~ ~ ~

Tři sta kilometrů daleko se muž Jack probudil ze spánku a nasál nosem vzduch. Sešel po schodech dolů.

„Co se děje?“ zeptala se ho jeho babička. Stála u sporáku a míchala něco ve velkém železném hrnci. „Co tě to zase popadlo?“

„Nevím. Něco se děje. Něco… zajímavého.“ Pak si přejel rty jazykem. „Voní to. Už se mi sbíhají sliny.“

~ ~ ~

Blesk osvítil dlážděnou ulici.

Nik spěchal deštěm přes staré město, pořád do kopce směrem ke hřbitovu. Zatímco byl zavřený ve skladišti, stala se z šedého dne tmavá noc a nijak ho nepřekvapilo, když pod městskými lampami zavířil známý stín. Chlapec se zastavil a třepotání černého sametu se zformovalo do lidské postavy.

Silas stál před ním s rukama zkříženýma na hrudi. Netrpělivě pokročil směrem k Nikovi.

„No?“

„Moc mě to mrzí, Silasi.“

„Zklamal jsi mě, Niku,“ řekl Silas a potřásl hlavou. „Hledám tě od té doby, kdy jsem se probudil. Jsou z tebe cítit nepříjemnosti. A dobře víš, že nesmíš chodit ven, do světa živých.“

„Já vím. Omlouvám se.“ Déšť stékal po chlapcově tváři jako slzy.

„Především tě musíme dostat zpátky do bezpečí.“ Silas natáhl ruku, zahalil živé dítě do svého pláště a Nik cítil, jak se mu země ztrácí pod nohama.

„Silasi?“ řekl.

Ten neodpovídal.

„Trochu jsem se bál," pokračoval Nik. „Ale věděl jsem, že přijdeš a pomůžeš mi, kdyby bylo moc zle. A byla tam Liza. Hodně mi pomohla."

„Liza?" Silasův hlas zněl ostře.

„Ta čarodějnice. Od zdi sebevrahů."

„A říkáš, že ti pomohla?"

„Ano. Obzvlášť s Mizením. Myslím, že teď už to dovedu."

Silas zabručel. „To všechno mi povíš až doma." A tak Nik mlčel, dokud nepřistáli před kaplí. Vešli dovnitř, do prázdné síně, zrovna když se rozpršelo ještě víc. Déšť se rozstříkával z kaluží, jež pokrývaly zem.

Nik vytáhl obálku s černě lemovanou kartičkou. „Hm," vysoukal ze sebe, „myslel jsem, že bys tohle měl mít. Tedy, Liza si to myslela."

Silas se na obálku podíval. Pak ji otevřel, vytáhl kartičku, upřeně na ni hleděl, otočil ji a přečetl si tužkou drobounkým písmem Abanazera Bolgera napsané instrukce, jak přesně je třeba kartu použít.

„Tak spusť," přikázal.

Nik mu pověděl všechno, na co si o celém dni dokázal vzpomenout. Když skončil, potřásl Silas pomalu, zamyšleně hlavou.

„Jsem v průšvihu?" zeptal se Nik.

„Nikdo Owensi, jsi ve velkém průšvihu. Myslím si však, že nechám na tvých rodičích, aby rozhodli, jaká opatření a jaký trest je třeba. Já se zatím musím zbavit tohohle."

Černě lemovaná kartička zmizela v sametovém plášti a hned nato zmizel i Silas.

Nik si přetáhl blůzu přes hlavu a drápal se po kluzkých pěšinách na vrchol kopce, k Frobisherovu mauzoleu. Odsunul rakev Ephraima Pettyfera a scházel dolů a dolů a pořád dolů.

Položil sponu zpátky vedle poháru a nože. „Tady ji máte. Je celá nablýskaná. Vypadá moc hezky."

VRÁTILO SE TO, řekl spokojeně svým kouřovým hlasem Sleer. VŽDYCKY SE TO VRÁTÍ.

~ ~ ~

Měl za sebou dlouhou noc.

Nik ospale a trochu nejistě prošel kolem malé hrobky té slečny s krásným jménem Liberty Roach *(Co utratila, je ztraceno, co rozdala, zůstává jí navždy. Ty, kdož to čteš, buď milosrdný),* kolem místa posledního odpočinku Harrisona Westwooda, pekaře farnosti, a jeho žen Marion a Joan ke hřbitovu sebevrahů. Pan a paní Owensovi zemřeli několik set let předtím, než bylo rozhodnuto, že bít děti je nesprávné, a pan Owens té noci bohužel udělal to, co považoval za svou povinnost, a Nikova zadnice štípala jako čert. Ale utrápený výraz na tváři paní Owensové bolel Nika hůř, než mohl bolet jakýkoliv výprask.

Došel k železnému plotu, který ohraničoval hřbitov sebevrahů a protáhl se mezi tyčemi.

„Haló?“ zavolal. Žádná odpověď. Ani další stín pod hlohovým keřem. „Doufám, že jsem tě nedostal také do maléru,“ řekl.

Nic.

Džíny už vrátil zpátky do zahradnické boudy – cítil se pohodlněji ve svém šedém rubáši – ale blůzu si nechal. Bylo prima mít kapsy.

Když vracel kalhoty do boudy, půjčil si malou kosu, která tam visela na stěně, a teď s ní zaútočil na ten kopřivami zarostlý kus hřbitova. Sekal, až kopřivy létaly, bušil do nich a ničil je, až z nich nezbylo nic než pálivé strniště.

Z kapsy vyndal to velké skleněné těžítko, ve kterém zářila jasná barevná duha, kelímek s barvou a štětec.

Namočil štětec do hnědé barvy a pečlivě namaloval na povrch těžítka písmena

E. H.

a pod ně napsal

My nezapomeneme

E.H.
My nezapomenene

Už bylo na čase jít do postele a v nejbližší budoucnosti nebude moudré chodit domů pozdě.

Položil těžítko na zem, tam, kde před chvílí ještě byly kopřivy. Uložil je na místo, kde odhadoval, že asi bude mít hlavu, a zdržel se jen na chviličku, aby zhodnotil své dílo. Pak se protáhl mezi tyčkami a vydal se, už trochu jistěji, zpátky do kopce.

„Není to špatné," ozval se sebevědomý hlas za plotem. „Vůbec to není zlé."

Ale když se otočil, nikdo tam nebyl.

KAPITOLA PÁTÁ

Dance macabre

Něco se dělo. Nik si byl jistý. Bylo to cítit ve svěžím zimním vzduchu, ve hvězdách, ve větru, ve tmě. Bylo to v rytmu dlouhých nocí a rychle míjejících dní.

Paní Owensová ho vystrčila ven z malé hrobky Owensových. „Utíkej ven. Mám tady nějakou práci.“

Nik hleděl na matku: „Ale venku je chladno.“

„To doufám, když je zima. Jak jinak by tam mělo být. Takže,“ pokračovala, spíš pro sebe než k Nikovi, „boty. A podívej se na ty šaty – mají utržený lem. A pavučiny – proboha, všude jsou pavučiny. Tak už poběž,“ tohle zase patřilo Nikovi. „Mám práce až nad hlavu, nepotřebuju, aby ses mi tady pletl.“

A začala si prozpěvovat nějakou písničku, co Nik nikdy předtím neslyšel.

„Ať jsi boháč či chudej,
pojď tancovat Macabray.“

„Co to je?“ vyzvídal Nik, ale nevybral si vhodnou chvíli, protože paní Owensová se zamračila jako nebe před bouřkou, a Nik honem mizel z hrobky, než stačila vyjádřit svou nespokojenost důrazněji.

Na hřbitově bylo zima, zima a tma a na obloze už zářily hvězdy. Na břečťanem porostlé Egyptské promenádě potkal Matku Slaughterovou. S přivřenýma očima prozkoumávala zelenou spleť.

„Ty máš mladší oči než já, mladíku,“ zastavila ho. „Vidíš nějaké květy?“

„Květy? V zimě?“

„Nekoukej na mě s tímhle výrazem, mladíku. Věci kvetou, když je jejich čas. Nasadí poupata a kvetou, odkvetou a zvadnou. Všechno má svůj čas.“ Zachumlala se hlouběji do pláště a čepce a řekla:

„Byl čas práce, teď si hřej,
je čas tančit Macabray. Co, hochu?“

„Já nevím,“ pokrčil rameny. „Co je Macabray?“

Ale Matka Slaughterová vklouzla do břečťanu a ztratila se mu z očí.

„To je divné,“ prohlásil Nik hlasitě. Hledal teplo a společnost v rušném mauzoleu Bartlebyových, ale rodina Bartlebyových – sedm generací – na něho té noci neměla čas. Všichni čistili a uklízeli, od toho nejstaršího (†1831) až po nejmladšího (†1690).

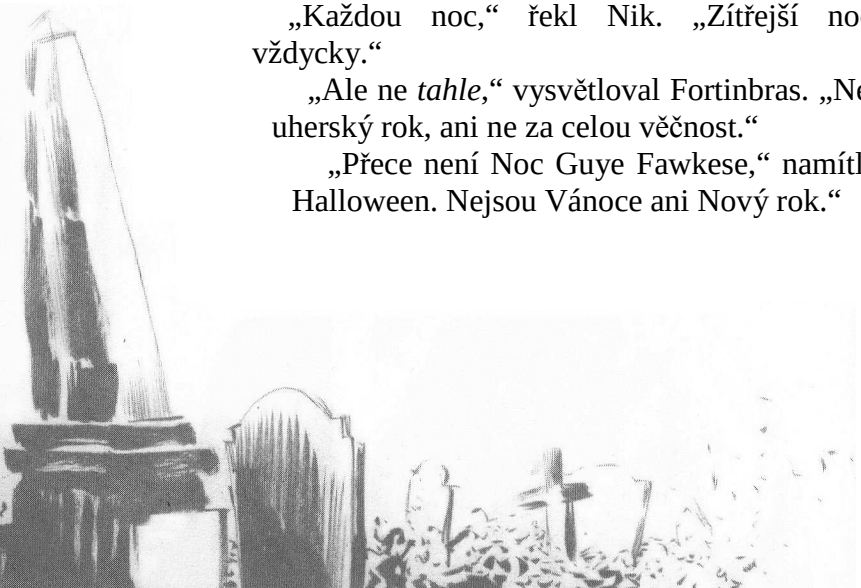
Fortinbras Bartleby, kterému bylo deset, když zemřel (na *úbytě*, řekl Nikovi a ten si několik let nesprávně představoval, jak Fortinbras každý měsíc dorůstal a zase ubýval, až jednou zemřel na zatmění, jako Měsíc, a byl hrozně zklamaný, když se pak dozvěděl, že to byla pouze nemoc), se Nikovi omlouval.

„Dnes opravdu nemáme čas si hrát, pane Niku. Protože už každou chvíli přijde *zítřejší noc.* A jak často může člověk tohle říct?“

„Každou noc,“ řekl Nik. „Zítřejší noc přichází vždycky.“

„Ale ne *tahle*,“ vysvětloval Fortinbras. „Ne jednou za uherský rok, ani ne za celou věčnost.“

„Přece není Noc Guye Fawkese,“ namítl Nik. „Ani Halloween. Nejsou Vánoce ani Nový rok.“

Fortinbras se usmál obrovským úsměvem, který naplnil jeho kulatý pihovatý obličejík radostí.

„Nic z toho. Tahle noc je speciální."

„Jak se jí říká?" zeptal se Nik. „Co se zítra stane?"

„Je to nejlepší den," řekl Fortinbras a Nik si byl jistý, že by byl pokračoval nebýt toho, že ho jeho babička, Louisa Bartlebyová (které bylo jen dvacet) zavolala k sobě a cosi mu ostře zasyčela do ucha.

„Nic," řekl jí Fortinbras. Pak Nikovi: „Promiň. Musím pomáhat." Vzal si hadr a začal leštit bok své zaprášené rakve. „La, la, la, *ump*," zpíval si. „La, la, la, *ump*." A při každém ‚ump', elegantně zavířil hadrem nad hlavou.

„Tu písničku zpívat nebudeš?"

„Jakou písničku?"

„Co si všichni zpívají."

„Na to není čas," řekl Fortinbras. „Je to *zítra*, přece až zítra."

„Není čas," přidala se Louisa, která umřela při porodu dvojčat. „Ztrať se odsud."

A svým líbezným jasným hlasem si zpívala:

„Jeden každý pospíchej,
pojď a tancuj Macabray."

Nik sešel dolů k rozpadajícímu se kostelíku. Proklouzl mezi kameny a do krypty, kde se posadil a čekal, až se vrátí Silas. Bylo mu zima, ale to Nika netrápilo, obklopoval ho hřbitov a mrtvým chlad nevadí.

Jeho poručník se vrátil až nad ránem; nesl velkou plastovou tašku.

„Co je v ní?"

„Oblečení. Pro tebe. Zkus si to." Vytáhl svetr, stejně šedý jako Nikův rubáš, džínsy, spodní prádlo a boty – světle zelené tenisky.

„Na co to je?"

„Myslíš jako kromě nošení? No, zaprvé si myslím, že už jsi dost starý – kolik ti je, deset? – a oblečení normálních, živých lidí je rozumné. Tak jako tak je budeš muset jednou nosit, tak proč nezačít hned, aspoň si zvykneš. A taky by mohlo sloužit jako kamufláž."

„Co je to kamufláž?“

„Když něco vypadá tak dostatečně jako něco jiného, že lidé, kteří to pozorují, nevědí, na co se to dívají.“

„Aha. Chápu. Myslím.“ Nik se oblékl. S tkaničkami měl trochu problém a Silas ho musel naučit, jak se zavazují. Nikovi to připadalo hrozně komplikované a musel je několikrát zavázat a zase rozvázat, než to zvládl k Silasově spokojenosti. Pak teprve se odvážil zeptat.

„Silasi, co je to Macabray?“

Silas povytáhl obočí a naklonil hlavu na stranu. „Kde jsi o tom slyšel?“

„Všichni na hřbitově o tom mluví. Myslím, že je to něco, k čemu dojde zítra v noci. Co je Macabray?“

„Je to tanec.“

„*Všichni tančí Macabray,*“ vzpomněl si Nik. „Tancoval jsi ho? Jaký je to tanec?“

Poručník na něho hleděl očima jako černé tůně. „Nevím,“ řekl. „Vím hodně věcí, Niku, protože chodím po zemi už mnoho a mnoho nocí, dlouhý čas, ale nevím, jaké to je tancovat Macabray. Abys ho mohl tancovat, musíš být živý, nebo musíš být mrtvý – a já nejsem ani jedno.“

Nik se zachvěl. Chtěl poručníka obejmout, sevřít ho a říct mu, že ho nikdy neopustí, ale něco takového bylo nepředstavitelné. Nemohl obejmout Silase, stejně jako nemohl chytit měsíční paprsek; ne proto, že byl poručník nehmotný, ale proto, že by to nebylo správné. Existovali lidé, které jste mohli objímat, a pak byl Silas.

Poručník se zamyšleně díval na chlapce v nových šatech. „To půjde. Teď vypadáš, jako bys celý život prožil mimo hřbitov.“

Nik se pyšně usmál. Pak mu úsměv ztuhl a hoch zase vypadal vážně. Řekl: „Ale ty tu budeš vždycky, Silasi, že? A nebudu nikdy muset odejít, když nebudu chtít?“

„Všechno v pravý čas,“ řekl Silas a pak až do rána mlčel.

~ ~ ~

Druhý den se Nik probudil brzy ráno. Slunce viselo jako stříbrná mince na šedé zimní obloze. Bylo příliš snadné prospat hodiny denního světla, strávit celou zimu v jediné dlouhé noci a nikdy

nevidět slunce. Proto si každou noc, než usnul, slíbil, že se ráno vzbudí a opustí útulnou hrobku Owensových.

Vzduch voněl zvláštní, ostrou a květinovou vůní. Nik za ní šel nahoru až k Egyptské promenádě, kde visel zimní břečťan v zelených girlandách – stálezelená změť, jež skrývala napodobeninu egyptských zdí a soch a hieroglyfů.

Tam byla vůně nejtěžší a Nik na okamžik myslel, že snad napadl sníh, protože na zelených listech byly bílé chomáčky. Prohlédl si je zblízka. Byly to drobné kvítky s pěti okvětními lístky. Zrovna se sehnul, aby si přivoněl, když uslyšel na pěšině kroky.

Nik Zmizel do břečťanu a čekal. Tři muži a jedna žena, všichni živí, přišli po pěšině nahoru a do Egyptské promenády. Žena měla na krku bohatě zdobený řetěz.

„Tohle je ono?“ zeptala se.

„Ano, paní Carawayová,“ řekl jeden z mužů – baculatý, bělovlasý a zadýchaný. Jako ti druzí dva muži i on nesl velký prázdný proutěný koš.

Vypadala nechápavě a zmateně. „No, když to říkáte. Ale nemůžu říct, že tomu rozumím.“ Rozhlédla se po květinách. „Co mám dělat teď?“

Menší z mužů sáhl do proutěného koše a vytáhl zašlé stříbrné nůžky. „Nůžky, paní starostko.“

Vzala si od něho nůžky a začala odstřihávat chomáčky květů. Všichni čtyři začali plnit koše květy.

„Tohle je, naprosto absurdní,“ řekla paní Carawayová, paní starostka, po chvíli.

„Je to *tradice*,“ vysvětlil jí ten tlustý muž.

„Naprosto absurdní,“ opakovala, ale dál stříhala bílé květy a házela je do koše. Když naplnili první koš, zeptala se: „Nestačí to?“

„Musíme naplnit všechny,“ zavrtěl hlavou ten malý. „A pak rozdat po kvítku každému ve Starém městě.“

„A co je to za tradici?“ zajímalo paní Carawayovou. „Ptala jsem se pana starosty, co byl přede mnou, a ten říkal, že o tom nikdy neslyšel.“ Pak dodala: „Máte taky pocit, že nás někdo pozoruje?“

„Cože?“ ozval se ten třetí, který do té doby nemluvil. Měl černé vousy a turban. „Duchové, myslíte? Já na duchy nevěřím.“

„Duchové ne," řekla paní Carawayová. „Jen pocit, že se někdo dívá."

Nik přemáhal nutkání zasunout se hlouběji do břečťanu.

„Nepřekvapuje mě, že předchozí pan starosta o té tradici nevěděl," řekl ten baculatý, jehož koš už byl plný.

„Vždyť zimní květy rozkvetly poprvé po osmdesáti letech."

Muž s vousy a turbanem, který nevěřil na duchy, se nervózně rozhlížel.

„Každý ve Starém městě dostane květ," řekl ten malý. „Muž, žena, dítě." Pak dodal pomalu, jako by se snažil vzpomenout si na něco, co kdysi dávno uměl: *„Nechoď pryč a k nám se dej, jdeme tančit Macabray."*

Paní Carawayová si pohrdlivě odfrkla. „Snůška nesmyslů," a dál odstřihávala květy.

~ ~ ~

Odpoledne se brzy stmívalo a o půl páté už bylo úplně tma. Nik bloumal po pěšinách hřbitova a hledal někoho, s kým by si mohl povídat, ale nikde nikdo nebyl. Sešel dolů ke hřbitovu sebevrahů, jestli tam třeba není Liza Hempstocková, ale ani tam nikoho nenašel. Vrátil se do hrobky Owensových, ale i ta byla opuštěná: ani otec ani paní Owensová nebyli nikde k vidění.

A tehdy se v něm začala rodit panika. Za celých deset let svého života si nevzpomínal, že by se cítil opuštěný na místě, které odjakživa považoval za svůj domov. Rozběhl se dolů ke starému kostelu a čekal tam na Silase.

Silas nepřišel.

„Třeba jsem ho promeškal," myslel si Nik, ale nevěřil tomu. Vrátil se na vrchol kopce a rozhlížel se po okolí. Hvězdy visely na mrazivém nebi a krajka světel ve městě se rozprostírala pod ním, pouliční světla a světla automobilů a věcí v pohybu. Šel pomalu z kopce, až došel k hlavní bráně. Tam se zastavil.

Slyšel hudbu.

Nik už poslouchal všechny druhy hudby: sladkou zvonkohru zmrzlináře, písničky, co hrál tranzistor dělníků, melodie, jež hrával Claretty Jake na svých zaprášených houslích, ale něco podobného

nikdy neslyšel: sérii hlubokých vln, jako hudby na začátku něčeho, možná předehra.

Proklouzl uzamčenou bránou, sešel dolů z kopce a do Starého města.

Prošel kolem paní starostové, která stála na rohu. Díval se, jak sahá do koše a připíná drobný bílý květ na klopu kolemjdoucího podnikatele.

„Já osobně na charitu nepřispívám," řekl ten muž. „Nechávám to na kanceláři."

„To není na charitu," vysvětlila mu paní Carawayová. „Je to místní tradice."

„Aha," kývl a vypjal hrudník, aby kytičku ukázal všem kolem. Odkráčel, hrdý jako páv.

Další, kdo šel kolem, byla mladá žena s kočárkem.

„K čemu to je?" zeptala se podezíravě, když se k ní starostka přiblížila.

„Jedna pro vás, jedna pro to maličké," řekla starostka.

Přišpendlila květ na ženin zimník. Miminku ho přilepila páskou.

„Ale k čemu to je?" opakovala mladá žena.

„Patří to ke Starému městu," řekla starostka neurčitě. „Taková tradice."

Nik šel dál. Všude viděl lidi s bílými květy. Na dalších rozích míjel ty muže, kteří byli s paní starostkou, každý s košíkem, a rozdávali ty bílé květy. Ne každý si je vzal, ale většina lidí ano.

Hudba pořád hrála: někde, na okraji vnímání, vznešená a zvláštní. Nik naklonil hlavu a snažil se zjistit, odkud přichází, ale nedařilo se mu to. Byla ve vzduchu a všude kolem. Hrála v třepotání vlajek a markýz, v rachocení vzdálené dopravy, v klapání podpatků na suchém dláždění…

A úplně nejzvláštnější, pomyslel si Nik, když pozoroval lidi spěchající domů, bylo, že si vykračovali v rytmu té hudby.

Muž s bradkou a turbanem už neměl skoro žádné květiny. Nik přešel k němu. „Promiňte," oslovil ho.

Muž se skoro lekl. „Neviděl jsem tě," řekl, jako by ho obviňoval.

„Promiňte. Můžu taky dostat kytičku?"

Muž v turbanu na něho podezíravě hleděl. „Bydlíš někde tady?"

„Ó ano," řekl Nik.

Muž mu podal bílý květ. Nik ho vzal, pak řekl: „Au," protože ho něco píchlo do palce.

„Přišpendlíš si to na kabát. Opatrně, je tam špendlík."

Na prstíku se objevila červená kapička. Vysál si ji a muž mu mezitím připíchl květ na svetr. „Nikdy jsem tě tady neviděl," řekl Nikovi.

„Ale já tady opravdu bydlím. K čemu jsou ty květiny?"

„Byla to tradice Starého města ještě předtím, než kolem něho vyrostlo velké město. Když na hřbitově tam na kopci rozkvetou zimní květy, stříháme je a rozdáváme je, mužům, ženám, mladým i starým, bohatým i chudým."

Hudba nyní zněla hlasitěji. Nika napadlo, jestli ji neslyší lépe proto, že má tu kytičku – dokázal rozpoznat tempo jako vzdálené bubny a melodii dud, váhavou melodii, při které měl pocit, že musí vykročit a pochodovat v jejím rytmu.

Nik nikdy předtím nebyl nikde jako výletník. Zapomněl na to, že má zakázáno odcházet ze hřbitova, zapomněl na to, že na hřbitově na kopci dnes v noci nebyli mrtví na svých místech; jediné, na co myslel, bylo Staré město. Putoval jím až k městskému parku před starou radnicí. (Teď to bylo muzeum a informační centrum, sama radnice se přestěhovala do mnohem velkolepějších, i když novějších a nudnějších kanceláří na druhé straně města.)

Už tam byli lidé, procházeli se parkem – teď v zimě spíš jen travnatým polem, ve kterém stála sem tam socha, pár keřů, občas pár schodů.

Nik uneseně poslouchal hudbu. Na náměstí přicházeli další a další lidé, po jednom, po dvou, celé rodiny. Nikdy neviděl tolik živých lidí pohromadě. Musely jich být stovky, všichni dýchali, jeden každý živý, jeden každý jako on s bílým květem.

Tak tohle dělají živí lidé? myslí si Nik, ale věděl, že ne, že *tohle*, ať už to bylo cokoliv, bylo mimořádné.

Ta mladá žena, kterou viděl s kočárkem, stála vedle něj, držela dítě v náručí a pohupovala hlavou podle hudby.

„Jak dlouho ta hudba hraje?" zeptal se jí, ale ona mlčela, jen se pohupovala a usmívala. Nikovi připadalo, že se normálně nijak moc

neusmívá. A teprve, když si byl jistý, že ho neslyší, že Zmizel, nebo že prostě nepatří k těm, co by jí stáli za poslouchání, řekla: „To mě podrž. Je to jako vo Vánocích.“ Řekla to jako žena ve snu, jako by se viděla zvenčí. Stejným tónem, jako by nebyla úplně při smyslech, pokračovala: „Připomíná mi to ségru mý babičky, tetu Clare. Na Štědrý večer jsme k ní dycky chodívali, potom, co babi umřela, a vona hrála na svý starý piáno a zpívala, někdy, a my jedli čokoládový bonbóny a ořechy a dneska si nepamatuju jedinou písničku, co zpívala. Ale tahle hudba, to je jako všecky ty písničky hraný naráz.“

Zdálo se, že miminko spalo s hlavičkou na jejím rameni, ale i ono lehounce houpalo ručičkami do rytmu.

A potom hudba zmlkla a na náměstí se rozhostilo ticho, tlumené ticho, jako když padá sníh. Všechny zvuky spolkla noc a také těla shromážděná na náměstí – nikdo nedupal ani nešoupal nohama, téměř se neodvažovali dýchat.

Někde poblíž začaly odbíjet hodiny: zvonily půlnoc. A tehdy přišli.

Scházeli v pomalém procesí z kopce, všichni vážně, všichni ve stejném rytmu, po deseti v řadě, od jedné strany ulice ke druhé. Nik je znal, nebo aspoň většinu z nich. V první řadě poznal Matku Slaughterovou a Josiaha Worthingtona a toho starého hraběte, kterého zranili na křížové výpravě a který přišel domů zemřít, také doktora Trefusise. Všichni vypadali slavnostně a důležitě.

Z davu na náměstí se začaly ozývat zajíkavé zvuky. Kdosi začal naříkat: „Bože, smiluj se, to je trest na nás všechny, opravdu trest!“ Většina lidí jen hleděla, nijak je to nepřekvapovalo, jako by se to dělo ve snu.

Mrtví kráčeli dál, řada za řadou, až došli na náměstí.

Josiah Worthington stoupal po schodech, až došel k paní Carawayové, paní starostce. Natáhl ruku a řekl, tak hlasitě, že to slyšelo celé náměstí: „Vzácná paní, to mi přej: doprovoď mě na Macabray.“

Paní Carawayová zaváhala. Ohlédla se po muži vedle sebe, snad čekala, že jí poradí: měl na sobě župan a bačkory a na klopě županu

měl připíchnutou bílou kytičku. Usmál se a kývl na paní Carawayovou. „Jistě.“

Vztáhla ruku. Když se prsty dotkla prstů Josiaha Worthingtona, znovu spustila hudba. Jestli ta hudba, kterou Nik slyšel předtím, byla předehra, tak tohle už předehra nebyla. Tohle byla hudba, kterou si všichni přišli poslechnout, melodie, která cukala nohama a prsty.

Vzali se za ruce, živí i mrtví, a začali tančit. Nik zahlédl Matku Slaughterovou, jak tancuje s tím mužem v turbanu. Ten podnikatel tancoval s Louisou Bartlebyovou. Paní Owensová se na Nika usmála a vzala za ruku starého prodavače novin. Pan Owens natáhl ruku a bez jakékoliv blahosklonnosti sevřel dlaň malé holčičky. Ta se ho držela, jako by na tanec s ním čekala celý svůj život. Dál už se Nik nedíval, protože ho kdosi vzal za ruku a tanec začal.

Liza Hempstocková se na něho usmívala. „Tohle je nádhera,“ řekla, když společně začali vydupávat kroky tance.

Pak zpívala na melodii tance:

„Krok a toč, skok a rej,
už tančíme Macabray.“

Hudba naplnila Nikovi hlavu a hruď divokou radostí a nohy se pohybovaly, jako kdyby už znaly kroky, znaly je odjakživa.

Tančil s Lizou Hempstockovou a pak, když jejich kousek skončil, zjistil, že ho vzal za ruku Fortinbras Bartleby, a tak tancoval s Fortinbrasem, proplétali se řadami tanečníků, řadami, jež se rozevíraly, aby mohli projít.

Nik zahlédl Abanazera Bolgera, jak tančí se slečnou Borrowsovou, svou bývalou učitelkou. Viděl živé tančící s mrtvými. Pak párové tance přešly do dlouhých řad lidí, kteří shodně podupávali, vykračovali a vykopávali *(La-la-la-ump! La-la-la-ump!)* v řadovém tanci, který byl prastarý už před tisícem let.

Nyní stál v řadě vedle Lizy Hempstockové. Řekl: „Odkud sem hraje ta hudba?“

Pokrčila rameny.

„Kdo tohle všechno organizuje?“

„Stává se to samo od sebe. Živí si to možná nepamatují, ale my ano…“ Přerušila řeč, plná vzrušení. „*Podívej!*“

Nik nikdy předtím neviděl skutečného koně, jen na stránkách obrázkových knih, ale bílý kůň, který k nim klusal ulicí, nevypadal ani trochu jako koně v jeho představách. Byl daleko větší a měl dlouhý, vážný obličej. Na holém hřbetě seděla žena v dlouhých šedých splývavých šatech, které se třpytily pod prosincovým měsícem jako pavučiny v rose.

Dojeli na náměstí, kůň zůstal stát a žena z něho sklouzla, stála na zemi a dívala se na ně na všechny, na živé i na ty mrtvé.

Uklonila se.

A oni všichni se uklonili jí a tanec začal znovu.

„Dnes naše paní na Šedé, hej,
vede nás tančit Macabray,“

zpívala Liza Hempstocková, než ji vír tance odtrhl pryč od Nika. Dupali do rytmu a ukračovali a vířili a vykopávali plní nadšení. Dokonce i ten bílý kůň si pokyvoval hlavou a podupával a dělal úkroky podle hudby.

Tanec se zrychloval a tanečníci s ním. Nik už byl celý udýchaný, ale nedokázal si představit, že by ten tanec měl skončit: Macabre, tanec živých a mrtvých, tanec se smrtí. Nik se usmíval stejně jako všichni ostatní.

Čas od času, při tom víření a poskakování městským parkem, zahlédl tu dámu v šedých šatech.

Každý, každý tancuje! říkal si. A v okamžiku, kdy si to řekl, si uvědomil, že se mýlí. Ve stínech Starého města stál muž oblečený celý do černého. Netancoval. Pozoroval je.

Nika napadlo, jestli to, co vidí v Silasově tváři, je touha, nebo lítost, nebo něco jiného, ale poručníkův obličej byl nečitelný.

Zavolal: „Silasi!“ a doufal, že za nimi přijde, že se přidá k tanečnímu reji, že se bude bavit stejně jako oni. Když však Silas zaslechl své jméno, ustoupil do stínu a zmizel.

„Poslední tanec!“ zavolal kdosi a hudba spustila cosi vznešeného a pomalého a konečného.

Každý z tanečníků si chytil partnera, živí s mrtvými, hezky do páru. Nik natáhl ruku a uvědomil si, že se dotýká prstů a hledí do šedých očí té dámy v pavučinových šatech.

Usmála se na něho.

„Nazdar, Niku.“

„Dobrý večer,“ řekl a začali tančit. „Neznám vaše jméno.“

„Jména vlastně nejsou důležitá.“

„Moc se mi líbí váš kůň. Je tak veliký! Vůbec jsem nevěděl, že koně můžou být tak velcí.“

„Je tak mírný, že může odnášet na svém širokém hřbetě ty nejmocnější z vás, a tak silný, že může nést i ty nejmenší.“

„Smím se na něm projet?“ zeptal se Nik.

„Jednou,“ řekla mu a její pavučinové šaty se třpytily. „Jednoho dne. Každý se na něm sveze.“

„Slibujete?“

„Slibuji.“

A tím tanec skončil. Nik se své partnerce hluboce uklonil a potom, teprve potom pocítil vyčerpání. Připadalo mu, že tancoval hodiny a hodiny. Všechny svaly bolely a protestovaly. Byl úplně bez dechu.

Kdesi začaly odbíjet hodiny a Nik každý úder počítal. Dvanáctkrát. Napadlo ho, jestli tancovali dvanáct hodin, nebo dvacet čtyři, nebo neuplynul žádný čas.

Narovnal se a rozhlédl se kolem. Mrtví zmizeli, Dáma na šedákovi také. Zůstali jen živí a i ti už se začali rozcházet do svých domovů – opouštěli náměstí trochu rozespale, ztuhle, jako lidé, kteří se probudili z hlubokého spánku a ještě nejsou doopravdy vzhůru.

Náměstí bylo pokryté drobnými bílými kvítky. Vypadalo to, jako by se tam byla konala svatba.

~ ~ ~

Druhý den se Nik probudil v hrobce Owensových s pocitem, že zná obrovské tajemství, že podnikl něco důležitého. Celý hořel, aby si o tom popovídal.

Když paní Owensová vstala, hned začal: „Včera v noci to bylo úžasné!“

Paní Owensová řekla: „Ano?“

„Tancovali jsme. Všichni. Dole, ve Starém městě.“

„Opravdu?“ zabručela paní Owensová. „Tak tancovali? A víš, že nemáš dovoleno chodit do města.“

Nik věděl, že není radno snažit se na matku mluvit, když je v takové náladě. Vyklouzl z hrobky do prvního stmívání.

Vyšel na kopec, k černému obelisku a k náhrobnímu kameni Josiaha Worthingtona, kde byl přírodní amfiteátr a odkud měl výhled na Staré město a na světla nové zástavby kolem něj.

Josiah Worthington stál vedle něho.

Nik řekl: „Ty jsi to tancování začal. Se starostkou. Tančil jsi s ní.“

Josiah Worthington na něho pohlédl a mlčel.

„*Bylo* to tak.“

Josiah Worthington ho poučil: „Mrtví a živí se nemíchají, chlapče. My už nejsme součástí jejich světa, oni nejsou součástí našeho. Pokud se skutečně stalo, že jsme s nimi tancovali *danse macabre*, tanec smrti, pak o tom nebudeme mluvit, a rozhodně o tom nebudeme mluvit se živými.“

„Ale *já jsem* jeden z vás.“

„Ještě ne, chlapče. Celý dlouhý život ne.“

A Nik si uvědomil, proč tancoval jako jeden z živých a ne jako ti z průvodu, který přišel z kopce. „Rozumím… myslím.“

Běžel dolů, desetiletý kluk, co má naspěch. Utíkal tak rychle, že skoro klopýtl přes Digbyho Poola (1785-1860, *Co jsem já, budete i vy*). Silou vůle zbrzdil a dlouhými kroky uháněl ke starému kostelu ve strachu, že zmešká Silase, že poručník už bude pryč.

Sedl si na lavici.

Za sebou cítil pohyb, třebaže neslyšel, že by se něco hýbalo, a poručník řekl: „Dobrý večer, Niku.“

„Byl jsi tam, včera v noci,“ vyhrkl Nik místo pozdravu. „A nesnaž se říkat, že jsi tam nebyl nebo tak, protože já vím, že jsi tam byl!“

„Ano.“

„Tancoval jsem s ní. S tou paní na bílém koni.“

„Opravdu?“

„Viděl jsi to! Pozoroval jsi nás! Živí a mrtví! Tancovali jsme. Proč o tom nikdo nechce mluvit?“

„Protože existují mystéria. Protože existují věci, o kterých mají lidé zakázáno mluvit. Protože existují věci, které si nepamatují.“

„Ale ty o tom teď zrovna mluvíš. Mluvíme o Macabre.“

„Já jsem ho netancoval,“ řekl Silas.

„Ale viděl jsi to.“

„Nevím, co jsem viděl.“

„Tancoval jsem s tou paní, Silasi!“ vykřikl Nik. Jeho poručník se v tom okamžiku díval skoro zoufale a Nik se náhle začal bát, jako dítě, jež probudilo spícího pantera.

Ale Silas jen řekl: „Tenhle hovor končí.“

Nik by byl možná něco řekl – chtěl říct stovky věcí, jakkoliv nemoudré by to bylo – když něco upoutalo jeho pozornost: šustivý zvuk, tichý a něžný, a cosi jako chladné peříčko ho pohladilo po tváři.

Všechny myšlenky na tanec byly pryč a místo strachu cítil jen radost a nábožnou úctu.

Bylo to potřetí v životě, co to viděl.

„Podívej, Silasi, sněží!“ A hrudník i hlavu mu zalévala obrovská radost, jež nenechávala místo pro nic jiného. „Opravdu je to sníh!“

MEZIHRA

Shromáždění

Malá cedulka v hale hotelu oznamovala, že Washingtonův sál je toho večera pronajatý k soukromé akci, i když tam nebyla žádná informace, o jakou akci jde. Po pravdě řečeno, kdybyste tehdy nahlédli na osazenstvo Washingtonova sálu, nebyl by vám účel setkání o nic jasnější. Jediné, co byste při zběžném pohledu zjistili, by byl fakt, že tam nejsou žádné ženy. Byli tam jen a jen muži, o tom nebylo pochyb, a seděli u kulatých jídelních stolu a dojídali dezert.

Byla jich asi stovka, všichni ve vážných černých oblecích. Ale ty obleky byly to jediné, co měli společné. Měli bílé vlasy nebo tmavé vlasy nebo světlé vlasy, nebo žádné vlasy. Měli přátelské obličeje nebo nepřátelské, vstřícné nebo mrzuté, otevřené nebo rezervované, hrubé nebo citlivé. Většina měla růžovou kůži, ale byli tam i muži s černou kůží a s hnědou kůží. Byli tam Evropané, Afričané, Indové, Číňané, Jihoameričané, Filipínci, Američané. Všichni mluvili anglicky spolu nebo s číšníky, ale jejich přízvuky byly tak rozmanité jako ti pánové. Pocházeli ze všech koutů Evropy a ze všech konců světa.

Ti muži v černých oblecích seděli kolem svých stolů, zatímco jeden z nich, rozložitý, veselý pán oblečený v žaketu, jako by se zrovna vrátil odněkud ze svatby, předčítal nahoře na pódiu Seznam dobrých skutků. Děti z chudých míst byly poslány na exotickou dovolenou.

Byl zakoupen autobus, aby se lidé, kteří to potřebují, mohli dostat na výlety.

Muž Jack seděl u prostředního stolu v přední řadě, vedle šviháckého muže se stříbřitě bílými vlasy. Čekali na kávu.

„Čas běží," řekl ten stříbrovlasý muž. „A nikdo z nás nemládne."

Muž Jack pokývl. „Tak jsem uvažoval. Ta záležitost v San Francisku před několika lety –"

„Byla nešťastná, ale jako kytky, co odkvetou na jaře, trala, nic v té věci nenaděláme. Nezvládl jste to, Jacku. Měl jste se postarat o všechny. Včetně dítěte. Zejména dítěte. *Téměř* se počítá jen u podkov a ručních granátů."

Číšník v bílém saku nalil každému z mužů u stolu kávu: malému muži s tenkým černým knírkem, vysokému blonďákovi, tak pohlednému, že klidně mohl být filmovou hvězdou nebo modelem, a tmavému muži s obrovskou hlavou, který na svět hleděl jako rozzuřený býk. Ti tři dávali okatě najevo, že neposlouchají Jackův rozhovor – soustředili veškerou svou pozornost na řečníka, dokonce čas od času zatleskali. Stříbrovlasý muž si nasypal do šálku několik lžiček cukru a rychle ho míchal.

„Deset let. Čas a příliv nezastavíš. To dítě bude brzy dospělé. A co pak?"

„Ještě mám čas, pane Dandy," začal muž Jack, ale ten stříbrovlasý muž bodl velkým růžovým prstem směrem k němu a umlčel ho.

„*Měl* jste čas. Teď už máte jen poslední termín. Seberte rozum do hrsti. Už vás nemůžeme dál rozmazlovat, opravdu ne. Už máme plné zuby čekání, všichni."

Muž Jack krátce kývl. „Mám nějaká vodítka."

Stříbrovlasý muž usrkával kávu. „Skutečně?"

„Skutečně. A opakuji, myslím si, že je to spojeno s těmi potížemi, které jsme měli v San Francisku."

„Mluvil jste o tom s tajemníkem?" Pan Dandy kývl hlavou směrem k pódiu. Pán v žaketu v tom okamžiku právě hovořil o vybavení nemocnice, zakoupeném z jejich štědrosti. („Ne jedna, ne dvě ale *tři* umělé ledviny," říkal. Muži v místnosti sobě a své štědrosti zdvořile zatleskali.)

Muž Jack kývl. „Zmínil jsem se o tom.“

„Ano?“

„Nezajímá ho to. On chce jen výsledky. Chce, abych dokončil věc, kterou jsem začal.“

„To chceme my všichni, příteli,“ řekl ten stříbrovlasý muž. „Ten hoch pořád žije. A čas už není na naší straně.“

Ti ostatní muži u stolu, kteří předstírali, že neposlouchají, zabručeli a kývali na souhlas.

„Jak říkám,“ řekl pan Dandy bez emocí. „Čas běží.“

KAPITOLA ŠESTÁ

Školní léta Nikoho Owense

Déšť na hřbitově rozmáčel svět do rozmazaných obrazů. Nik seděl ukrytý před živými i mrtvými, kteří by ho snad mohli hledat, pod obloukem, jenž odděloval Egyptskou promenádu a severozápadní divočinu za ní od zbytku hřbitova, a četl si knížku.

„Zatraceně!“ zaslechl výkřik od cesty dole. „Zatraceně, pane, a ať vás husa kopne! Až vás chytím – a já vás najdu, o tom nepochybujte – budete litovat dne, kdy jste se narodil!“

Nik si vzdychl a položil knížku. Pak se vyklonil a sledoval, jak se Thackeray Porringer (1720-1734, *syn výše uvedeného*) pachtí vzhůru po kluzké pěšině. Thackeray byl velký hoch – bylo mu čtrnáct, když zemřel, vlastně hned potom, co byl přijat jako učeň do domu mistra malířského a natěračského cechu: dostal osm měďáků a příkaz, aby se nevracel bez půl galonu červeno-bíle proužkované barvy na natření sloupků před holičstvím. Thackeray to studené lednové ráno běhal pět hodin po městě od jednoho obchodu k druhému a nechápal, proč se všude smějí a posílají ho někam jinam; když mu došlo, že si z něho vystřelili, dostal ze vzteku záchvat mrtvice. Do týdne zemřel, a když umíral, zuřivě se mračil na ostatní učně a dokonce i na pana Horrobina, svého malířského mistra, který osobně na tom byl tisíckrát hůře, když začínal jako učedník, a vůbec nechápal, kvůli čemu tak vyvádí.

Takže Thackeray Porringer zemřel plný vzteku. Svíral přitom výtisk *Robinsona Crusoe*, který byl, kromě stříbrné šestipence s

ořezanými okraji a oblečením, v němž předtím stál, všechen jeho majetek. A na žádost jeho matky byl pochován se svou knihou. Smrt náladu Thackeraye Porringera nijak nevylepšila a nyní křičel: „Já vím, že jste někde tady! Vylezte, ať vás můžu potrestat, vy zloději!“

Nik zavřel knížku. „Já nejsem zloděj, Thackerayi. Jen ji mám vypůjčenou. Slibuji, že ti ji vrátím, až ji dočtu.“

Thackeray vzhlédl a uviděl Nika uhnízděného za sochou Osirise. „Říkal jsem ti, že nesmíš.“

Nik si povzdechl. „Ale když tady je tak málo knížek. A teď je to zrovna strašně zajímavé. Našel otisk nohy. Není jeho. To znamená, že je na ostrově někdo další!“

„Je to moje knížka,“ trval na svém Thackeray Porringer. „Vrať mi ji!“

Nik byl připravený se hádat nebo prostě vyjednávat, ale viděl nešťastný výraz na chlapcově tváři a slitoval se. Slezl po sloupu skoro dolů, poslední metr pak seskočil.

Natáhl ruku s knihou. „Tu máš.“ Thackeray si ji naštvaně vzal a zlostně blýskal očima.

„Mohl bych ti z ní číst,“ nabídl Nik. „To bych mohl.“

„Mohl by sis uvařit svou tlustou palici,“ odsekl Thackeray a pěstí se rozehnal Nikovi po uchu. Trefil a bolelo to, i když podle výrazu na tváři Thackeraye si Nik uvědomil, že si musel poranil ruku a že ho to bolí stejně jako jeho to ucho.

Větší kluk oddusal po cestě a Nik se díval za ním. Ucho ho bolelo, oči ho pálily. Pak šel deštěm zpátky dolů. Břečťanem porostlý chodník zrádně klouzal a jednu chvíli Nik opravdu spadl, odřel si koleno a roztrhl džíny.

U zdi rostl vrbový hájek a Nik se v něm málem srazil se slečnou Euphemií Horsfallovou a Tomem Sandsem, kteří spolu už spoustu let chodili. Tom byl pohřbený už tak dlouho, že z jeho náhrobku zbyl jen zvětralý balvan; žil a zemřel za stoleté války s Francií. Slečna Euphemie, (1861-1883, *Spí, ano, avšak spí s anděly*) byla však pohřbena za vlády královny Viktorie, poté, co byl hřbitov rozšířen a na nějakých padesát let se stal úspěšným podnikatelským subjektem, a za černými dveřmi ve Vrbové promenádě pro sebe měla celou

hrobku. Ale páru, jak se zdálo, rozdíl historických období ani trochu nevadil.

„Měl bys zpomalit, mladý Niku," napomenul ho Tom. „Ublížíš si."

„Už sis ublížil," poznamenala slečna Euphemie. „Propáníčka, Niku. Maminka ti to jistě pěkně spočítá. Pro nás není jednoduché spravit takové kalhoty."

„Ehm. To mě mrzí."

„A hledal tě tvůj poručník," dodal Tom. Nik se rozhlédl po šedivé obloze.

„Ale vždyť je ještě den."

„Je dnes vzhůru za časna," poučil ho Tom. Nik věděl, že to slovo znamená *brzy*. „A přikázal, ať ti povíme, že tě chce. Kdybychom tě spatřili."

Nik kývl.

„V mlází za pomníkem Littlejohna jsou zralé lískové ořechy," svěřil mu Tom s úsměvem, jako by chtěl zmékčit ránu.

„Děkuji," zavolal Nik v běhu. Utíkal cestou necestou, deštěm a po kroutící se cestě ze svahu a ke staré kapli.

Dveře kaple byly otevřené a Silas, který nemiloval ani déšť ani zbytky denního světla, stál uvnitř, ve stínech.

„Slyšel jsem, že mě hledáš," řekl Nik.

„Ano. Zdá se, že sis roztrhal kalhoty."

„Běžel jsem. No, trochu jsem se chytil s Thackerayem Porringerem. Chtěl jsem si přečíst *Robinsona Crusoe.* To je knížka o jednom muži na lodi – to je věc, co jezdí po moři, víš, to je jako obrovitánská kaluž – a jak ta loď ztroskotala u ostrova, takového místa v moři, kde můžeš stát, a –"

„Je to jedenáct let, Niku. Jedenáct let, co jsi tu s námi."

„Správně," kývl Nik. „Když to říkáš."

Silas hleděl dolů na chlapce, za kterého zodpovídal. Byl hubený a světlehnědé vlasy mu začínaly tmavnout.

Uvnitř kaple byla skoro tma.

„Myslím, že je načase promluvit si o tom, odkud jsi přišel."

Nik se zhluboka nadechl. „Nemusí to být teď. Ne, jestli nechceš." Řekl to tak nenuceně, jak dokázal, ale srdce mu v hrudi bušilo.

Ticho. Jenom ťukání deště a crčení vody z okapů. Ticho, které se rozpínalo, až se Nik bál, že praskne.

Silas začal: „Víš, že jsi jiný. Že jsi živý. Že jsme tě sem vzali – *oni* tě sem vzali – a já že jsem souhlasil, že budu tvým poručníkem."

Nik mlčel.

Silas pokračoval hlasem jako samet: „Měl jsi rodiče. Starší sestru. Byli zabiti. Věřím, že i ty jsi měl být zabit, a to, že jsi nebyl, byla jen náhoda. Náhoda a přímluva Owensových."

„A tvoje," řekl Nik, kterému tu noc za léta popsala spousta lidí, z nichž někteří u toho opravdu byli. Pro hřbitov to byla velice důležitá noc.

Silas pokračoval. „Věřím, že tam venku tě stále ještě hledá ten muž, který zabil tvou rodinu. A stále tě zamýšlí zabít."

Nik pokrčil rameny. „No a? Je to jen smrt. Koneckonců, všichni mí nejlepší přátelé jsou mrtví."

„Ano." Silas zaváhal. „Jsou. A se světem skoro úplně skončili. Ty ne. Ty jsi *živý*, Niku. To znamená, že máš nekonečný potenciál. Můžeš udělat cokoliv, vyrobit cokoliv, snít o čemkoliv. Pokud změníš svět, bude jiný. Potenciál. Když umřeš, je to pryč. Konec. Udělal jsi, co jsi udělal, snil jsi své sny, napsal jsi své jméno. Možná budeš ležet tady, možná budeš dokonce chodit. Ale ten potenciál už mít nebudeš."

Nik se nad tím zamyslil. Připadalo mu, že je to skoro pravda, i když by dokázal vyjmenovat několik výjimek – třeba, jak ho rodiče adoptovali. Ale mrtví a živí jsou odlišní, to věděl, přesto, že jeho sympatie patřily mrtvým.

„A co ty?" zeptal se Silase.

„Co já?"

„No, ty nejsi živý. A chodíš po světě a děláš věci."

„Já," řekl Silas, „jsem přesně to, co jsem, a nic víc. Já, jak říkáš, nejsem živý. Ale pokud se mnou někdo skoncuje, přestanu jednoduše existovat. My mého druhu buď *jsme*, nebo *nejsme*. Jestli chápeš, jak to myslím,"

„Ani ne."

Silas si povzdechl. Přestalo pršet a ze zamračeného šera se stalo skutečné přítmí. „Niku, je mnoho důvodů, pro které je důležité, abychom ti zajistili bezpečí.“

„Ta osoba, která ublížila mé rodině,“ zeptal se Nik. „Ten, co mě chce zabít. Víš jistě, že je pořád ještě tam venku?“ Bylo to něco, o čem poslední dobou hodně přemýšlel. A věděl, co chce.

„Ano. Pořád ještě je tam.“

„Tak potom,“ nadechl se Nik a vyřkl nevyřknutelné, „chci chodit do školy.“

Silas byl absolutně klidný. Mohl být konec světa, a on by okem nemrkl. Ale teď mu spadla brada a zježilo se mu obočí. Řekl jen: „Cože?“

„Na hřbitově jsem se toho naučil spoustu,“ vysvětloval Nik. „Umím Mizet a umím Strašit. Umím otevřít bránu ghúlů a poznám souhvězdí. Ale tam venku je svět, ve kterém jsou moře a ostrovy a vraky a prasata. Chci říct, je plný věcí, které neznám. A učitelé tady mě naučili hodně věcí, ale já potřebuju víc. Jestli mám tam venku jednou přežít.“

Na Silase to nějak nezapůsobilo. „Nepřipadá v úvahu. Tady ti můžeme zajistit bezpečí. Venku by se mohlo stát cokoliv. Jak bychom ti mohli pomoct, tam venku?“

„Ano,“ souhlasil Nik. „To je ta potenciální věc, o které jsme mluvili.“ Odmlčel se. Pak: „Někdo zabil mého otce a mou matku a mou sestru.“

„Ano. Tak to bylo.“

„Muž?“

„Muž.“

„Což znamená, že mi kladeš nesprávnou otázku.“

„Jak to?“

„No, pokud půjdu ven, do světa, nezní ta otázka ‚kdo mě bude před ním chránit?‘“

„Ne?“

„Ne. Je to ‚kdo bude chránit jeho přede mnou?‘“

Na sklo okna škrábaly větvičky, jako by chtěly dovnitř. Silas si nehtem ostrým jako břitva sklepnul fiktivní smítko z rukávu. Řekl: „Budeme ti muset najít nějakou školu.“

~ ~ ~

Zpočátku si toho chlapce nikdo nevšiml. Nikdo si ani neuvědomil, že si nevšimli. Seděl vzadu ve třídě. Moc neodpovídal, pokud se ho přímo nezeptali, a i potom byly jeho odpovědi krátké a zapomenutelné, bezbarvé: nějak mizel, z mysli i z paměti.

„Myslíte, že jsou nábožensky založení? Jeho rodina?“ zeptal se pan Kirby ve sborovně. Známkoval slohové práce.

„Čí rodina?“ nechápala paní McKinnonová.

„Owense v osmé B,“ vysvětlil pan Kirby.

„Toho vysokého uhrovitého kluka?“

„Neřekl bych, že je vysoký. Spíš středního vzrůstu.“

Paní McKinnonová pokrčila rameny. „Co je s ním?“

„Všechno píše rukou. Krásné písmo. Říkali tomu krasopis.“

„A to z něho dělá věřícího, že…?“

„Říká, že nemají počítač.“

„A?“

„Nemá telefon.“

„Pořád nevidím, jak to z něho dělá pobožného,“ divila se paní McKinnonová, která se po zákazu kouření ve sborovně vrhla na háčkování a teď seděla a háčkovala deku na miminko, jen tak, pro někoho.

Pan Kirby pokrčil rameny. „Je to šikovný chlapec. Jen prostě neví některé věci. A v dějepise vždycky přidává drobné detaily, informace, které v knížkách nejsou.“

„Jaké třeba?“

Pan Kirby dokončil opravu Nikovy práce a položil ji na hromádku. Když teď neměl před sebou nic konkrétního, celá záležitost vypadala nepodstatná. „Tak,“ mávl rukou a zapomněl na to. Stejně jako si zapomněl připsat Nikovo jméno do seznamu. Stejně jako že Nikovo jméno nebylo ve školní databázi.

Chlapec byl vzorový student, snadno zapomenutelný a často opomíjený, a trávil většinu svého volného času vzadu v učebně angličtiny, kde byly police se starými novinami, a ve školní knihovně, obrovské místnosti plné knih a starých křesel. Četl si tam příběhy se stejným nadšením, s jakým některé děti jedí.

Dokonce i ostatní děti na něho zapomínaly. Ne když seděl před nimi: to si ho pamatovaly. Ale když jim mladý Owens sešel z očí, sešel i z mysli. Nemysleli na něho. Nepotřebovali. Kdyby někdo požádal všechny děti z osmé B, aby zavřely oči a vyjmenovaly těch pětadvacet chlapců a děvčat ve třídě, Owensova kluka by určitě nikdo nezapočítal. Jeho přítomnost byla téměř přízračná.

Když tam byl, bylo to pochopitelně jiné.

Dickovi Farthingovi bylo dvanáct, ale mohl se vydávat – a občas se i vydával – za šestnáctiletého: velký hoch s křivým úsměvem a malou fantazií. Byl praktický, takovým tím základním způsobem, schopný zloděj v obchodech a příležitostný rváč, kterému nezáleží na tom, jestli je oblíbený, pokud ostatní děti, všechny menší, dělají, co jim řekne. V každém případě měl přítelkyni. Jmenovala se Maureen Quillingová, ale každý jí říkal Mo. Byla hubená, měla bledou pleť a světle žluté vlasy, vodnaté modré oči a ostrý, zvědavý nos. Dick rád kradl v obchodech, ale Mo mu říkala, co má krást. Dick uměl uhodit a ubližovat a zastrašovat, ale byla to Mo, kdo mu ukazoval lidi, které je třeba zastrašit. Byli, jak mu občas říkala, dokonalá dvojka.

Seděli v koutě knihovny a dělili si zisk z kapesného sedmáků. Měli osm nebo devět jedenáctiletých vycvičených, že jim musí každý týden odevzdávat kapesné.

„Singhův kluk ještě necáloval," upozorňovala Mo. „Budeš ho muset najít."

„Jasně. Však on zaplatí."

„Co že to štípl? Cédéčko?"

Dick přikývl.

„Jen ho upozorni, že dělá chybu," radila Mo, která se snažila mluvit jako ti drsňáci v televizi.

„Maličkost," schválil Dick. „Jsme dobrá dvojka."

„Jako Batman a Robin."

„Spíš doktor Jekyll a pan Hyde," řekl někdo, kdo si četl na sedátku v okně, aniž si ho všimli. Teď vstal a vyšel z místnosti.

Paul Singh seděl na parapetu u šaten. Ruce měl vražené v kapsách a v hlavě černé myšlenky. Vytáhl jednu ruku z kapsy, otevřel pěst, zahleděl se na hrst librových mincí, zavrtěl hlavou a zase ruku sevřel.

„Je to to, na co čekají Dick a Mo?“ zeptal se kdosi a Paul vyskočil a rozsypal peníze po podlaze.

Ten druhý hoch mu je pomohl sesbírat a podal mu je. Byl starší a Paul si říkal, že ho už ve škole zahlédl, ale nebyl si jistý. „Ty patříš k nim? K Dickovi a Mo?“

Chlapec zavrtěl hlavou. „Ne-é. Myslím, že jsou pěkně odporní.“ Zaváhal. Pak řekl: „Vlastně jsem ti chtěl poradit.“

„Jo?“

„Neplať jim.“

„To se ti snadno řekne.“

„Protože mě nevydírají?“

Hleděl na Paula a Paul zahanbeně sklopil zrak.

„Bili tě a vyhrožovali ti, až jsi nakonec pro ně ukradl v obchodě cédéčko. Pak ti řekli, že, pokud jim nebudeš odevzdávat kapesné, požalují to na tebe. Jak to udělali? Nafilmovali tě, když jsi to kradl?“

Paul kývl.

„Prostě řekni ne,“ opakoval chlapec. „Nedělej to.“

„Zabijí mě. A říkali…“

„Řekni jim, že podle tebe budou mít policie a školský úřad podstatně větší zájem o dvojici, která přiměje mladší děti, aby pro ně kradly, a pak je nutí, aby jim odevzdávaly své kapesné, než o jednoho kluka, který proti své vůli musel ukrást cédéčko. A že, jestli na tebe sáhnou, zavoláš na policii. A že jsi to všecko sepsal, a že pokud se ti něco stane, cokoliv, třeba monokl nebo tak, tvoji kamarádi to okamžitě odešlou na vedení školy a policii.“

„Ale… Já nemůžu.“

„Tak to jim budeš dávat kapesné, dokud budeš chodit sem do školy. A pořád se jich budeš bát.“

Paul přemýšlel. „A co kdybych to prostě řekl policii?“

„Můžeš, jestli chceš.“

„Zkusím to nejdřív po tvém,“ rozhodl se Paul. Usmál se. Nebyl to žádný velký úsměv, ale byl to nepochybně úsměv, první po třech týdnech.

A tak Paul Singh vysvětlil Dicku Farthingovi, proč už mu nebude platit, a pak se otočil a šel pryč, zatímco Dick Farthing jen stál a neřekl ani slovo, jen zatínal a otevíral pěsti. A příští den dalších pět

jedenáctiletých vyhledalo Dicka Farthinga na školním hřišti a sdělili mu, že chtějí své peníze zpátky, všechno kapesné, co mu poslední měsíc odevzdali, jinak že to budou *oni*, kdo půjde na policii. Dick Farthing byl nyní nesmírně nešťastný mladý muž.

Mo zuřila. „Byl to *on*. To *on* to začal. Nebýt jeho… ty idioty by to nikdy nenapadlo. To on potřebuje dostat lekci. Oni už se pak začnou chovat, jak mají."

„Kdo jako *on*?"

„Ten, co si pořád čte. Ten z knihovny. Nick Owens. Ten."

Dick pomalu kývl. Pak znejistěl. „Který to je?"

„Já ti ho ukážu."

~ ~ ~

Nik byl zvyklý, že si ho nevšímají, že existuje ve stínu. Když po vás pohledy samy od sebe sklouzávají, rychle si na sobě uvědomíte oči, všimnete si pohledů vaším směrem, pozornosti. A pokud v myslích lidí sotva existujete jako jiná lidská bytost, pak to, že na vás ukazují, že vás sledují… to všechno vzbudí vaši pozornost.

Sledovali ho ze školy a po cestě kolem trafiky na rohu, pak přes železniční most. Dával si na čas, chtěl mít jistotu, že ho ti dva, hřmotný chlapec a plavá dívka se špičatým obličejem, neztratí. Pak vešel na hřbitůvek na konci ulice za místním kostelem a čekal vedle hrobky Rodericka Perssona a jeho manželky Amabelly, a také jeho druhé ženy, Portunie *(Spí, aby se opět probudili).*

„Ty jsi ten kluk," řekl dívčí hlas. „Nick Owens. Teda, jsi v pěkném průšvihu, Nicku Owensi."

„Ve skutečnosti jsem Nik," řekl Nik a díval se na ně. „Jen s ká. A vy jste Jekyll a Hyde."

„Byl jsi to ty," obvinila ho dívka. „Ty ses spolčil se sedmákama."

„Takže my ti to teď vysvětlíme," řekl Dick Farthing a nevesele se usmál.

„Já mám vysvětlování docela rád. Kdybys ty dával při vysvětlování větší pozor, nemusel bys vydírat menší děti."

Dick svraštil obočí. Pak řekl: „Jsi mrtvý, Owensi." Nik zavrtěl hlavou a ukázal rukou kolem sebe. „Já ne. Oni jsou."

„Kdo?" řekla Mo.

„Lidé na tomhle místě," odpověděl Nik. „Podívejte, přivedl jsem vás sem, abych vám dal možnost výběru –"

„Ty jsi nás sem nepřivedl."

„Jste tady," opáčil Nik. „Chtěl jsem vás tady. Přišel jsem sem. Vy jste mě sledovali. Vyjde to nastejno."

Mo se nervózně rozhlížela kolem. „Ty tu máš kámoše?"

Nik mávl rukou. „Pořád to nechápeš. Vy dva s tím musíte přestat. Přestaňte se chovat, jako kdyby na ostatních lidech nezáleželo. Přestaňte je týrat."

Mo se pohrdavě usmála. „Proboha," přikázala Dickovi, „prašti ho."

„Dal jsem vám šanci," povzdechl si Nik. Dick se rozehnal vzteklou pěstí po Nikovi, který už tam nebyl, a vší silou se praštil do náhrobního kamene.

„Kam zmizel?" divila se Mo. Dick klel a třel si klouby. Mo se nechápavě rozhlížela hřbitovem plným stínů. „Byl tady. Přece víš, že tu byl."

Dick neměl žádnou fantazii a rozhodně neměl v úmyslu začít nyní myslet. „Třeba utekl."

„Neutekl," odsekla Mo. „Prostě tam najednou nebyl." Mo fantazii měla. Nápady byly její. Byli na strašidelném hřbitově, stmívalo se a jí se začaly ježit vlasy na zátylku. „Něco tady nehraje, opravdu nehraje." Pak rozhodla tenkým, vysokým hlasem plným paniky: „Musíme vypadnout."

„Já toho kluka najdu," odmítl Dick Farthing. „Vytluču z něho duši." Mo cítila chvění kolem žaludku. Zdálo se jí, že stíny kolem nich se hýbají.

„Dicku, já se bojím."

Strach je nakažlivý. Můžete ho chytit jako chřipku. Někdy stačí, aby někdo řekl, že se bojí, a strach je náhle skutečný. Mo byla vyděšená – a Dick už také.

Neřekl ani slovo. Jen se rozběhl a Mo mu běžela v patách. Pouliční lampy se rozsvítily, když zamířili zpátky do světa, a změnily stmívání v noc. Stíny se proměnily v temná místa, ve kterých se mohlo dít cokoliv.

Zastavili se až u Dickova domu, vešli dovnitř, rozsvítili všechna světla a Mo volala Dickovu mámu a trvala na tom, že ji musí odvézt ten kousek cesty domů, protože ona teď večer pěšky nepůjde.

Nik se s uspokojením díval, jak prchají.

„To bylo dobré, zlato," řekl kdosi za ním, vysoká žena v bílém. „Napřed krásné Mizení. Potom Strach."

„Děkuji. Nikdy předtím jsem Strach na živých lidech nezkoušel. Víte, znal jsem teorii, ale… No…"

„Účinkovalo to báječně," řekla radostně. „Já jsem Amabella Perssonová."

„Nik. Nikdo Owens."

„Ten *živý* chlapec? Z toho velkého hřbitova na kopci? Skutečně?"

„Uhm." Nik si nikdy dřív neuvědomoval, že by ho mohl znát i někdo, kdo není z jeho hřbitova. Amabella klepala do náhrobního kamene. „Roddy? Portunie? Pojďte se podívat, kdo tu je!"

Potom tam byli tři a Amabella představovala Nika a on jim podával ruku a říkal: „Je mi velkým potěšením, jistě," protože uměl zdvořile zdravit lidi přes devět set let měnících se způsobů.

„Tady mladý pan Owens děsil nějaké děti, které to nepochybně zasluhovaly," vysvětlovala Amabella.

„Dobré představení," chválil Roderick Persson. „Hulváti, co se provinili trestuhodným chováním, co?"

„Týrali spolužáky," řekl Nik. „Nutili mladší děti, aby jim odevzdávaly kapesné. Takové věci."

„Vyděšení je rozhodně dobrý začátek," konstatovala Portunie Perssonová, statná žena, mnohem starší než Amabella. „A co jste měl v plánu, kdyby to nezabralo?"

„Já jsem vlastně ani –" začal Nik, ale Amabella ho přerušila. „Řekla bych, že Vstup do snu by mohl být účinným lékem. Umíte přece Vstup do snů, nebo ne?"

„Nejsem si jistý," řekl Nik. „Pan Pennyworth mi ukázal, jak se to dělá, ale jsem doopravdy – no, jsou věci, co opravdu znám jen teoreticky, a –"

Portunie Perssonová ho přerušila: „Vstup do snu je v pořádku, ale mohla bych navrhnout dobrou Vizitaci? To je jediný jazyk, kterému tihle lidé rozumí."

„Ó,“ vyhrkla Amabella. „Vizitace? Portunie, má milá, opravdu myslím že ne –“

„Ne, nemyslíš. Naštěstí aspoň jeden z nás myslí.“

„Musím domů,“ měl najednou Nik naspěch. „Budou si o mne dělat starost.“

„Nepochybně,“ souhlasili Perssonovi a přidávali „Moc rádi jsme vás poznali,“ a „Hezký večer, mladý muži.“ Amabella Perssonová a Portunie Perssonová na sebe hleděly. Roderick Persson řekl: „Omlouvám se, že se ptám, ale váš poručník – daří se mu dobře?“

„Silas? Ano, má se dobře.“

„Pozdravujte ho od nás. Bojím se, že takový malý hřbitov, jako je tenhle náš… no, my se asi nikdy nesetkáme se skutečným členem Čestné stráže. Ale i tak. Je dobré vědět, že jsou tady.“

„Dobrou noc,“ rozloučil se Nik, který neměl nejmenší tušení, o čem ten člověk mluví, ale odložil to na později. „Vyřídím mu to.“

Sebral svou školní brašnu a šel uklidňujícími stíny domů.

~ ~ ~

To, že chodil do školy s živými, neomlouvalo Nika z hodin s mrtvými. Noci byly dlouhé a Nik se občas omluvil a vyčerpaně se odplížil do postele už před půlnocí. Většinou ale musel zvládat obojí.

Pan Pennyworth si na něho v poslední době nemohl stěžovat. Nik pilně studoval a kladl otázky. Ptal se na Strašení, chtěl konkrétnější a konkrétnější informace, což pana Pennywortha poněkud vyvádělo z míry, protože si v tomto oboru nijak neliboval.

„Jak přesně se dělá studené místo ve vzduchu?“ a „Myslím, že zvládám Strach, ale jak ho zvýším na Hrůzu?“ a pan Pennyworth si povzdechl a zabručel a pokusil se mu to vysvětlit. Bylo po čtvrté ráno, než skončili.

Nik byl následující den ve škole hrozně unavený. První hodinu měli dějepis – ten předmět Nika většinou bavil, i když musel občas potlačovat nutkání říct, že tak to nebylo, rozhodně ne podle lidí, kteří u toho byli – ale dnes se jen snažil zůstat vzhůru.

Ze všech sil se snažil soustředit na hodinu, takže nedával moc pozor na to, co se děje kolem něho. Přemýšlel o králi Karlu I. a o svých rodičích, panu a paní Owensových, a o své druhé rodině, té, na

kterou si nevzpomínal, když někdo zaklepal na dveře třídy. Studenti a pan Kirby se otáčeli, kdo to je (byl to jeden prvňák, kterého poslali, aby půjčil učebnici). A když se otočili, ucítil Nik, jak ho něco bodlo do hřbetu ruky. Nevykřikl. Jen vzhlédl.

Šklebil se na něho Dick Farthing a v ruce držel naostřenou tužku. „Nebojím se tě," zašeptal Dick Farthing. Nik pohlédl na ruku. V místě, kde tužka propíchla kůži, vytekla drobná kapka krve.

Mo Quillingová kolem Nika to odpoledne na chodbě prošla a oči měla tak široké, že viděl bělmo.

„Jsi divný," řekla mu. „Nemáš žádné kamarády."

„Nepřišel jsem sem kvůli kamarádům," řekl Nik popravdě. „Přišel jsem se sem učit."

Mo nakrčila nos. „Uvědomuješ si, jak hrozně divné tohle je? Nikdo se nechodí do školy *učit.* Chodíš sem, protože musíš."

Nik pokrčil rameny.

„Já se tě nebojím. Ať už jsi to včera udělal jak jsi chtěl. Mě jsi nevyděsil."

„Fajn," kývl Nik a šel chodbou dál.

Uvažoval, jestli udělal chybu, když se do všeho zamíchal. Jedno bylo jisté, špatně odhadl situaci. Mo a Dick o něm začali mluvit. A sedmáci nejspíš také. Ostatní děti se na něho dívaly a navzájem si ho ukazovaly. Už *byl*, skončila doba, kdy *jako by nebyl.* Znervózňovalo ho to. Silas ho varoval. Radil mu, aby se držel v pozadí, aby se po škole pohyboval v částečném Zmizení, ale všechno se měnilo.

Ten večer mluvil se svým poručníkem. O všem mu pověděl. Nečekal Silasovu reakci.

„Nemůžu věřit, že bys mohl být tak… tak hloupý. Po tom všem, co jsem ti říkal o tom, jak máš zůstat skoro neviditelný. A teď si o tobě povídá celá škola?"

„No, co jsem měl podle tebe dělat?"

„Tohle rozhodně ne. To není jako za starých časů. Oni tě mohou vysledovat. Mohou tě najít." Zdálo se, že bojuje s hněvem, snaží se ovládat. Silasův nehybný zevnějšek byl jako tvrdá kamenná kůra zakrývající tekoucí lávu. Nik věděl, jak Silas zuří, jen proto, že ho znal.

Polkl.

„Co bych měl dělat?“ zeptal se.

„Nechodit zpátky. Tahle záležitost se školou byl experiment. Prostě přiznejme, že nebyl úspěšný.“

Niki mlčel. Pak se odvážil. „Nejde jen o ty věci s učením. Víš, jaké to je být v místnosti plné lidí, kteří dýchají?“

„Něco takového mi nikdy potěšení neposkytovalo,“ odsekl Silas. „Takže: Zítra se do školy nevrátíš.“

„Já *neuteču*. Ne před Mo a Dickem nebo před školou. To bych spíš odešel odtud.“

„Budeš dělat, co se ti řekne, chlapče,“ řekl Silas, uzel sametového hněvu ve tmě.

„Nebo co?“ řekl Nik a tváře mu hořely. „Co bys udělal, abys mě tu udržel? *Zabil* bys mě?“ A otočil se na podpatku a vyrazil po cestě, která vedla k bráně a ven ze hřbitova.

Silas otevřel ústa, že ho zavolá zpátky, pak se zarazil a zůstal stát sám ve tmě.

I v nejlepších dobách byl jeho obličej nečitelný. Nyní byla jeho tvář kniha v jazyce dávno zapomenutém, v abecedě nepředstavitelné. Obalil kolem sebe stíny jako pléd, hleděl na cestu, po níž chlapec odešel, ale nevydal se za ním.

~ ~ ~

Dick Farthing byl v posteli, spal a zdálo se mu o pirátech na slunném modrém moři, když se všechno pokazilo. V jednom okamžiku byl kapitánem vlastní pirátské lodi – šťastného místa s posádkou poslušných jedenáctiletých, až na děvčata, která byla o rok nebo dva starší než Dick a v pirátských kostýmech vypadala obzvlášť hezky, a v příštím okamžiku byl na palubě sám a bouří se proti němu hnala obrovská temná loď, velká jako naftový tanker, s potrhanými černými plachtami a lebkou na přídi.

Pak, jak už to ve snech bývá, stál na černé palubě té druhé lodi a někdo se na něho díval shora.

„Ty se mě nebojíš,“ řekl muž nad ním.

Dick vzhlédl. *Byl* vyděšený v tom snu se toho muže s mrtvolným obličejem, v pirátském kostýmu, s rukou na jílci mačety hrozně bál.

„Myslíš, že jsi pirát, Dicku?“ zeptal se jeho únosce. Dickovi najednou cosi na něm připadalo povědomé. „Ty jsi ten kluk. Nick Owens.“

„Já,“ řekl únosce, „jsem Nikdo. A ty se potřebuješ změnit. Obrátit stránku. Polepšit se. Všecko. Jinak to s tebou bude moc špatné.“

„Jak špatné?“

„Špatné ve tvé hlavě,“ řekl Pirátský král, co byl teď jenom kluk z jeho třídy a byli spolu v aule školy, ne na palubě pirátské lodi, ačkoliv bouře nezeslábla a podlaha auly se zvedala a kolébala jako loď na moři.

„Tohle je sen,“ řekl Dick.

„Samozřejmě je to sen,“ kývl ten druhý chlapec. „Musel bych být skutečné monstrum, abych tohle udělal ve skutečném životě.“

„Co mi tak můžeš ve snu udělat?“ zeptal se Dick. Usmál se. „Já se tě nebojím. Pořád ještě máš na ruce mou tužku.“ Ukázal na hřbet Nikovy ruky, na černou značku, kterou tam zanechala tuha.

„Doufal jsem, že to nebude muset být takhle,“ řekl ten druhý chlapec. Naklonil hlavu na stranu, jako by něco poslouchal. „Mají hlad.“

„Kdo?“

„Ty věci ve sklepě. Nebo v podpalubí. Záleží na tom, jestli je tahle věc škola, nebo loď, že?“

Dick cítil, jak ho začíná zachvacovat panika. „Není to… nejsou to… pavouci, že ne?“

„Mohli by být,“ řekl ten druhý chlapec. „To zjistíš, ne?“

Dick zavrtěl hlavou.

„Ne,“ řekl. „*Prosím*, ne.“

„No,“ řekl ten druhý kluk. „To záleží jen na tobě, víš? Změň se, nebo navštívíš sklep.“

Ten hluk sílil – běhavý a šoupavý hluk, a i když Dick Farthing neměl tušení, co to je, byl si absolutně, totálně jistý, že cokoliv to je, bude to určitě ta nejděsivější hrozná věc, s jakou se kdy setkal – kdy setká…

Probudil se s křikem.

~ ~ ~

Nik ten křik slyšel. Byl plný hrůzy a on pocítil uspokojení z dobře provedené práce.

Stál na chodníku před domem, kde Dick Farthing bydlel. Tváře měl vlhké od husté noční mlhy. Byl rozjařený a zároveň vyčerpaný: předtím, při Vstupu do snu to skoro nezvládal, příliš si uvědomoval, že v tom snu jsou jen on a Dick a že to, čeho se Dick tak hrozně bál, byl jen zvuk.

Ale byl spokojený. Ten druhý si rozmyslí, než začne, týrat menší děti.

A teď?

Vrazil ruce do kapes a šel, aniž si byl jistý, kam jde. Odejde ze školy, stejně jako odešel ze hřbitova. Půjde někam, kde ho nikdo nezná, a bude celý den sedět v knihovně a číst knihy a poslouchat, jak lidé dýchají. Uvažoval, jestli jsou na světě pořád ještě opuštěné ostrovy, jako byl ten, u kterého ztroskotal Robinson Crusoe. Mohl by na jednom takovém žít.

Šel se skloněnou hlavou. Kdyby se byl díval, byl by viděl pár vodově modrých očí, které ho pozorně sledovaly z okna ložnice.

Vešel do uličky a ulevilo se mu, že je ve tmě. „Takže utíkáš?“ ozval se dívčí hlas.

Nik mlčel.

„To je rozdíl mezi mrtvýma a živýma, že jo?“ nedal se ten hlas. Nik věděl, že to mluví Liza Hempstocková, i když dívku-čarodějnici nikde neviděl. „Mrtví tě nezklamou. Oni už měli svůj život, udělali, co udělali. My se neměníme. To živí, ti tě dycky zklamou, co? Potkáš chlapce, který je statečný a šlechetný, jenže on vyroste a uteče.“

„To není fér!“

„Ten Nikdo Owens, kterýho sem znala, by nebyl utekl ze hřbitova bez toho, aby se rozloučil s těma, co se o něho starali. Paní Owensový zlomíš srdce.“

Na to Nik nepomyslel. „Pohádal jsem se se Silasem.“

„No a?“

„Chce, abych se vrátil na hřbitov. Abych odešel ze školy. Myslí, že je to příliš nebezpečné.“

„Proč? S tvým talentem a mým čarováním si tě sotva všimnou.“

„Já jsem se začal zaplétat. Byli tam dva takoví, co šikanovali jiné děti. Chtěl jsem, aby toho nechali. Přilákal jsem k sobě pozornost.“

Teď bylo Lizu vidět, mlžný tvar v uličce, který šel vedle Nika.

„On je někde tam venku a chce, abys byl mrtvý,“ řekla. „Ten, co zabil tvou rodinu. My na hřbitově, my chceme, abys zůstal naživu. My chceme, abys nás překvapoval a zklamával a ohromoval a udivoval. Pojď domů, Niku.“

„Myslím… řekl jsem Silasovi věci. Bude se zlobit.“

„Kdyby mu na tobě nezáleželo, nemohl bys ho naštvat.“

Spadané podzimní listí pod Nikovýma nohama klouzalo a mlha rozmazávala okraje světa. Nic nebylo tak ostře řezané, jak si myslel před několika minutami.

„Dělal jsem Vstup do snu,“ řekl.

„Jak to šlo?“

„Dobře. No, slušně.“

„Měl bys to říct panu Pennyworthovi. Bude mít radost.“

„Máš pravdu. Měl bych.“

Došel na konec uličky, a místo aby zahnul doprava, jak si plánoval, zahnul doleva, na Hlavní ulici, tu, která ho dovede zpátky do Dunstanovy ulice a na hřbitov na kopci.

„Co?“ divila se Liza Hempstocková. „Co děláš?“

„Jdu domů. Jak jsi chtěla.“

Ulici ozařovala světla obchodů. Nik cítil horký olej z bufetu na rohu. Dlažební kostky se leskly.

„To je dobře,“ řekla Liza Hempstocková, teď už zase jen hlas. Pak ten hlas vykřikl: „Utíkej! Nebo Zmiz! Něco se děje.“

Nik se jí chystal říct, že se nic neděje, že blázní, když se ulicí přihrnulo veliké auto s blikajícím světlem na střeše a zastavilo před ním.

Vystoupili z něho dva muži. „Promiň, mladíku,“ řekl jeden z nich. „Policie. Smím se zeptat, co děláš tak pozdě venku?“

„Nevěděl jsem, že je to proti zákonu.“

Větší z policistů otevřel zadní dveře auta. „Je tohle ten mladík, kterého jste viděla, slečno?“

Mo Quillingová vystoupila z auta, podívala se na Nika a usmála se. „To je on. Byl v naší zahradě a rozbíjel tam věci. Pak utekl.“

Podívala se Nikovi do očí. „Viděla jsem tě ze svého pokojíku," obvinila ho. „Myslím, že je to ten, co rozbíjí okna."

„Jak se jmenuješ?" zeptal se ten menší policista. Měl zrzavý knírek.

„Nikdo," odpověděl Nik. Potom přidal: „Au," protože ten zrzavý policista mu sevřel ucho mezi ukazováčkem a palcem a pořádně zmáčkl.

„Tak to by nešlo. Prostě budeš odpovídat hezky zdvořile. Jasné?"

Nik mlčel.

„Kde přesně bydlíš?" chtěl vědět policista.

Nik neodpověděl. Pokoušel se Zmizet, ale Mizení – i když je podporuje čarodějnice – závisí na tom, že se na vás přestane soustředit pozornost, ale teď právě na něm byla pozornost všech zúčastněných – a k tomu pár velkých úředních rukou.

Nakonec se odvážil: „Nemůžete mě zatknout za to, že vám neřeknu své jméno a adresu."

„Ne," souhlasil policista. „To nemůžu. Ale můžu tě nechat na stanici, dokud nám neřekneš jméno některého z rodičů, poručníka nebo zákonného zástupce, do jehož péče tě můžeme předat."

Strčil Nika dozadu do auta, kde seděla Mo Quillingová. Na tváři měla úsměv kočky, která sežrala všechny kanárky. „Viděla jsem tě z okna," pošeptala mu. „Tak jsem zavolala poldy."

„Nic jsem nedělal. Ani jsem nebyl ve vaší zahradě. A proč tě brali s sebou, když mě jeli hledat?"

„Ticho tam vzadu!" okřikl ho ten velký policista. Všichni mlčeli, dokud auto nezastavilo před domem, kde bydlela Mo. Ten velký policista jí otevřel dveře auta a ona vystoupila.

„Zavoláme zítra, dáme mámě a tátovi vědět, co jsme zjistili."

„Dík, strýčku Tame," loučila se Mo a usmála se. „Byla to moje povinnost."

Vraceli se v tichu městem. Nik se ze všech sil snažil Zmizet, bez úspěchu. Bylo mu špatně a byl nešťastný. Za jediný večer se stačil pohádat se Silasem, poprvé v životě, pokusil se utéct z domova, nepodařilo se mu utéct a teď se nedokázal vrátit domů. Nemohl říct policii, kde bydlí, ani jak se jmenuje. Stráví zbytek života v policejní cele nebo ve vězení pro děti. *Mají vězení pro děti?* Nevěděl.

„Promiňte? Existují vězení pro děti?“ zeptal se mužů na předním sedadle.

„Začínáš mít strach, co?“ odpověděl strýček Tam. „Nedivím se ti. Ach vy děcka. Puštění z řetězu. Někteří opravdu potřebujete zamknout, to ti povím.“

Nik si nebyl jistý, jestli to znamená ano, nebo ne. Podíval se ven. Nad autem a trochu doprava letělo vzduchem cosi obrovského, cosi tmavšího a většího než největší pták. Cosi velkého jako člověk, co se kmitalo a třepetalo jako netopýr.

Ten rezavý policista mu radil: „Až přijedeme na stanici, uděláš nejlíp, když nám řekneš, jak se jmenuješ a komu máme zavolat, aby si pro tebe přišel. My jim řekneme, že jsme tě pořádně seřvali, a pak si tě můžou vzít domů. Co ty na to? Budeš spolupracovat, my budeme mít pohodovou službu, míň papírování. Jsme přece tvoji kamarádi.“

„Jsi na něho zbytečně hodný. Noc v cele není zas tak hrozná,“ otočil se ten veliký policista ke kolegovi. Pak se obrátil dozadu k Nikovi a poznamenal: „Pokud to není rušná noc. To bychom tě museli dát k nějakému opilci. A ti umí být pořádně zlí.“

Nik si pomyslel: *On lže! Dělají to tak schválně, ten kamarádský a ten drsný…*

Pak zahnulo auto za roh a ozvalo se *žuch!* Cosi velikého vyjelo na kapotu vozu a bylo odhozeno do tmy. Zaskřípaly brzdy, auto zastavilo a ten rezavý policista začal tiše klít.

„Prostě mi vběhl do cesty! Viděl jsi to!“

„Nejsem si jistý, co jsem viděl,“ řekl ten veliký. „Ale do něčeho jsi narazil.“

Vystoupili z vozu a svítili si kolem. Ten zrzavý pořád opakoval: „Byl celý v černém! Vůbec jsem ho neviděl!“

„Tady je!“ křičel ten veliký. Oba spěchali s baterkami k tělu na cestě.

Nik zkoušel kliky u zadního sedadla. Nefungovaly. A mezi zadní a přední částí byla železná mřížka. I kdyby se mu podařilo Zmizet, byl by zavřený na zadním sedadle policejního auta.

Naklonil, jak nejdál to šlo, natahoval krk, aby viděl, co se stalo, co je na cestě.

Ten rezavý policista klečel na silnici, shýbal se nad nějakým tělem a prohlížel je. Ten veliký stál nad ním a svítil dolů do tváře ležícího.

Nik zahlédl ten obličej – a začal hystericky, zoufale bušit do okna.

Ten velký policista přešel k autu. „Co je?“ zeptal se podrážděně.

„Srazili jste mého… mého tátu.“

„Děláš si legraci.“

„Vypadá to jako on,“ tvrdil Nik. „Můžu se podívat zblízka?“

Policistovi poklesla ramena. „Poslyš, Simone, ten kluk tvrdí, že je to jeho táta.“

„To je sakra blbý fór.“

„Myslím, že to myslí vážně.“ Ten velký policista otevřel dveře a Nik vylezl ven.

Silas ležel na zádech, na ulici, kam ho auto odhodilo. Byl mrtvolně nehybný.

Nika začaly štípat oči.

Vyhrkl: „Tati?“ Pak se otočil k policistům: „Zabili jste ho.“ Nelžu, říkal si – vlastně ne.

„Už jsem zavolal sanitku,“ řekl Simon, ten policista s rezavým knírem.

„Byla to nehoda,“ tvrdil dál ten druhý.

Nik si klekl k Silasovi a stiskl Silasovi studenou ruku. Pokud už muži zavolali sanitku, neměli moc času. Zvedl hlavu: „Tak to máte po kariéře, oba.“

„Byla to nehoda – viděl jsi to!“

„Prostě vstoupil do cesty –“

„Já jen viděl,“ přerušil ho Nik rozzlobeně, „že jste chtěl prokázat službu své neteři a vyděsit kluka, se kterým má ve škole spor. Tak jste mě jen tak zatkli za to, že jsem byl pozdě večer venku. A když pak táta vyběhl na cestu, aby vás zastavil nebo aspoň zjistil, co se děje, schválně jste do něho najeli.“

„Byla to nehoda!“ opakoval Simon.

„Ty ses s Mo ve škole pral?“ zeptal se Moin strýček, ale neznělo to přesvědčivě.

„Oba jsme v osmé B ve Staré městské škole," vysvětlil mu Nik. „A vy jste zabili mého tátu."

Zdálky byl slyšet zvuk policejních sirén.

„Simone," řekl ten velký. „Musíme si promluvit."

Poodešli na druhou stranu auta a nechali Nika se Silasem ve stínu. Nik slyšel, jak se ti dva dohadují – padaly výrazy jako „Ta tvoje zatracená neteřinka!" a „Kdybys ses koukal na cestu!" Simon zabodl ukazováček Tamovi do hrudníku…

Nik zašeptal: „Nedívají se. Teď!" A Zmizel.

Ve tmě zavířilo cosi ještě temnějšího a tělo ze silnice stálo vedle něho.

Silas řekl: „Vezmu tě domů. Chyť se mě kolem krku."

Nik to udělal. Pevně se držel svého poručníka a vrhli se nocí směrem ke hřbitovu.

„Mrzí mě to," šeptl Nik.

„Mne to také mrzí," řekl Silas.

„Bolelo to? Nechat tak do sebe narazit auto?"

„Ano. Měl bys poděkovat své malé čarodějnici. Přišla a našla mě, vyložila mi, že jsi v maléru a o jaký malér jde."

Přistáli na hřbitově. Nik na svůj domov hleděl, jako by jej viděl úplně poprvé. Pak řekl: „To, co se dnes v noci stalo, bylo hloupé, že? Chci říct, riskoval jsem spoustu věcí."

„Víc věcí, než si myslíš, mladý Nikdo Owensi. Ano."

„Měl jsi pravdu. Nevrátím se tam. Do té školy už ne."

~ ~ ~

Maureen Quillingová za sebou měla nejhorší týden svého života: Dick Farthing s ní vůbec nemluvil; strýc Tam na ni křičel kvůli tomu Owensovic klukovi a pak jí přikázal, že se o tom večeru nikdy nikomu nesmí zmínit, protože by mohl přijít o práci, a on by ani za nic nechtěl být v její kůži, kdyby se to stalo; její rodiče se na ni příšerně zlobili; připadala si zrazená celým světem; nebáli se jí už ani sedmáci. Všecko bylo v háji. Chtěla vidět toho kluka, na kterého svalovala veškerou vinu za to, co se jí stalo, za všechnu tu mizérii. Jestli si myslel, že být *zatčený* je zlé… a pak začala spřádat složité

plány na pomstu, spletité a zvrácené. Byly to jediné, co ji aspoň trochu těšilo, a ani ony doopravdy nepomáhaly.

Pokud existovala práce, ze které jí naskakovala husí kůže, byl to úklid laboratoří – uklízení Bunsenových kahanů, zodpovědnost za to, aby všechny zkumavky, Petriho misky, nepoužité filtrační papíry a takové věci byly na správném místě.

Podle přísného systému služeb to musela sice dělat jen jednou za dva měsíce, ale podle zákona schválnosti na ni vyšla řada právě teď a ona byla v nejhorším týdnu svého života sama v laboratoři.

Aspoň že si paní Hawkinsová, která učila přírodní vědy, přišla na konci vyučování posbírat písemky a uklidit si stůl. To, že tam je, že tam vůbec někdo je, ji uklidňovalo.

„Jsi moc šikovná, Maureen," pochválila ji paní Hawkinsová.

Bílý had ve sklenici s konzervační kapalinou na ně slepě hleděl z vysoké police. Mo řekla: „Děkuju."

„Nemáte tady být dva?"

„Měla jsem mít službu s Owensem. Ale on už nebyl kolik dní ve škole."

Učitelka svraštila čelo. „Který to byl?" zeptala se nepřítomně. „Nemám ho na seznamu."

„Nick Owens. Hnědavé vlasy, trochu moc dlouhé. Moc nemluvil. Vzpomeňte si, v testu uměl pojmenovat všechny kosti na kostře."

„Nějak nevím," přiznala paní Hawkinsová.

„Musíte si ho pamatovat! Nikdo si ho nepamatuje! Ani pan Kirby!"

Paní Hawkinsová strčila zbytek papírů do tašky a rozloučila se: „Každopádně oceňuji, že jsi to udělala sama. Nezapomeň poutírat stoly, než půjdeš." Vyšla a zaklapla za sebou dveře.

Laboratoře byly staré. Byly v nich dlouhé tmavé dřevěné stoly s plynovými kahany a kohoutky a zabudovanými dřezy. U stěn stály tmavé dřevěné police, ve kterých byly vystavené věci ve velkých lahvích. Ty věci, co v nich plavaly, byly mrtvé, už dlouhý čas mrtvé. V rohu místnosti byla dokonce zažloutlá kostra: Mo nevěděla, jestli je opravdová, nebo umělá, ale teď zrovna ji obcházela hrůza.

Každý zvuk, který udělala, se odrážel ozvěnou. Rozsvítila všechna stropní světla, dokonce i svítidlo nad bílou tabulí, jen aby

místnost nebyla tak strašidelná. Navíc jí začínalo být zima. Přešla k jednomu z velkých železných radiátorů a sáhla na něj. Byl žhavý, ale ona se přesto třásla.

Místnost byla prázdná a ve své prázdnotě znervózňující. Ale Mo cítila, jako by nebyla sama, jako by ji někdo pozoroval.

No, samozřejmě, ze mě někdo pozoruje. Hledí na mě stovka mrtvých věcí ve sklenicích, a to nemluvím o tom kostlivci. Přejela pohledem po policích.

A právě tehdy se ty mrtvé věci v nádobách začaly hýbat. Had s nevidoucíma mléčnýma očima se ve své sklenici s alkoholem rozvinul. Jakési pichlavé mořské stvoření bez tváře se ve svém tekutém domově kroutilo a otáčelo. Kotě, celá desetiletí mrtvé, cenilo zuby a jezdilo drápky po skle.

Mo zavřela oči. *To se doopravdy neděje,* říkala si, *jen si to představuju.* „Nebojím se," řekla nahlas.

„To je dobře," řekl kdosi, kdo stál ve stínu u zadních dveří. „Je to vážně pakárna, bát se."

„Žádný z učitelů si tě nepamatuje."

„Ale ty si na mě pamatuješ," řekl ten chlapec, tvůrce všech jejích problémů.

Uchopila skleněnou kádinku a mrštila ji po něm, ale netrefila se a kádinka se roztříštila o zeď.

„Jak se má Dick?" zeptal se Nik, jako by se nic nestalo.

„Ty víš, jak se má. Vůbec se mnou nemluví. Ve třídě mlčí, pak jde domů a dělá si úlohy. Nejspíš staví modely železnice."

„Fajn."

„A co ty? Nebyl jsi ve škole už celý týden. Jsi v pořádném průšvihu, Nicku Owensi. Onehdy tu byla policie. Hledali tě."

„To mi připomíná… Jak se vede strýčkovi?" otázal se Nik.

Mo mlčela.

„Jistým způsobem jsi vyhrála," řekl Nik. „Odcházím ze školy. Ale na druhé straně ne. Už tě někdy pronásledovali duchové, Maureen Quillingová? Už ses někdy dívala do zrcadla a uvažovala, jestli ty oči, které z něho na tebe hledí, jsou tvoje? Už jsi někdy seděla v prázdném pokoji a uvědomila sis, že nejsi sama? Není to příjemné."

„Ty mě budeš strašit?“ hlas se jí třásl.

Nik neodpověděl. Jen na ni upíral oči. V zadním rohu místnosti cosi třesklo: její taška sklouzla ze židle na podlahu. Když se ohlédla zpět, viděla, že je v laboratoři sama. Nebo aspoň nikoho neviděla. Cesta domů bude velice dlouhá a velice temná.

~ ~ ~

Chlapec a jeho poručník stáli na kopci a dívali se na světla města.

„Ještě to bolí?“ chtěl vědět chlapec.

„Trochu. Ale já se hojím rychle. Brzy budu jako nový.“

„Mohlo tě to zabít? Takhle skočit před auto?“

Poručník zavrtěl hlavou. „Jsou způsoby, jak zabít lidi, jako jsem já. Ale auto mezi nimi není. Já jsem velice starý a velice odolný.“

Nik řekl: „Opravdu to byla chyba, že? Celé to bylo postavené na tom, že si mě nikdo nevšimne. Pak jsem se musel zaplést s dětmi ve škole, a než se naděješ, je v tom policie a kdoví co. Protože jsem byl sobec.“

Silas povytáhl obočí. „Nebyl jsi sobec. Potřebuješ být mezi svými. Je to pochopitelné. Jenomže ve světě živých tam venku je to těžší a my tě tam nemůžeme tak snadno chránit. Chtěl jsem ti zajistit dokonalé bezpečí,“ řekl Silas. „Bohužel, pro takové jako ty je jen jediné dokonale bezpečné místo a tam se nedostaneš, dokud neskončí všechna tvá dobrodružství a na žádném z nich už nebude záležet.“

Nik pohladil rukou kámen Thomase R. Stouta (1817 –1851, *Hluboce želen všemi, kdo ho znali*) a cítil, jak se mu v prstech drolí mech.

„On tam pořád ještě je,“ řekl Nik. „Ten člověk, který zabil moji první rodinu. Pořád ještě se toho musím o lidech hodně dozvědět. Budeš mi bránit chodit ven ze hřbitova?“

„Ne. Byla to chyba a my jsme se z ní oba poučili.“

„Takže co?“

„Měli bychom se vynasnažit uspokojit tvůj zájem o příběhy a knihy a svět. Jsou tu knihovny. Jsou i jiné způsoby. Existují situace, ve kterých kolem tebe budou další živí lidé, jako divadlo nebo kino.“

„Co to je? Je to jako fotbal? Ve škole jsem se na fotbal moc rád díval.“

„Fotbal. Hmm. To je na mne obvykle trochu brzy odpoledne," řekl Silas. „Ale slečna Lupescu by tě na fotbal vzít mohla, až tady příště bude."

„To by bylo fajn."

Scházeli dolů. Silas si povzdechl. „Oba jsme v posledních měsících za sebou nechali příliš mnoho stop. Víš, oni tě pořád ještě hledají."

„To už jsi říkal. Jak to víš? A kdo je to *oni?* A co chtějí?"

Ale Silas jen zavrtěl hlavou a nedal se přesvědčit. S tím se Nik musel prozatím spokojit.

KAPITOLA SEDMÁ

Každý muž Jack

Silas měl v několika předchozích měsících hodně práce. Někdy nebyl na hřbitově několik dní, někdy dokonce týdnů. O Vánocích ho na tři týdny zastoupila slečna Lupescu a Nik chodil jíst do jejího malého bytu ve Starém městě. Dokonce ho vzala i na fotbalový zápas, jak mu Silas slíbil, ale pak se rozloučila, štípla Nika do tváří a oslovila ho *Nimini*, jak mu teď láskyplně říkala, a vrátila se na místo, kterému říkala ‚Stará země'.

Teď byl Silas zase pryč a slečna Lupescu také. Pan a paní Owensovi seděli v hrobce u Josiaha Worthingtona a radili se s ním. Žádný z nich nebyl klidný.

Josiah kroutil hlavou: „Chcete mi tvrdit, že vám neřekl, kam jde ani kdo se o to dítě bude starat?"

Když Owensovi přisvědčili, zeptal se: „No, kde tedy je?"

Žádný z Owensových neuměl odpovědět. „Tak dlouho ještě pryč nebyl. A slíbil, když sem to dítě přišlo, slíbil, že tady bude, on nebo někdo jiný, kdo nám pomůže se o něho starat. Slíbil to."

„Mám starost, že se mu něco přihodilo," řekla paní Owensová. Měla slzy na krajíčku, ale pak se slzy proměnily v hněv a ona prohlásila: „To je od něho velice ošklivé! Copak není způsob, jak ho najít, jak ho zavolat zpátky?"

„O žádném nevím," přiznal Josiah Worthington. „Ale věřím, že nechal v kryptě peníze na jídlo pro chlapce."

„Peníze!" zlobila se paní Owensová. „K čemu *peníze*?"

„Nik bude potřebovat peníze, jestli si bude muset jít ven koupit jídlo," začal pan Owens, ale paní Owensová ho rozčileně zarazila.

„Jste jeden horší než druhý!"

Vyběhla z Worthingtonovy hrobky a šla hledat syna. Podle očekávání ho našla nahoře na kopci, jak hledí dolů na město.

„Penci za tvé myšlenky?"

„Ty žádnou penci nemáš," řekl Nik. Už mu bylo čtrnáct a byl vyšší než matka.

„Náhodou mám v rakvi dvě," uzemnila ho paní Owensová. „Nejspíš už jsou trochu zelené, ale pořád ještě je mám."

„Přemýšlel jsem o světě. Jak vůbec víme, že ten člověk, co zabil mou rodinu, ještě žije? Že je tam venku?"

„Silas tvrdí, že je."

„Ale nic dalšího nám neříká."

Paní Owensová ho uklidňovala: „Chce pro tebe jen to nejlepší. Vždyť to víš."

„Díky," Nika to neohromilo. „Tak kde je?"

Paní Owensová neodpověděla.

Nik pokračoval: „Ty jsi viděla toho muže, který zabil mou rodinu, že? Ten den, kdy jste mě adoptovali."

Paní Owensová kývla.

„Jak vypadal?"

„Většinou jsem měla oči jen pro tebe. Počkej… měl tmavé vlasy, velice tmavé. A já jsem se ho bála. Měl špičatý obličej. Zároveň hladový a vzteklý, to byl. Silas ho vyprovodil."

„Proč ho Silas nezabil?" řekl Nik rozhořčeně. „Měl ho zabít hned tehdy."

Paní Owensová se studenými prsty dotkla Nikovy ruky. „On není zrůda, Niku."

„Kdyby ho byl Silas tehdy zabil, nehrozilo by mi teď nebezpečí. Mohl bych jít, kam se mi zachce."

„Silas o tomhle ví víc než ty, víc než kdokoliv z nás. A Silas ví o životě a smrti. Není to tak jednoduché."

Nik se nedal: „Jak se jmenoval? Ten, co je zabil?"

„Tenkrát to neřekl. Tenkrát ne."

Nik naklonil hlavu na stranu a hleděl na ni očima šedýma jako bouřkový mrak. „Ale ty to víš, co?“

Paní Owensová řekla: „Nic s tím nenaděláš, Niku.“

„Ale nadělám. Můžu se učit. Můžu se naučit *všechno*, co potřebuju vědět, všechno, co zvládnu. Naučil jsem se o branách ghúlů. Naučil jsem se o Vstupování to snů. Silas mě naučil Ticho. Umím Strašit. Umím Mizet. Znám každý centimetr tohoto hřbitova.“

Paní Owensová položila ruku na synovo rameno. „Jednoho dne,“ řekla… a pak zaváhala. Jednoho dne už se ho nebude moci dotknout. Jednoho dne je opustí. Jednoho dne. Potom řekla: „Silas mi říkal, že ten muž, který zabil tvou rodinu, se jmenuje Jack.“

Nik mlčel. Pak kývl. „Mami?“

„Co je, synku?“

„Kdy se Silas vrátí?“

Půlnoční vítr byl studený a přicházel od severu.

Paní Owensová už se nezlobila. Bála se o syna. Řekla jen: „Kéž bych to věděla, chlapče můj drahý, kéž bych to věděla.“

~ ~ ~

Scarlett Amber Perkinsové bylo patnáct a v téhle chvíli seděla v horní části postaršího autobusu. Byla uzlík zlostné nenávisti. Nenáviděla své rodiče za to, že se rozešli. Nenáviděla matku za to, že se odstěhovala ze Skotska, nenáviděla otce, protože jí připadalo, že je mu úplně jedno, že odešla. Nenáviděla tohle město, protože bylo tak jiné – vůbec ne jako Glasgow, kde vyrostla – a nenáviděla je, protože, protože občas zahnula za roh a něco uviděla a svět byl náhle bolestně, děsivě povědomý.

Ráno se pohádala s matkou. „V Glasgowě jsem aspoň měla kamarády!“ prohlásila Scarlett a ani úplně nekřičela, ani úplně nevzlykala. „Už je nikdy neuvidím!“

Matka na to jen řekla: „Aspoň jsi někde, kde už jsi byla předtím. Přece jsme tady bydleli, když jsi byla malá.“

„Nepamatuji si to. A stejně tady nikoho neznám. To si mám hledat staré kamarády z doby, kdy mi bylo pět? *To* chceš?“

A matka odsekla: „No, já tě nedržím.“

Scarlett prošla celým dnem ve škole plná hněvu a o nic lepší to nebylo ani nyní. Nenáviděla novou školu a nenáviděla celý svět a teď momentálně nenáviděla městskou autobusovou dopravu.

Každý den ji po vyučování odvezl autobus číslo 97 od školní brány do centra města a dál až na konec ulice, kde matka pronajala malý byt. Toho větrného a deštivého dne čekala na autobusové zastávce skoro půl hodiny, ale žádná devadesát sedmička se neobjevila. Když pak přijel autobus 121 s nápisem *Centrum*, nastoupila. Ale tam, kde její autobus vždycky zahnul doprava, tenhle zatočil doleva, do Starého města, kolem městských zahrad na náměstí, minul sochu baroneta Josiaha Worthingtona a plížil se mezi vysokými domy do kopce. Scarlett začala malomyslnět a místo hněvu cítila zoufalství.

Sešla po schůdcích dolů, protlačila se dopředu, přečetla si ceduli, která jí zakazovala mluvit za jízdy s řidičem, a řekla: „Promiňte. Chtěla jsem jet na Akátovou ulici.“

Řidička, mohutná žena s pletí ještě tmavší než měla Scarlett, jí oznámila: „To jste měla jet devadesát sedmičkou.“

„Ale tohle jede do centra.“

„Na konci trasy. Ale i když tam dojedeme, stejně se budete muset dostat zpátky.“ Žena vzdychla. „Nejlíp když tady vysednete, sejdete z kopce, tam je před radnicí zastávka. Odtamtud si chytnete čtyřku nebo padesát osmičku, oba vás odvezou až skoro do Akátové ulice. Mohla byste vystoupit u sportovního centra a odtamtud dojít pěšky. Pamatujete si to?“

„Čtyřkou nebo padesát osmičkou.“

„Vysadím vás tady.“ Byla to zastávka na požádání na svahu kopce, hned vedle otevřené železné brány a vypadala zanedbaně a odmítavě. Scarlett stála v otevřených dveřích autobusu, až ji řidička popohnala: „Tak běžte. Skočte.“ Sestoupila na chodník a autobus na ni kýchl černý kouř a odrámusil pryč.

Vítr lomozil ve větvích na druhé straně zdi.

Scarlett se pustila dolů z kopce – přesně kvůli *tomuhle* potřebuje mobil, myslela si. Když se opozdila o pitomých pět minut, matka *šílela*, ale stejně Scarlett nekoupila mobil. No nic. Bude muset přežít další hysterický záchvat. Nebude první a rozhodně ne poslední.

To už míjela otevřenou bránu. Nahlédla dovnitř a…

„To je zvláštní," řekla hlasitě.

Existuje výraz *déjá vu*, to znamená, že máte pocit, jako byste někde byli už dřív, jako byste to už viděli ve snu nebo v duchu. Scarlett už to zažila – vědomí, že se jim učitelka chystá říct, že byla na dovolené v Inverness nebo že někdo takhle upustil lžíci už předtím. Tohle bylo jiné. Tohle nebyl pocit, že už tu někdy byla. Tohle bylo skutečné.

Scarlett prošla otevřenou bránou na hřbitov.

Když vcházela, vyplašila straku, ta prolétla jako záblesk černé, bílé a duhově zelené, usadila se ve větvích tisu a pozorovala ji. *Tam za tím rohem,* věděla, *je kostel a před ním lavice,* a zahnula za roh a ten kostel viděla – mnohem menší než ten v její hlavě, pochmurné hranaté gotické stavení z šedého kamene, s vyčnívající věží.

Před ním stála omšelá dřevěná lavice. Přešla k ní, posadila se a houpala nohama, jako by pořád ještě byla malá holčička.

„Haló. Haló tam?" řekl hlas za ní. „Vím, je to ode mě drzé, ale pomohla byste mi tohle, ehm, přidržet? Víte, jen opravdu potřebuju ještě jedny ruce, kdyby vás to moc neobtěžovalo."

Scarlett se rozhlédla a spatřila muže v béžovém nepromokavém plášti, dřepícího před náhrobkem. Držel velký arch papíru, který se vzdouval ve větru. Rozběhla se k němu.

„Vy to držte tady," řekl muž. „Jednu ruku sem, jednu sem, ták. Hrozně obtěžuju, já vím. Jsem vám strašlivě vděčný."

Vedle sebe měl postavenou plechovku od sušenek. Vytáhl z ní cosi jako pastelku tlustou jako svíčka. Začal jí přejíždět tam a zpátky přes kámen lehkými, léčivými pohyby.

„Ták, hezky," prohlásil vesele. „A už je tu další… jejda. Kroutivá mrška, tady dole, má to být břečťan – za Viktorie hrozně rádi dávali na věci břečťan, plný symboliky, víte… a jsme hotoví. Můžete to pustit."

Narovnal se a prohrábl si vlasy. „Au. Musel jsem se postavit. Už mám v nohou mravence. Tak, co na to říkáte?"

Skutečný pomník byl porostlý zeleným a žlutým lišejníkem a byl tak zašlý a setřený, že byl skoro nečitelný, ale ten uhlový obtisk byl

jasný. „Majella Godspeedová, stará panna farnosti, 1791-1870, *Ztracena všemu, jen ne vzpomínkám,*“ četla Scarlett hlasitě.

„A teď už asi ztracena i těm,“ řekl muž. Vlasy mu řídly, usmíval se váhavě a mžoural na ni přes malé kulaté brýle, ve kterých vypadal trochu jako přátelská sova.

Na papír plácla velká kapka a muž ho spěšně sroloval a sebral plechovku od sušenek s tuhami. Další hrstka kapek a Scarlett zvedla portfolio, na které muž ukázal, opřela je o nedaleký pomník a šla za ním do maličké předsíňky kostela, kde na ně déšť nemohl.

„Moc a moc vám děkuji,“ řekl ten muž. „Myslím, že nijak zvlášť pršet nebude. Podle předpovědi má být dnes odpoledne většinou slunečno.“

Místo odpovědi prudce zavál studený vítr a začalo hustě pršet.

„Já vím, co si myslíte,“ otočil se muž ke Scarlett.

„Opravdu?“ Zrovna jí běželo hlavou: *Máma mě zabije.*

„Myslíte, je tohle kostel, nebo pohřební kaple? A moje odpověď je, pokud se mi podařilo zjistit, že na tomhle místě opravdu býval kostelík a kolem něho byl hřbitůvek. To bylo velice dávno, možná v devátém, desátém století. Několikrát ho přestavovali a zvětšovali. Ale ve dvacátých letech devatenáctého století tu hořelo a v té době už to tu bylo pro město dole příliš malé. Lidé z okolí užívali jako svůj farní kostel Sv. Dunstana na návsi, takže když to sem přišli přebudovat, udělali z toho pohřební kapli. Zachovali přitom řadu původních prvků – ta vitrážová okna na protější stěně jsou prý původní.“

„Vlastně jsem myslela na to, že mě máma zabije. Nasedla jsem do nesprávného autobusu. Už jsem měla být dávno doma…“

„Dobrý bože, chudinko. Koukejte, já bydlím kousek tady po cestě. Počkejte tady…“ A s tím jí vrazil své portfolio, plechovku tuh a srolovaný arch papíru do náruče a rozběhl se dolů k bráně s rameny shrbenými proti dešti. O několik minut později viděla Scarlett světla auta a slyšela troubení.

Běžela k bráně, kde už stálo auto, postarší zelené Mini. Muž, se kterým si povídala, seděl za volantem.

„Poběžte. Kam vás mám odvézt?“

Scarlett stála v bráně a déšť jí stékal za krk. „Já k cizím lidem do auta nesedám.“

„To je správné,“ řekl muž. „Ale znáte to – ty pomůžeš mě, já… Koukejte, hoďte ty věci dozadu, než se promočí.“ Otevřel dveře vedle řidiče a Scarlett se natáhla dovnitř a uložila jeho věci na zadní sedadlo. „Povím vám, jak to uděláme. Co kdybyste zavolala matce – můžete z mého telefonu – a řekla jí číslo mého auta? Můžete to udělat zevnitř, z vozu. Vždyť už jste mokrá úplně skrz.“

Scarlett zaváhala. Déšť už jí lepil vlasy k hlavě. Bylo jí zima. Muž se natáhl a podal jí svůj mobil. Scarlett na přístroj hleděla. Uvědomila si, že se víc bojí zavolat matce než nasednout k muži do auta. Pak řekla: „Taky bych mohla zavolat policii, že?“

„To rozhodně. Nebo můžete jít domů pěšky. Nebo taky jen zavolat mamince a požádat ji, ať si pro vás přijede.“

Scarlett si sedla vedle něho a zavřela dveře. Dál svírala jeho telefon.

„Kde bydlíte?“

„Opravdu nemusíte. Rozumíte, mohl byste mě jen odvézt na zastávku.“

„Vezmu vás domů. Adresa?“

„Akátová ulice 102a. Je to v boční ulici, kapánek za tím velkým sportovním centrem.“

„To jste si tedy pěkně zajela, co? Tak jo. Jedeme domů.“ Uvolnil ruční brzdu, otočil auto a sjížděl z kopce.

„Bydlíte tady dlouho?“ zeptal se.

„Ani ne. Přistěhovaly jsme se s mámou hned po Vánocích. Ale bydleli jsme tady, když mi bylo pět.“

„Je to skotský přízvuk, co slyším?“

„Žili jsme ve Skotsku deset let. Tam jsem mluvila jako všichni ostatní, a pak jsem přišla sem dolů a čouhám tady jako bolavý palec.“ Chtěla, aby to vyznělo jako vtip, ale byla to pravda. Uvědomila si to v okamžiku, kdy to vyslovila. Nebylo to legrační, jen hořké.

Muž dojel do Akátové ulice, zaparkoval před domem a pak trval na tom, že s ní půjde ke dveřím. Když se otevřely, řekl: „Příšerně se omlouvám. Dovolil jsem si přivézt vaši dceru domů. Můžu říct,

dobře jste ji poučila, že nemá sedat k cizím lidem do auta. Ale, no, pršelo, nasedla do nesprávného autobusu, skončila na druhém konci města. Trochu zmatek, rozumíte. Určitě to pochopíte a odpustíte. Odpustíte jí. A, ehm, mně.“

Scarlett čekala, že matka na ně začne na oba křičet, a překvapilo ji a uklidnilo, když matka jen řekla: No, jeden nemůže být v dnešní době dost opatrný a je pan Ehm učitel, a dal by si čaj?

Pan Ehm řekl, že se jmenuje Frost, ale že mu má říkat Jay, a paní Perkinsová se usmála a řekla, že jí má říkat Noona a že postaví na čaj.

U čaje vyprávěla Scarlett matce historku s nesprávným autobusem a jak se dostala na hřbitov a jak u toho kostelíka potkala pana Frosta…

Paní Perkinsová upustila šálek.

Seděli u stolu v kuchyni, takže hrníček nespadl příliš hluboko a nerozbil se, jen se vyšplíchl čaj. Paní Perkinsová se překotně omlouvala a přinesla z dřezu hadr a utřela stůl.

Pak řekla: „Ten hřbitov na kopci, ve Starém městě? Ten?“

„Bydlím tam poblíž,“ vysvětlil jí pan Frost. „Už jsem tam udělal spoustu otisků. A víte, že technicky je to přírodní rezervace?“

Paní Perkinsová odměřeně kývla: „Vím.“ Pak dodala: „Moc vám děkuji, že jste svezl Scarlett domů, pane Froste.“ Slova byla jako kostky ledu. „Myslím, že už byste měl odejít.“

„Poslyšte, to jste nemusela,“ řekl pan Frost vlídně. „Nechtěl jsem se vás nějak dotknout. Řekl jsem snad něco? Ty otisky jsou kvůli místnímu historickému projektu, není to že bych, víte, vykopával kosti nebo tak.“

Na zlomek vteřiny se Scarlett bála, že matka pana Frosta uhodí. On se také tvářil ustaraně. Ale paní Perkinsová zavrtěla hlavou: „Promiňte, rodinná historie. Není to vaše vina.“ S viditelným úsilím se ovládla a řekla: „Víte, Scarlett si na tom hřbitově hrávala, když byla malá. To bylo, no, před deseti lety. Měla tam imaginárního kamaráda. Chlapce, říkala mu Nikdo.“

Panu Frostovi se v koutku úst zachvěl úsměv. „Přízrak?“

„Ne. Neřekla bych. Prostě tam žil. Dokonce nám ukázala i hrobku, ve které bydlel. Takže vlastně, asi to duch byl. Pamatuješ si to, zlato?“

Scarlett zavrtěla hlavou. „Musela jsem být zvláštní dítě.“

„Jsem si jistý, že vůbec ne, ehm,“ řekl pan Frost. „Vychováváte skutečně šikovné děvče, Noono. No nic, moc dobrý čaj. Je vždycky potěšující najít nové přátele. Tak já už se odbatolím. Musím si něco ukuchtit k večeři, pak mám schůzi místní Historické společnosti.“

„Vy si vaříte sám?“ divila se paní Perkinsová.

„Ano, vařím. Tedy, rozmrazuji. Také jsem mistrem vaření v sáčku. Jídla pro jednoho. Žiju sám. Tak trochu nerudný starý mládenec. Po pravdě, v novinách to obvykle znamená homosexuál, že? Nejsem homosexuál, jen jsem nikdy nepotkal správnou ženu.“ A na okamžik vypadal dost smutný.

Paní Perkinsová, která nenáviděla vaření, prohlásila, že vždycky navaří na víkend zbytečně moc jídla, a když doprovázela pana Frosta do předsíně, zaslechla Scarlett, jak souhlasí, že se moc rád staví v sobotu na večeři.

Když se paní Perkinsová vrátila z předsíně, řekla Scarlett jenom: „Doufám, že máš hotové úkoly.“

~ ~ ~

Scarlett ležela ten večer v posteli, poslouchala zvuky aut, které drkotaly po hlavní ulici, a přemýšlela o tom, co se odpoledne stalo. Takže tam opravdu byla, na tom hřbitově, když byla malá. Proto jí tam všechno připadalo tak známé.

V duchu si představovala a upamatovávala se a kdesi uprostřed toho usnula, ale i ve spánku chodila po cestičkách na hřbitově. Byla noc, ale ona viděla všechno tak jasně, jako by byl den. Byla na svahu. Zády k ní stál chlapec jejího věku a hleděl na světla města.

Scarlett ho oslovila: „Chlapče? Co děláš?“

Ohlédl se, zdálo se, že má potíž zaostřit. „Kdo to řekl?“ a pak „Ach, vidím tě, tak trochu. Vcházíš do snů?“

„Myslím, že se mi to zdá,“ souhlasila.

„Tak jsem to nemyslel,“ řekl chlapec. „Nazdar. Jmenuju se Nik.“

„Já jsem Scarlett.“

Zadíval se na ni znovu, jako by ji viděl poprvé. „Samozřejmě, jsi to ty! Zdála ses mi povědomá. Byla jsi dnes na hřbitově s tím mužem, s tím s papírem."

„Pan Frost. Je opravdu milý. Svezl mě domů." Pak se zarazila: „Ty jsi nás viděl?"

„Ano. Sleduju většinu věcí, které se na hřbitově dějí."

„Co je to za jméno, Nik?"

„Je to zkráceně Nikdo."

„No jasně! O tom tenhle sen je. Ty jsi ten můj imaginární kamarád, z dob, kdy jsem byla malá. Teď už jsi dospělý."

Přikývl.

Byl vyšší než ona. Měl na sobě šedé oblečení, i když by nedokázala popsat, co to bylo. Vlasy měl příliš dlouhé, a ji napadlo, že už asi hodně dlouho nebyl u holiče.

Řekl: „Byla jsi opravdu statečná. Šli jsme hluboko do nitra kopce a viděli jsme Indigového muže. A byl tam Sleer."

Pak se něco stalo, v její hlavě. Nějaký shon a padání a srážka obrazů…

„*Vzpomínám* si," řekla Scarlett. Ale řekla to prázdné tmě svého pokoje. Místo odpovědi slyšela jen tiché hučení vzdáleného nákladáku jedoucího nocí.

~ ~ ~

Nik měl v kryptě uskladněné zásoby potravin, takových těch, co vydrží, a další v některých studenějších hrobkách a mauzoleích. To Silas zajistil. Mohly mu vystačit na dobré dva měsíce. Pokud tam nebudou Silas nebo slečna Lupescu, prostě nevyjde ze hřbitova.

Svět za hřbitovní bránou mu chyběl, ale věděl, že tam není bezpečno. Ještě ne. Hřbitov byl ale jeho svět a jeho panství a on na něj byl hrdý a miloval ho, jak jen čtrnáctiletý hoch může něco milovat.

A přesto…

Na hřbitově se nikdo nikdy nezměnil. Ty malé děti, se kterými si Nik hrával, když byl malý, byly pořád malé děti; Fortinbras Bartleby, který byl kdysi jeho nejlepší kamarád, byl teď o čtyři nebo pět let mladší než Nik a už si neměli tolik co povídat, když se potkali;

Thackeray Porringer byl teď asi stejně vysoký a stejně starý a zdálo se, že si s Nikem mnohem víc rozumí; bloumali spolu po večerech hřbitovem a Thackeray vyprávěl příběhy o neblahých věcech, které se přihodily jeho přátelům. Normálně vypravování končilo tím, že kamarády úplně bez příčiny nebo omylem pověsili, ačkoliv občas byli transportováni do amerických kolonií, a pokud se nevrátili do Anglie, nemuseli viset.

Liza Hempstocková, v posledních šesti letech Nikova nejbližší kamarádka, se změnila, ale jiným způsobem: mnohem častěji se stávalo, že ji Nik nenašel, když se za ní vydal do kouta zarostlého kopřivami, a při těch vzácných příležitostech, kdy tam byla, byla popudlivá, hádavá a často vyloženě hrubá.

Nik o tom mluvil s panem Owensem a otec po krátké úvaze prohlásil: „Řekl bych, že takové už ženské jsou. Měla tě ráda jako kluka, teď, když je z tebe mladý muž, si asi není jistá, kdo jsi. Hrával jsem si každý den u rybníka na návsi s jednou dívenkou. Pak dospěla asi do tvého věku, hodila po mně jablkem a nepromluvila se mnou, dokud mi nebylo sedmnáct.“

Paní Owensová popotáhla. „Náhodou jsem tě praštila hruškou,“ řekla nakvašeně. „A mluvila jsem s tebou docela brzy potom, protože jsme tancovali na svatbě tvého bratrance Neda, a to bylo pouhé dva dny před tvými šestnáctými narozeninami.“

„Samozřejmě máš pravdu, má drahá.“ Pan Owens mrkl na Nika, aby mu naznačil, že to není nic vážného. A pak neslyšně vyslovil ‚sedmnáctými‘, aby si zachoval poslední slovo.

Nik si zakázal veškeré přátele mezi živými. Během svého krátkého pobytu ve škole si uvědomil, že by to přinášelo jen potíže. Ale Scarlett si pamatoval, stýskalo se mu po ní ještě několik let poté, co se odstěhovala. Pak se smířil s tím, že už ji nikdy neuvidí. A teď byla tady na hřbitově, a on ji nepoznal…

V zamyšlení došel hluboko do změti břečťanu a stromů, která dělala ze severozápadní části hřbitova tak nebezpečné místo. Cedule varovaly návštěvníky, aby tam nechodili, ale nebyly ani potřeba. Když jste prošli za spleť břečťanu, který označoval konec Egyptské promenády, a minuli jste řadu černých dveří v napodobenině

egyptských zdí, které vedly k místům posledního odpočinku některých lidí, vypadalo to tam nevábně a strašidelně.

Tam v severozápadním rohu si příroda zpětně přivlastňovala hřbitov už skoro sto let. Náhrobky tam byly povyvracené, hroby zapomenuté nebo prostě ztracené pod zeleným břečťanem a padesátiletou vrstvou spadaného listí. Pěšiny zmizely nebo se jimi nedalo chodit.

Nik postupoval opatrně. Znal tu oblast dobře a věděl, jak nebezpečné by to tam mohlo být.

Když mu bylo devět, prozkoumával jednou přesně tuto část svého světa, když se pod ním propadl jeden hrob a on spadl do díry skoro šest metrů hluboké. Hrob byl tak hluboký, aby se do něho vešlo hodně rakví, ale neměl náhrobek a dole byla jen jediná rakev s dost popudlivým gentlemanem – lékařem, který byl nadšený Nikovým příchodem a trval na tom, že mu prohlédne zápěstí (které si Nik při pádu vykroutil, když se chytal za kořeny), než se dal přesvědčit, aby šel a přivolal pomoc.

Nik se prodíral zetlelými nánosy spadaného listí a spletí břečťanu, kde si našly bydlení lišky a kde spadlí andělé slepě hleděli vzhůru, protože cítil potřebu promluvit si s Básníkem.

Ten Básník se jmenoval Nehemiah Trot a na jeho náhrobku, pod vší tou zelení, stálo:

Zde leží tělesné pozůstatky
NEHEMIAHA TROTA
BÁSNÍKA
1741 – 1774
LABUTĚ ZPÍVAJÍ, NEŽ ZEMŘOU

Nik řekl: „Pane Trote? Mohl bych vás požádat o radu?“

Bledá tvář Nehemiaha Trota se rozzářila. „Zajisté, statečný hochu. Rada básníků je srdečnost králů! Jaké mohu natřít mazání na tvou, ne, ne mazání, jaký balzám pomůže na tvou bolest?“

„Vlastně mě nic nebolí. Jen – no, je jedna dívka, kterou jsem kdysi znával, a nejsem si jistý, jestli bych ji měl vyhledat a promluvit si s ní, nebo na to raději zapomenout.“

Nehemiah Trot se narovnal do plné výšky, která byla menší než Nikova, vzrušeně si přitiskl ruce na hruď a prohlásil: „Ó! Musíš jít za ní a úpěnlivě ji prosit o přízeň. Musíš ji nazvat svou Terpsichoré, svou Echó, svou Klytaimnéstrou. Musíš jí psát básně, velkolepé ódy – pomohu ti je tvořit – a tak – a jenom tak – si získáš srdce své milé.“

„Já ve skutečnosti nepotřebuju získat její srdce. Ona není moje milá,“ opravil ho Nik. „Jen někdo, s kým bych rád mluvil.“

„Ze všech orgánů,“ řekl Nehemiah Trot, „jazyk je ten nejpozoruhodnější. Neboť ho používáme k ochutnávání sladkého vína a hořkého jedu, jím také vyslovujeme slova sladká i kyselá. Jdi za ní! Mluv s ní!“

„Neměl bych.“

„Měl bys, pane! Musíš! Napíši o tom, až bude bitva ztracena a vyhrána!“

„Ale když se nechám vidět jednou osobou, budu pro ostatní lidi viditelnější…“

„Ach, jen vzpomeň mladého Leandra, mladé Héro, mladého Alexandra. Neodvážíš-li se ničeho, pak na konci dne nic bude vše, co jsi získal.“

„To má něco do sebe.“ Nik byl sám sebou potěšený, byl rád, že ho napadlo požádat o radu Básníka. *Opravdu*, myslel si, *kdyby už člověk nemohl důvěřovat básníkovi, že mu dá rozumnou radu, komu jinému by mohl?* Což mu připomnělo…

„Pane Trote?“ zeptal se. „Povězte mi o pomstě.“

„Pokrm, který nejlépe chutná studený. Nikdy se nemsti, dokud vřou vášně. Počkej, až bude hodina příhodná. Znal jsem kdysi pisálka z Grub Street, jmenoval se O’Leary – Ir, musím dodat – který měl tu drzost, tu zatracenou drzost napsat o mém prvním útlém svazku básní *Vonička krásy sesbíraná urozeným mužem*, že je to podřadné kostrbaté veršování bez jakékoli hodnoty a že papír, na němž to bylo napsané, by byl lépe posloužil na – ne, nedokážu to vyslovit.

Řekněme pouze, že to bylo velice vulgární.“

„Ale dočkal jste se pomsty?“ vyzvídal Nik.

„Na něm a na jeho celém otravném rodu! Ó, pomstil jsem se, mladý pane Owensi, a byla to hrozná pomsta. Napsal jsem a nechal

vytisknout dopis, a ten jsem dal přibít na dveře veřejných domů v Londýně, kam takoví škrabálci rádi chodili. A vysvětlil jsem, že při křehkosti básnického génia, od toho okamžiku nebudu psát pro ně, nýbrž pouze pro sebe a potomky a že co živ budu, nevydám jedinou báseň – pro ně! A zanechal jsem instrukce, aby až zemřu, pohřbili mé básně se mnou, nepublikované, a teprve až si naši potomkové uvědomí mého génia a uvědomí si, že stovky mých veršů byly ztraceny – ztraceny! – teprve pak má být má rakev otevřena, teprve pak mají být verše vyňaty z mé studené ruky a konečně vytištěny ke chvále a potěšení všech. Je strašné předběhnout svou dobu."

„A potom, co jste umřel, vás vykopali a vytiskli vaše básně?"

„Ne, ještě ne. Ale ještě je spousta času. Potomstvo je rozsáhlé."

„Tak… to byla vaše pomsta?"

„To vskutku byla. A velice mocná a vychytralá!"

„A-ano," kývl Nik bez přesvědčení.

„Nejlépe. Chutná. Studená," opakoval hrdě Nehemiah Trot.

Nik opustil severozápad hřbitova, vrátil se Egyptskou promenádou na upravenější cesty, a když začal padat soumrak, došel zpátky ke staré kapli – ne protože by doufal, že se snad Silas vrátil z cest, ale protože za soumraku chodil ke kapli celý svůj život a cítil, že je dobré dodržovat rytmus. A vůbec, měl hlad.

Proklouzl dveřmi krypty dolů. Odsunul lepenkovou krabici plnou zkroucených a vlhkých farních papírů a vytáhl si krabici pomerančové šťávy, jablko, balíček tyčinek a kostku sýra. Jedl a uvažoval, jak a zda vyhledá Scarlett – možná jí Vstoupí do snu, protože takhle přišla ona k němu…

Zamířil ven, že si sedne na šedou dřevěnou lavičku, když něco zahlédl, a zaváhal. Už tam někdo byl, dívka, seděla na jeho lavičce. Četla si časopis.

Nik Zmizel ještě víc, stal se součástí hřbitova, o nic důležitější než stín nebo větvička.

Ale ona zvedla hlavu. Hleděla přímo na něho a řekla: „Niku? Jsi to ty?"

Mlčel. Pak řekl: „Jak to, že mě vidíš?"

„Skoro jsem tě neviděla. Zprvu jsem si myslela, že jsi ve stínu nebo tak. Ale vypadáš stejně, jako jsi vypadal v mém snu. Nějak ses zaostřil.“

Přistoupil k lavičce. „Můžeš to opravdu přečíst? Není tu příliš tma?“

Scarlett zavřela časopis. „Je to zvláštní. Jeden by myslel, že je už skoro tma, ale dokázala jsem číst úplně v pohodě.“

„Jsi…“ Zmlkl, nebyl si jistý, co se jí vlastně chtěl zeptat. „Jsi tady sama?“

Přikývla. „Pomáhala jsem panu Frostovi dělat otisky pomníků, po vyučování. A pak jsem mu řekla, že tady chci jen tak sedět a přemýšlet. Až tu skončím, slíbila jsem, že zajdu k němu na čaj a on mě pak odveze domů. Dokonce se ani nezeptal proč. Jen řekl, že on prý také rád sedává na hřbitovech a že je považuje za nejklidnější místa na světě.“ Pak se zeptala: „Smím tě obejmout?“

„Chceš?“

„Ano.“

„No tak…“ okamžik to zvažoval „…nevadí mi, když to uděláš.“

„Neprostrčím ruce skrz tebe nebo tak? Opravdu jsi tam?“

„Neprojdeš skrz mne,“ uklidnil ji a ona se mu vrhla kolem krku a sevřela ho tak pevně, že skoro nemohl dýchat. Hekl: „To bolí.“

Pustila ho. „Promiň.“

„Ne. Bylo to fajn. Chci říct. Jen jsi stiskla víc, než jsem čekal.“

„Chtěla jsem jenom vědět, že jsi skutečný Celá ta léta jsem si myslela, žes byl jen něco v mé hlavě. Pak jsem na tebe nějak zapomněla. Ale já si tě *nevymyslela* a teď jsi zpátky, jsi v mé hlavě a jsi také ve světě.“

Nik se usmál. „Nosívala jsi takový kabátek, byl oranžový. Kdykoliv jsem viděl takový odstín oranžové, vzpomněl jsem si na tebe. Už ho asi nemáš, že?“

„Ne. Už dlouho ne. Byl by mi kapánek malý.“

„Ano. Pochopitelně.“

„Měla bych jít domů. Myslela jsem ale, že bych sem mohla zajít o víkendu.“ Pak, když viděla Nikův výraz, dodala: „Dnes je středa.“

„To bych byl rád.“

Otočila se k odchodu. Pak se zeptala: „Jak tě najdu, příště?“

„Já najdu tebe. Neboj se. Jen buď sama a já tě najdu.“ Kývla a byla pryč.

Nik šel zpátky na hřbitov a do kopce, až došel k Frobisherovu mauzoleu. Nešel dovnitř. Vylezl po straně budovy – vysoukal se po břečťanu – a vytáhl se na kamennou střechu, kde seděl a vyhlížel na svět a vzpomínal na to, jak ho Scarlett držela a jak se cítil bezpečný, i když jen na okamžik, a jak by to bylo hezké, kdyby mohl bez obav chodit po zemích mimo hřbitov a jak hezké je být pánem svého vlastního malého světa.

~ ~ ~

Scarlett odmítla čaj, díky. Ne, čokoládovou sušenku nechce. Panu Frostovi to dělalo starost:

„Na mou duši, vypadáš, jako bys viděla ducha. No, hřbitov je docela dobré místo, kdybys, ehm, měl jsem kdysi tetu, která tvrdila, že jejího papouška něco straší. Byl to ara arakanga. Ten papoušek. Teta byla architektka. Detaily moc neznám.“

„Jsem v pohodě. Jen to byl dlouhý den.“

„Tak tě svezu domů. Nějaké tušení, co tohle znamená? Lámu si s tím hlavu. Už půl hodiny.“ Ukázal na otisk náhrobku na stolku, zatížený v rozích sklenkami džemu. „Řekla bys, že je to jméno Gladstone? Mohl by to být příbuzný ministerského předsedy. Ale nic dalšího nemůžu rozluštit.“

„Je mi líto, ne. Ale kouknu se na to, až přijdu v sobotu.“

„Je možné, že by se objevila i tvá matka?“

„Řekla, že mě sem ráno hodí. Pak musí jít nakoupit věci na večeři. Dělá hovězí pečeni.“

„Myslíš,“ zeptal se pan Frost s nadějí v hlase, „že třeba budou i opékané brambory?“

„Řekla bych, že ano.“

Pan Frost se tvářil nadšeně. Pak se zarazil. „Nechtěl bych, aby si dávala zbytečnou práci.“

„Ona si to užívá,“ řekla Scarlett popravdě. „Dík, že mě dovezete domů.“

„Je mi velkým potěšením.“ Společně sešli se schodů v úzkém vysokém domě pana Frosta k malé předsíni na konci schodiště.

~ ~ ~

V Krakově, na návrší Wawelu, je jeskyně, které říkají Dračí sluj, podle dávno mrtvého draka. O té jeskyni turisté vědí. Pod ní jsou jeskyně, o nichž turisté nevědí, a nikdy do nich nechodí. Táhnou se hluboko dolů a jsou neobydlené.

Silas šel vpředu, sledován šedou mohutností slečny Lupescu, která tiše po čtyřech cupitala metr za ním. Za nimi šel Kandar, asyrská mumie s ovázanou hlavou, mocnými orlími křídly a očima jako rubíny. Nesl podsvinče.

Původně byli čtyři, ale Harúna ztratili v jeskyni vysoko nahoře, kde ifrít s přehnanou sebedůvěrou, tak typickou pro celý jeho rod, vstoupil do prostoru ohraničeného třemi zrcadly z leštěného bronzu a byl pohlcen zábleskem bronzového světla. V okamžiku už ho bylo vidět jen v zrcadlech, ne ve skutečnosti. V těch zrcadlech měl své žhoucí oči vytřeštěné a ústa se mu pohybovala, jako by na ně křičel, aby odešli a byli obezřetní, a potom pomalu zmizel.

Silas, který neměl se zrcadly žádné potíže, zakryl jedno z nich svým pláštěm a past tak zneškodnil. „Tak," zhodnotil situaci. „Teď jsme jen tři."

„A prase," dodal Kandar.

„Proč?" zeptala se slečna Lupescu vlčím jazykem přes vlčí zuby. „Proč to prase?"

„Přináší štěstí," poučil ji Kandar.

Slečna Lupescu zavrčela; nepřesvědčil ji.

„Měl Harún prase?" zeptal se Kandar prostě.

„Tiše," okřikl je Silas. „Přicházejí. Podle zvuku je jich tam hodně."

„Ať přijdou," šeptal Kandar.

Slečně Lupescu se naježila srst. Mlčela, ale byla na ně připravená. Jen silou vůle se držela, aby nezaklonila hlavu a nezačala výt.

~ ~ ~

„Tady nahoře je to krásné," poznamenala Scarlett.

„Ano," kývl Nik.

„Takže celou tvoji rodinu někdo zavraždil? Ví někdo, kdo to udělal?“

„Ne. Aspoň pokud vím. Můj poručník jen říká, že ten muž, který to udělal, dosud žije a že mi jednou poví zbytek toho, co sám ví.“

„Jednou?“

„Až budu připravený.“

„Čeho se bojí? Že si přehodíš přes rameno flintu a vyrazíš do světa, pomstít se tomu muži, co ti zabil rodinu?“

Nik na ni vážně hleděl. „No, samozřejmě. Ne pušku. Ale ano. Něco takového.“

„Děláš si legraci.“

Nik neřekl nic. Rty měl pevně sevřené. Zavrtěl hlavou. „Nedělám.“

Bylo jasné a slunečné nedělní dopoledne. Právě prošli vchodem do Egyptské promenády, ven z přímého slunce, pod borovice a rozložitou araukárii.

„Tvůj poručník. On je taky mrtvý?“

„O něm nemluvím.“

Scarlett to ranilo: „Ani se mnou ne?“

„Ani s tebou.“

„No, tak si buď takový.“

„Podívej, promiň, nemínil jsem –“ ale Scarlett ho přerušila.

„Slíbila jsem panu Frostovi, že se nezdržím dlouho. Raději už půjdu.“

„Dobře,“ řekl Nik, ztrápený, že ji urazil, nejistý, co má říct, aby to napravil.

Díval se, jak Scarlett míří po točité cestičce zpátky ke kapli. Povědomý ženský hlas pohrdavě utrousil: „Koukněte se na ni! Slečinka nafoukaná!“ ale nikoho nebylo vidět.

Nik si připadal hloupě. Vrátil se k Egyptské promenádě. Slečna Lillibet a slečna Violet mu dovolily, aby si v jejich hrobce uložil krabici se starými brožovanými knížkami a on si chtěl najít něco na čtení.

~ ~ ~

Scarlett pomáhala panu Frostovi s otiskováním náhrobků až do poledne, pak si dali přestávku na oběd. Nabídl, že jí jako poděkování koupí smaženou rybu s hranolky, a šli do obchodu dolů pod kopec. Cestou zpátky jedli z papírových sáčků horké ryby a hranolky polité octem a třpytící se solí.

Scarlett se zeptala: „Kdybyste chtěl zjistit informace o vraždě, kde byste hledal? Internet už jsem zkoušela."

„Ehm. Přijde na to. O jaké vraždě mluvíme?"

„Něco místního, řekla bych. Asi tak před třinácti, čtrnácti lety. Někde tu byla vyvražděna rodina."

„Jejda," divil se pan Frost. „To se skutečně stalo?"

„Ale ano. Je vám dobře?"

„Ani ne. Jsem, no, trošku třasořitka. Takové věci, víme, opravdový zločin v sousedství, jeden na to nerad myslí. Takové věci. A stanou se tady. Nečekal bych, že budou zajímat dívku tvého věku."

„Není to vlastně pro mě," připustila Scarlett. „Je to pro kamaráda."

Pan Frost dojedl poslední kousek smažené tresky. „Něco se dá najít v knihovně, předpokládám. Pokud to není na Internetu, bude v jejich novinovém archivu. Co tě k tomu pátrání přivedlo?"

„Ále." Scarlett chtěla lhát co nejméně. „Jeden chlapec, co znám. Vyptával se na to."

„Rozhodně zkus knihovnu," řekl pan Frost. „Vražda. Brr. Úplně mě to roztřáslo."

„Mě taky. Trochu." Pak, s nadějí: „Mohl byste mě, třeba, dnes odpoledne vysadit u knihovny?"

Pan Frost překousl velký hranolek napůl, žvýkal ho a zklamaně hleděl na druhou polovinu. „Hrozně rychle chladnou, že, hranolky. Jednu minutu si na nich pálíš pusu, druhou uvažuješ, jak můžou být tak rychle studené."

„Omlouvám se," řekla Scarlett. „Neměla bych vás žádat, abyste mě všude vozil –"

„Ale vůbec ne," mávl rukou pan Frost. „Jen uvažuji, jak nejlépe to odpoledne zorganizovat a jestli má tvoje matka ráda čokoládové bonbóny, nebo ne. Láhev vína, nebo bonboniéru? Nejsem si jistý. Možná obojí?"

„Já můžu dojít z knihovny domů pěšky. A máma miluje čokoládové bonbóny. Já taky.“

„Dohodnuto, bonboniéra,“ ulevilo se panu Frostovi. Mezitím došli doprostřed dlouhé řady vysokých řadových domků a k zelenému Mini zaparkovanému před jedním z nich. „Nastup si. Dovezu tě ke knihovně.“

~ ~ ~

Knihovna byla hranatá budova, samá cihla a kámen, postavená někdy na začátku minulého století. Scarlett se rozhlédla a pak přistoupila k pultu.

Žena za ním řekla: „Ano?“

„Chtěla jsem se podívat na nějaké výstřižky ze starých novin.“

„Je to do školy?“

„Je to místní historie,“ kývla Scarlett, pyšná, že vlastně ani nelhala.

„My máme místní noviny na mikrofilmu,“ pochlubila se žena. Byla mohutná a měla v uších velké stříbrné kruhy. Scarlett cítila, jak jí buší srdce; byla si jistá, že vypadá podezřele nebo provinile, ale žena ji zavedla do místnosti s krabicemi, které se podobaly televizním obrazovkám, a ukázala jí, jak se na obrazovku promítají jednotlivé stránky. „Jednou to tady budeme mít digitalizované,“ řekla. „Takže, která data hledáš.“

„Asi třináct nebo čtrnáct let zpátky. Přesněji to nevím. Poznám to, až na to narazím.“

Žena jí dala krabičku s pěti ročníky novin na mikrofilmu. „Užij si to.“

Scarlett předpokládala, že vyvraždění rodiny bude zpráva na první stranu, ale když to konečně našla, byla to zprávička skoro pohřbená na straně pět. Stalo se to v říjnu před třinácti lety. V článku nebylo nic senzačního, žádný popis, jen stručný seznam událostí: *Architekt Donald Dorian, 36, jeho žena Charlotta, 34, vydavatelka, a jejich dcera Misty, 7, byli nalezeni mrtví ve svém domě na Dunstanově ulici číslo 33. Je podezření na kriminální čin. Policejní mluvčí sdělil, že v této fázi vyšetřování nemůže podat bližší informace, ale řekl, že policie sleduje důležité stopy.*

Žádná zmínka o tom, jak rodina zemřela, a nic o ztraceném batoleti. V následujících týdnech se neobjevily žádné další informace a policie případ vůbec nekomentovala, aspoň pokud Scarlett zjistila.

Ale bylo to ono. Byla si jistá: Dunstanova ulice číslo 33. Ten dům znala. Byla v něm.

Vrátila krabičku mikrofilmu u pultu, poděkovala knihovnici a šla dubnovým sluncem domů. Matka vařila v kuchyni – ne úplně úspěšně, soudíc podle zápachu z připáleného dna pánve, který naplňoval celý byt. Scarlett se uchýlila do svého pokojíku a otevřela dokořán okna, aby se zápachu zbavila. Pak se posadila na postel a vytočila číslo.

„Haló? Pan Frost?“

„Scarlett. Dnešní večer doufám platí? Jak se daří matce?“

„Všechno je pod kontrolou,“ uklidňovala ho stejnými slovy, jako řekla matka, když se jí před chvilkou zeptala. „Ehm, pane Froste, jak dlouho už v tom domě bydlíte?“

„Jak dlouho? Asi tak, no, budou to čtyři měsíce.“

„Jak jste ho našel?“

„Za výlohou realitní kanceláře. Byl prázdný a mohl jsem si ho dovolit. No, více méně. No, chtěl, jsem něco, odkud bych to neměl daleko na hřbitov, a tohle bylo perfektní.“

„Pane Froste,“ uvažovala, jak to má říct, a pak to prostě řekla. „Asi před třinácti lety byli ve vašem domě zavražděni tři lidé. Rodina Dorianových.“

Na druhém konci bylo ticho.

„Pane Froste? Jste tam?“

„Ehm. Ano, ano, Scarlett. Na něco takového není člověk nikdy připravený. Je to starý dům, víme, dá se čekat, že se tam ledacos odehrálo, někdy dávno. Ale ne… takže, co se stalo?“

Scarlett uvažovala, kolik mu toho může říct. „Byla o tom krátká zprávička ve starých novinách, jen adresa a nic víc. Nevím, jak zemřeli, ani nic.“

„No. Dobrý bože.“ Scarlett připadalo, že pana Frosta novinky zajímají daleko víc, než se dalo čekat. „Tohle, mladá dámo, je okamžik, kdy do věci vstupujeme my, místní historikové. Nechej to na mně. Zjistím, co se dá, a podám ti zprávu.“

„Děkuji,“ ulevilo se Scarlett.

„Nashledanou v sedm. S bonboniérou.“

Večeře byla pozoruhodně příjemná. Zápach spáleniny už byl pryč, kuře bylo dobré, salát lepší, opékané brambory trochu moc křupavé, ale nadšený pan Frost tvrdil, že přesně takhle je miluje, a přidal si.

Květiny měly úspěch, bonbóny, které si dali místo zákusku, byly dokonalé, a pan Frost s nimi seděl a povídal a pak sledoval televizi až do deseti hodin, kdy řekl, že už musí domů.

„Čas, příliv a historický výzkum na nikoho nepočkají,“ vtipkoval. Nadšeně potřásl Nooně rukou, spiklenecky mrkl na Scarlett a byl za dveřmi.

Scarlett se té noci snažila najít ve snu Nika; myslela na něho, když usínala, představovala si, jak chodí po hřbitově a hledá ho, ale když opravdu měla sen, zdálo se jí, jak chodí po Glasgowě s kamarády ze staré školy. Hledali nějakou konkrétní ulici, ale jediné, co nacházeli, byly slepé ulice, jedna za druhou.

~ ~ ~

Hluboko pod krakovským návrším, v nejhlubší jeskyni pod Dračí slují, slečna Lupescu klopýtla a upadla.

Silas se k ní sklonil a vzal její hlavu do dlaní. Na obličeji měla krev a něco byla i její vlastní.

„Musíte mě tu nechat,“ naléhala. „Zachraňte chlapce.“ Byla teď v polovině proměny, napůl šedý vlk a napůl žena, ale její tvář byla tvář ženy.

„Ne, neopustím vás.“

Kandar kousek za nimi choval podsvinče, jako dítě chová panenku. Mumie měla roztříštěné levé křídlo a už nikdy nebude létat, ale v jejím vousatém obličeji byl nesmiřitelný výraz.

„Oni se vrátí, Silasi,“ šeptala slečna Lupescu. „Slunce vyjde příliš brzy.“

„Pak se s nimi musíme vypořádat, než budou připraveni zaútočit. Můžete stát?“

„*Da*. Jsem jeden z Božích psů. Budu stát.“ Sklonila hlavu do stínu, protáhla si prsty. Když zase hlavu zvedla, byla to hlava vlka.

Opřela se předními tlapami o skálu a namáhavě se vztyčila: šedý vlk větší než medvěd, s kožichem a mordou potřísněnými krví.

Zaklonila hlavu a vydala zavytí plné zuřivosti a výzvy k boji. Rty odkryly vyceněné zuby a ona zase sklonila hlavu a zavrčela: „Nyní. Skončíme to.“

~ ~ ~

V neděli pozdě odpoledne zazvonil telefon. Scarlett seděla dole a na kousky papíru pracně kopírovala tváře z comicsu, který četla. Telefon zvedla matka.

„To je zvláštní, zrovna jsme o vás mluvily,“ řekla, i když to nebyla pravda. „Bylo to báječné,“ pokračovala. „Úžasně jsem se bavila. Na mou duši, žádné obtěžování. Bonboniéra? Dokonalá. Absolutně perfektní. Říkala jsem Scarlett, ať vám vyřídí, kdykoliv budete mít chuť na dobrou večeři, dejte vědět.“ A pak: „Scarlett? Ano, je tady. Dám vám ji. Scarlett?“

„Jsem tady, mami. Nemusíš křičet.“ Vzala telefon. „Pane Froste?“

„Scarlett?“ Hlas měl vzrušený. „Ta. Ehm. Ta věc, o které jsme mluvili. To, co se stalo v mém domě. Můžeš říct tomu kamarádovi, že jsem zjistil – ehm, poslyš, když jsi říkala ‚můj kamarád‘, myslela jsi to ve smyslu ‚vlastně mluvím o sobě‘, nebo existuje skutečná osoba? Pokud to není příliš osobní otázka –“

„Mám skutečného kamaráda, který to chce vědět,“ odpověděla Scarlett pobaveně.

Matka po ní střelila zmateným pohledem.

„Řekni tomu kamarádovi, že jsem trochu kopal – ne doslova, spíš jako prohrabával, no, prošel jsem docela slušnou hromádku informací – a myslím, že jsem objevil něco dost zajímavého. Zakopl jsem o něco ukrytého. No, není to nic, co bychom měli vykřikovat do světa… já, ehm, něco jsem zjistil.“

„Copak?“

„Podívej… nemysli si, že jsem se zbláznil. Ale, no, pokud mohu říct, byli zabiti tři lidé. Jeden z nich – batole, myslím, ne. Nebyla to tříčlenná rodina, byli čtyři. Jenom tři zemřeli. A, nevím, ale nerad

bych to řešil po telefonu. Řekni mu, ať přijde ke mně, ten kamarád. Všecko mu to povím.“

„Vyřídím mu to.“ Položila telefon a srdce jí bušilo až v hrdle.

~ ~ ~

Nik scházel po úzkém kamenném schodišti poprvé po šesti letech. Jeho kroky se ozývaly v komnatě uvnitř kopce.

Došel až na konec schodů a čekal, až se Sleer ukáže. Čekal a čekal, ale nic se neobjevovalo, nic nešeptalo, nic se nepohnulo.

Rozhlédl se komnatou. Hluboká tma mu nevadila, viděl, jako vidí mrtví. Přešel k oltářnímu kameni zasazenému do podlahy, na němž ležely pohár, spona a kamenný nůž.

Sklonil se a dotkl se ostří nože. Bylo ostřejší, než čekal, a nařízlo mu kůži na prstě.

JE TO POKLAD SLEERA, zašeptal trojhlas, ale znělo to slaběji, než si pamatoval, váhavěji.

„Ty jsi to nejstarší, co na hřbitově je. Přišel jsem si s tebou promluvit. Potřebuji radu.“

Pauza. NIC NEPŘICHÁZÍ ZA SLEEREM PRO RADU. SLEER HLÍDÁ. SLEER ČEKÁ.

„Já vím. Ale Silas tady není. A já nevím, s kým jiným se mám poradit.“

Žádná odpověď. Jen ticho, v němž se chvěl prach a samota.

„Nevím, co mám dělat,“ přiznal Nik. „Myslím, že můžu zjistit, kdo zabil mou rodinu. Kdo chtěl zabít mne. Znamená to ale, že musím ven ze hřbitova.“

Sleer mlčel. Kouřové úponky se pomalu plazily kolem zdí komnaty.

„Nebojím se umřít. Jde jen o to, že tolik lidí, které mám rád, se tak dlouho snaží mě chránit, učit mě, dát mi bezpečí.“

Opět ticho.

Nik řekl: „Budu to muset udělat sám.“

ANO.

„Tak to je všechno. Promiň, že jsem obtěžoval.“

Tehdy to zašeptalo do Nikovy hlavy klouzavým, slizkým vemlouvačným hlasem: SLEER MÁ ZA ÚKOL HLÍDAT POKLAD, NEŽ SE VRÁTÍ NÁŠ PÁN. JSI TY NÁŠ PÁN?

„Ne.“

A pak, s nadějeplným kňouráním: BUDEŠ NÁŠ PÁN?

„Promiň, nebudu.“

KDYBYS BYL NÁŠ PÁN, MOHLI BYCHOM TĚ NAVŽDY DRŽET V NAŠICH SPIRÁLÁCH. KDYBYS BYL NÁŠ PÁN, DRŽELI BYCHOM TĚ V BEZPEČÍ A CHRÁNILI BYCHOM TĚ AŽ DO KONCE ČASU A NIKDY BYCHOM NEDOPUSTILI, ABYS MUSEL SNÁŠET NEBEZPEČÍ SVĚTA.

„Nejsem váš pán.“

NE.

Nik cítil, jak se mu Sleer proplétá myslí. Potom zaslechl: TAK ZJISTI SVÉ JMÉNO. A pak měl mysl prázdnou a komnata byla prázdná a Nik byl sám.

Opatrně, ale rychle se vrátil po schodech nahoru. Rozhodl se a musel jednat rychle, dokud ještě to rozhodnutí hořelo v jeho mysli.

Scarlett na něho čekala na lavici u kaple. „Tak co?“ zeptala se.

„Udělám to. Pojď.“ A společně se vydali po pěšině ke hřbitovní bráně.

~ ~ ~

Číslo 33 byl vysoký úzký dům, jeden z řadových domků tvořících ulici. Byl z červených cihel a nic na něm nebylo pamětihodného. Nik si ho nejistě prohlížel a uvažoval, proč na něm není nic povědomého nebo zvláštního. Byl to jen dům jako každý jiný. Před domem byl kousek betonové plochy, co nebyla zahrada, na ulici stálo zelené Mini. Přední dveře byly kdysi natřené jasně modrou barvou, ale vlivem slunce a času zešedly.

„Tak co?“

Nik zaklepal. Nejdřív nic, pak se ozval zevnitř klapot bot na schodech a dveře se otevřely. Za nimi byla předsíň a schodiště. Ve dveřích stál brýlatý muž s řídnoucími šedivými vlasy. Zamžoural na ně, pak napřáhl k Nikovi ruku, nervózně se usmál a pozdravil: „Vy musíte být ten záhadný přítel slečny Perkinsové. Rád vás poznávám.“

„Tohle je Nik," představila Nika Scarlett.

„Nick?"

„Nik. Jen s ká. Niku, to je pan Frost."

Potřásli si rukama. „Čaj se vaří," ohlásil pan Frost. „Co říkáte, povíme si všechno nad voňavým čajem?"

Šli za ním po schodech do kuchyně. Nalil tři hrnky čaje a zavedl je do malého obývacího pokoje. „Tenhle dům jde pořád nahoru. Koupelna je v dalším poschodí, taky moje kancelář, nad tím jsou ložnice. Člověk aspoň neztrácí kondičku, všechny ty schody."

Seděli na veliké, velice fialové pohovce (‚Už tady byla, když jsem se přišel'), a usrkávali čaj.

Cestou sem si Scarlett dělala starosti, že se pan Frost začne Nika vyptávat, ale neudělal to. Jen vypadal vzrušený, jako kdyby odhalil ztracený náhrobek někoho slavného a zoufale potřeboval sdělit to světu. Netrpělivě se vrtěl na židli, jako by se jim chystal říct něco velkolepého a přímo fyzicky trpěl, že to na ně nemůže okamžitě vychrlit.

Začala Scarlet. „Tak co jste objevil?"

„No, měla jsi pravdu. Chci říct, tohle je opravdu ten dům, kde ty tři lidi zabili. A bylo to… myslím ten zločin byl… no, ne přesně ututlán, ale zapomenut, opuštěn… úřady."

„To nechápu," divila se Scarlett. „Vraždy se přece nezametají pod koberec."

„Tahle ano." Pan Frost dopil čaj. „Jsou v tom lidé, kteří mají vliv. Je to jediné vysvětlení jak pro tohle, tak pro to, co se stalo s tím nejmladším dítětem…"

„A co se s ním stalo?" zeptal se Nik.

„Žil," řekl pan Frost. „Jsem si tím jistý. Ale nikdo ho nehledal. Ztracené batole by za normálních okolností znamenalo celonárodní senzaci. Ale oni, ehm, museli to nějak zarazit."

„Kdo jsou ti *oni*?" chtěl vědět Nik.

„Stejní lidé, co nechali tu rodinu zabít."

„Víte ještě něco?"

„Ano. Totiž, trochu…" Frost se odmlčel. „Omlouvám se. Jsem. Podívejte. Když uvážím, co jsem našel. Je to příliš neuvěřitelné."

Scarlet už začínala ztrácet trpělivost. „Co to bylo? Co jste našel?"

Pan Frost se tvářil zahanbeně. „Máte pravdu. Promiňte. Začínám mít ve zvyku dělat tajnosti. Není to dobré. Historikové věci nepohřbívají. My je vykopáváme. Ukazujeme je lidem. Ano.“ Zmlkl, zaváhal, pak řekl: „Našel jsem dopis. Nahoře. Bylo to schované pod volným prknem.“ Obrátil se k Nikovi. „Mladý muži, usuzuji správně, že váš zájem na této záležitosti, této hrozné záležitosti, je osobní?“

Nik přikývl.

Pan Frost se zvedl. „Víc už se vás ptát nebudu. Pojďte,“ pokynul Nikovi. „Ne, ty ještě ne,“ zarazil Scarlett. „Ukážu to jemu. A když řekne, že je to v pořádku, ukážu ti to taky. Dohodnuti?“

„Dohodnuti,“ řekla.

„Nezdržíme se dlouho,“ řekl pan Frost. „Tak pojďte, mladý muži.“

Nik vstal a vrhl na Scarlett ustaraný pohled. „To je v pořádku,“ řekla a usmála se na něho, aby ho ujistila. „Počkám na tebe tady.“

Pozorovala jejich stíny, když vycházeli z místnosti a stoupali po schodech. Byla nervózní, ale zároveň plná očekávání. Uvažovala, co se asi Nik dozví, a byla šťastná, že se to on dozví první. Byl to koneckonců jeho příběh. Měl na to právo.

Venku na schodech šel pan Frost první.

Nik se rozhlížel kolem sebe, ale nic mu nepřipadalo povědomé. Všecko bylo cizí a neznámé.

„Až úplně nahoře,“ slyšel pana Frosta. Vyšli další řadu schodů. Pan Frost se zeptal: „Já – no, nemusíte odpovídat, jestli nechcete, ale – ehm, vy jste ten chlapec, že?“

Nik neodpověděl.

„Tak jsme tady.“ Otočil klíčem ve dveřích v nejvyšším patře, otevřel je a vešli dovnitř.

Byli v malém podkrovním pokojíku se sešikmeným stropem. Před třinácti lety tam stávala dětská postýlka. Muž a chlapec se tam stěží vešli.

„Opravdu šťastná náhoda,“ řekl pan Frost. „Rovnou pod nosem, dá se říct.“ Sklonil se a nadzvedl prošlapaný koberec.

„Takže vy víte, proč moji rodinu zavraždili?“

„Všechno je to tady.“ Natáhl se ke krátkému prknu a tlačil do něho, až byl schopen ho vypáčit. „Tohle byl určitě pokojík toho

nemluvněte. Ukážu vám ten… víte, jediné, co dosud nevíme, je, kdo to udělal. Nemáme nejmenší vodítko.“

„Víme, že měl tmavé vlasy,“ řekl Nik, v pokoji, který kdysi býval jeho. „A víme, že se jmenuje Jack.“

Pan Frost zasunul ruku do prostoru po prkně. „Už je to skoro třináct let. A vlasy zřídnou a zešediví, za třináct let. Ale ano, je to správně. Byl to Jack.“

Narovnal se. Ruka, která byla v otvoru v podlaze, svírala dlouhý ostrý nůž.

„A nyní,“ řekl muž Jack. „Nyní, chlapče, nastal čas to skončit.“

Nik na něho vytřeštěně hleděl. Bylo to, jako by pan Frost byl plášť a klobouk, které měl ten muž oblečené a které nyní odhodil. Přívětivý zevnějšek zmizel.

V jeho brýlích a na ostří nože se blýskalo světlo.

Kdesi zdola na ně volal hlas – Scarlett. „Pane Froste? Někdo klepe u předních dveří. Mám otevřít?“

Muž Jack se na okamžik ohlédl, ale Nik věděl, že ten okamžik je všechno, co má, a Zmizel, tak úplně, tak naprosto, jak jen dokázal. Muž Jack se ohlédl zpět k místu, kde Nik předtím stál, pak se začal rozhlížet po místnosti a v obličeji se mu střídaly zmatek a zuřivost. Postoupil o krok dovnitř, hlavou otáčel ze strany na stranu, jako když starý tygr větří kořist.

„Jsi někde tady,“ zavrčel. „Cítím tvůj pach.“

Nízké dveře do podkrovního pokojíku se s bouchnutím zavřely, a když se prudce otočil, slyšel, jak se v zámku otáčí klíč.

Muž Jack zvýšil hlas. „Získáš trochu času, ale mě to nezastaví, chlapče,“ křičel přes zamčené dveře. Pak dodal: „Máme spolu nevyřízené účty, ty a já.“

~ ~ ~

Nik se vrhl dolů po schodech, odrážel se od stěn, skoro spadl, jak spěchal za Scarlett.

„Scarlett!“ vyhrkl, když ji uviděl. „To je on! Poběž!“

„To je kdo? O čem to mluvíš?“

„On! Frost. On je Jack. Pokusil se mě zabít.“

Prásk! Shora, jak muž Jack kopl do dveří.

„Ale…“ Scarlett se snažila pochopit, co slyší. „Ale on je *milý*.“

„Ne,“ chytil ji Nik za ruku a táhl ji po schodech dolů do haly. „Není.“

Scarlett otevřela hlavní dveře.

„Á. Dobrý večer, mladá dámo,“ řekl muž před nimi.

„Hledáme pana Frosta. Podle všeho je tohle jeho usedlost.“ Měl stříbřitě bílé vlasy a voněl kolínskou.

„Vy jste jeho přátelé?“ zeptala se.

„Ano, ano,“ ujistil ji menší muž, který stál hned za tím prvním. Měl černý knírek a jako jediný měl klobouk.

„To rozhodně jsme,“ přidal se třetí, mladší, mohutný nordický blonďák.

„Jako jeden muž,“ zakončil poslední, široký a mohutný jako býk, s obrovskou hlavou. Měl hnědou kůži.

„On… pan Frost. Musel odejít,“ řekla.

„Ale auto má tady,“ namítl ten bělovlasý muž. Blonďák se zeptal: „A kdo jste vůbec vy?“

„On je přítel mé matky.“

Viděla Nika, jak za zády mužů divoce gestikuluje, aby je nechala a šla za ním. Prohlásila, tak nenuceně, jak jen dovedla: „Jen si odskočil. Odskočil si pro noviny. Z trafiky tam dole.“ A zavřela za sebou dveře, obešla muže a chystala se odejít.

„Kam jdete?“ chtěl vědět muž s knírkem.

„Musím na autobus.“ Šla do kopce směrem k autobusové zastávce a hřbitovu a odhodlaně se neohlédla, ani jednou se neohlédla zpět.

Nik šel vedle ní. Dokonce i Scarlett připadal v houstnoucím soumraku nezřetelný, jako něco, co tam skoro není, chvění horkého vzduchu, skotačivý list, který na okamžik vypadal jako chlapec.

„Jdi rychleji,“ popoháněl ji Nik. „Dívají se za tebou. Ale neutíkej.“

„Kdo je to?“ zeptala se tiše.

„Nevím. Ale připadali mi divní. Jako by to nebyli opravdoví lidé. Chci se vrátit a poslechnout si, co říkají.“

„Samozřejmě jsou to lidé," řekla Scarlett a šla do vršku, jak rychle jen mohla, aniž by utíkala. Už si nebyla jistá, jestli je Nik vedle ní.

Ti čtyři muži stáli u dveří čísla 33. „Tohle se mi nelíbí," řekl ten s býčím krkem.

„Vám se to nelíbí, pane Tare?" odsekl ten bělovlasý. „Nikomu z nás se to nelíbí. Všechno je špatně. Všechno se kazí."

„Krakov je pryč. Neodpovídají. A po Melbourne a Vancouveru…" řekl ten s knírkem. „Co víme, nejspíš už jsme jediní, co zbyli."

„Klid, prosím, pane Ketchi," napomenul ho ten bělovlasý muž. „Přemýšlím."

„Promiňte, pane," řekl pan Ketch a prstem v rukavici si pohladil knírek. Rozhlížel se nahoru a dolů po cestě a hvízdal si mezi zuby.

„Já myslím… měli bychom jít za ní," navrhl ten s býčím krkem, pan Tar.

„Myslím, že byste měli poslouchat, co říkám," okřikl je ten bělovlasý. „Řekl jsem klid. A myslel jsem tím *ticho*."

„Promiňte, pane Dandy," omlouval se ten blonďák.

Všichni zmlkli.

V tom tichu byly slyšet dunivé zvuky přicházející odněkud shora uvnitř domu.

„Já jdu dovnitř," rozhodl pan Dandy. „Pane Tare, vy jdete se mnou. Nimbe a Ketchi, dohoňte tu dívku. Přiveďte ji zpět."

„Mrtvou nebo živou?" zeptal se pan Ketch s arogantním úsměvem.

„Živou, vy idiote," usadil ho pan Dandy. „Chci vědět, co ví."

„Možná je jedna z nich," řekl pan Tar. „Z těch, co nám to zničili ve Vancouveru a v Melbourne a –"

„Dostaňte ji," přerušil ho pan Dandy, „Hned!" Blonďák a knírkatý muž v klobouku se rozběhli do kopce.

Pan Dandy a pan Tar stáli přede dveřmi čísla 33.

„Vyrazte je."

Pan Tar se opřel ramenem do dveří a zapřel se do nich plnou vahou. „Jsou vyztužené. Zabezpečené."

Pan Dandy řekl: „Cokoliv jeden Jack udělá, dokáže druhý spravit.“ Sundal si rukavici, položil dlaň na dveře a mumlal něco jazykem starším než angličtina. „Zkuste to teď.“

Tar se do dveří opřel, hekal a tlačil. Tentokrát zámek povolil a dveře se rozlétly.

„Pěkná práce,“ pochválil pan Dandy.

Vysoko nad nimi, v nejvyšší části domu, se ozval hluk praskajícího dřeva.

Muž Jack je potkal na schodech. Pan Dandy se na něho usmál, nevesele, ale dokonalými zuby. „Zdravím, pane Froste. Myslel jsem, že máte toho chlapce.“

„Měl jsem. Utekl.“

„Opět?“ Úsměv Jacka Dandyho byl čím dál širší a ledovější a dokonalejší. „Jednou je to chyba, Jacku. Podruhé pohroma.“

„Dostaneme ho,“ ujišťoval muž Jack. „Dnes v noci to skončí.“

„To by mělo.“

„Bude na hřbitově,“ řekl muž Jack. Všichni tři spěchali po schodišti dolů.

Muž Jack natáhl do nosu vzduch. Měl v nich chlapcův pach a štípalo ho v zátylku. Měl pocit, jako by se tohle odehrálo před lety. Zastavil se, natáhl si svůj dlouhý černý plášť, co visel v předsíni a ani trochu se nehodil k tvídovému saku a béžovému nepromokavému plášti.

Dveře do ulice byly otevřené, venku už byla skoro tma. Tentokrát muž Jack věděl přesně, kam má jít. Nezastavoval se, prostě vyšel z domu a spěchal nahoru ke hřbitovu.

~ ~ ~

Když Scarlett došla k bráně, zjistila, že je zamknutá. Zoufale jí lomcovala, ale na noc na ní visel zámek s řetězem. Pak se vedle ní objevil Nik. „Víš, kde je klíč?“ zeptala se.

„Na to nemáme čas.“ Přitiskl se ke kovovým mřížím. „Obejmi mě.“

„Co tě mám?“

„Prostě dej ruce kolem mě a zavři oči.“

Scarlett se na něho podívala, jako by ho chtěla varovat před nepřístojnostmi, pak se k němu pevně přitiskla a zavřela oči. „Tak jo.“

Nik se opřel o mříže hřbitovních vrat. Byly součástí hřbitova a doufal, že Svoboda hřbitova by mohla aspoň jednou, jen pro tentokrát, zahrnovat i jiné lidi. A pak, jako kouř, proklouzl Nik mřížemi.

„Můžeš otevřít oči.“

Poslechla.

„Jak jsi to udělal?“

„Tohle je můj domov. Umím tady dělat spoustu věcí.“

Dolehly k nim zvuky kroků dupajících po chodníku a na druhé straně brány se objevili dva muži. Lomcovali a škubali klikou.

„Ahoj,“ řekl Jack Ketch a jeho knír sebou cukal. Usmíval se přes mříže na dívku jako králík s tajemstvím. Kolem levého předloktí měl ovázanou černou hedvábnou šňůru a nyní za ni pravou rukou v rukavici tahal. Stáhl ji z paže, uchopil ji do dlaně, zkoušel ji, nechal si ji probíhat z dlaně do dlaně, jako by se chystal dělat provázkovou kolébku. „Pojď hezky ven holčičko. Je to v pořádku. Nikdo ti neublíží.“

„Jenom potřebujeme odpovědět na pár otázek,“ přidal se ten velký blonďák, pan Nimbe. „Jsme tady úředně.“ (Lhal. Na Jaccích všech řemesel nebylo nic úředního, ačkoliv ve vládách a policejních sborech a všude možně jich byla spousta.)

„Uteč!“ tahal Nik Scarlett za ruku. Poslechla a rozběhla se pryč.

„Viděl jste to?“ řekl ten Jack, kterému říkali Ketch.

„Co?“

„Někoho jsem s ní viděl. Kluka.“

„Toho kluka?“

„Jak to mám vědět? Pojďte sem. Vysaďte mě nahoru.“ Ten veliký muž natáhl ruce, spojil je před sebou, aby vznikl schůdek, a černá bota Jacka Ketche se do nich postavila. Když ho zvedl, vyškrábal se Ketch přes vrch brány a seskočil dolů, na všechny čtyři jako žába. Narovnal se, řekl: „Najděte si jiný vchod. Jdu za nimi.“ A uháněl po klikaté cestě dál na hřbitov.

~ ~ ~

Scarlett řekla: „Jenom mi pověz, co děláme.“ Nik rychle kráčel zešeřelým hřbitovem. Neutíkal, ještě ne. „Jak to myslíš?“

„Myslím, že mě ten chlap chtěl zabít. Viděl jsi, jak si hrál s tou černou šňůrou?“

„Vím určitě, že chce. Ten muž Jack – tvůj pan Frost – ten zase chtěl zabít mne. Má nůž.“

„On není *můj* pan Frost. Tedy, asi je, svým způsobem. Promiň. Kam jdeme?“

„Nejdřív tě schováme někam do bezpečí. Potom budu řešit je.“

Všude kolem Nika se budili obyvatelé hřbitova, vylekaní a ustaraní.

„Niku?“ zeptal se Gaius Pompeius. „Co se děje?“

„Zlí lidé. Mohli by na ně naši lidi dohlédnout? Jen potřebuju vědět, kde v každém okamžiku jsou. Musíme ukrýt Scarlett. Nějaké nápady?“

„Krypta v kapli?“ navrhl Thackeray Porringer.

„Tam budou hledat nejdřív.“

„S kým to mluvíš?“ Scarlett hleděla na Nika, jako by zešílel.

Gaius Pompeius řekl: „Uvnitř v kopci?“

Nik se zamyslel. „Jo. Trefa. Scarlett, pamatuješ si na to místo, kde jsme našli Indigového muže?“

„Matně. Temné místo. Vzpomínám si, že se tam nebylo čeho bát.“

„Vezmu tě tam.“

Spěchali cestičkou nahoru. Scarlett cítila, že Nik cestou mluví s lidmi, ale slyšela jen jeho stranu konverzace. Bylo to jako poslouchat, jak někdo telefonuje. Což jí připomnělo…

„Máma bude zuřit,“ řekla. „Jsem mrtvá.“

„Ne. Nejsi. Ještě ne. Ještě dlouho ne.“ Pak k někomu jinému. „Už dva? Spolu? Dík.“

Dorazili k Frobisherovu mauzoleu. „Vchod je za nejspodnější rakví nalevo. Když uslyšíš někoho přicházet, a nebudu to já, běž rovnou dolů až na samé dno… máš něco, co svítí?“

„Jo. Svítilničku na klíčence.“

„Fajn.“

Otevřel dveře do mauzolea. „A buď opatrná. Nezakopni o něco.“

„Kam jdeš ty?“

„Tohle je můj domov. Musím ho chránit.“

Scarlett zmáčkla světlo na klíčence a skrčila se na kolena. Prostor za rakví byl těsný, ale protáhla se dírou do kopce a přitáhla rakev zpátky, jak nejlépe dovedla. Ve slabém světle diody viděla kamenné schody. Postavila se zpříma a s rukou na zdi sešla o tři schody níž a posadila se. Doufala, že Nik ví, co dělá, a čekala.

Nik se zeptal: „Kde jsou teď?“

Otec mu odpověděl: „Jeden chlap je u Egyptské promenády, hledá tě. Jeho kamarád čeká dole u zdi vedle aleje. Tři další jsou na cestě přes zeď, škrábou se na hřbitovní zeď přes ty veliké bedny.“

„Škoda, že tu není Silas. Udělal by s nimi krátký proces. Nebo slečna Lupescu.“

„Ty je nepotřebuješ,“ prohlásil pan Owens povzbudivě.

„Kde je máma?“

„Dole u zdi.“

„Řekni jí, že jsem schoval Scarlett za Frobisherovým místem. Popros ji, ať na ni dohlédne, kdyby se se mnou něco stalo.“

Nik utíkal ztemnělým hřbitovem. Jediný přístup do severozápadní části hřbitova byl přes Egyptskou promenádu. A aby se tam dostal, musí projít kolem toho malého muže s černou hedvábnou šňůrou. Kolem muže, který ho hledá a který ho chce mrtvého…

On je Nikdo Owens, říkal si. Je součástí hřbitova. Bude v pořádku.

Skoro toho malého muže – Jacka zvaného Ketch – minul, když spěchal do Egyptské promenády. Mužík téměř splýval se stíny.

Nik se nadechl, Zmizel, jak to jen šlo Zmizet, a proklouzl kolem muže jako prach hnaný večerním větříkem.

Přešel zelení ověšenou Egyptskou promenádu, pak se silou vůle stal co nejvíc viditelným a kopl do oblázku.

Viděl, jak se stín u jednoho oblouku odlepil a jde za ním, skoro tak tiše jako mrtví.

Nik proklouzl břečťanovým závěsem na konci promenády do severozápadního kouta hřbitova. Věděl, že tohle musí naplánovat úplně přesně. Příliš rychle, a ten muž ho ztratí, ale když půjde moc

pomalu, otočí se mu kolem krku černá hedvábná šňůra, vezme mu dech a všechny zítřky.

Hlučně se prodíral spletí břečťanu a tak vylekal jednu z hřbitovních lišek, že prchla do podrostu. Všude kolem byla džungle povalených náhrobků a bezhlavých soch, stromů a cesmínových keřů, kluzkých hromad napůl shnilého listí, ale byla to džungle, kterou Nik prozkoumával už od doby, co se naučil chodit a toulat se.

Nyní spěchal, ale byl velice opatrný, překračoval z uzlů břečťanu na kameny a na zem. Věřil si, byl to přece jeho hřbitov. Cítil, jak sám hřbitov se snaží ho skrýt, ochránit ho, pomoci mu zmizet – a on s tím bojoval, dělal všechno proto, aby ho bylo vidět.

Uviděl Nehemiaha Trota a zaváhal.

„Hola, mladý Niku! Slyším, že vzrušení je pánem téhle hodiny, že prolétáš těmito državami jako kometa nebeskou klenbou. Jak mohu přispět, dobrý Niku?“

„Zůstaňte tam,“ požádal ho Nik. „Přesně tam, co jste. Dívejte se dozadu, tam, odkud jsem přišel. Řekněte mi, až bude blízko.“

Nik oběhl břečťanem porostlý Carstairsův hrob a zůstal stát, hlasitě dýchal, jako by lapal po dechu a stál zády ke svému pronásledovateli.

Čekal. Trvalo to jen několik vteřin, ale měl pocit, jako by to bylo malé nekonečno.

(„Už je tady, jinochu,“ zvolal Nehemiah Trot. „Asi dvacet kroků za tebou.“)

Jack zvaný Ketch spatřil chlapce před sebou. Napnul černou hedvábnou šňůru mezi rukama. Během let už obtočila mnoho krků a skoncovala s každým člověkem, kterého objala. Byla velice jemná a velice silná a rentgenem neviditelná.

Ketchův knírek se pohnul, ale jinak nic. Kořist měl na dohled a nechtěl ji vyplašit. Začal postupovat dopředu, tichý jako stín.

Chlapec se narovnal.

Jack Ketch vyrazil dopředu, jeho vyleštěné černé boty na zetlelém listí skoro nebylo slyšet.

(„Jde po tobě, mladíku!“ křikl Nehemiah Trot.)

Chlapec se otočil a Jack Ketch skočil směrem k němu –

A pan Ketch cítil, jak se pod ním bortí svět. Zachytil se ho jednou rukou v rukavici, ale padal hlouběji a hlouběji do starého hrobu, celých víc než šest metrů, než s třeskem přistál na rakvi pana Carstairse. Roztříštil přitom nejen víko rakve, ale i svůj kotník.

„To by byl jeden," řekl Nik klidně, ačkoliv klid byl to poslední, co cítil.

„Elegantně vykonáno," chválil Nehemiah Trot. „Složím o tom ódu. Chtěl bys zůstat a poslechnout si ji?"

„Není čas. Kde jsou ti ostatní?"

Ozvala se Euphemie Horsfallová: „Tři z nich jsou na jihozápadní pěšině, míří na kopec."

A Tom Sands dodal: „Je tam ještě jeden. Teď zrovna obchází kolem hřbitovní kaple. Je to ten, co poslední měsíc slídil po celém hřbitově. Ale dnes je nějaký jiný."

Nik požádal: „Hlídejte toho chlapa, co je s panem Carstairsem – a prosím, omluvte mě u pana Carstairse."

Podběhl pod nízkou borovou větví a oběhl kolem vršku, po pěšinách, které mu vyhovovaly, také mimo pěšiny a skákal z památníku na památník, když myslel, že je to rychlejší.

Proběhl kolem staré jabloně. „Sou tam pořád ještě čtyři," řekl kyselý ženský hlas. „Čtyři, všici zabijáci. A ti ostatní nespadnou do otevřených hrobů, aby ti udělali radost."

„Ahoj, Lizo. Myslel jsem, že se na mě zlobíš."

„Možná zlobím, možná ne," řekla, nic víc než hlas. „Ale nenechám je, aby tě rozsekali, to tedy ne."

„Tak jim kvůli mně podraz nohu, sveď je z cesty a zmať je a zdrž je. Dokážeš to udělat?"

„Zatímco ty zase zdrhneš? Nikdo Owensi, proč prostě Nezmizíš a neschováš se u mámy ve vaší příjemné hrobce. Tam tě nikdy nenajdou a Silas se brzo vrátí a postará se o ně –"

„Možná se vrátí, a možná se nevrátí," odsekl Nik. „Setkáme se u toho bleskem zničeného stromu."

„Stejně s tebou pořád nemluvím," řekl hlas Lizy Hempstockové, pyšný jako páv a drzý jako vrabčák.

„Nevěř tomu, vidíš, právě spolu mluvíme."

„To jenom v téhle tísňové situaci. Až to skončí, ani slovo."

Nik zamířil k dubu, který před dvaceti lety spálil blesk. Nyní trčel jako zčernalá paže k obloze.

Měl nápad, i když ještě ne úplně dotažený. Záleželo na tom, jestli si dokáže vzpomenout na hodiny slečny Lupescu, na všechno, co viděl a slyšel jako dítě.

Ten hrob bylo těžší najít, než čekal, dokonce i když ho hledal, ale našel ho – ošklivý hrob nakloněný v podivném úhlu. Na náhrobním kameni stál bezhlavý zčernalý anděl, vzhledem připomínající gargantuovskou houbu. Teprve když na hrob sáhl a cítil chlad, poznal ho s jistotou.

Sedl si na hrob a přinutil se být úplně viditelný.

„Ty jsi Nezmizel," obvinil ho Lizin hlas. „Každý by tě mohl najít."

„To je dobře. Chci, aby mě našli."

„Víc jich zná Hloupýho Honzu, než Hloupý Honza ví," řekla Liza.

Vycházel měsíc. Visel nízko na obloze a byl obrovský. Nik uvažoval, jestli by to přehnal, kdyby si začal hvízdat.

„Vidím ho!"

První muž se hnal k němu, klopýtal a zakopával, druzí dva mu byli v patách.

Nik si uvědomoval, že mrtví stojí těsně kolem něho a sledují scénu, ale přinutil se ignorovat je. Uvelebil se na ošklivém hrobě ještě pohodlněji. Cítil se jako návnada v pasti a pocit to nebyl vůbec dobrý.

Ten muž s postavou býka doběhl k hrobu první, hned za ním byl ten bělovlasý, co nejvíc mluvil, a nakonec ten vysoký blonďák.

Nik zůstal, kde byl.

Ten bělovlasý řekl: „Á, nepolapitelný Dorianův hošík, předpokládám. Úžasné. Náš Jack Frost se za ním honí po celém státě, a ty jsi tady, přesně tam, kde tě před třinácti lety nechal."

Nik řekl: „Ten člověk vyvraždil moji rodinu."

„To opravdu udělal."

„Proč?"

„Záleží na tom? Ty už to nikomu neřekneš."

„Tak vás neubude, když mi to řeknete, ne?"

Ten bělovlasý muž vyštěkl smíchem. „Haha! Legrační kluk. Co já chci vědět, je, jak jsi těch třináct let žil na hřbitově, aniž by to někdo tušil?“

„Odpovím vám na tu otázku, když vy odpovíte na tu moji.“

Ten s býčí šíjí se rozkřikl: „S panem Dandym takhle mluvit nebudeš, ty usmrkanče! Roztrhnu tě, roz –“

Bělovlasý muž postoupil o další krok blíž k hrobu. „Klid, Jacku Tare. V pořádku. Odpověď za odpověď. My – mí přátelé a já – jsme členy bratrstva, známého jako Jackové všech řemesel nebo Darebáci, máme i další jména. Naše tradice sahají velice hluboko do minulosti. Známe… pamatujeme věci, které většina lidí dávno zapomněla. Staré vědomosti!“

Nik pochopil: „Kouzla. Umíte trochu čarovat.“

Muž souhlasně kývl. „Když tomu tak chceš říkat. Existuje kouzlo, které si bereš z mrtvých. Něco svět opouští, něco jiného do něho vstupuje.“

„Vy jste zabili moji rodinu kvůli – kvůli čemu? Kvůli kouzlu? To je absurdní.“

„Ne. Zabili jsme vás, abychom se ochránili. Už je to velice dávno, když jeden z našich lidí – bylo to v Egyptě, v dobách pyramid – předpověděl, že jednoho dne se narodí dítě, které se bude pohybovat na pomezí mezi živými a mrtvými. Že pokud dítě dospěje v muže, bude to znamenat konec našeho řádu a všeho, co zastupujeme. Naši lidé kontrolovali porody dřív, než se Londýn mohl nazývat aspoň vesnicí, měli jsme tvou rodinu vytipovanou dřív, než se z Nového Amsterodamu stal New York. A poslali jsme toho, o kterém jsme si mysleli, že je nejlepší a nejchytřejší a nejnebezpečnější ze všech Jacků, aby to s tebou vyřídil. Aby to vyřešil jednou provždy, takže bychom zase mohli vzít všechno špatné juju a přimět ho, aby pracovalo pro nás, a pak by všechno tikalo jako hodinky dalších pět tisíc let. Jenže on to nevyřídil.“

Nik na ty tři hleděl.

„Tak kde je? Proč tady není?“

„My na to stačíme,“ řekl blonďák. „On má dobrý nos, to tedy náš pan Frost má. Je na stopě tvé kamarádce. Nemůžeme nechat žádné svědky. Zvlášť něčeho takového.“

Nik se naklonil dopředu a zaryl prsty do trávy, jež rostla na neudržovaném hrobě.

„Tak si pro mě pojďte," řekl jen.

Blonďák se radostně zašklebil, ten s býčí šíjí se vrhl dopředu a – ano – dokonce i pan Dandy o několik kroků popostoupil.

Nik zabořil prsty do trávy, co mohl nejhlouběji, ohrnul rty a vyslovil tři slova v jazyce, který byl prastarý dřív, než se narodil Indigový muž.

„Skagh! Thegh! Khavagah!"

Otevřel bránu ghúlů.

Hrob se otevřel jako poklop. V hluboké díře pode dveřmi viděl Nik hvězdy, temnotu plnou třpytivých světel.

Ten býčí muž, pan Tar, byl přímo na hraně otvoru. Nedokázal se zastavit, zapotácel se a zřítil se do tmy.

Pan Nimbe skočil směrem k Nikovi. S rozpřaženýma ruka se vznesl nad díru a Nik se díval, jak se muž na nejvyšším bodu skoku zastavil ve vzduchu, okamžik tam visel a pak ho to vtáhlo bránou ghúlů, dolů a dovnitř.

Pan Dandy stál na okraji díry, na hraně kamene, a díval se dolů. Pak zvedl oči k Nikovi a usmál se úzkými rty.

„Nevím, co jsi právě udělal, ale nefungovalo to." Vytáhl ruku v rukavici z kapsy a zamířil pistoli, kterou v ní držel, přímo na chlapce. „Tohle jsem měl udělat už před třinácti lety. Na lidi není spolehnutí. Když je to něco důležitého, musíš to udělat sám."

Z otevřené brány ghúlů zavál horký a suchý pouštní vítr plný písku. Nik řekl: „Tam dole je poušť. Budete-li hledat vodu, měl byste nějakou najít. Jsou tam věci, které se dají jíst, když pořádně hledáte, ale snažte se nerozzlobit noční zebouny. Vyhněte se Ghûlheimu. Ghúlové vám možná vymažou paměť a udělají z vás jednoho z nich. Možná také počkají, až shnijete, a pak vás snědí. Ať tak či tak, jsou lepší věci, než tohle."

Ústí hlavně se nehnulo. Pan Dandy se zeptal: „Proč mi to říkáš?"

Nik ukázal prstem hřbitov kolem. „Kvůli nim," řekl. A když to řekl a pan Dandy se ohlédl, jen na kratičký okamžik, Nik Zmizel. Pan Dandy přelétal očima sem a tam, ale Nik už u rozbité sochy

nestál. Z hlubin cosi volalo, znělo to jako naříkání osamělého nočního ptáka.

Pan Dandy se začal rozhlížet. Čelo měl svraštěné, jeho postoj byl ztělesněním nerozhodnosti a vzteku. „Kde jsi?“ zavrčel. „Ať tě čert vezme! Kde jsi?“

Slyšel, jak nějaký hlas říká: „Brány ghúlů jsou stvořeny, aby se otevřely a pak zase zavřely. Nemůžete je nechat otevřené. Chtějí se zavřít.“

Okraje díry se chvěly a otřásaly. Pan Dandy už zažil zemětřesení, před řadou let v Bangladéši. Bylo přesně takové: zem vibrovala a pan Dandy spadl, byl by spadl do té temnoty, ale zachytil se spadlého pomníku, objal ho pažemi a přitiskl se k němu. Nevěděl, co je tam pod ním, věděl jen, že netouží to zjistit.

Zem se třásla a on cítil, jak se pomník začíná pod jeho váhou posunovat.

Vzhlédl. Chlapec tam stál a zvědavě se na něho díval.

„Nechám teď bránu zavřít,“ oznámil. „Myslím si, že když se budete dál té věci držet, převrátí se na vás a rozdrtí vás, nebo vás možná jen absorbuje a udělá z vás součást brány. Nevím. Ale dávám vám šanci, to je víc, než jste vy dal mé rodině.“

Trhavý otřes. Pan Dandy pohlédl do chlapcových šedých očí a zaklel. Pak řekl: „Nám nikdy neunikneš. My jsme Jackové všech řemesel. Jsme všude. Neskončilo to.“

„Pro vás ano. Konec vašich lidí a všeho, co představujete. Jak váš člověk v Egyptě předpověděl. Nezabili jste mě. Byli jste všude. Teď to skončilo.“ Pak se usmál. „To teď dělá Silas, že? Proto tu není.“

Obličej pana Dandyho potvrzoval všechno, co Nik tušil.

Co by na to byl pan Dandy mohl říct, se Nik nikdy nedozví, protože muž se pustil pomníku a pomalu padal do otevřené brány ghúlů.

Nik řekl: *„Wegh Khârados.“*

Brána ghúlů byla zase hrob, nic víc.

Něco ho tahalo za rukáv. Fortinbras Bartleby na něho rozčileně hleděl: „Niku! Ten chlap u kaple. Jde nahoru do kopce!“

~ ~ ~

Muž Jack se řídil svým nosem. Opustil ostatní, hlavně také proto, že vůně kolínské pana Dandyho znemožňovala vyčenichat cokoliv jemnějšího.

Toho kluka podle pachu najít nemohl. Ne tady. Kluk páchl jako hřbitov. Ale děvče vonělo jako dům její matky, jako kapka parfému, kterou si před odchodem do školy střík la na hrdlo. Voněla také jako oběť, potem ze strachu, myslel si Jack. Jako kořist. A ať je ukrytá kdekoliv, ten kluk tam dříve nebo později bude také.

Sevřel ruku kolem rukojeti nože a kráčel do kopce. Už byl skoro nahoře, když mu blesklo hlavou – předtucha, o níž věděl, že je to pravda – že Jack Dandy a ostatní jsou ztraceni. *Dobře,* říkal si. *Aspoň se nahoře uvolní místo.* Jeho vlastní postup organizací se zpomalil a zastavil, poté co nedokázal zabít všechny členy Dorianovy rodiny. Jako by mu už nedůvěřovali.

Nyní, už brzy, se všechno změní.

Na vrcholu kopce dívčinu vůni ztratil. Věděl však, že je někde blízko.

Vrátil se kousek zpátky, skoro jako by mu to bylo jedno, a znovu pach zachytil o nějakých dvacet metrů dál, vedle malého mauzolea se zavřenými kovovými dveřmi. Zatáhl za ně a ony se doširoka otevřely.

Její pach byl nyní velice silný. Cítil také, že se dívka bojí. Stáhl z polic několik rakví, jednu po druhé, a nechal je s hlomozem padat dolů. Staré dřevo praskalo a obsah rakví se vysypával na podlahu mauzolea. Ne, v žádné z nich se neschovávala…

Kde tedy?

Prohlížel zeď. Bez mezer. Klekl si na kolena, vytáhl poslední rakev a sáhl za ni. Ruka nahmatala otvor…

„Scarlett," zavolal. Snažil se rozpomenout, jak by byl její jméno zavolal, když byl pan Frost, ale nějak už vůbec nedokázal najít tuhle svou část: teď už byl jen a jen muž Jack. Po kolenou a rukou se protáhl otvorem ve zdi.

Když Scarlett slyšela shora rámus, opatrně se vydala dolů po schodech. Pravou rukou držela svítící klíčenku, která jí tak akorát umožňovala vidět, kam klade nohy. Zvládla to až na konec

kamenných schodů a přitiskla se ke stěně kulaté komnaty. Srdce jí bušilo.

Hrozně se bála: bála se toho příjemného pana Frosta a jeho hrozivých přátel, bála se téhle místnosti a svých vzpomínek, dokonce, když měla být poctivá, se trochu bála i Nika. Už to nebyl tichý chlapec s tajemstvím, spojení s jejím dětstvím. Byl cosi jiného, cosi ne úplně lidského.

Hlavou jí letělo: *Co si teď asi myslí máma. Bude pořád dokola telefonovat panu Frostovi, aby zjistila, kdy se vrátím.* Pak zase: *Jestli se z toho dostanu živá, přinutím ji, aby mi koupila mobil. Je to směšné. Jsem jediný člověk v ročníku, který nemá vlastní mobil.*

A konečně: *Stýská se mi po mamince.*

Nikdy si nemyslela, že by se nějaký člověk mohl tmou pohybovat tak tiše, ale ruka v rukavici se jí přitiskla na ústa a hlas, který připomínal pana Frosta už jen náznakem, řekl úplně bez emoce: „Udělej něco chytrého – udělej vůbec něco – a já ti prořízne krk. Kývni hlavou, jestli mi rozumíš.“

Scarlett přikývla.

~ ~ ~

Nik viděl tu spoušť na podlaze Frobisherova mauzolea, popadané rakve a jejich obsah rozházený všude kolem. Byla tam spousta Frobisherů a Frobysherů, také několik Pettyferů, všichni v různých stadiích rozčilení a zděšení.

„Už je tam dole,“ popoháněl ho Ephraim.

„Děkuji.“ Prolezl otvorem do nitra kopce a spěchal dolů.

Nik viděl, jako vidí mrtví: viděl schody a viděl komnatu na jejich konci. A když došel do poloviny schodiště, uviděl i muže Jacka, držícího Scarlett. Kroutil jí ruku za zády a u krku jí držel velký, zlověstný vykosťovací nůž.

Muž Jack se ohlédl do tmy.

„Nazdar, chlapče.“

Nik neodpověděl. Soustředil se na Zmizení, udělal další krok.

„Ty myslíš, že tě nevidím,“ řekl muž Jack. „A máš pravdu. Nevidím. Ve skutečnosti ne. Ale čichám tvůj strach. A slyším, jak se pohybuješ, a slyším, jak dýcháš. A teď, když už vím o tvém chytrém

triku s mizením, umím tě *cítit.* Řekni něco. Řekni to, abych to slyšel, jinak začnu vyřezávat z téhle mladé dámy úhledné kousky. Rozumíš mi?“

„Ano,“ Nikův hlas se rozezněl síní. „Rozumím.“

„Dobře. A teď pojď sem. Trochu si popovídejme.“

Nik začal sestupovat. Soustředil se na Strach, na zvýšení hladiny paniky, na to, aby udělal z Hrůzy něco hmatatelného…

„Nech toho,“ přikázal muž Jack. „Ať je to cokoliv. Přestaň to dělat.“

Poslechl.

„Myslíš, že si na mně můžeš cvičit ta svoje salónní kouzla? Víš, kdo já jsem, chlapče?“

„Jste Jack. Vyvraždil jste mi rodinu. A měl jste zabít mne.“

Jack povytáhl obočí. „Já že jsem tě měl zabít?“

„Ale ano. Ten starý muž říkal, že pokud mě necháte dospět, váš řád bude zničen. Dospěl jsem. Nepovedlo se vám to a prohráli jste.“

„Můj řád je starší než Babylon. Nic ho nemůže ohrozit.“

„Oni vám to neřekli, že?“ Nik teď stál sotva pět kroků od muže Jacka. „Oni byli poslední z Jacků. Jakže to bylo… Krakov a Vancouver a Melbourne. Všechno je pryč.“

Ozvala se Scarlett: „Prosím, Niku. Ať mě pustí.“

„Neboj se,“ řekl Nik s klidem, který ve skutečnosti zdaleka necítil. Otočil se k Jackovi: „Nemá smysl jí ubližovat. Nemá smysl mě zabíjet. Nechápete? Řád Jacků všech řemesel už neexistuje. Už ne.“

Jack zamyšleně kývl. „Jestli je to pravda a já jsem teď jediný Jack, pak mám velmi dobrý důvod, abych vás oba zabil.“

Nik mlčel.

„Hrdost,“ pokračoval muž Jack. „Hrdost na svou práci. Hrdost na to, že dokončím, co jsem začal.“ A pak řekl: „Co to děláš?“

Nikovi se ježily vlasy. Cítil, jak se kolem místnosti plazí kouřové úponky. „To nejsem já. To je Sleer. Chrání poklad, který je tady uložený.“

„Nelži.“

Scarlett řekla: „On nelže. Je to pravda.“

Jack se podivil: „Pravda? Nesnaž se mě –“

SLEER HLÍDÁ POKLAD PRO SVÉHO PÁNA.

„Kdo to řekl?“ rozhlížel se muž Jack.

„Vy jste to slyšel?“ zeptal se Nik, dost zmatený.

„Slyšel jsem to. Ano.“

„Já jsem neslyšela nic,“ ozvala se Scarlett.

„Co je tohle za místo, chlapče? Kde to jsme?“

Než mohl Nik odpovědět, promluvil zase ten hlas: TOTO JE MÍSTO POKLADU. TOTO JE MÍSTO MOCI. TADY SLEER DRŽÍ STRÁŽ A ČEKÁ NA NÁVRAT SVÉHO PÁNA.

Nik se otočil: „Jacku?“

Muž Jack naklonil hlavu na stranu. „Je hezké slyšet z tvých úst mé jméno, chlapče. Kdybys je byl vyslovil dřív, byl bych tě mohl najít dřív.“

„Jacku? Jaké je moje skutečné jméno? Jak mi říkali rodiče?“

„Proč by ti na tom mělo záležet?“

„Sleer mi řeklo, abych zjistil, jak se jmenuji. Tak jak?“

„Počkej. Bylo to Petr? Nebo Paul? Nebo Roderick – vypadáš jako Roderick. Nebo jsi možná byl Stephen…“ pohrával si s chlapcem.

„Klidně mi to řekněte. Stejně mě zabijete,“ přesvědčoval ho Nik. Jack pokrčil rameny a ve tmě kývl, jako by říkal *samozřejmě.*

„Chci, abyste tu dívku pustil. Nechejte Scarlett jít.“

Jack upřel oči do tmy: „To je oltář, ne?“

„Nejspíš ano.“

„A nůž? A pohár? A spona?“

Nik viděl, jak se usmívá: byl to úsměv objevný a plný pochopení. Scarlett neviděla nic než čerň, která jí občas vybuchla jako záblesk světla v očních bulvách, ale potěšení v Jackově hlase slyšela.

Muž Jack řekl: „Takže Bratrstvo skončilo a Synod je u konce. A přesto, jestli už nejsou jiní Jackové všech řemesel než já, co na tom záleží? Může vzniknout nové Bratrstvo, ještě mocnější než to minulé.“

MOC, jako ozvěna opakoval Sleer.

„Tohle je dokonalé,“ liboval si muž Jack. „Jen považ. Jsme na místě, po němž mí lidé pátrali tisíce let, se vším nezbytným k ceremoniálu, který nás čeká. Jeden by začal věřit na Prozřetelnost,

že? Nebo na masové modlitby všech Jacků, kteří odešli před námi a způsobili, že ve chvíli, kdy jsme na dně, dostaneme tohle.“

Nik cítil, jak Sleer naslouchá, cítil tichý šepot vzrušení, jež se šířilo síní.

Muž Jack řekl: „Já teď natáhnu ruku, chlapče. Scarlett, nůž mám stále na tvém krku – nepokoušej se utéct, až tě pustím. Chlapče, ty mi teď položíš ten pohár, nůž a sponu do dlaně.“

POKLAD SLEERA, šeptal trojhlas. VŽDYCKY SE VRACÍ. STŘEŽÍME JEJ PRO NAŠEHO PÁNA.

Nik se sklonil, vzal z oltářního kamene ty tři předměty a vložil je Jackovi do ruky. Ten se potěšeně usmál.

„Scarlett, já tě teď pustím. Až dám pryč nůž, chci, aby sis lehla obličejem dolů na zem, s rukama za hlavou. Pohni se nebo se o něco pokus, a já tě bolestivě zabiju. Rozumíš?“

Hlasitě polkla. V ústech měla sucho, ale postoupila o jeden roztřesený krok dopředu. Pravou ruku, tu, kterou měla předtím zkroucenou za zády, měla strnulou a v rameni cítila mravenčení. Lehla si a položila tvář na udusanou hlínu.

Jsme mrtví, myslela si, a nebylo v tom ani trochu citu. Připadalo jí, jako by sledovala něco, co se děje jiným lidem, nějaké surrealistické drama, které se změnilo ve hru *Vražda ve tmě*. Slyšela zvuk, jak Jack bere Nika…

Nikův hlas řekl: „Pusťte ji.“

Hlas muže Jacka: „Když uděláš všechno, co řeknu, nezabiju ji. Ani ji nezraním.“

„Nevěřím vám. Může vás identifikovat.“

„Ne.“ Ten dospělý hlas zněl jistě. „Nemůže.“ A po chviličce: „Deset tisíc let, a ten nůž je stále ostrý…“ Obdiv v hlase byl přímo hmatatelný „Chlapče. Jdi a klekni si na oltářní kámen. Ruce dej za záda. Teď hned.“

UŽ JE TO TAK DÁVNO, řekl Sleer, ale Scarlett slyšela jen plazivý zvuk, jako by se kolem místnosti obtáčely obrovské smyčky.

Ale muž Jack slyšel. „Chceš znát své jméno, chlapče, než proliju tvou krev na kámen?“ Nik cítil na krku chlad nože. A v tom okamžiku porozuměl. Všechno se zpomalilo. Všechno bylo náhle jasné.

„Já své jméno znám. Jsem Nikdo Owens. Přesně to jsem.“ Teď, když klečel na chladném oltářním kameni, mu všechno připadalo velice jednoduché.

„Sleere,“ oslovil síň. „Pořád ještě chceš pána?“

SLEER STŘEŽÍ POKLAD, DOKUD SE JEHO PÁN NEVRÁTÍ.

„Nu,“ řekl Nik, „copak jsi konečně nenalezl pána, kterého hledáš?“

Cítil, jak se Sleer svíjí a rozvinuje, slyšel zvuky, jako když praská tisíc suchých větviček, jako když se něco obrovského a svalnatého plazí kolem stěn síně. A tehdy poprvé spatřil Nik Sleera. Později nebude schopen popsat, co viděl: cosi mohutného, ano; cosi s tělem obludného hada, ale s hlavou… čeho vlastně? Byly tam tři: tři hlavy, tři krky. Obličeje byly mrtvé, jako by kdosi poskládal panenky z mrtvých těl lidí a zvířat. Ty obličeje byly pokryté purpurovými obrazci, vytetovanými indigovými spirálami, které proměňovaly ty mrtvé tváře do zvláštních, nestvůrných podob.

Sleerovy hlavy zvídavě očichávaly vzduch kolem Jacka, jako by ho chtěly pohladit nebo obejmout.

„Co se děje?“ ptal se Jack. „Co je to? Co to dělá?“

„Jmenuje se to Sleer. Hlídá tady to místo. Potřebuje pána, aby mu říkal, co má dělat.“

Jack potěžkal pazourkový nůž. „Krása,“ řekl si pro sebe. „Pochopitelně. Čeká na mne. Ano. Bez pochyb, to já jsem jeho nový pán.“

Sleer, se obtočil kolem zdí síně. PÁN? Zeptal se, jako pes, který už velice dlouho trpělivě čekal. PÁN, opakoval si, zkoušel, jak to slovo chutná. A chutnalo báječně, tak je řekl ještě jednou, tentokrát s povzdechem rozkoše a touhy. PÁN…

Jack hleděl dolů na Nika. „Před třinácti lety jsi mi unikl. A nyní, nyní jsme opět spolu. Konec jednoho řádu. Začátek řádu nového. Sbohem, chlapče.“ Sklonil ruku s nožem k Nikovu hrdlu. Ve druhé držel pohár.

„Nik,“ řekl Nik. „Ne chlapec. Nik.“ Zvýšil hlas. „Sleere! Co uděláš se svým novým pánem?“

Sleer, si šťastně povzdechl. BUDEME HO OCHRAŇOVAT AŽ DO KONCE VĚKŮ. SLEER HO NAVĚKY OBEJME SVÝMI

SPIRÁLAMI A NIKDY NEDOPUSTÍ, ABY MUSEL SNÁŠET NEBEZPEČÍ SVĚTA.

„Pak ho tedy ochraň," přikázal Nik. „Teď."

„Já jsem tvůj pán. Mne budeš poslouchat," zvolal muž Jack.

SLEER ČEKAL PŘÍLIŠ DLOUHO, prohlásil trojitý hlas vítězně. TAK DLOUHOU DOBU. Začal kolem Jacka obtáčet své obrovské, lenivé úponky.

Muž Jack upustil pohár. Nyní měl nože v obou rukou – pazourkový v jedné a nůž s rukojetí z černé kosti v druhé – a řekl: „Ustup! Nepřibližuj se ke mně! Zůstaň, kde jsi!" Švihal kolem sebe nožem, ale Sleer se kolem něho obtáčel dál a pak jediným drtivým pohybem pohltil muže Jacka ve svých smyčkách.

Nik přeběhl ke Scarlett a pomohl jí vstát. „Chci vidět," řekla. „Chci vidět, co se děje." Vytáhla klíčenku a rozsvítila ji…

To, co viděla Scarlett, nebylo to, co viděl Nik. Ona Sleera vidět nemohla, což pro ni bylo vlastně požehnání. Viděla však muže Jacka. Viděla hrůzu v jeho tváři. Teď už zase vypadal jako pan Frost. Takhle vyděšený to byl zase ten příjemný člověk, který ji tenkrát zavezl domů. Vznášel se ve vzduchu, půldruhého metru, pak tři metry nad zemí, divoce švihal oběma noži a snažil se probodnout něco neviditelného. Ten tělocvik zjevně neměl žádný účinek.

Pana Frosta, muže Jacka, ať už to byl kdokoliv, cosi táhlo dozadu, směrem ke zdi, až na ní visel s rukama a nohama roztaženýma doširoka a zoufale se svíjel.

Scarlett připadalo, že pana Frosta něco táhne zdí, do skály, že ho ta skála polyká. Teď už byl vidět jen obličej. Divoce a zoufale křičel. Křičel na Nika, aby tu věc odvolal, aby ho zachránil, prosil, škemral… a pak jeho tvář zmizela ve zdi a hlas zmlkl.

Nik zvedl ze země kamenný nůž, pohár a sponu a uložil je zpátky na jejich místo. Černý kovový nůž nechal tam, kam dopadl.

Scarlett našla hlas: „Říkal jsi přece, že Sleer lidem neublíží. Myslela jsem, že nás může jenom postrašit."

„Ano. Ale chtěl pána, kterého by mohl chránit. Řekl mi to."

„Chceš říct, že jsi věděl… Věděl jsi, co se stane…"

„Ano. Aspoň jsem doufal."

Pomohl jí do schodů a ven do chaosu ve Frobisherově mauzoleu. „Budu to tady muset všechno uklidit," řekl Nik jen tak mimochodem. Scarlett se snažila nedívat se na věci na podlaze.

Vyšli ven na hřbitov. Scarlett dutě opakovala: „Věděl jsi, že se to stane."

Tentokrát mlčel.

Hleděla na něho, jako by si nebyla jistá, na co se dívá. „Takže jsi věděl. Věděl jsi, že si ho Sleer vezme. To kvůli tomu jsi mě tam dolů poslal? Kvůli tomu? Co jsem byla – *návnada*?"

„Tak to nebylo. Jsme přece živí, ne? A už se ho nikdy nemusíme bát."

Scarlett cítila, jak v ní začíná vřít zlost a vztek. Strach zmizel a jediné, co teď cítila, byla potřeba křičet a kopat kolem sebe. Přemohla to nutkání. „A co ti ostatní? Taky jsi je zabil?"

„Já jsem nikoho nezabil."

„Tak kde jsou?"

„Jeden je na dně hlubokého hrobu a má zlomený kotník. Ti ostatní tři… no… jsou velice daleko."

„Ty jsi je nezabil?"

„Jasně že ne. Tohle je můj domov. Co bych z toho měl, kdyby se tady do konce světa poflakovali?" Dodal: „Koukej, je to v pořádku. Vyřešil jsem to s nimi."

O krok ustoupila. „Ty nejsi člověk. Lidé se nechovají jako ty. Jsi stejně zlý, jako byl on. Jsi zrůda."

Nik cítil, jak mu z obličeje mizí krev. Po všem, co té noci zažil, po všem, co stalo, bylo toto nějak to nejtěžší, s čím se musel srovnat. „Ne. Tak to není."

Scarlett před ním začala couvat.

Udělala krok, dva a chystala se otočit a utíkat, zoufale a šíleně prchat měsícem zalitým hřbitovem, když jí nějaký vysoký muž v černém sametu položil ruku na rameno a řekl: „Obávám se, že Nikovi křivdíte. Ale budete nepochybně šťastnější, když si z dnešní noci nebudete nic pamatovat. Takže teď půjdeme spolu, vy a já, popovídáme si o tom, co se vám v posledních dnech přihodilo. Rozhodneme, co bude moudré si zapamatovat, a co by bylo pro vás lepší zapomenout."

Nik vyhrkl: „Ale, Silasi, to nemůžeš! Nemůžeš ji nechat na mě zapomenout.“

„Bude to tak nejbezpečnější. Rozhodně pro ni, kdyby snad ne pro nás všechny.“

„A co já – já k tomu nemám co říct?“

Silas neodpověděl. Nik udělal krok směrem k dívce. „Podívej, je to pryč. Vím, že to bylo zlé. Ale dokázali jsme to. Ty a já. Porazili jsme je.“

Pomalu vrtěla hlavou, jako by popírala všechno, co viděla, všechno, co zažila.

Pak zvedla oči k Silasovi a řekla tiše: „Chci jít domů. Prosím.“

Přikývl. Šel s dívkou po cestě, která je po chvíli vyvedla ze hřbitova. Nik za nimi hleděl, když odcházeli, a doufal, že se otočí a ohlédne, že se usměje nebo jen na něho beze strachu v očích pohlédne. Ale Scarlett se neotočila. Prostě odešla.

Nik se vrátil do mauzolea. Musel něco dělat, a tak začal zvedat popadané rakve, odklízet nepořádek a ukládat rozházené kosti zpátky na místo. Mrzelo ho, že se neukázal žádný z mnoha Frobisherů a Frobysherů a Pettyferů, aby dohlédli, že dává správné kosti do správných rakví.

~ ~ ~

Jakýsi muž přivedl Scarlett domů. Její matka si později nějak nedokázala vzpomenout, co jí vlastně říkal. Pamatovala si jen na to, jak byla zklamaná, když jí sdělil, že ten sympatický pan Frost byl nucen v nevyhnutelné záležitosti opustit město.

Ten člověk si s nimi v kuchyni povídal o životě, o jejich snech a touhách, a než ten rozhovor skončil, rozhodla se Scarlettina matka, ani si neuvědomovala jak, že se s dcerou vrátí do Glasgowa: Scarlett bude šťastná, že je blízko otce a že se zase sejde se starými kamarády.

Silas se vytratil a nechal je debatovat o tom, jak to stěhování vyřeší a že Noona koupí Scarlett vlastní mobil. Stěží si vzpomněly, že tam Silas byl, přesně, jak mu to vyhovovalo.

Silas se vrátil na hřbitov a našel Nika, jak sedí v amfiteátru a tváří se vzdorovitě.

„Jak se jí daří?“

„Vymazal jsem jí vzpomínky. Vrátí se s matkou do Glasgowa. Má tam kamarády.“

„Jak jsi to mohl udělat? Proč na mě má zapomenout?“

„Lidé chtějí zapomenout na nemožné. Svět je tak pro ně bezpečnější.“

„Měl jsem ji rád.“

„To je mi líto.“

Nik se pokusil usmát, ale nedokázal v sobě najít úsměv. „Ti muži… bavili se o potížích, které mají v Melbourne a v Krakově a Vancouveru. To jsi byl ty, že?“

„Nebyl jsem sám.“

„Slečna Lupescu?“ zeptal se Nik. Pak, když spatřil, jak se poručník tváří, vyhrkl: „Je v pořádku?“

Silas zavrtěl hlavou a Nik musel sklopit oči, aby neviděl jeho výraz. „Bojovala statečně. Bojovala za tebe, Niku.“

„Muže Jacka má Sleer. Ti druzí prošli bránou ghúlů. A jeden je na dně Carsteirsova hrobu, zraněný, ale živý.“

„Je poslední z Jacků. Budu si s ním muset promluvit, než vyjde slunce.“

Hřbitovem se prohánět studený vítr, ale muž ani chlapec ho necítili.

Nik řekl: „Ona se mě bála.“

„Ano.“

„Ale proč? Zachránil jsem jí život. Nejsem špatný člověk. A jsem stejný jako ona. Jsem taky živý.“ Pak se zarazil: „Jak slečna Lupescu zemřela?“

„Statečně. V bitvě. Chránila ostatní.“

Nikovi potemněly oči. „Mohl jsi ji přinést zpátky sem. Pohřbít ji tady. Pak bych si s ní mohl povídat.“

„To nepřipadalo v úvahu.“

Nika pálily oči. „Říkávala mi *Nimini*. Teď už mi tak nikdo neřekne.“

„Nepůjdeme se někam najíst?“

„My? Ty chceš, abych šel s tebou?“

„Nikdo se nesnaží tě zabít. Teď zrovna ne. Spoustu věcí už nebudou dělat, už ne. Takže, ano. Na co máš chuť?“

Nik měl na jazyku, že nemá hlad, ale nebyla to pravda. Bylo mu trochu špatně, trochu se mu točila hlava a měl strašný hlad. „Pizzu?“

Šli hřbitovem k bráně. Cestou viděl Nik obyvatele hřbitova, ale nechali chlapce a jeho poručníka projít mlčky. Jen se dívali.

Nik se jim snažil poděkovat za pomoc, volal na ně, jak moc je jim vděčný, ale mrtví mlčeli.

Světla pizzerie jasně zářila, jasněji než bylo Nikovi příjemné. Seděli se Silasem v zadním rohu a Silas mu vysvětloval, k čemu je jídelní lístek a jak si objednat jídlo.

(Pro sebe si objednal sklenici vody a malou porci salátu, který postrkával vidličkou v misce, ale ke rtům ho nikdy nedonesl.)

Zato Nik jedl svou pizzu rukama a s nadšením. Nevyptával se. Buď Silas začne mluvit, až bude chtít, nebo nezačne vůbec.

Silas se rozhodl mluvit: „Věděli jsme o nich… o mužích jménem Jack… dlouhý, dlouhý čas, ale věděli jsme to jen podle výsledků jejich činnosti. Měl jsem podezření, že za tím vším je organizace, ale příliš dobře se schovávali. Potom vyrazili po tobě a zabili tvou rodinu. A pak, pomalu, jsem byl schopný sledovat jejich stopu…“

„To *my* jsi ty a slečna Lupescu?“

„My a další jako my.“

„Čestná stráž,“ řekl Nik.

„Kde jsi slyšel o –? To je jedno. *Malé kaváčky mají velké uši*, jak se říká. Ano. Čestná stráž.“ Zvedl svou sklenici, přiložil ji ke rtům, navlhčil je a zase ji vrátil na černý skleněný stůl.

Deska stolu byla vyleštěná jako zrcadlo, a kdyby si někdo dal práci a podíval se, mohl si všimnout, že ten vysoký muž nemá odraz.

„Tak, když jsi teď s nimi skoncoval – zůstaneš tady?“ zeptal se Nik.

„Dal jsem slovo. Budu tady, dokud nebudeš dospělý.“

„Jsem dospělý.“

„Ne. Skoro. Ještě ne.“

Položil na stůl desetidolarovku.

„Ta dívka,“ vrátil se Nik k původnímu problému. „Scarlett. Proč se mě tak bála, Silasi?“

Ale Silas mlčel a otázka visela ve vzduchu, když muž a mladík vycházeli z jasně osvětlené pizzerie do čekající temnoty; brzy je pohltila noc.

KAPITOLA OSMÁ

Odchody a loučení

Občas se stávalo, že už mrtvé neviděl. Začalo to tak před měsícem či dvěma, v dubnu nebo květnu. Zprvu se to stávalo jen příležitostně, ale nyní k tomu docházelo stále častěji.

Svět se měnil.

Nik se toulal severozápadním cípem hřbitova, až došel ke změti břečťanu, který visel z tisu a zpola blokoval zadní východ z Egyptské promenády. Narazil tam na červenou lišku a velkou černou kočku s bílou náprsenkou a tlapkami. Seděly uprostřed pěšiny a povídaly si. Když se přiblížil, vylekaně vzhlédly a utekly do podrostu, jako by je byl přistihl při spiknutí.

„Divné," pomyslel si. Tu lišku znal už od liščete a kočka se toulala hřbitovem, co pamatoval. Obě ho znaly, a když měly dobrou náladu, nechaly se od něho hladit.

Začal se prodírat břečťanovým závěsem, ale nešlo to. Sklonil se, odstrčil zelenou změť a protáhl se dovnitř.

Opatrně šel po cestičce, dával pozor na díry a výmoly, až došel k impozantnímu pomníku, který označoval místo posledního odpočinku Alfonsa Thomase Garcii Jonese (1837-1905, *Poutníče, odlož svou hůl*).

Nik sem chodil skoro obden už několik měsíců: Alfonso Jones za života objel skoro celý svět a s velikým potěšením o svých cestách Nikovi vyprávěl. Vždycky začal: „Mně se nikdy nic zajímavého nepřihodilo," a pak dodal chmurně, „a všechny historky už jsem ti pověděl." Ale potom mu zablýsklo v očích a řekl: „Až na… vyprávěl

jsem ti už o…?“ A ať už následovalo: ‚Jak jsem jednou musel uprchnout z Moskvy?‘ nebo ‚Jak jsem tehdy přišel o zlatý důl na Aljašce?‘ nebo ‚O tom splašeném stádu na pampě?‘ Nik vždycky vrtěl hlavou a tvářil se napjatě a za chvíli už se topil v příbězích o husarských kouscích a divokých dobrodružstvích, v příbězích o polibcích krásných panen, o zlosynech zastřelených pistolí nebo probodnutých mečem, o zlatě, o diamantech velkých jako poslední článek palce, o ztracených městech a nedohledných pohořích, o parních vlacích a rychlých plachetnicích, o pampách, pouštích i tundrách.

Nik přešel ke špičatému kameni – vysokému a zdobenému rytinami pochodní, a čekal. Dlouho nikoho neviděl. Zavolal na Alfonsa Jonese, dokonce klepal na bok kamene, ale odpovědi se nedočkal. Sehnul se, že strčí hlavu do hrobu a znovu přítele zavolá, ale tentokrát hlava hlínou neproklouzla, jako když stín prochází ještě hlubším stínem. Narazila s tvrdým a bolestivým úderem na zem. Zakřičel ještě jednou, ale neviděl a neslyšel nikoho. Opatrně se prosoukal spletí zeleně a šedivých kamenů zpátky na pěšinu. Tři sojky, které seděly na hlohovém keři, zamávaly křídly a vylekaně uletěly.

Pak už neviděl nikoho, dokud nedošel na jihozápadní svah, kde zahlédl známou drobnou postavičku Matky Slaughterové ve vysokém čepci a dlouhém plášti. Se skloněnou hlavou se procházela mezi náhrobky a hledala kvítí.

„Haló, chlapče!“ zavolala. „Tuhle roste divoká řeřicha. Co kdybys mi nějakou natrhal a dal mi je tamhle na hrob.“

A tak natrhal kytici žluté a červené potočnice a donesl ji na náhrobek Matky Slaughterové, tak popraskaný a omšelý, že jediné, co na něm stálo, bylo

LAUGH

a historiky už víc než sto let mátlo, proč má někdo na náhrobku slovo ‚smích‘. Nik s úctou položil květiny před náhrobek.

Matka Slaughterová se na něj usmála. „Jsi dobrý hoch. Nevím, co si bez tebe počneme.“

„Děkuji," řekl Nik. Pak: „Kde jsou všichni? Vy jste dnes první, koho jsem viděl."

Matka Slaughterová na něho ostře pohlédla. „Co sis to udělal na čele?"

„Praštil jsem se na hrobě pana Jonese. Byl tvrdý. Já…"

Ale Matka Slaughterová špulila rty a naklonila hlavu na stranu. Jasné staré oči si Nika pozorně zpod klobouku prohlížely. „Já ti říkám chlapče, že? Ale čas letí jako vítr a z tebe je mladý muž, co? Kolikpak je ti let?"

„Asi patnáct, myslím. Ale připadám si stejně jako vždycky," mávl rukou Nik, ale Matka Slaughterová ho přerušila:

„A já se cítím stejně, jako když jsem byla malá holka a pletla sedmikráskové věnečky na staré pastvině. Ty jsi pořád ty, to se nezmění, a nic s tím nenaděláš." Posadila se na svůj rozbitý náhrobek: „Pamatuju si na tu noc, co jsi sem přišel, chlapče. Já povídám ‚Nemůžeme toho maličkého opustit', a tvá matka souhlasila a všichni se začali hádat a handrkovat, dokud nepřijela Paní na Šedákovi. ‚Lidé hřbitova,' povídá, ‚poslechněte Matku Slaughterovou. Copak nemáte v kostech kousek soucitu?' a pak se mnou všici souhlasili." Odmlčela se a potřásala hlavou. „Tady se nestává často, že by se některý den nepodobal ostatním. Mění se roční doby. Roste břečťan. Rozpadají se náhrobky. Ale tvůj příchod sem… no, jsem moc ráda, že jsi přišel, to je všecko."

Zvedla se, vytáhla z rukávu ušmudlaný kousek plátna, plivla na něj, natáhla se, co nejvíc mohla, a setřela z Nikova čela krev. „Tak, ať vypadáš slušně," prohlásila přísně. „Když už je to tak, že nevím, kdy tě zase uvidím. Dávej na sebe pozor."

Nepamatoval si, kdy předtím měl tak divný pocit. Zamířil zpátky k hrobce Owensových a zaradoval se, když viděl oba rodiče, jak na něho čekají. Jak se však přiblížil, radost vystřídaly obavy: proč stojí pan a paní Owensovi tak zvláštně, každý po jedné straně hrobky jako postavy z barevných kostelních oken? Z obličejů jim nedokázal nic vyčíst.

Otec udělal krok dopředu a přivítal ho: „Dobrý večer, Niku. Doufám, že se ti vede dobře."

„Jakž takž dobře," odpověděl Nik, přesně jak na stejnou otázku pan Owens odpovídal svým přátelům.

Pan Owens pokračoval: „Paní Owensová i já jsme celý život toužili mít dítě. Věřím, že jsme nemohli mít lepšího mladého muže, než jsi ty, Niku." Díval se na syna s pýchou.

Nik byl zmatený: „No, ano, děkuji, ale…" Obrátil se na matku. Byl si jistý, že ji přiměje, aby mu vysvětlila, co se děje, ale ona už tam nebyla. „Kam šla?"

„Ach. Ano." Pan Owens byl zjevně nesvůj. „No, vždyť znáš Betsy. Jsou věci, situace… No, člověk někdy neví co říct. Rozumíš?"

„Ne."

„Myslím, že na tebe čeká Silas," řekl otec a zmizel.

Bylo po půlnoci. Nik šel ke kapli. Ten strom, co rostl z okapu na věži, se při poslední bouřce vyvrátil a vzal s sebou hrst břidlicových tašek.

Nik čekal na šedé dřevěné lavičce, ale po Silasovi ani památky.

Po hřbitově se honil vítr. Byla taková ta letní noc, kdy se vlastně vůbec úplně nesetmí, a bylo příjemně teplo, ale Nik i přesto cítil, jak mu na pažích naskakuje husí kůže.

U ucha se mu ozval hlas: „Řekni, že ti budu chybět, ty moulo."

„Liza?" Neviděl ji a neozvala se mu už víc než rok – od té noci Jacků všech řemesel. „Kde jsi byla?"

„Koukala jsem se. Copak dáma musí povídat o všem, co dělá?"

„Koukala jsi na *mě*?"

Lizin hlas mu u ucha vysvětlil: „Věř mi, života je pro živé škoda, Nikdo Owensi. Jeden z nás dvou je příliš hloupý, aby žil, a já to nejsem. Tak řekni, že se ti po mně bude stýskat."

„Kam se chystáš?" zeptal se Nik. Pak dodal: „Samozřejmě že mi budeš chybět, ať půjdeš kamkoli."

„Ty jsi vážně hlupáček," zašeptal hlas Lizy Hempstockové. Zároveň cítil dotek její dlaně. „Příliš hloupý na život." Dotek rtů na tváři, na koutku úst. Něžně ho políbila a Nik byl příliš zmatený, příliš vykolejený, aby věděl, co má dělat.

Její hlas řekl: „Taky mi budeš chybět. Vždycky." Vzdech větru mu načechral vlasy – nebo to byla její ruka? – a pak byl zase na lavičce sám.

Vstal.

Přešel ke dveřím kaple, zvedl kámen u portálu a vytáhl náhradní klíč, který tam nechal kterýsi dávno mrtvý hrobník. Odemkl velké dřevěné dveře, aniž by napřed zkusil, jestli jimi nedokáže proklouznout. Se skřípáním se otevřely.

Vnitřek kaple byl temný a Nik si uvědomil, že mžourá, jak se snaží vidět.

„Pojď dál, Niku," řekl Silas.

„Nic nevidím. Je tu úplně tma."

„Už?" Povzdechl si Silas. Nik slyšel šustění sametu, pak škrtnutí sirky, viděl plamínek, který zapálil dvě obrovské svíčky upevněné ve vysokých dřevěných vyřezávaných svícnech v zadní části místnosti. V jejich světle spatřil svého poručníka: stál vedle velké kožené truhlice, takové, co jí lidé říkají lodní kufr – tak velké, že se v ní mohl stočit do klubíčka a vyspat vysoký muž. Vedle ležela Silasovi brašna, tu už Nik při různých příležitostech viděl několikrát, ale pořád mu připadala impozantní.

Lodní kufr byl vyložený bílým hedvábím. Nik natáhl ruku do prázdného kufru a dotkl se chladivého hedvábí a suché hlíny.

„V tomhle spáváš?" zeptal se.

„Když jsem daleko od domova, ano."

Nika to zarazilo; Silas tady byl, co pamatoval, ba ještě dřív. „Copak *tohle* není tvůj domov?"

Silas zavrtěl hlavou. „Můj dům je daleko, daleko odtud. Tedy, pokud je ještě obyvatelný. V mé rodné zemi byly problémy a nejsem si jistý, co tam po návratu najdu."

„Vracíš se tam?" vyzvídal Nik. Věci, které byly neměnné, se najednou měnily. „Opravdu odcházíš? Ale… Jsi můj poručník."

„*Byl jsem* tvůj poručník. Ale teď už jsi dost starý, aby ses o sebe postaral. Já musím ochraňovat jiné věci."

Zavřel víko hnědého koženého kufru a začal zapínat přezky a popruhy.

„Nemůžu zůstat tady? Na hřbitově?"

„Nesmíš," řekl Silas mnohem něžněji, než ho kdy slyšel mluvit. „Všichni ti lidé tady měli své životy, Niku, i když byly třeba velice krátké. Teď je řada na tobě. Musíš žít."

„Můžu jít s tebou?“

Silas zase zavrtěl hlavou.

„Uvidím tě ještě?“

„Možná.“ Měl v hlase laskavost a ještě něco. „A ať už se znovu setkáme, nebo ne, nepochybuj o tom, že já tě uvidím.“ Postavil kožený kufr ke zdi a přešel ke dveřím v zadním koutě. „Pojď za mnou.“ Nik poslechl a šel za ním po úzkém točitém schodišti do krypty. „Dovolil jsem si sbalit ti kufr,“ oznámil mu Silas, když byli dole.

Na bedně plesnivých zpěvníků stál kožený kufřík, miniaturní bratříček toho Silasova. „Máš v něm veškerý svůj majetek,“ řekl Silas.

„Pověz mi o Čestné stráži, Silasi. Ty jsi jejím členem. Slečna Lupescu v ní byla také. Kdo ještě? Je vás hodně? Co děláte?“

„Nestačíme udělat dost. A většinou hlídáme hraniční oblasti. Ochraňujeme hranice věcí.“

„Jaké hranice?“

Silas mlčel.

„Myslíš jako zastavit Jacka a jeho lidi?“

„Děláme, co musíme.“ Znělo to unaveně.

„Ale udělali jste správnou věc. Myslím, jak jste je zastavili. Byly to zrůdy.“

Silas postoupil o krok blíž a chlapec musel zaklonit hlavu, aby mohl hledět vysokému muži do tváře. Silas mu vysvětlil: „Nedělal jsem vždycky jen správné věci. Když jsem byl mladší… dělal jsem horší věci než Jack. Horší než oni všichni. Tehdy jsem já byl zrůda, Niku, horší než všechny ostatní.“

Nika vůbec nenapadlo uvažovat, jestli poručník třeba nelže nebo si nedělá legraci. Věděl, že mu říká pravdu. Jen se ujistil: „Ale teď už takový nejsi, že ne?“

„Lidé se mohou měnit,“ řekl Silas a zmlkl. Nika napadlo, že jeho poručník – že Silas – vzpomíná. Pak muž řekl: „Byla to pro mne čest být tvým poručníkem, mladý muži.“ Ruka mu zmizela v dlouhém plášti a objevila se s ošoupanou pánskou peněženkou. „To je pro tebe. Vezmi si to.“

Nik si peněženku vzal, ale neotevřel ji.

„Jsou v ní peníze. Dost, abys měl do začátku, ale nic víc.“

„Byl jsem dnes za Alfonsem Jonesem, ale nebyl tam, nebo pokud byl, neviděl jsem ho. Chtěl jsem, aby mi vyprávěl o dalekých místech, která navštívil. O ostrovech a delfínech, ledovcích a horách. O místech, kde se lidé oblékají a jedí nejdivnějšími způsoby.“ Zaváhal. „O takových místech. Pořád tam ještě jsou. Chci říct, tam venku je celý svět. Můžu ho vidět? Můžu tam jít?“

Silas přikývl. „Ano, tam venku je celý svět. Ve vnitřní kapse kufru máš pas. Je vystavený na jméno Nikdo Owens. A nebylo snadné ho zařídit.“

„Když si to rozmyslím, můžu se vrátit sem?“ Pak si sám odpověděl: „Když se vrátím, bude to jen hřbitov, jen místo, nebude to už můj domov.“

Silas se zeptal: „Chceš, abych tě doprovodil k bráně?“

Nik zavrtěl hlavou: „Raději to zvládnu sám. Umm. Silasi, kdyby ses někdy dostal do maléru, zavolej mě. Přijdu ti na pomoc.“

„Já – já se nedostávám do maléru.“

„Ne, nejspíš ne. Ale i tak.“

V kryptě byla skoro tma a páchlo to tam plísní a vlhkostí a starým kamením. A poprvé v životě mu připadala velice malá.

Nik řekl: „Chci vidět život. Chci ho vzít do dlaní. Chci nechat svůj otisk v písku opuštěného ostrova. Chci s lidmi hrát fotbal. Chci…“ odmlčel se a přemýšlel. „Chci *všechno*.“

„Dobře,“ schválil mu to Silas. Pak zvedl ruku, jako by si otíral z oka vlas – velice necharakteristické gesto. „Kdyby se někdy stalo, že se dostanu do problémů, opravdu pro tebe pošlu.“

„I když ty se do problémů nedostáváš?“

„Jak říkáš.“

V koutcích Silasových rtů se objevilo cosi, co mohlo být úsměv, mohlo být lítost, mohlo být jen trik stínů.

„Tak tedy sbohem, Silasi,“ Nik napřáhl ruku, jak to dělal, když byl malý kluk, a Silas ji uchopil do studené dlaně barvy staré slonoviny a slavnostně ji stiskl.

„Sbohem, Nikdo Owensi.“

Nik zvedl kufřík. Otevřel dveře a vyšel z krypty, stoupal po úbočí k hlavní cestě a už se neohlédl.

Brána hřbitova už byla dávno zavřená. Byl zvědavý, jestli ho brána pořád ještě nechá projít, nebo jestli se bude muset vrátit do kaple pro klíč, ale když k ní přišel, zjistil, že malá branka pro chodce je odemknutá a otevřená dokořán, jako by na něho čekala, jako by mu sám hřbitov přál šťastnou cestu.

Před otevřenou brankou čekala bledá baculatá postava. Vítala ho úsměvem a oči se jí v měsíčním světle třpytily slzami.

„Dobrý večer, matko."

Paní Owensová si protřela oči rukou, pak si je osušila zástěrou a zavrtěla hlavou. „Víš, co teď budeš dělat?"

„Rozhlédnu se po světě. Dostanu se do maléru. Pak se z něho zase vysekám. Navštívím džungle a vulkány a pouště a ostrovy. A lidi. Chci poznat strašnou spoustu lidí."

Paní Owensová hned neodpověděla. Dívala se na něho a začala zpívat písničku, kterou si Nik pamatoval, písničku, již mu zpívávala, když byl maličký, kterou ho uspávala.

„Hajej, můj maličký, houpy, hou,
hvězdičky na nebi svítí,
až jednou vyrosteš, uvidíš svět,
hádám, že se ti zlíbí…"

„Nemýlíš se," zašeptal Nik. „A uvidím ho."

„Zlíbej svou lásku,
roztanči sál,
najdi své jméno
i pokladů pár…"

A pak si paní Owensová najednou vybavila poslední verše písničky a zazpívala je synkovi.

„Žij si svůj život,
radost i žal,
vydej se cestou
i pěšinou v dál."

„Cestou i pěšinou,“ opakoval si Nik. „Nelehký úkol, ale budu se snažit.“

Pokusil se obejmout matku kolem krku, jak to dělával, když byl dítě, ale to klidně mohl vzít do náruče mlhu, protože byl u východu sám.

Vkročil do brány, která ho vyváděla ze hřbitova. Zdálo se mu, že slyšel hlas, co říkal: „Jsem na tebe hrdá, synáčku,“ ale možná si to jen představoval.

Letní noc už začínala na východě blednout a Nik se vydal směrem k vycházejícímu slunci: z kopce, k živým lidem a k městu.

V tašce měl pas, v kapse peníze. Na rtech mu pohrával úsměv – byl to trochu rozechvělý hlas, protože svět je mnohem větší než hřbitůvek na kopci. Budou v něm nebezpečí a záhady, budou tam noví přátelé a setkání se starými kamarády. Bude muset udělat hodně chyb a projít hodně cest, než se nakonec vrátí na hřbitov nebo odjede s tou bledou paní na širokém hřbetě jejího obrovského šedého hřebce.

Ale teď a tady se před ním otvíral Život a Nik do něho vykročil s očima i srdcem doširoka otevřenými.

PODĚKOVÁNÍ

Nejdříve, především a napořád: jsem obrovským dlužníkem, vědomým a nepochybně i nevědomým, Rudyarda Kiplinga a dvou svazků jeho pozoruhodných *Knih džunglí*. Četl jsem je plný vzrušení a dojmů jako dítě a od té doby ještě mnohokrát znovu a znovu. Pokud znáte jen Disneyho kreslené zpracování, měli byste si ty příběhy rozhodně přečíst.

Tuhle knihu inspiroval můj syn Michael. Byly mu jen dva roky, prohánět se v létě na tříkolce mezi hroby a mně se v hlavě zrodila kniha. Pak už mi trvalo jen nějakých dvacet let, než jsem ji napsal.

Když jsem se do psaní pustil (začal jsem čtvrtou kapitolou), byly to zase dotazy mé dcery Maddy, co se bude dít dál, co mě přimělo napsat víc než jen prvních několik stránek.

Gardner Dozois a Jack Dann jako první otiskli ‚Náhrobek čarodějnice'. Profesorka Georgia Grilliová vysvětlovala, o čem tato kniha je, aniž ji četla, a poslouchání její přednášky mi pomohlo dát tématům systém.

Kendra Stoutová se mnou byla, když jsem viděl první bránu ghúlů, a byla tak laskavá, že se mnou obešla několik hřbitovů. Byla také první posluchačkou prvních kapitol a její láska k Silasovi byla až děsivá.

Umělkyně a spisovatelka Audrey Niffeneggerová je také průvodkyní po hřbitovech a provedla mě břečťanem porostlým zázrakem, kterým je Highgate Cemetary West. Spousta toho, co mi pověděla, proklouzla do kapitol šest a sedm.

Řady přátel tuhle knihu četla, když jsem ji psal, a všichni měli moře moudrých návrhů – Dan Johnson, Gary K. Wolfe, John Crowley, Moby, Farah Mendlesohnová a Joe Sanders, mezi jinými. Povšimli si mnoha věcí, které bylo třeba spravit. I tak mi ale velice scházel John M. Ford (1957 – 2006), který byl mým nejlepším kritikem.

Isabel Fordová, Elise Howardová, Sarah Odedinová a Clarissa Huttonová byly redaktorkami knihy na obou březích Atlantiku. Díky nim vypadám dobře. Michael Conroy s nadšením režíroval audioverzi knihy. Pan McKean a pan Riddell nakreslili úžasné obrázky, každý jinak. Merrilee Heifetzová je nejlepší agentka na světě a Dorie Simmondsová to bezvadně zvládla v UK.

Tuhle knihu jsem psal na mnoha místech: mezi jinými také ve floridském domě Jonathana a Jane, na chalupě v Cornwallu, v hotelovém pokoji v New Orleansu; v domě u Tori v Irsku jsem psát nedokázal, protože jsem dostal chřipku. I tak mi pomohla a inspirovala mě.

Když teď končím tato poděkování, jediné, čím jsem si jistý, je že jsem zapomněl ne na jednoho důležitého člověka, ale na celé desítky. Omlouvám se. Ale všem vám děkuji.

– Neil Gaiman

Řekla jsem:
Odešla,
ale já žiju, já žiju.
Přicházím na hřbitov,
uspím tě svou písní.

– Tori Amos ‚Hřbitov‘

NEIL GAIMAN

je autorem knih pro děti, včetně *Coraline* (Koralina), bestselleru New York Times; sbírky povídek pro mladé čtenáře *M is for Magie*; a románu *Interworld* (Mezisvět), jehož spoluautorem je Michael Reaves. Jeho kreslené knihy zahrnují *The Wolves in the Walls* a *The Day I Swapped my Dad far Two Goldfish*, ilustrované Davem McKeanem; *Blueberry Girl*, kterou ilustroval Charles Vess, a *The Dangerous Alphabet* s ilustracemi Grise Grimlyho. Napsal scénář k filmu *Mirror Mask* (Maska zrcadla) a je autorem populárních, kritiky chválených a cenami ověnčených románů a povídek pro dospělé i série comicsů o Sandmanovi a dalších, včetně adaptace Koraliny.

Je držitelem cen World Fantasy, Hugo, Nebula a ceny Brama Stokera. Pochází z Anglie, ale nyní žije ve Spojených státech amerických. Navštivte ho online na www.mousecircus.com.

Informace o svých oblíbených autorech a umělcích najdete na www.authortracker.com.

Neil Gaiman

Kniha hřbitova

Z amerického originálu *The Graveyard Book*
vydaného HarperCollins Childrehs Book,
a division of HarperCollins Publishers,
New York 2008
přeložila Ladislava Vojtková.
Obálku namaloval a knihu ilustroval Dave McKean,
grafická úprava obálky Vertigo CZ, a.s.
Vydal Bohuslav Svoboda – POLARIS,
Podříci 218, Frenštát p. R.,
e-mail: svoboda@polarissf.cz,
v roce 2008 jako svou 240. publikaci.
Tisk: Printo, s.r.o., Gen. Sochora 1379, Ostrava Poruba.
Vydání první.

Cena: 249 Kč

ISBN 978 – 80 – 7332 – 129 – 1